

EIROPAS TIESĪBU PAMATTERMINI

GRUNDWORTSCHATZ EUROPARECHT / BASIC VOCABULARY OF EUROPEAN UNION LAW

2. izdevums/Auflage/edition

www.lanet.lv/~tschmit1

"Eiropas tiesību pamattermini" krājumā ir atrodamī svarīgākie Eiropas Savienības dibināšanas līgumu un sekundāro tiesību aktu, kā arī tiesību dogmatikas jēdzieni. Šis pamatterminu krājums ir radīts, lai sekmētu vienkāršu, bet precīzu multilingvālu komunikāciju. Tulkojums latviešu valodā galvenokārt vadās pēc kontinentālās Eiropas tiesību terminoloģijas, cenšoties novērst pāpratumus, kas var rasties, tulkojot no angļu valodas. Atsevišķos gadījumos būtiskas atšķirības tulkojumos ir paskaidrotas atsaucēs.

"Eiropas tiesību pamattermini" ir projekts, ko kopīgi izstrādāja *Thomas Schmitz* (terminoloģija vācu un angļu valodā, redakcija), *Kaspars Gailītis, Jūlija Kolomijceva, Kristīna Krasta, Ieva Vanaga un Līga Ziediņa* (terminoloģija latviešu valodā). Šis krājums tika izstrādāts 2008./2009. gadā Baltijas-Vācijas Augstskolu biroja projekta ietvaros. 2010. gadā krājums tika pilnveidots un aktualizēts (bez Baltijas-Vācijas Augstskolu biroja līdzdalības). Otrajā izdevumā ir ņemtas vērā *daudzas izmaiņas un jauninājumi, kas ir izdarīti ar Lisabonas Līgumu*. Darbam ar vecākiem tekstiem internetā lejupielādei joprojām ir pieejams pirmais izdevums. Mēs pateicamies visiem lietotājiem par ieteikumiem un komentāriem. Priekšlikumus papildinājumiem un uzlabojumiem lūgums arī turpmāk sūtīt uz e-pasta adresi: kaspars.gailitis@apollo.lv (Kaspars Gailītis) vai tschmit1@gwdg.de (Thomas Schmitz).

Der "Grundwortschatz Europarecht" enthält wichtige Begriffe aus den Gründungsverträgen und Sekundärrechtsakten der Europäischen Union und aus der Rechtsdogmatik. Er soll eine einfache aber präzise multilinguale Kommunikation ermöglichen. Die lettische Übersetzung orientiert sich vornehmlich an der kontinentaleuropäischen Rechtsterminologie, um die Missverständnisse zu vermeiden, die bei Übersetzungen aus dem Englischen entstehen. Gravierende Unterschiede werden in einigen Fällen in Fußnoten erläutert.

Der "Grundwortschatz Europarecht" ist ein Gemeinschaftsprojekt von Thomas Schmitz (deutsche und englische Terminologie, Redaktion), Kaspars Gailītis, Jūlija Kolomijceva, Kristīna Krasta, Ieva Vanaga und Līga Ziediņa (lettische Terminologie). Er wurde 2008/09 im Rahmen eines Projektes des Baltisch-Deutschen Hochschulkontors erstellt und 2010 im Rahmen eines freien Projektes (ohne Mitwirkung des Hochschulkontors) umfassend überarbeitet und aktualisiert. Die zweite Auflage berücksichtigt die *zahlreichen Änderungen und Neuerungen durch den Vertrag von Lissabon*. Für die Arbeit mit älteren Texten steht die erste Auflage im Internet weiterhin zum Download zur Verfügung. Wir danken allen Nutzern für ihre Anregungen. Ergänzungs- und Verbesserungsvorschläge sind weiterhin willkommen (bitte E-Mail an Kaspars Gailītis, kaspars.gailitis@apollo.lv, oder Thomas Schmitz, tschmit1@gwdg.de).

The "Basic vocabulary of European Union law" comprises basic terms from the founding treaties and legal acts of the European Union and from legal dogmatics. It shall facilitate an easy but precise multilingual communication. The Latvian translation mainly follows the continental European legal terminology, aspiring to avoid the misunderstandings caused by translations from English. In some cases, serious differences are explained in footnotes.

The "Basic vocabulary of European Union law" is a joint project of Thomas Schmitz (German and English terminology, editor), Kaspars Gailītis, Jūlija Kolomijceva, Kristīna Krasta, Ieva Vanaga and Līga Ziediņa (Latvian terminology). It was compiled in 2008/09 in a project of the Baltisch-Deutsches Hochschulkontor and thoroughly revised and updated in 2010 in a free project (without participation of the Hochschulkontor). The second edition incorporates the *numerous changes and innovations brought by the Treaty of Lisbon*. For any work with older texts, the first edition will stay available for download in the internet. We thank all users for their hints and suggestions. Further on, suggestions for complements and improvements are welcome (please contact Kaspars Gailītis, kaspars.gailitis@apollo.lv, or Thomas Schmitz, tschmit1@gwdg.de).

Saturs

Inhaltsverzeichnis / Contents

Terminu apkopojums Nr.1: vācu - angļu - latviešu.....	3
Verzeichnis 1: deutsch-englisch-lettisch	
Table 1: German-English-Latvian	
Terminu apkopojums Nr.2: angļu - vācu - latviešu.....	47
Verzeichnis 2: englisch-deutsch-lettisch	
Table 2: Englisch-German-Latvian	
Terminu apkopojums Nr.3: latviešu - vācu - angļu.....	89
Verzeichnis 3: lettisch-deutsch-englisch	
Table 3: Latvian-German-English	
Pielikums: Eiropas Savienības un tās dalībvalstu kopējās pamatvērtības.....	131
Anhang: Die gemeinsamen Grundwerte der Europäischen Union und ihrer Mitgliedstaaten	
Appendix: The common fundamental values of the European Union and its member states	

Terminu apkopojums Nr.1: vācu - angļu - latviešu

Verzeichnis 1: deutsch-englisch-lettisch / Table 1: German-English-Latvian

A		
Abgaben gleicher Wirkung wie Zölle (Art. 30 AEUV)	charges having equivalent effect to customs duties (art. 30 FEU Treaty)	maksājumi ar muitas nodevām līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 30. pants)
ABl. (Amtsblatt der Europäischen Union)	OJ (Official Journal of the European Union)	OV (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis)
acquis communautaire, gemeinschaftlicher Besitzstand (Gesamtheit des bestehenden EU-Rechts einschließlich Soft Law und EuGH-Rechtsprechung)	acquis communautaire, Community acquis (entirety of existing EU law, including soft law and ECJ jurisprudence)	<i>acquis communautaire</i> (ES tiesību kopums, kas sevī ietver arī <i>soft law</i> un EKT judikatūru)
Adressat (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts)	addressee (obliged subject) (of a fundamental freedom or fundamental right)	(pamatbrīvības vai pamattiesības) adresāts (pienākuma nesējs)
AEUV (Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union)	FEU Treaty (Treaty on the Functioning of the European Union)	ESDL (Līgums par Eiropas Savienības darbību)
Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA)	European Union Fundamental Rights Agency (FRA)	Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA)
AKP-Staaten (afrikanische, karibische und pazifische Staaten)	ACP States (African, Caribbean and Pacific States)	ĀKK valstis (Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna valstis)
allgemeine Grundsätze des Unionsrechts	general principles of Union law	vispārējie Eiropas Savienības tiesību principi
allgemeine Leitlinie der Gemeinsamen Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 25 EUV)	general guidelines for the common foreign and security policy (art. 25 EU Treaty)	kopējās ārpolitikas un drošības politikas vadlīnijas (ESL 25. pants)
allgemeine Rechtsgrundsätze	general principles of law	vispārējie tiesību principi
Allgemeine Staatslehre (befasst sich auch mit nichtstaatlichen Organisationsformen wie der Europäischen Union)	general theory of state (close to political theory, also concerns with non-state organisations such as the European Union)	vispārējā valsts zinātne (ietver sevī arī mācību par tādām nevalstiskām organizācijām kā Eiropas Savienība)
ältere Menschen - Recht auf ein würdiges und unabhängiges Leben (Art. 25 Grundrechtecharta) - Recht auf Teilnahme am sozialen und kulturellen Leben (Art. 25 Grundrechtecharta)	elderly - right to lead a life of dignity and independence (art. 25 Charter of Fundamental Rights) - right to participate in social and cultural life (art. 25 Charter of Fundamental Rights)	vecāka gadagājuma cilvēki - tiesības dzīvot cienīgu un neatkarīgu dzīvi (Pamattiesību hartas 25. pants) - tiesības piedalīties sabiedriskajā un kultūras dzīvē (Pamattiesību hartas 25. pants)
Amt für Veröffentlichungen (der Europäischen Union)	Publications Office (of the European Union)	(Eiropas Savienības) Publikāciju birojs

Amtsblatt der Europäischen Union (ABl.)	Official Journal of the European Union (OJ)	Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis (OV)
Anhörung (des Europäischen Parlamentes)	consultation (of the European Parliament)	konsultēšanās (ar Eiropas Parlamentu)
Anwendungsbereich	scope of application, field of application	piemērošanas joma
Arbeitnehmer - entsandter ~	employee, worker (official wording in art. 45 FEU Treaty: "worker") - posted ~	darba ņēmējs, darbinieks (oficiālais termins ESDL 45. pantā: "darba ņēmējs") - darbā norīkots darba ņēmējs
Arbeitnehmerfreizügigkeit (Art. 45 ff. AEUV)	freedom of movement for workers, free movement of workers (art. 45 et seq. FEU Treaty)	darba ņēmēju pārvietošanās brīvība (ESDL 45. un turpm. pantī)
Audiovisuelle Mediendienste-Richtlinie (Richtlinie 89/552/EWG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 3. Oktober 1989 zur Koordinierung bestimmter Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten über die Bereitstellung audiovisueller Mediendienste (Richtlinie über audiovisuelle Mediendienste))	Audiovisual Media Services Directive (Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 of the European Parliament and of the Council on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the provision of audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive))	Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 89/552/EEK (1989. gada 3. oktobris) par dažu audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanas noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva))
Aufenthalt - ~skarte (Art. 10 RL 2004/38) - ~recht - Dauer~	residence - ~ card (art. 10 Directive 2004/38) - right of ~ - permanent ~	uzturēšanās - ~ atļauja (Direktīvas 2004/38 10. pants) - ~ tiesības - pastāvīgā ~
Aufnahmemitgliedstaat (RL 2004/38)	host member state (Directive 2004/38)	uzņēmeja dalībvalsts (Direktīva 2004/38)
Auslegung - grundrechtskonforme ~ - richtlinienkonforme ~ des nationalen Rechts - unionsrechtskonforme ~ des nationalen Rechts - verfassungskonforme ~ von Gesetzen	interpretation - ~ in the light of the fundamental rights - ~ of national law in the light of a directive - ~ of national law in the light of Union law - ~ of statutes in the light of the constitution	interpretācija, iztulkošana - ~ atbilstoši pamattiesībām - dalībvalsts tiesību ~ atbilstoši direktīvai - dalībvalsts tiesību ~ atbilstoši Eiropas Savienības tiesībām - likumu ~ atbilstoši konstitūcijai
Ausschluss aus der Europäischen Union (nur als letztes Mittel im Falle erheblicher Vertragsverletzung nach Art. 60 II lit. a Wiener Vertragsrechtskonvention)	expulsion from the European Union (only as a measure of last resort in case of material breach of treaty, according to art. 60(2) lit. a of the Vienna Convention on the Law of Treaties)	izslēgšana no Eiropas Savienības (tikai kā galējais līdzeklis Līgumu materiālo tiesību normu pārkāpuma gadījumā saskaņā ar Vīnes konvencijas par starptautiskajām līgumtiesībām 60. panta otro daļu)
Ausschuss der Regionen	Committee of the Regions	Reģionu komiteja
Ausschuss der Ständigen Vertreter (COREPER) (Art. 240 I AEUV)	Committee of Permanent Representatives (COREPER) (art. 240(1) FEU Treaty)	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (COREPER) (ESDL 240. panta pirmā daļa)
Austritt (aus der Europäischen Union) - Austrittsrecht (Art. 50 EUV)	secession (from the European Union) - right of secession, right to withdraw (Art. 50 EU Treaty)	izstāšanās (no Eiropas Savienības) - tiesības izstāties (ESL 50. pants)

B		
Beeinträchtigung (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts) (= Eingriff) - Rechtfertigung durch die Grundfreiheits-/Grundrechts-Schranken	interference (with a fundamental freedom/right) (= encroachment) - justification by the fundamental freedom's/right's limits	(pamatbrīvības vai pamattiesības) ierobežojums (= iejaukšanās) - attaisnojums saskaņā ar pamatbrīvību/pamattiesību robežām
Befugnis	power	pilnvaras
Begründetheit der Klage	substance/merits of the case, merits/well-foundedness of the action	prasības pamatojība
Beihilfe (öffentliche Subvention, Art. 107 ff. AEUV, VO 659/1999) - bestehende ~ - neue ~ - genehmigte ~ - rechtswidrige ~ - Einzel~ - ~regelung - ~aufsicht, ~kontrolle - Notifizierung - vorläufige Prüfung - förmliches Prüfverfahren - Nachprüfung vor Ort - Rückforderung	state aid (public aid or subsidy, art. 107 et seq. FEU Treaty, Regulation 659/1999) - existing aid - new aid - authorised aid - unlawful aid - individual aid - aid scheme - monitoring of ~s, supervision of ~s - notification - preliminary examination - formal investigation procedure - on-site monitoring - recovery	valsts atbalsts (subsīdijas, ESDL 107. un turpm. panti, Regula 659/1999) - pastāvošais atbalsts - jauns atbalsts - atļauts atbalsts - nelikumīgs atbalsts - individuāls atbalsts - atbalsta shēma - ~a sniegšanas uzraudzība/pārskatīšana - paziņojums - iepriekšēja izskatīšana - formālā izmeklēšanas procedūra - uzraudzība uz vietas - atgūšana
Beihilfeverordnung (Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates vom 22. März 1999 über besondere Vorschriften für die Anwendung von Artikel 93 des EG-Vertrags)	State Aids Regulation (Council Regulation (EC) No 659/1999 of 22 March 1999 laying down detailed rules for the application of Article 93 of the EC Treaty)	Valsts atbalsta regula (Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai)
Beistandsklausel (für den Fall eines bewaffneten Angriffs, Art. 42 VII EUV)	mutual assistance clause (for the case of armed aggression, art. 42(7) EU Treaty)	savstarpējās palīdzības klauzula (bruņotās agresijas gadījumā, ESL 42. panta septītā daļa)
Beitritt (zur Europäischen Union) - ~sakte - ~skriterien - ~svertrag	accession (to the European Union) - Act of ~ - ~ criteria - Treaty of ~	pievienošanās (Eiropas Savienībai) - ~ akts - ~ kritēriji - līgums par ~os
beratende Einrichtungen (der Europäischen Union) - Ausschuss der Regionen - Wirtschafts- und Sozialausschuss	advisory bodies (of the European Union) - Committee of the Regions - Economic and Social Committee	(Eiropas Savienības) padomdevējas struktūras - Reģionu komiteja - Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Beratender Ausschuss (Art. 3 Komitologie-Beschluss)	advisory committee (art. 3 Comitology Decision)	padomdevēja komiteja (Komitoloģijas lēmuma 3. pants)
Beratungsverfahren (Art. 3 Komitologie-Beschluss)	advisory procedure (art. 3 Comitology Decision)	konsultēšanās procedūra (Komitoloģijas lēmuma 3. pants)
Bereichsausnahme (von einer Grundfreiheit nicht geschützter Bereich)	[excluded sector] (sector not protected by a fundamental freedom)	izņēmuma joma (joma, kuru neaizsargā pamatbrīvības)

Berufsanerkennungsrichtlinie (Richtlinie 2005/36/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 7. September 2005 über die Anerkennung von Berufsqualifikationen)	Professional Recognition Directive (Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications)	Profesionālo kvalifikāciju atzīšanas direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu)
Berufsfreiheit (Art. 15 Grundrechtecharta)	freedom of profession (art. 15 Charter of Fundamental Rights) ¹	profesijas [izvēles un īstenošanas] brīvība (Pamattiesību hartas 15. pants)
Beschäftigung	employment, occupation	nodarbošanās, nodarbinātība
Beschluss (Art. 288 UA 4 AEUV)	decision (art. 288 sub-sect. 4 FEU Treaty)	lēmums (ESDL 288. panta ceturtā rindkopa)
Beschränkung (einer Grundfreiheit) - ~sbegriff - Grundfreiheiten als ~sverbote	restriction (of a fundamental freedom) - concept of ~ - fundamental freedoms as prohibitions of ~	(pamatbrīvības) nediskriminējošs ierobežojums - nediskriminējoša ierobežojuma jēdziens - pamatbrīvības kā nediskriminējoša ierobežojuma aizliegums
Binnenmarkt - ~anzeiger (der Kommission) ² - ~recht	internal market - ~ scoreboard (of the Commission) - ~ law	iekšējais tirgus - iekšējā tirgus ziņotājs - iekšējā tirgus tiesības
Biopatentrichtlinie (Richtlinie 98/44/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 6. Juli 1998 über den rechtlichen Schutz biotechnologischer Erfindungen)	Biopatent Directive (Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions)	Biopataenta direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/44/EK (1998. gada 6. jūlijs) par izgudrojumu tiesisko aizsardzību biotehnoloģijā)
Bosman-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Bosman (Rs. C-415/93) zur weiten Definition von Eingriffen in die Arbeitnehmerfreizügigkeit)	Bosman formula (formula of the ECJ developed in the case Bosman (case C-415/93) for a large concept of encroachments on the freedom of movement for workers)	<i>Bosman</i> formula ³ (EKT sniegts plašs jēdziena "brīvas darbinieku kustības ierobežojumi" skaidrojums spriedumā lietā <i>Bosman</i> (lieta C-415/93))
Brüssel I-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 44/2001 des Rates vom 22. Dezember 2000 über die gerichtliche Zuständigkeit und die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen)	Brussels I Regulation (Council Regulation (EC) No 44/2001 of 22 December 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters)	Briseles I Regula (Padomes Regula (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās)

¹ Die Bezeichnungen als "freedom to choose an occupation" bzw. "brīvība izvēlēties profesiju" in der englischen und lettischen Ausgabe der Grundrechtecharta weichen von der allgemeineren Terminologie in den anderen Sprachausgaben ab (französisch: "liberté professionnelle", niederländisch: "vrijheid van beroep"; italienisch: "libertà professionale", spanisch: "libertad profesional", dänisch: "erhvervsfrihed") und sind daher als Übersetzungssirrtum anzusehen.

Jēdzieni "*freedom to choose an occupation*" un "brīvība izvēlēties profesiju", kas ir lietoti Pamattiesību hartas attiecīgi angļu valodas un latviešu valodas versijā neatbilst lietotajai terminoloģijai citu valodu versijās (franču: "*liberté professionnelle*", nīderlandiešu: "*vrijheid van beroep*"; itāļu: "*libertà professionale*", spāņu: "*libertad profesional*", dāņu: "*erhvervsfrihed*"), un tāpēc tie ir jāuzskata par tulkošanas kļūdu.

² http://ec.europa.eu/internal_market/score/index_de.htm.

³ Wenn Gerichtsentscheidungen nach den Namen von Parteien benannt werden, dürfen diese Namen *nicht* in andere Sprachen übersetzt oder umgeschrieben werden - und zwar auch dann nicht, wenn dies in einer Sprache üblich ist. Gleiches gilt für die Bezeichnung von "Formeln", die nach Gerichtsentscheidungen benannt sind (also: "*Bosman* formula", nicht "*Bosmaņa* formula"). Eine Übersetzung oder veränderte Schreibweise könnte leicht zu Missverständnissen führen und so die sprachenübergreifende juristische Kommunikation auf unprofessionelle Weise erschweren. Außerdem könnte sie als Verletzung der Menschenwürde und damit Negierung der gemeinsamen europäischen Grundwerte verstanden werden. Um kenntlich zu machen, dass es sich um einen fremdsprachlichen Namen handelt, bietet es sich an, ihn in *Kursivdruck* zu formatieren. Notfalls kann auch die angepasste Schreibweise in Klammern hintenangestellt werden (z.B. "EKT, lieta C- 415/93, *Bosman* [Bosmanis]").

Kad tiesu spriedumi tiek nosaukti pēc lietas dalībnieku vārdiem, tie *nav* jātulko vai jātranskribē citās valodās – pat tad, ja tas kādā valodā ir pieņemts. Tas pats attiecas uz t.s. "formulām", kas ir izveidotas, balstoties uz tiesu spriedumiem (tāpēc: "*Bosman* formula", nevis "*Bosmaņa* formula"). Ikvienu tulkošana vai transkribēšana var novest pie pārpratumiem un tādējādi neprofesionālā veidā apgrūtināt starpvalodu juridisko saziņu. Turklāt tā var tikt saprasta kā cilvēka cieņas pārkāpums un līdz ar to arī kā kopējo Eiropas vērtību noraidīšana. Mēs iesakām ilustrēt vārda citvalodu izcelsmi, iezīmējot to *slīprakstā*. Ja nepieciešams, var pievienot vārda transkripciju kvadrātikavās (piem., "EKT, lieta C-415/93, *Bosman* [Bosmanis]").

Brüssel II-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 2201/2003 des Rates vom 27. November 2003 über die Zuständigkeit und die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen in Ehesachen und in Verfahren betreffend die elterliche Verantwortung und zur Aufhebung der Verordnung (EG) Nr. 1347/2000)	Brussels II Regulation (Council Regulation (EC) No 2201/2003 of 27 November 2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, repealing Regulation (EC) No 1347/2000)	Briseles II Regula (Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu)
C		
Charta der Grundrechte der Europäischen Union (Grundrechtecharta = GRCh) - Erläuterungen zur Charta der Grundrechte	Charter of Fundamental Rights of the European Union - Explanations relating to the Charter of Fundamental Rights	Eiropas Savienības Pamattiesību harta (Pamattiesību harta) - Paskaidrojumi attiecībā uz pamattiesību hartu
COREPER (Ausschuss der Ständigen Vertreter)	COREPER (Committee of Permanent Representatives)	COREPER (Pastāvīgo pārstāvju komiteja)
D		
Dassonville-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Dassonville (Rs. 8/74) zur Definition der "Maßnahmen mit gleicher Wirkung wie mengenmäßige Einfuhrbeschränkungen von Waren" im Sinne von Art. 34 AEUV)	Dassonville formula (formula of the ECJ developed in the case Dassonville (case 8/74) to define the term "measures having equivalent effect to quantitative restrictions on imports of goods" in the sense of art. 34 FEU Treaty)	<i>Dassonville</i> formula ³ (EKT sniegts ESDL 34. pantā minētā jēdziena "pasākumi ar kvantitatīviem importa ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību" skaidrojums spriedumā lietā <i>Dassonville</i> (lieta 8/74))
delegierter Rechtsakt (der Kommission, Art. 290 AEUV)	delegated act (of the Commission, art. 290 FEU Treaty)	(Komisijas) deleģētais akts (ESDL 290. pants)
demokratisches Defizit (in der Europäischen Union)	democratic deficit (in the European Union)	demokrātijas trūkums (Eiropas Savienībā)
Dienstleistung - ~sempfänger - ~serbringer - ~serbringung - ~srichtlinie - Korrespondenz- - ~ von allgemeinem wirtschaftlichem Interesse (Art. 106 II AEUV)	service - ~ recipient - ~ provider - ~ provision - Services Directive - cross-border ~ - ~ of general economic interest (art. 106(2) FEU Treaty)	pakalpojums - ~a saņēmējs - ~a sniedzējs - ~a sniegšana - Pakalpojumu direktīva - pārrobežu ~ - ~ ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (ESDL 106. panta otrā daļa)
Dienstleistungsfreiheit (Art. 56 ff. AEUV) - aktive ~ - passive ~ - Korrespondenz--	freedom to provide services (art. 56 et seq. FEU Treaty) - freedom to provide services in another member state - freedom to receive services in another member state - freedom to provide/receive cross-border services	pakalpojumu sniegšanas brīvība (ESDL 56. un turpm. pantī) - brīvība sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī - brīvība saņemt pakalpojumus citā dalībvalstī - brīvība sniegt/saņemt pārrobežu pakalpojumus
Dienstleistungsrichtlinie (Richtlinie 2006/123/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 12. Dezember 2006 über Dienstleistungen im Binnenmarkt)	Services Directive (Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market)	Pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū)

Diskriminierung - ~sbegriff - ~sverbot (Art. 18 AEUV) - offene (direkte) ~ - versteckte (indirekte) ~ - Inländer~	discrimination - concept of ~ - prohibition of ~ (art. 18 FEU Treaty) - open (direct) ~ - hidden (indirect) ~ - ~ of one's own nationals	diskriminācija - ~as jēdziens - ~as aizliegums (ESDL 18. pants) - atklātā (tiešā) ~ - slēptā (netiešā) ~ - valsts pilsoņu ~
Dokumente - Recht auf Zugang zu ~n (Art. 15 III AEUV, Art. 42 Grundrechtecharta)	documents - right of access to ~ (art. 15(3) FEU Treaty, art. 42 Charter of Fundamental Rights)	dokumenti - tiesības piekļūt ~iem (ESDL 15. panta trešā daļa, Pamattiesību hartas 42. pants)
Drittstaat (Nichtmitgliedstaat) - ~sangehöriger, ~enangehöriger	third country (non-member state) - ~ national	trešā valsts (valsts, kas nav dalībvalsts) - trešās valsts pilsonis
Drittwirkung (von Grundfreiheiten oder Grundrechten) - mittelbare ~ - unmittelbare ~	third-party effect, horizontal effect (of fundamental freedoms or rights) - indirect ~ - direct ~	(pamatbrīvību vai pamattiesību) horizontālā iedarbība - netiešā ~ - tiešā ~
Durchführungsrechtsakt (Art. 291 AEUV)	implementing act (art. 291 FEU Treaty)	īstenošanas akts (ESDL 291. pants)
E		
€(Euro)	€(euro)	€(euro ⁴ , eiro)
EAGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Atomgemeinschaft)	EURATOM Treaty (Treaty establishing the European Atomic Energy Community)	EURATOM līgums (Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums)
ECOFIN (Rat der Europäischen Union in der Ratsformation "Rat 'Wirtschaft und Finanzen'")	ECOFIN (Council of the European Union in the configuration "Economic and Financial Affairs Council")	ECOFIN (viens no Eiropas Savienības Padomes sastāviem "Ekonomikas un finanšu [lietu] padome")
EEA (Einheitliche Europäische Akte)	SEA (Single European Act)	VEA (Vienotais Eiropas akts)
EFF (Europäischer Fischereifonds)	EFF (European Fisheries funds)	EZF (Eiropas Zivsaimniecības fonds)
effet utile, nützliche Wirkung, praktische Wirksamkeit (des Unionsrechts) (wichtigstes und häufigstes Argument in der Rechtsprechung des EuGH)	effet utile, effectiveness (of Union law) (most important and most common argument in the jurisprudence of the ECJ)	(Savienības tiesību) <i>effet utile</i> , efektivitāte (svarīgākais un visbiežāk lietotais arguments EST judikatūrā)
EFRE (Europäischer Fonds für regionale Entwicklung)	ERDF (European Regional Development Fund)	ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds)
EG (Europäische Gemeinschaft)	EC (European Community)	EK (Eiropas Kopiena)
EG-Fusionskontrollverordnung (Verordnung (EG) Nr. 139/2004 des Rates vom 20. Januar 2004 über die Kontrolle von Unternehmenszusammenschlüssen)	EC Merger [Control] Regulation (Council Regulation (EC) No 139/2004 of 20 January 2004 on the control of concentrations between undertakings)	EK Apvienošanās [kontroles] regula (Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju)
EGKS (Europäische Gemeinschaft für Kohl und Stahl)	ECSC (European Coal and Steel Community)	EOTK (Eiropas Ogļu un tērauda kopiena)

⁴ Siehe Fußnote 6. / Skat. 6. atsauci.

EGKSV (Vertrag über die Gründung der Europäischen Gemeinschaft für Kohle und Stahl)	ECSC Treaty (Treaty establishing the European Coal and Steel Community)	EOTKL (Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums)
EGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft; heute: AEUV)	EC Treaty (Treaty establishing the European Community; now: FEU Treaty)	EKL (Eiropas Kopienas dibināšanas līgums; šobrīd: ESDL)
EIB (Europäische Investitionsbank)	EIB (European Investment Bank)	EIB (Eiropas Investīciju banka)
EIF (Europäischer Investitionsfonds)	EIF (European Investment Fund)	EIF (Eiropas Investīciju fonds)
Eigentum - geistiges ~ - ~recht (Art. 17 Grundrechtecharta)	property - intellectual~ - right to ~ (art. 17 Charter of Fundamental Rights)	īpašums - intelektuālais ~ - tiesības uz ~u (Pamattiesību hartas 17. pants)
Ein-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV) - Maßnahmen gleicher Wirkung wie mengenmäßige ~	restrictions on imports/exports (art. 34, 35 FEU Treaty) - measures having equivalent effect to quantitative ~	importa/eksporta ierobežojumi (ESDL 34. un 35. pants) - pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību
Eingriff (in Grundfreiheit oder Grundrecht) (= Beeinträchtigung) - Rechtfertigung durch die Grundfreiheits-/Grundrechts-Schranken	encroachment (on a fundamental freedom or fundamental right) (= interference) - justification by the fundamental freedom's/right's limits	iejaukšanās (pamatbrīvībās vai pamattiesībās) (=ierobežojums) - attaisnojums saskaņā ar pamatbrīvību/pamattiesību robežām
Einheit für justizielle Zusammenarbeit der Europäischen Union (Eurojust)	The European Union's Judicial Cooperation Unit (Eurojust)	Eiropas Savienības Tiesu iestāžu sadarbības struktūrvienība (Eurojust, Eurojusts)
Einheitliche Europäische Akte (EEA)	Single European Act (SEA)	Vienotais Eiropas akts (VEA)
einheitlicher Ansprechpartner (für ausländische Dienstleistungserbringer, RL 2006/123)	point of single contact (for foreign service providers, Directive 2006/123)	vienots kontaktpunkts [vienas pieturas aģentūra] (ārvalsts pakalpojumu sniedzējiem, Direktīva 2006/123)
Einheitlicher Euro-Zahlungsverkehrsraum (SEPA)	Single Euro Payments Area (SEPA)	Vienotā euro maksājumu telpa (SEPA)
einstimmig	unanimous(ly)	vienbalsīgi
einstweilige Anordnung (des Europäischen Gerichtshofs)	interim measure (of the European Court of Justice)	(Eiropas Savienības Tiesas) pagaidu noregulējums, pagaidu pasākums
Einwanderung - ~politik	immigration - ~ policy	imigrācija - ~as politika
Empfehlung (Art. 288 UA 5 AEUV)	recommendation (art. 288 sub-sect. 5 FEU Treaty)	ieteikums (ESDL 288. panta piektā rindkopa)
EMRK (Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten = Europäische Menschenrechtskonvention)	ECHR (Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms = European Convention on Human Rights)	ECTK (Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija = Eiropas Cilvēktiesību konvencija)
EMSA (Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs)	EMSA (European Maritime Safety Agency)	EMSA (Eiropas Jūras drošības aģentūra)
ENP (Europäische Nachbarschaftspolitik)	ENP (European Neighbourhood Policy)	EKP (Eiropas Kaimiņvalstu politika)

Entgelt - Grundsatz des gleichen ~s für Männer und Frauen (Art. 157 I AEUV)	remuneration, payment - principle of equal pay for male and female workers (art. 157(1) FEU Treaty)	atalgojums - princips par vienādu ~u sievietēm un vīriešiem (ESDL 157. panta pirmā daļa)
Entparlamentarisierung	deparliamentarisation	deparlamentarizācija
Entscheidung (Art. 249 UA 4 EGV; siehe jetzt: Beschluss, Art. 288 UA 4 AEUV)	decision (249 sub-sect. 4 EC Treaty, art. 288 sub-sect. 4 FEU Treaty)	lēmums (EKL 249. panta ceturajā rindkopa, ESDL 288. panta ceturajā rindkopa)
Entscheidungsrecht	decision-making power	lēmuma pieņemšanas tiesības
Entsenderichtlinie (Richtlinie 96/71/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Dezember 1996 über die Entsendung von Arbeitnehmern im Rahmen der Erbringung von Dienstleistungen)	Posting Directive (Directive 96/71/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 1996 concerning the posting of workers in the framework of the provision of services)	Darbā norīkošanas direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā)
Erforderlichkeit (einer Maßnahme) - Maßnahme muss das mildeste Mittel unter allen gleich geeigneten Mitteln sein	necessity (of a measure) - measure must be the least intrusive act of intervention that is equally conducive	(pasākuma/līdzekļa) vajadzība - pasākumam/līdzeklim, salīdzinot ar citiem pasākumiem/līdzekļiem, ir jābūt ar vismazāk ierobežojošo iedarbību
Ermessensmissbrauch	misuse of powers	nepareiza pilnvaru izmantošana
Erweiterung (der Europäischen Gemeinschaften/Union) - Süd~ - Nord~ - Ost~	enlargement (of the European Communities/Union) - Southern ~ - Northern ~ - Eastern ~	(Eiropas Kopienų/Savienības) paplašināšanās - dienvidu ~ - ziemeļu ~ - austrumu ~
Erwerbstätigkeit - selbständige ~	gainful employment, gainful occupation - self-employment	algots darbs, nodarbošanās, nodarbinātība - pašnodarbinātība
ESF (Europäischer Sozialfonds)	ESF (European Social Fund)	ESF (Eiropas Sociālais fonds)
ESVP (Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik; jetzt: GSVP)	ESDP (European Security and Defence policy; now: CSDP)	EDAP (Eiropas drošības un aizsardzības politika; šobrīd: KDAP)
ESZB (Europäisches System der Zentralbanken)	ESCB (European System of Central Banks)	ECBS (Eiropas Centrālo banku sistēma)
EU (Europäische Union)	EU (European Union)	ES (Eiropas Savienība)
EUA (Europäische Umweltagentur)	EEA (European Environment Agency)	EVA (Eiropas Vides aģentūra)
EUFA (Europäische Fischereiaufsichtsagentur)	CFCA (Community Fisheries Control Agency)	CFCA (Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra)
Eugenik - Verbot eugenischer Praktiken (Art. 3 II Grundrechtecharta)	eugenics - prohibition of eugenic practices (art. 3(2) Charter of Fundamental Rights)	eigēnika - eigēniskās prakses aizliegums (Pamattiesību hartas 3. panta otrā daļa)

EuGH (Gerichtshof der Europäischen Union ⁵ = Europäischer Gerichtshof)	ECJ (Court of Justice of the European Union = European Court of Justice) ⁵	EST (Eiropas Savienības Tiesa) ⁵
EURATOM (Europäische Atomgemeinschaft)	EURATOM (European Atomic Energy Community)	Eiropas Atomenerģijas kopiena (EURATOM)
Euro (€) - ~-Währungsgebiet - ~-Gruppe (Minister der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist) - Protokoll betreffend die ~-Gruppe - ~system (EZB und Zentralbanken der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist)	euro (€) - ~ area - Euro Group (ministers of those member States whose currency is the euro) - Protocol on the Euro Group - Eurosystem (ECB together with the central banks of the member States whose currency is the euro)	euro ⁶ , eiro (€) - euro zona - Eurogrupa (to dalībvalstu, kurās naudas vienība ir euro, ministru kopums) - Protokols par Eurogrupu - Eurosistēma (ECB kopā ar to dalībvalstu centrālajām bankām, kurās naudas vienība ir euro)

⁵ Früher (bevor der Vertrag von Lissabon in Kraft trat) / agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities / Eiropas Kopienų Tiesa (EKT).

⁶ Die **richtige lettische Bezeichnung der europäischen Währung** war lange Zeit umstritten. Im allgemeinen Sprachgebrauch wird der Ausdruck "eiro" verwendet. Diesen empfahl auch die Terminologiekommision der Lettischen Akademie der Wissenschaften in ihrem Beschluss Nr. 40 vom 19.10.2004 (zuvor hatte sie mit dem Beschluss Nr. 36 versucht, das Wort "eira" einzuführen). Die lettischen Regierungen haben sich in der Vergangenheit ebenfalls für den "eiro" eingesetzt. Hingegen verlangen die europäischen Institutionen, insbesondere die Europäische Zentralbank, dass der einheitliche europäische Begriff für die europäische Währung nicht in einzelne Sprachen übersetzt wird. Danach muss es auch in der lettischen Sprache "euro" heißen.

Der Streit betraf nicht den allgemeinen, privaten Sprachgebrauch, denn dieser unterliegt in einer freiheitlichen Rechtsordnung keinen rechtlichen Regelungen oder Beschränkungen. Weder der Staat noch die Union haben das Recht, dem Bürger vorzuschreiben, dass er "euro" oder "eiro" sagt. Gleiches gilt für die Wissenschaft, denn zur Freiheit der Wissenschaft gehört das Recht des Forschers, selbst in eigener Verantwortung über den korrekten Gebrauch der Fachbegriffe zu entscheiden. Umstritten war vielmehr die richtige Bezeichnung der europäischen Währung in der *Rechtssprache*. Sofern Rechtsnormen einen bestimmten *juristischen Sprachgebrauch* vorschreiben, ist dieser für alle Träger öffentlicher Gewalt - einschließlich des Gesetzgebers, der Ministerialverwaltung, der Gerichte und der Notare - in ihren offiziellen Dokumenten verbindlich.

Das Ministerkabinett der Republik Lettlands hat 2005 in der *Verordnung Nr. 564* den Gebrauch des Ausdrucks "eiro" angeordnet. Die Verordnung ist eine Rechtsvorschrift. Es stellt sich jedoch die Frage, ob sie gegen Recht der Europäischen Union verstößt. In diesem Fall darf sie nicht angewendet (und damit auch nicht befolgt) werden, denn das Unionsrecht hat Vorrang vor dem nationalen Recht. Die Regelung der amtlichen Bezeichnung der europäischen Währung liegt für alle Amtssprachen der Union und damit auch für die lettische Sprache ausschließlich bei der Union. Sie fällt nicht in die Kompetenz der Republik Lettland.

Eine Vorschrift des Unionsrechts, welche ausdrücklich die Übersetzung des Begriffs "Euro" in andere Sprachen verbietet, gibt es nicht. Das Verbot könnte sich aber im Rahmen der Interpretation aus der *Verordnung (EG) Nr. 974/98 des Rates vom 3. Mai 1998 über die Einführung des Euro* ergeben. Diese Verordnung erklärt in ihrer zweiten Präambelerwägung, der europäischen Währung werde der Name "Euro" gegeben. Sie betont, dass nach der Auffassung des Europäischen Rates "die einheitliche Währung in allen Amtssprachen der Europäischen Union ... denselben Namen tragen muss". Zwar handelt es sich bei einer Präambelerwägung nicht um eine Rechtsnorm sondern nur um eine Auslegungshilfe. Eine einschlägige Rechtsnorm findet sich aber in Art. 2 der Verordnung. Danach ist die Währung der teilnehmenden Mitgliedstaaten der "Euro" und die Währungseinheit "ein Euro". Mit Blick auf die Präambelerwägung und auf den Zweck der Vorschrift ist dies so verstehen, dass Art. 2 den Namen der neuen Währung verbindlich festlegt, und zwar dasselbe Wort einheitlich für alle Amtssprachen der Union, unabhängig von den Besonderheiten der jeweiligen Sprache und vom Sprachgebrauch. Da es sich beim Euro um das *zentrale Symbol der europäischen Integration* handelt, das auch im Namen den Willen zur Einheit widerspiegeln muss, ist dieses Ergebnis nicht überraschend. Es bedeutet auch *keinen Verstoß gegen den Grundsatz der Achtung der nationalen Identität der Mitgliedstaaten (Art. 4 II EUV)*, denn dieser verlangt nur die Berücksichtigung der verschiedenen nationalen Identitäten im Rahmen einer Abwägung, nicht aber ihren unbedingten Vorrang. Zwar ist die lettische Sprache in Art. 4 der Lettischen Verfassung besonders geschützt und widerspricht die Einführung des Wortes "euro" ohne Übersetzung ihren Grundregeln. Doch ist diese Ausnahme angesichts der überragenden Bedeutung einer einheitlichen Bezeichnung für die europäische Währung im Interesse einer verantwortungsvollen Beteiligung an der europäischen Integration hinzunehmen.

Vorübergehend stand der oben dargelegten Auslegung entgegen, dass die Europäische Union in ihrer offiziellen Veröffentlichung der Verordnung Nr. 974/98 in lettischer Sprache selbst den Ausdruck "eiro" verwendete. Dieser peinliche Fehler wurde jedoch bald mit einer offiziellen Berichtigung korrigiert (siehe Sonderausgabe des ABl. in lettischer Sprache, Kapitel 10, Band 003, S. 427). Danach war der Ausdruck "eiro" überall durch den Ausdruck "euro" zu ersetzen. Seit dieser Klarstellung ergibt sich aus dem lettischen Wortlaut der Verordnung 974/98 eindeutig, dass es auch in Lettisch "euro" heißen muss. Die Verwendung des Ausdrucks "eiro" ist daher *im juristischen Sprachgebrauch nicht zulässig*. Das Ministerkabinett hat (unzureichend) reagiert und mit der Verordnung Nr. 933 von 2007 die Verordnung Nr. 564 dahingehend geändert, dass jedenfalls in lettischen Rechtsvorschriften nur noch der korrekte Ausdruck "euro" verwendet werden darf. (In der Verfügung des Ministerkabinetts Nr. 165 vom 24.03.2010 [Ministru kabineta rīkojums Nr.165] wurde dann aber wieder von "eiro" gesprochen).

Nachdem der Vertrag von Lissabon in Kraft getreten ist, ergibt sich die Bezeichnung "euro" auch aus dem Primärrecht. Im neuen Art. 3 IV EUV heißt es in der lettischen Fassung: "Savienība izveido ekonomisko un monetāro savienību, kuras valūta ir euro". Auch der Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union verwendet in seinem lettischen Wortlaut an vielen Stellen diesen Ausdruck. Er enthält ferner dementsprechend zusammengesetzte Begriffe wie z.B. "Eurogrupa" (Art. 237) und "Eurosistēma" (Art. 282). Damit dürfte die Streitfrage endgültig geklärt sein. Zwar hat Lettland eine Erklärung zur Schreibweise des Namens der einheitlichen Währung in den Verträgen abgegeben. Dort äußert es seine Auffassung, dass die Schreibweise keine Auswirkungen auf die geltenden Regeln der lettischen Sprache habe. Dies kann jedoch lediglich für den allgemeinen Sprachgebrauch gelten, nicht aber für die Rechtsterminologie, wie sie in den Verträgen festgelegt wird. Die einseitige Erklärung ist zudem nur eine Auslegungshilfe und nicht Bestandteil der Verträge.

Ilgu laiku par *pareizu Eiropas vienotās valūtas nosaukumu latviešu valodā* pastāvēja strīds. Sarunvalodā tika lietots vārds "eiro". Lietot šo terminu bija ieteikusi Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija 2004. gada 19. oktobra lēmumā Nr. 40 (pirms tam lēmumā Nr. 36 tā piedāvāja lietot vārdu "eira"). Arī Latvijas valdība vēsturiski bija atbalstījusi termina "eiro" lietošanu. Turpretim Eiropas institūcijas, īpaši Eiropas Centrālā banka (ECB) uzstāja, ka Eiropas vienotās valūtas vienoto apzīmējumu nedrīkst tulkot atsevišķās valodās. Tādējādi ECB pozīcija bija, ka arī latviešu valodā vienīgais pareizais vārds var būt "euro".

Šis strīds gan neattiecas uz vārda lietojumu sarunvalodā, kas uz brīvību balstītā tiesību sistēmā nevar tikt ierobežota ar noteikumiem vai aizliegumiem. Ne valsts, nedz arī Eiropas Savienība nav tiesīgas piespiest pilsoni lietot terminu "euro" vai "eiro". Tas pats attiecas uz zinātni, ņemot vērā,

Eurojust (Einheit für justizielle Zusammenarbeit der Europäischen Union)	Eurojust (The European Union's Judicial Cooperation Unit)	Eurojust, Eirojusts (Eiropas Savienības tiesu iestāžu sadarbības struktūrvienība)
Europäische Agentur für die operative Zusammenarbeit an den Außengrenzen (FRONTEX)	European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders (FRONTEX)	Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX)
Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA)	European Maritime Safety Agency (EMSA)	Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)
Europäische Atomgemeinschaft (EURATOM)	European Atomic Energy Community (EURATOM)	Eiropas Atomenerģijas kopiena (EURATOM)
Europäische Bürgerinitiative (Art. 11 IV EUV)	European Citizens' Initiative (art. 11(4) EU Treaty)	Eiropas pilsoņu iniciatīva (ESL 11. panta ceturtdāļa)
Europäische Fischereiaufsichtsagentur (EUFÄ)	Community Fisheries Control Agency (CFCA)	Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (CFCA)
Europäische Gemeinschaft (EG)	European Community (EC)	Eiropas Kopiena (EK)
Europäische Gemeinschaft für Kohl und Stahl (EGKS)	European Coal and Steel Community (ECSC)	Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (EOTK)
Europäische Gesellschaft (Societas Europaea = SE)	European Company (Societas Europaea = SE)	Eiropas [uzņēmēj]sabiedrība, Eiropas komercsabiedrība ⁷ (Societas Europaea = SE)
Europäische Investitionsbank (EIB)	European Investment Bank (EIB)	Eiropas Investīciju banka (EIB)

ka zinātniskā brīvība ietver pētnieka tiesības izlemt par pareizu tehnisko terminu lietojumu, uzņemoties par to atbildību. Strīds drīzāk ir par Eiropas vienotās valūtas nosaukumu *juridiskajā terminoloģijā*. Tiktāl, ciktāl tiesību normas nosaka noteiktu *juridiskās terminoloģijas lietojumu*, tā ir saistoša visām valsts institūcijām – to skaitā likumdevējam, ministriem, tiesām un notāriem, sagatavojot oficiālos dokumentus.

2005. gadā Latvijas Republikas Ministru kabinets izdeva *noteikumu Nr.564*, kas noteica, ka ir jālieto vārds "eiro". Noteikumi kā normatīvs akts ir Latvijas tiesību sastāvdaļa. Taču jānoskaidro, vai tie nav pretrunā ar Eiropas Savienības tiesībām. Šajā gadījumā tos nevar piemērot (un, līdz ar to – ņemt vērā), jo Eiropas Savienības tiesībām ir pārākums pār dalībvalsts tiesībām. Tiesības noteikt Eiropas vienotās valūtas oficiālo nosaukumu visās valodās, tostarp latviešu, ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetence. Tā nav Latvijas Republikas kompetence.

Eiropas Savienības tiesībās nav noteikuma, kas tieši aizliedz vārda "euro" tulkošanu citās valodās. Šādu aizliegumu tomēr varētu izsecināt no *Padomes Regulas (EK) Nr. 974/98 par euro ieviešanu (1998. gada 3. maijs)* interpretācijas ceļā. Šīs regulas preambulas otrais apsvērums noteic, ka Eiropas vienotās valūtas nosaukums būs "euro". Tajā uzsvērts, ka Eiropadome uzskata, ka "vienotās valūtas nosaukumam ir jābūt vienādam visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās". Preambulu apsvērumi ir nevis tiesību normas, bet gan vienīgi palīgs interpretācijai. Tomēr šajā gadījumā ir atrodama arī atbilstoša tiesību norma – regulas 2. pants. Saskaņā ar to iesaistīto dalībvalstu valūta ir "euro" un valūtas vienība ir "viens euro". Ņemot vērā preambulas apsvērumu un minētās normas mērķi, tā ir jāinterpretē tā, ka regulas 2. pants ir saistošs un autoritatīvi nosaka jaunās valūtas nosaukumu, faktiski ieviešot vienveidīgu jaunās valūtas apzīmējumu visās oficiālajās Savienības valodās, neņemot vērā atsevišķu valodu vai to lietojuma īpatnības. Tā kā euro ir *galvenais Eiropas integrācijas simbols* un tādējādi tā nosaukumam ir jāatspoguļo gribu būt vienotiem, šāds iznākums nav pārsteidzošs. Galu galā tas *nav dalībvalstu nacionālās identitātes respektēšanas principa pārkāpums (ESL 6. panta trešā daļa)*, jo šis princips nozīmē, ka dalībvalstu nacionālā identitāte ir jāņem vērā, līdzsvarojot intereses, bet nenozīmē, ka tai ir absolūta prioritāte. Jāatzīst, ka latviešu valodu sevišķi aizsargā Latvijas Republikas Satversmes 4. pants un vārda "euro" ieviešana, to netulkojot, nonāk pretrunā ar šī panta pamatnoteikumiem. Tomēr, ņemot vērā Eiropas vienotās valūtas vienota nosaukuma sevišķi svarīgo nozīmi, šis izņēmums ir jāpieņem atbildīgas dalības Eiropas integrācijā interesēs.

Jāatzīmē, ka īsu laiku posmu arī pati Eiropas Savienība lietoja vārdu "eiro" oficiālajā Regulas Nr. 974/98 publikācijā latviešu valodā un šis fakts bija nopietns šķērslis piedāvātajai interpretācijai. Tomēr šī apkaunojošā kļūda drīz tika izlabota ar oficiālu kļūdu labojumu (skat. Oficiālā Vēstneša Īpašo izdevumu latviešu valodā, 10/3. sējums, 427. lpp.). Saskaņā ar to, visā regulas tekstā vārds "eiro" bija jāaizstāj ar vārdu "euro". Kopš šī precizējuma tas, ka pareizais apzīmējums latviešu valodā ir "euro", no Regulas Nr. 974/98 teksta izriet nepārprotami. Tādējādi *ir nepieļaujami lietot vārdu "eiro" juridiskajā terminoloģijā*. Ministru kabinets ir (nepietiekami) reaģējis, 2007. gadā izdodot noteikumus Nr. 933, ar kuriem groza noteikumus Nr. 564, nosakot, ka Latvijas tiesību aktos tiek lietots vienīgi pareizais apzīmējums "euro". (Jāatzīmē, ka 2010. gada 24. marta Ministru kabineta rīkojumā Nr. 165 atkal ir lietots vārds "eiro").

Pēc Lisabonas Līguma spēkā stāšanās pareizais vārds "euro" ir tieši iekļauts primārajās tiesībās. Jaunā ESL 3. panta ceturtdāļas redakcija latviešu valodā ir šāda: "Savienība izveido ekonomisko un monetāro savienību, kuras valūta ir euro." Arī Līgumā par Eiropas Savienības darbību šis vārds ir lietots daudzās vietās. Vēl vairāk, tajā ir ietverti atbilstoši salikteni kā "Eurogrupa" (237. pants) un "Eurosistēma" (282. pants). Tādējādi šis strīds beidzot ir atrisināts. Līgumiem Latvija ir pievienojusi deklarāciju par vienotās valūtas pareizrakstību, kurā tā pauž savu viedokli, ka šī pareizrakstība neietekmē pastāvošos latviešu valodas lietošanas noteikumus. Taču tā var attiekties vienīgi uz vispārējo valodas lietojumu, nevis juridisko terminoloģiju, jo pēdējā ir noteikta dibināšanas līgumos. Turklāt vienpusēja deklarācija ir vienīgi palīgs interpretācijā, nevis integrāla dibināšanas līgumu daļa.

⁷ Diesen Begriff verwendet man in der lettischen Gesetzgebung (z.B. Eiropas komercsabiedrību likums).

<p>Europäische Kommission</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generaldirektionen - Generalsekretariat - Juristischer Dienst - Kommissar (Mitglied der ~) - Präsident - Misstrauensantrag (gegen die ~) 	<p>European Commission</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directorates-general - Secretariat-General - Legal Service - Commissioner (Member or the ~) - President - motion of censure (against the ~) 	<p>Eiropas Komisija</p> <ul style="list-style-type: none"> - ģenerāldirektorāti - ģenerālsekretariāts - juridiskais dienests - komisārs (~as loceklis) - priekšsēdētājs - priekšlikums izteikt neuzticību (~ai)
<p>Europäische Menschenrechtskonvention (Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten = EMRK)</p>	<p>European Convention on Human Rights (Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms = ECHR)</p>	<p>Eiropas Cilvēktiesību konvencija (Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija = ECTK)</p>
<p>Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP); jetzt: Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP)</p>	<p>European Security and Defence policy (ESDP); now: Common Security and Defence policy (CSDP)</p>	<p>Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP); šobrīd: Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP)</p>
<p>Europäische Staatsanwaltschaft (vgl. Art. 86 AEUV)</p>	<p>European Public Prosecutor's Office (see art. 86 FEU Treaty)</p>	<p>Eiropas Prokuratūra (skat. ESDL 86. pantu)</p>
<p>Europäische Umweltagentur (EUA)</p>	<p>European Environment Agency (EEA)</p>	<p>Eiropas Vides aģentūra (EVA)</p>
<p>Europäische Union (EU)</p> <ul style="list-style-type: none"> - einheitlicher institutioneller Rahmen - erste "Säule" (EG), zweite "Säule" (GASP), dritte "Säule" (PJZ; siehe jetzt Art. 67 ff. AEUV) - Rechtspersönlichkeit - Beitritt - Austritt - Ausschluss - Politiken 	<p>European Union (EU)</p> <ul style="list-style-type: none"> - single institutional framework - first "pillar" (EC), second "pillar" (CFSP), third "pillar" (PJZ; see now art. 67 et seq. FEU Treaty) - legal personality - Accession - secession, withdrawal - expulsion - policies 	<p>Eiropas Savienība (ES)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vienots institucionālais ietvars - pirmais "pīlārs" (EK), otrais "pīlārs" (KĀDP), trešais "pīlārs" (policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās; tagad skat. ESDL 67. un turpm. pantus) - tiesībsubjektība, juridiskās personas statuss - pievienošanās - izstāšanās - izslēgšana - politikas
<p>Europäische Verteidigungsagentur</p>	<p>European Defence Agency</p>	<p>Eiropas Aizsardzības aģentūra</p>
<p>Europäische Wirtschaftsgemeinschaft (EWG)</p>	<p>European Economic Community (EEC)</p>	<p>Eiropas Ekonomikas kopiena (EEK)</p>
<p>Europäische Zentralbank (EZB)</p> <ul style="list-style-type: none"> - EZB-Rat - Direktorium (der EZB) - Erweiterter Rat (der EZB) 	<p>European Central Bank (ECB)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Governing Council (of the ECB) - Executive Board (of the ECB) - General Council (of the ECB) 	<p>Eiropas Centrālā banka (ECB)</p> <ul style="list-style-type: none"> - (ECB) Padome - (ECB) Valde - (ECB) Ģenerālpadome
<p>Europäischer Auswärtiger Dienst (Art. 27 III EUV)</p>	<p>European External Action Service (art. 27(3) EU Treaty)</p>	<p>Eiropas Ārējās darbības dienests (ESL 27. panta trešā daļa)</p>
<p>Europäischer Bürgerbeauftragter</p>	<p>European Ombudsman</p>	<p>Eiropas ombuds</p>
<p>Europäischer Datenschutzbeauftragter</p>	<p>European Data Protection Supervisor</p>	<p>Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs</p>
<p>Europäischer Finanzraum</p>	<p>European financial area</p>	<p>Eiropas finanšu zona</p>
<p>Europäischer Fischereifonds (EFF)</p>	<p>European Fisheries funds (EFF)</p>	<p>Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF)</p>
<p>Europäischer Fonds für regionale Entwicklung (EFRE)</p>	<p>European Regional Development Fund (ERDF)</p>	<p>Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)</p>

Europäischer Garantiefonds für die Landwirtschaft (EGFL)	European Agricultural Guarantee Fund (EAGF)	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)
Europäischer Gerichtshof (Gerichtshof der Europäischen Union ⁸ = EuGH) - Generalanwalte - Große Kammer - Kammern - Präsident - Kanzler - Berichterstatter - Urteil - einstweilige Anordnung - schriftliches Verfahren - mündliches Verfahren - beschleunigtes Verfahren - Satzung - Verfahrensordnung - Zusätzliche Verfahrensordnung	European Court of Justice (Court of Justice of the European Union = ECJ) - advocates-general - Grand Chamber - chambers - President - Registrar - judge-rapporteur - judgement - interim measure - written procedure - oral procedure - expedited procedure - Statute - Rules of Procedure - Supplementary Rules	Eiropas Savienības Tiesa (EST) ⁸ - ģenerālvokāti - lielā palāta - palātas - priekšsēdētājs - sekretārs - tiesnesis referents - spriedums - pagaidu noregulējums/pasākums - rakstveida process - mutvārdu process - paātrinātais process - Statūti - Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi, Papildus reglaments
Europäischer Haftbefehl	European arrest warrant	Eiropas apcietināšanas orderis
Europäischer Investitionsfonds (EIF)	European Investment Fund (EIF)	Eiropas Investīciju fonds (EIF)
Europäischer Konvent (erarbeitete den Entwurf für den Vertrag über eine Verfassung für Europa)	European Convention (prepared the draft Treaty establishing a Constitution for Europe)	Eiropas Konventa (sagatavoja Līguma par Konstitūciju Eiropai projektu)
Europäischer Landwirtschaftsfonds für die Entwicklung des ländlichen Raums (ELER)	European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)
Europäischer Rat (≠ Europarat!) - Präsident (Art. 15 VI EUV)	European Council (≠ Council of Europe!) - President (art. 15(6) EU Treaty)	Eiropadome (≠ Eiropas Padome!) - priekšsēdētājs (ESL 15. panta sestā daļa)
Europäischer Rechnungshof	European Court of Auditors	Eiropas Revīzijas palāta
Europäischer Sozialfonds (ESF)	European Social Fund (ESF)	Eiropas Sociālais fonds (ESF)
Europäischer Wirtschaftsraum (EWR) - Abkommen über den Europäischen Wirtschaftsraum (EWRV)	European Economic Area (EEA) - Agreement on the European Economic Area (EEA Agreement)	Eiropas Ekonomikas zona (EEZ) - Eiropas Ekonomikas zonas līgums (EEZL)
Europäisches Amt für Betrugsbekämpfung (OLAF)	European Anti-Fraud Office (OLAF)	Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)
Europäisches Amt für Personalauswahl	European Personnel Selection Office	Eiropas Personāla atlases birojs
Europäisches Freiwilligenkorps für humanitäre Hilfe (Art. 214 V AEUV)	European Voluntary Humanitarian Aid Corps (art. 214(5) FEU Treaty)	Eiropas Brīvprātīgo humānās palīdzības korpuss (ESDL 214. panta piektā daļa)

⁸ Früher (bevor der Vertrag von Lissabon in Kraft trat) / agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities / Eiropas Kopienu Tiesa (EKT).

<p>Europäisches Justizielles Netz</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ für Strafsachen (Gemeinsame Maßnahme 98/428/JI) - ~ für Zivil- und Handelssachen (Entscheidung des Rates 2001/470/EG) 	<p>European Judicial Network</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ in criminal matters (Joint Action 98/428/JHA) - ~ in civil and commercial matters (Council Decision 2001/470/EC) 	<p>Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ kriminallietās (Vienotā Rīcība 98/428/TI) - ~ civillietās un komercietās (Padomes lēmums 2001/470/EK)
<p>Europäisches Markenamt (Harmonisierungsamt für den Binnenmarkt, HABM)</p>	<p>Office for Harmonization in the Internal Market (OHIM)</p>	<p>Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (ITSB)</p>
<p>Europäisches Parlament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anhörung - Zustimmung - Präsident - Präsidium - Generalsekretariat - Fraktionen - parlamentarische Ausschüsse - Untersuchungsausschüsse - Bürgerbeauftragter (Art. 228 AEUV) - Mitglied des Europäischen Parlaments (Abgeordneter) - Abgeordnetenstatut des Europäischen Parlaments - degressiv proportionale Vertretung der Bürger der Mitgliedstaaten 	<p>European Parliament</p> <ul style="list-style-type: none"> - consultation - assent, consent - President - Bureau - Secretariat - political groups - parliamentary committees - committees of inquiry - Ombudsman (Art. 228 FEU Treaty) - Member of the ~ - Statute for Members of the ~ - degressively proportional representation of the citizens of the member states 	<p>Eiropas Parlaments</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultēšanās - piekrišana - priekšsēdētājs - prezidijs - ģenerālsekretariāts - frakcijas - parlamentārās komitejas - izmeklēšanas komitejas - ombuds (ESDL 228. pants) - ~a deputāts - ~a deputātu nolikums - degressīvi proporcionāla dalībvalsts pilsoņu pārstāvība
<p>Europäisches Polizeiamt (Europol)</p>	<p>European Police Office (Europol)</p>	<p>Eiropas Policijas birojs (Eiropols)</p>
<p>Europäisches System der Zentralbanken (ESZB)</p>	<p>European System of Central Banks (ESCB)</p>	<p>Eiropas Centrālo banku sistēma (ECBS)</p>
<p>Europäisierung</p>	<p>Europeanisation</p>	<p>eiropeizācija</p>
<p>Europarat (außerhalb der EU)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Satzung des ~es 	<p>Council of Europe (apart from the EU)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Statute of the ~ 	<p>Eiropas Padome (ārpus ES)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~es Statūti
<p>Europarecht⁹</p>	<p>European law⁹</p>	<p>Eiropas tiesības⁹</p>
<p>Europol (Europäisches Polizeiamt)</p>	<p>Europol (European Police Office)</p>	<p>Eiropols (Eiropas Policijas birojs)</p>
<p>Eurosystem (EZB und Zentralbanken der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist)</p>	<p>eurosystem (ECB together with the central banks of the member States whose currency is the euro)</p>	<p>Eurosistēma (ECB kopā ar to dalībvalstu centrālajām bankām, kurās naudas vienība ir euro)</p>
<p>Euro-Währungsgebiet</p>	<p>euro area</p>	<p>euro zona</p>
<p>EUV (Vertrag über die Europäische Union)</p>	<p>EU Treaty (Treaty on European Union)</p>	<p>ESL (Līgums par Eiropas Savienību)</p>
<p>EWG (Europäische Wirtschaftsgemeinschaft)</p>	<p>EEC (European Economic Community)</p>	<p>EEK (Eiropas Ekonomikas kopiena)</p>
<p>EWGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft; später EGV, heute: AEUV)</p>	<p>EEC Treaty (Treaty establishing the European Economic Community, later EC Treaty, now: FEU Treaty)</p>	<p>EEKL (Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums; vēlāk EKL, šobrīd: ESDL)</p>

⁹ Siehe zur korrekten Terminologie Fußnote 29. / Pareizo terminoloģiju skat. 29. atsaucē.

EWR (Europäischer Wirtschaftsraum) - ~V (Abkommen über den Europäischen Wirtschaftsraum)	EEA (European Economic Area) - ~ Agreement (Agreement on the European Economic Area)	EEZ (Eiropas Ekonomikas zona) - ~ līgums (Eiropas Ekonomikas zonas līgums)
Exekutivagenturen (zur Unterstützung der Kommission bei der Verwaltung von Unionsprogrammen, siehe VO 58/2003)	Executive agencies (supporting the Commission in the management of Union programs, see Regulation 58/2003)	izpildaģentūras (lai atbalstītu Komisiju Savienības programmu pārvaldē; skat. Regulu 58/2003)
EZB (Europäische Zentralbank) - EZB-Rat - Direktorium (der EZB) - Erweiterter Rat (der EZB)	ECB (European Central Bank) - Governing Council (of the ECB) - Executive Board (of the ECB) - General Council (of the ECB)	ECB (Eiropas Centrālā banka) - (ECB) Padome - (ECB) Valde - (ECB) Ģenerālpadome
F		
Fallbearbeitung - Sachverhalt - Fallfrage - Falllösung (≠ Fallstudie!) - Arbeitsgliederung - Literaturrecherche - Aufbau - Grund- - Prüfungsschema - Niederschrift - Gutachtenstil - Inhaltsverzeichnis - Sachverzeichnis	case-solving - facts of the case - question of the case, case question - case solution (≠ case study!) - draft outline - literature research - structure, composition - basic structure - examination scheme (often laid down in a diagram) - writing down, writing - [analytical style of writing, as to be found in legal opinions] - table of contents - index	kāzusa risināšana - lietas faktiskie apstākļi - problēmjuautājums - kāzusa risinājums (≠ izpēte!) - darba plāns - literatūras izpēte - struktūra - pamat- - pārbaudes shēma - tīrteksts, rakstīšana - atzinuma stils - satura rādītājs - terminu rādītājs
Familienangehöriger	family member	ģimenes loceklis
Flexibilitätsklausel, Kompetenzergänzungsklausel (Art. 352 AEUV)	flexibility clause (art. 352 FEU Treaty)	elastīguma klauzula, kompetences papildinošā klauzula (ESDL 352. pants)
Fonds - Europäischer ~ für regionale Entwicklung (ERDF) - Europäischer Garantie~ für die Landwirtschaft (EAGF) - Europäischer Landwirtschafts~ für die Entwicklung des ländlichen Raums (ELER) - Europäischer Sozial~ (ESF) - Kohäsions~ - Struktur~	Fund - European Regional Development ~ (ERDF) - European Agricultural Guarantee ~ (EAGF) - European Agricultural ~ for Rural Development (EAFRD) - European Social ~ (ESF) - Cohesion ~ - Structural ~s	fonds - Eiropas Reģionālās attīstības ~ (ERAF) - Eiropas Lauksaimniecības garantiju ~ (ELGF) - Eiropas Lauksaimniecības ~ lauku attīstībai (ELFLA) - Eiropas Sociālais ~ (ESF) - kohēzijas ~ - struktūrfondi
FRA (Agentur der Europäischen Union für Grundrechte)	FRA (European Union Fundamental Rights Agency)	FRA (Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra)
Freizügigkeitsrecht (allgemeines) (Art. 21 AEUV)	(general) freedom of movement and residence (art. 21 FEU Treaty)	(vispārējās) tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs (ESDL 21. pants)

Freizügigkeitsrichtlinie (Richtlinie 2004/38/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 29. April 2004 über das Recht der Unionsbürger und ihrer Familienangehörigen, sich im Hoheitsgebiet der Mitgliedstaaten frei zu bewegen und aufzuhalten, zur Änderung der Verordnung (EWG) Nr. 1612/68 und zur Aufhebung der Richtlinien 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG und 93/96/EWG)	Free Movement Directive (Directive 2004/38/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the right of citizens of the Union and their family members to move and reside freely within the territory of the Member States amending Regulation (EEC) No 1612/68 and repealing Directives 64/221/EEC, 68/360/EEC, 72/194/EEC, 73/148/EEC, 75/34/EEC, 75/35/EEC, 90/364/EEC, 90/365/EEC and 93/96/EEC)	Brīvas pārvietošanās direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK)
FRONTEX (Europäische Agentur für die operative Zusammenarbeit an den Außengrenzen)	FRONTEX (European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders)	FRONTEX (Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām)
Fusionskontrolle - EG-Fusionskontrollverordnung (VO 139/2004)	merger control - EC Merger [Control] Regulation (Regulation 139/2004)	apvienošanās kontrole - EK Apvienošanās [kontroles] regula (Regula 139/2004)
G		
GAP (Gemeinsame Agrarpolitik)	CAP (Common Agricultural Policy)	KLP (Kopējā lauksaimniecības politika)
GASP (Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik)	CFSP (Common Foreign and Security Policy)	KĀDP (Kopējā ārpolitika un drošības politika)
Gedankens-, Gewissens- und Religionsfreiheit (Art. 10 Grundrechtecharta)	freedom of thought, conscience and religion (art. 10 Charter of Fundamental Rights)	domu, pārlicības un ticības brīvība (Pamattiesību hartas 10. pants) = domu, apziņas un reliģijas brīvība (ECTK 9. pants)
Geeignetheit (einer Maßnahme)	suitability (of a measure)	(pasākuma/līdzekļa) piemērotība
gegenseitige Anerkennung - ~ von Diplomen, Prüfungszeugnissen und sonstigen Befähigungsnachweisen - Berufsanerkennungs-Richtlinie (Richtlinie 2005/36)	mutual recognition - ~ of diplomas, certificates and other evidence of formal qualifications - Professional Recognition Directive (Directive 2005/36)	savstarpēja atzīšana - diplomu, sertifikātu un citu pierādījumu par kvalifikāciju ~ - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (Direktīva 2005/36/EK)
Gemeinsame Agrarpolitik (GAP)	Common Agricultural Policy (CAP)	Kopējā lauksaimniecības politika (KLP)
gemeinsame Aktion (Art. 12, 14 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza; siehe jetzt Art. 25, 28 EUV)	joint action (art. 12, 14 EU Treaty [version of Nice]; see now art. 25, 28 EU Treaty)	kopīga rīcība (ESL 12. un 14. pants [Nicas līguma redakcijā]; tagad skat. ESL 25. un 28. pantu)
Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik (GASP)	Common Foreign and Security Policy (CFSP)	Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)
Gemeinsame Fischereipolitik (GFP)	Common Fisheries Policy (CFP)	Kopējā zivsaimniecības politika (KZP)
Gemeinsame Handelspolitik	Common Commercial Policy	Kopējā tirdzniecības politika
gemeinsame Marktordnung, gemeinsame Marktorganisation	common market organization	kopīga tirgus organizācija

Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP); früher: Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP)	Common Security and Defence Policy (CSDP); formerly: European Security and Defence Policy (ESDP)	Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP); agrāk: Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP)
gemeinsame Strategie (Art. 12 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza)	common strategy (art. 12 EU Treaty [version of Nice])	kopīga stratēģija (ESL 12. pants [Nicas līguma redakcijā])
Gemeinsamer Markt	common market	kopējais tirgus
Gemeinsamer Referenzrahmen für das Europäische Vertragsrecht (akademischer Entwurf)	Common Frame of Reference for European contract law (academic draft)	Vienots pamatprincipu kopums attiecībā uz Eiropas līgumtiesībām / Eiropas līgumtiesību kopējais modelis (zinātnisks projekts)
gemeinsamer Standpunkt (Art. 12, 34 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza; jetzt: Standpunkt der Union (Art. 25, 29 EUV))	common position (art. 12, 34 EU Treaty [version of Nice]; now: position/approach of the Union, art. 25, 29 EU Treaty)	kopēja nostāja (ESL 12. un 34. pants [Nicas līguma redakcijā]; šobrīd: Savienības nostāja/attieksme, ESL 25. un 29. pants)
Gemeinschaftsmarke	Community trade mark (CTM)	Kopienas preču zīme
Gemeinschaftsrecht ¹⁰ - siehe auch → Unionsrecht - Primärrecht - Sekundärrecht	Community law ¹⁰ - see also → Union law - primary law - secondary law	Kopienas tiesības ¹⁰ - skat. arī → Eiropas Savienības tiesības - primārās tiesības - sekundārās tiesības
gemischtes Abkommen	mixed agreement	jaukts nolīgums
Genehmigungsregelung	authorisation scheme	atļauju piešķiršanas sistēma
Generalanwalt (am EuGH) - Schlussanträge	advocate-general (at the ECJ) - opinion	ģenerālvokāts (EST) - secinājumi
Generaldirektion (der Kommission)	directorate-general (of the Commission)	(Eiropas Komisijas) ģenerāldirektorāts
Gericht (der Europäischen Union); früher: Gericht erster Instanz (der Europäischen Gemeinschaften)	General Court (of the European Union); formerly: Court of First Instance (of the European Communities)	(Eiropas Savienības) Vispārējā tiesa; agrāk: (Eiropas Kopienu) Pirmās instances tiesa
Gericht erster Instanz (der Europäischen Gemeinschaften); heute: Gericht (der Europäischen Union)	Court of First Instance (of the European Communities); now: General Court (of the European Union)	(Eiropas Kopienu) Pirmās instances tiesa; šobrīd: (Eiropas Savienības) Vispārējā tiesa
Gericht für den öffentlichen Dienst der Europäischen Union	European Union Civil Service Tribunal	Eiropas Savienības Civildienesta tiesa

¹⁰ Siehe zur korrekten Terminologie Fußnote 29. / Pareizo terminoloģiju skat. 29. atsaucē.

<p>Gerichtshof der Europäischen Union¹¹ (Europäischer Gerichtshof = EuGH)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generalanwälte - Große Kammer - Kammern - Präsident - Kanzler - Berichterstatter - Urteil - einstweilige Anordnung - schriftliches Verfahren - mündliches Verfahren - beschleunigtes Verfahren - Satzung - Verfahrensordnung - Zusätzliche Verfahrensordnung 	<p>Court of Justice of the European Union¹¹ (European Court of Justice = ECJ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - advocates-general - Grand Chamber - chambers - President - Registrar - judge-rapporteur - judgement - interim measure - written procedure - oral procedure - expedited procedure - Statute - Rules of Procedure - Supplementary Rules 	<p>Eiropas Savienības Tiesa (EST)¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - ģenerālvokāti - lielā palāta - palātas - priekšsēdētājs - sekretārs - tiesnesis referents - spriedums - pagaidu noregulējums/pasākums - rakstveida process - mutvārdu process - pātrinātais process - Statūti - Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi, Papildus reglaments
<p>Gesellschaft</p> <ul style="list-style-type: none"> - amtlicher Wortlaut in Art. 54 AEUV: "Gesellschaften" 	<p>company</p> <ul style="list-style-type: none"> - official wording in art. 54 FEU Treaty: "companies or firms..." 	<p>sabiedrība</p> <ul style="list-style-type: none"> - oficiālais formulējums ESDL 54. pantā: "sabiedrības"
<p>Gesetzgebungsakt (Rechtsakt, der gemäß einem Gesetzgebungsverfahren angenommen wird, Art. 289 III AEUV)</p>	<p>legislative act (legal act adopted by legislative procedure, 289(3) FEU Treaty)</p>	<p>leģislatīvs akts (tiesību akts, kas pieņemts īpašā likumdošanas procedūrā, ESDL 289. panta trešā daļa)</p>
<p>Gesetzgebungsverfahren</p> <ul style="list-style-type: none"> - siehe Rechtsetzungsverfahren - ordentliches ~ (Art. 289 I, 294 AEUV) 	<p>legislative procedure</p> <ul style="list-style-type: none"> - ordinary ~ (art. 289(1), 294 FEU Treaty) 	<p>likumdošanas procedūra</p> <ul style="list-style-type: none"> - parastā ~ (ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants)
<p>Gesundheit</p> <ul style="list-style-type: none"> - öffentliche ~ (Art. 45 III, 52 I AEUV, RL 2004/38) 	<p>health</p> <ul style="list-style-type: none"> - public ~ (art. 45(3), 52(1) FEU Treaty, Directive 2004/38) 	<p>veselība</p> <ul style="list-style-type: none"> - sabiedrības ~ (ESDL 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)
<p>GFP (Gemeinsame Fischereipolitik)</p>	<p>CFP (Common Fisheries Policy)</p>	<p>KZP (Kopējā zivsaimniecības politika)</p>
<p>Gleichheit vor dem Gesetz (Art. 20 Grundrechtecharta)</p>	<p>equality before the law (art. 20 Charter of Fundamental Rights)</p>	<p>vienlīdzība likuma priekšā (Pamattiesību hartas 20. pants)</p>
<p>goldene Aktien (Sonderaktien)</p>	<p>golden shares</p>	<p>zelta akcijas</p>
<p>Gouvernementalisierung</p>	<p>governmentalisation</p>	<p>[valdību lomas palielināšanās]</p>
<p>Graf-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Graf (Rs. C-190/98) zur korrigierenden Einschränkung des weiten Verständnisses von Eingriffen in die Arbeitnehmerfreizügigkeit nach der Bosman-Formel)</p>	<p>Graf formula (formula of the ECJ developed in the case Graf (case C-190/98) for a corrective reduction of the large concept of enroachments on the freedom of movement for workers according to the Bosman formula)</p>	<p><i>Graf</i> formula¹² (EKT spriedumā lietā <i>Graf</i> (C-190/98) radīta formula, lai sašaurinātu spriedumā lietā <i>Bosman</i> radīto plašo jēdziena "brīvas darbinieku kustības ierobežojumi" izpratni)</p>
<p>grenzüberschreitend</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~e Mobilität 	<p>cross-border</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ mobility 	<p>pārrobežu</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ mobilitāte

¹¹ Früher (bevor der Vertrag von Lissabon in Kraft trat) / agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities / Eiropas Kopienu Tiesa (EKT).

¹² Siehe Fußnote 3. / Skat. 3. atsauci.

GRCh (Charta der Grundrechte der Europäischen Union = Grundrechtecharta)	Charter of Fundamental Rights of the European Union	Pamattiesību harta (Eiropas Savienības Pamattiesību harta)
Grünbuch (der Kommission)	Green Paper (of the Commission)	(Komisijas) Zaļā grāmata
Gründungsverträge (EUV, EGV/AEUV, EAGV, Protokolle)	founding treaties (EU Treaty, EC/FEU Treaty, EURATOM Treaty, protocols)	dibināšanas līgumi (ESL, EKL/ESDL, EURATOM līgums, protokoli)
<p>Grundfreiheiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Träger (Berechtigter) - Adressat (Verpflichteter) - Schutzbereich - Eingriff/Beeinträchtigung - Beschränkung (Form des Eingriffs) <p>- Schranke</p> <p>- Verletzung</p> <p>- Drittwirkung</p> <p>- Konvergenz</p> <p>- Konkurrenz</p> <p>- ~ als Beschränkungsverbote</p> <p>- ~ als Diskriminierungsverbote</p>	<p>fundamental freedoms</p> <ul style="list-style-type: none"> - holder (entitled subject) - addressee (obliged subject) - sphere (scope/area) of protection - encroachment/interference - restriction (form of encroachment) <p>- limit</p> <p>- violation</p> <p>- third-party effect, horizontal effect</p> <p>- convergence</p> <p>- concurrence</p> <p>- ~ as prohibitions of restriction</p> <p>- ~ as prohibitions of discrimination</p>	<p>pamatbrīvības</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjekts (nesējs) - adresāts (pienākuma nesējs) - aizsargājamā joma - iejaukšanās/ierobežojums - nediskriminējošs ierobežojums (ierobežojuma forma) - robeža - pārkāpums, prettiesisks aizskārums - horizontālā iedarbība - konverģence - konkurence - ~ kā nediskriminējoša ierobežojuma aizliegumi - ~ kā diskriminācijas aizliegumi
Grundfreiheitsadressat	addressee (obliged subject) of a fundamental freedom	pamatbrīvības adresāts (pienākuma nesējs)
Grundfreiheitsschranke	limit (of a fundamental freedom)	pamatbrīvību robeža
Grundfreiheitsträger	holder (entitled subject) of a fundamental freedom	pamatbrīvību subjekts (nesējs)
<p>Grundrechte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schutzbereich - Eingriff - Schranke - Verletzung - ~skatalog - ~echarta - ~sschutz - "Kooperationsverhältnis" (zwischen Verfassungsgericht und EuGH zum Schutz der ~e) 	<p>fundamental rights</p> <ul style="list-style-type: none"> - sphere (scope/area) of protection - encroachment - limit - violation - catalogue of ~s - Charter of Fundamental Rights - protection of ~s - "relationship of cooperation" (between the Constitutional Court and the ECJ for the protection of ~s) 	<p>pamattiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - aizsargājamā joma - iejaukšanās - robeža - pārkāpums, prettiesisks aizskārums - ~u katalogs - Pamattiesību harta - ~u aizsardzība - "sadarbības attiecības" (starp konstitucionālo tiesu un EST nolūkā aizsargāt ~)
<p>Grundrechtecharta (Charta der Grundrechte der Europäischen Union = GRCh)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erläuterungen zur Charta der Grundrechte 	<p>Charter of Fundamental Rights (of the European Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explanations relating to the Charter of Fundamental Rights 	<p>Pamattiesību harta (Eiropas Savienības Pamattiesību harta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paskaidrojumi attiecībā uz pamattiesību hartu
Grundrechtsschranke	limit (of a fundamental right)	pamattiesību robeža

<p>Grundsatz - allgemeiner ~ des Unionsrechts - der Achtung der nationalen Identität der Mitgliedstaaten (Art. 4 II EUV) - ~ der begrenzten Einzelermächtigung (Art. 5 I, II EUV) - ~ der Europarechtsfreundlichkeit (des nationalen Verfassungsrechts) - ~ des gleichen Entgelts für Männer und Frauen (Art. 157 I AEUV) - ~ der Gleichheit der Mitgliedstaaten vor den Verträgen (Art. 4 II EUV) - ~ des institutionellen Gleichgewichts - ~ der loyalen Zusammenarbeit (Art. 4 III EUV) - ~ einer offenen Marktwirtschaft mit freiem Wettbewerb (Art. 119 AEUV) - ~ der repräsentativen Demokratie (Art. 10 I EUV) - ~ der Unionstreue - ~ der Verhältnismäßigkeit - Subsidiaritäts~ (Art. 5 I, III EUV)</p>	<p>principle - general ~ of Union law - of respect for the national identities of the member states (art. 4(2) EU Treaty) - ~ of specific attribution of powers, ~ of conferral (art. 5(1,2) EU Treaty¹³) - ~ of the openness (of national constitutional law) towards European Union law - ~ of equal pay for male and female workers (art. 157(1) FEU Treaty) - ~ of equality of member states before the Treaties (art. 4(2) EU Treaty) - ~ of institutional balance - ~ of sincere cooperation (art. 4(3) EU Treaty) - ~ of an open market economy with free competition (art. 119 FEU Treaty) - ~ of representative democracy (art. 10(1) EU Treaty) - ~ of loyalty within the Union - ~ of proportionality - ~ of subsidiarity (art. 5(1,3) EU Treaty)</p>	<p>princips - vispārējs Eiropas Savienības tiesību ~ - dalībvalstu nacionālās identitātes respektēšanas ~ (ESL 4. panta otrā daļa) - noteiktu pilnvaru piešķiršanas ~, kompetences piešķiršanas ~ (ESL 5. panta pirmā un otrā daļa¹³) - (dalībvalsts konstitucionālo tiesību) labvēlīguma pret Eiropas Savienības tiesībām ~ - ~ par vienādu atalgojumu sievietēm un vīriešiem (ESDL 157. panta pirmā daļa) - dalībvalstu vienlīdzības saistībā ar Līgumiem respektēšanas ~ (ESL 4. panta otrā daļa) - institucionālā līdzsvara ~ - lojālas sadarbības ~ (ESL 4. panta trešā daļa) - ~, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence (ESDL 119. pants) - pārstāvības demokrātijas ~ (ESL 10. panta pirmā daļa) - lojalitātes Eiropas Savienībā ~ - samērīguma ~, proporcionalitātes ~ - subsidiaritātes ~ (ESL 5. panta pirmā un trešā daļa)</p>
<p>Grundwerte - ~klausel (Art. 2 EUV)</p>	<p>fundamental values - ~ clause, clause on ~ (art. 2 EU Treaty)</p>	<p>pamatvērtības - ~u klauzula (ESL 2. pants)</p>
<p>Grundzüge der Wirtschaftspolitik der Mitgliedstaaten und der Union (Art. 121 II AEUV)</p>	<p>broad guidelines for the economic policies of the Member States and the Union (art. 121(2) FEU Treaty)</p>	<p>dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes (ESDL 121. panta otrā daļa)</p>
<p>GSVP (Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik; früher: ESVP)</p>	<p>CSDP (Common Security and Defence Policy; formerly: ESDP)</p>	<p>KDAP (Kopējā drošības un aizsardzības politika; agrāk: EDAP)</p>
<p>Gutachten - ~verfahren (Art. 218 XI AEUV)</p>	<p>opinion - ~ proceeding (art. 218(11) FEU Treaty)</p>	<p>atzinums - ~a sniegšanas procedūra (ESDL 218. panta vienpadsmitā daļa)</p>
<p>gute Verwaltung - Recht auf ~ (Art. 41 Grundrechtecharta)</p>	<p>good administration - right to ~ (art. 41 Charter of Fundamental Rights)</p>	<p>laba pārvaldība - tiesības uz labu pārvaldību (Pamattiesību hartas 41. pants)</p>
<p>GZT (Verordnung (EWG) Nr. 2658/87 des Rates vom 23. Juli 1987 über die zolltarifliche und statistische Nomenklatur sowie den Gemeinsamen Zolltarif = Gemeinsamer Zolltarif)</p>	<p>CCT (Council Regulation (EEC) No 2658/87 of 23 July 1987 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff = Common Customs Tariff)</p>	<p>KMT (Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu = Kopējais muitas tarifs)</p>

¹³ Englischer und lettischer Wortlaut des Art. 5 I EUV in der Fassung des Vertrages von Lissabon: "principle of conferral" / "kompetences piešķiršanas princips". / ESL 5. panta Lisabonas Līguma redakcijā formulējums angļu un latviešu valodā: "principle of conferral" / "kompetences piešķiršanas princips".

H		
HABM (Harmonisierungsamt für den Binnenmarkt, Europäisches Markenamt)	OHIM (Office for Harmonization in the Internal Market)	ITSB (Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs)
Haftbefehl - Europäischer ~	arrest warrant - European ~	apcietināšanas orderis - Eiropas ~
Handelshemmnis - tarifāres ~ - nicht-tarifāres ~	trade barrier - tariff barrier - non-tariff barrier	tirdzniecības šķērslis - ar maksājumiem saistīts ~ - ar maksājumiem nesaistīts ~
Harmonisierung - Rechts~ (~ der Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten) - ~maßnahme	harmonisation - ~ of laws (~ of the laws and regulations [and administrative provisions] of the member states) - ~measure	saskaņošana, harmonizācija - tiesību aktu ~ (dalībvalstu likumu un valsts pārvaldes iekšējo normatīvo aktu ~) - ~as pasākums
Harmonisierungsamt für den Binnenmarkt (HABM) (Europäisches Markenamt)	Office for Harmonization in the Internal Market (OHIM)	Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (ITSB)
Haushalt - ~sdisziplin - ~sjahr - ~sordnung (VO 1605/2002) - ~splan - ~sverfahren (Art. 314 AEUV)	budget - ~ary discipline - financial year - Financial Regulation (Regulation 1605/2002) - ~ - ~ary procedure (art. 314 FEU Treaty)	budžets - ~a disciplīna - finanšu gads - Finanšu regula (Regula 1605/2002) - ~a plāns - ~a pieņemšanas procedūra (ESDL 314. pants)
Heimatstaat	home state	mītnes valsts
Herkunftsstaat - Herkunftslandsprinzip	country of origin - ~ principle	izcelsmes valsts - ~ princips
"Herren der Verträge" (die Mitgliedstaaten)	"masters of the treaties" (the member states)	"Līgumu noteicējas" (dalībvalstis)
Hoheitsgebiet	territory	valsts suverēnā teritorija
Hoheitsgewalt, öffentliche Gewalt - supranationale ~	sovereign power, public power - supranational ~	suverēnā vara, publiskā vara - supranacionālā ~
Hoheitsrechte	sovereign rights	suverēnās tiesības
Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 18 EUV); früher: Hoher Vertreter für die Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik	High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (art. 18 EU Treaty); formerly: High Representative for the common foreign and security policy	Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (ESL 18. pants); agrāk: Kopējās ārpolitikas un drošības politikas Augstais pārstāvis
Homogenität - ~ der Wertordnungen - ~sklausel (Art. 2 EUV)	homogeneity - ~ of value systems - ~ clause (art. 2 EU Treaty)	homogenitāte, viendabīgums - vērtību sistēmu ~ - ~es, ~a klauzula (ESL 2. pants)
"Hüterin der Verträge" (die Kommission)	"guardian of the Treaties" (the Commission)	"Līgumu sargātāja" (Komisija)

I		
Identitätskontrolle (Kontrolle des Rechts der Europäischen Union auf seine Vereinbarkeit mit dem Kerngehalt der nationalen Verfassung [der Verfassungside ntität])	(constitutional) identity review (review of the compatibility of European Union law with the essence of the national constitution [constitutional identity])	(konstitucionalās) identitātes kontrole (Eiropas Savienības tiesību atbilstības dalībvalsts konstitūcijas kodolam (konstitūcijas identitātei) pārbaude)
i.V.m. (in Verbindung mit)	read together with	kopsakarā ar
implizierte (stillschweigend mitinbegriffene) Kompetenz, ungeschriebene Kompetenz	implied power	netieši noteikta pilnvara
Informationsfreiheit (Art. 11 I S. 2 Grundrechtecharta)	freedom of information (art. 11(1) phrase 2 Charter of Fundamental Rights)	informācijas [aprites] brīvība (Pamattiesību hartas 11. panta pirmās daļas otrais teikums)
Inländer - ~diskriminierung - ~gleichbehandlung	national - discrimination of one's own ~s - ~ treatment (equal treatment of own and foreign ~s)	valsts pilsoņi - ~u diskriminācija - vienlīdzīga attieksme pret ~iem un ārvalstniekiem
innerstaatlich, inländisch	domestic	iekšzemes
institutionelles Gleichgewicht	institutional balance	institucionālais līdzsvars
Institutionen, Organe - einheitlicher institutioneller Rahmen - institutionelles Gleichgewicht	institutions - single institutional framework - institutional balance	institūcijas - vienots institucionāls ietvars - institucionālais līdzsvars
Integration - europäische ~ - supranationale ~ - ~sverband	integration - European ~ - supranational ~ - organisation of ~	integrācija - Eiropas ~ - supranacionālā ~ - integrēta apvienība
intergouvernementale Kooperation	intergovernmental cooperation	starpvaldību sadarbība
interinstitutionelle Vereinbarungen (Art. 295 AEUV)	interinstitutional agreements (Art. 295 FEU Treaty)	iestāžu nolīgumi (ESDL 295. pants)
J		
justizielle Zusammenarbeit - ~ in Strafsachen - ~ in Zivilsachen	judicial cooperation - ~ in criminal matters - ~ in civil matters	tiesu iestāžu sadarbība - ~ krimināllietās - ~ civillietās
K		
Kapitalverkehr	capital transactions, capital movement, circulation of capital	kapitāla aprite
Kapitalverkehrsfreiheit (Art. 63 ff. AEUV)	free movement of capital (art. 63 et seq. FEU Treaty)	kapitāla aprites brīvība (ESDL 63. un turpm. pantī)

Kapitalverkehrsrichtlinie (Richtlinie 88/361/EWG des Rates vom 24. Juni 1988 zur Durchführung von Artikel 67 des Vertrages)	Capital Movement Directive (Council Directive 88/361/EEC of 24 June 1988 for the implementation of Article 67 of the Treaty)	Kapitāla aprites direktīva (Padomes Direktīva 88/361/EEK (1988. gada 24. jūnijs) par Līguma 67. panta īstenošanu)
Kartellrechtsverordnung (Verordnung (EG) Nr. 1/2003 des Rates vom 16. Dezember 2002 zur Durchführung der in den Artikeln 81 und 82 des Vertrags niedergelegten Wettbewerbsregeln)	Antitrust Enforcement Regulation (Council Regulation (EC) No 1/2003 of 16 December 2002 on the implementation of the rules on competition laid down in Articles 81 and 82 of the Treaty)	Konkurences noteikumu īstenošanas regula (Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā)
Kartellverbot (Art. 101 AEUV)	prohibition of cartels (art. 101 FEU Treaty)	karšu aizliegums (ESDL 101. pants)
Keck-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Keck (Verb. Rs. C-267, C-268/91) zur korrigierenden Einschränkung der Dassonville-Formel)	Keck formula (formula of the ECJ developed in the decision Keck (joint cases C-267, C-268/91) for a corrective reduction of the Dassonville formula)	<i>Keck</i> formula ¹⁴ (EKT spriedumā lietā <i>Keck</i> (apv. lietas C-267 un C-268/91) radīta formula, lai sašaurinātu spriedumā lietā <i>Dassonville</i> radīto plašo jēdziena ("pasākumi ar kvantitatīviem importa ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību") izpratni)
Kind - Recht des ~es auf Schutz und Fürsorge (Art. 24 I Grundrechtecharta) - Recht des ~es auf persönliche Beziehungen zu beiden Elternteilen (Art. 24 III Grundrechtecharta) - Verbot der ~erarbeit (Art. 32 I Grundrechtecharta)	child - right of the ~ to protection and care (art. 24(1) Charter of Fundamental Rights) - right of the ~ to personal relationship with both parents (art. 24(3) Charter of Fundamental Rights) - prohibition of ~ labour (art. 32(1) Charter of Fundamental Rights)	bērns - ~u tiesības uz aizsardzību un gādību (Pamattiesību hartas 24. panta pirmā daļa) - ~u tiesības uzturēt personiskas attiecības ar abiem vecākiem (Pamattiesību hartas 24. panta trešā daļa) - ~u darba aizliegums (Pamattiesību hartas 32. panta pirmā daļa)
Klage - ~erheben - begründete/unbegründete ~ - Zulässigkeit der ~	action - to bring/file an ~ - well-founded/unfounded ~ - admissibility of the ~	prasība - celt ~u - pamatota/nepamatota ~ - ~as pieņemamība

¹⁴ Wenn Gerichtsentscheidungen nach den Namen von Parteien benannt werden, dürfen diese Namen *nicht* in andere Sprachen übersetzt oder umgeschrieben werden - und zwar auch dann nicht, wenn dies in einer Sprache üblich ist. Gleiches gilt für die Bezeichnung von "Formeln", die nach Gerichtsentscheidungen benannt sind (also: "*Keck* formula", nicht "Keka formula"). Eine Übersetzung oder veränderte Schreibweise könnte leicht zu Missverständnissen führen und so die sprachenübergreifende juristische Kommunikation auf unprofessionelle Weise erschweren. Außerdem könnte sie als Verletzung der Menschenwürde und damit Negierung der gemeinsamen europäischen Grundwerte verstanden werden. Um kenntlich zu machen, dass es sich um einen fremdsprachlichen Namen handelt, bietet es sich an, ihn in *Kursivdruck* zu formatieren. Notfalls kann auch die angepasste Schreibweise in Klammern hintenangestellt werden (z.B. "EKT, apv. lietas C-267, C-268/91, *Keck* [Keks]").

Kad tiesu spriedumi tiek nosaukti pēc lietas dalībnieku vārdiem, tie *nav* jātulko vai jātranskribē citās valodās – pat tad, ja tas kādā valodā ir pieņemts. Tas pats attiecas uz t.s. "formulām", kas ir izveidotas, balstoties uz tiesu spriedumiem (tāpēc: "*Keck* formula", nevis "Keka formula"). Ikviena tulkošana vai transkribēšana var novest pie pārpratumiem un tādējādi neprofesionālā veidā apgrūtināt starpvalodu juridisko saziņu. Turklāt tā var tikt saprasta kā cilvēka cieņas pārkāpums un līdz ar to arī kā kopējo Eiropas vērtību noraidīšana. Mēs iesakām ilustrēt vārda citvalodu izcelsmi, iezīmējot to *slīprakstā*. Ja nepieciešams, var pievienot vārda transkripciju kvadrātiekavās (piem., "EKT, apv. lietas C-267/91 un C-268/91, *Keck* [Keks]").

<p>Klagearten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nichtigkeitsklage (gegen Sekundärrechtsakte, Art. 263 AEUV) - Schadensersatzklage (gegen Union, Art. 268 AEUV) - Untätigkeitsklage (gegen Unionsorgane, Art. 265 AEUV) - Vertragsverletzungsklage (gegen Mitgliedstaat, Art. 258 f. AEUV) - Vorabentscheidungsverfahren (auf Vorlage eines mitgliedstaatlichen Gerichts, Art. 267 AEUV) - Gutachtenverfahren (Art. 218 XI AEUV) 	<p>forms of action</p> <ul style="list-style-type: none"> - action for annulment (of legal acts of the Union, art. 263 FEU Treaty) - action for damages (against the Union art. 268 FEU Treaty) - action for failure to act (against Union institutions, art. 265 FEU Treaty) - action for failure to fulfil obligations (against member state, art. 258 et seq. FEU Treaty) - preliminary ruling proceedings (on reference for a preliminary ruling by a national Court (art. 267 FEU Treaty) - opinion proceeding (art. 218(11) EC Treaty) 	<p>prasību veidi</p> <ul style="list-style-type: none"> - prasība par atzīšanu par spēkā neesošu (par sekundāriem tiesību aktiem, ESDL 263. pants) - zaudējumu atlīdzības prasība (pret Eiropas Savienību, ESDL 268. pants) - prasība bezdarbības dēļ (pret Eiropas Savienības institūcijām, ESDL 265. pants) - prasība par Līgumu noteikumu pārkāpumu (pret dalībvalstīm, ESDL 258. un 259. pants) - prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūra (pēc dalībvalsts tiesas lūguma, ESDL 267. pants) - atzinuma sniegšanas procedūra (ESDL 218. panta vienpadsmitā daļa)
<p>Klagegründe (nach Art. 263 UA 2 AEUV)¹⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unzuständigkeit - Verletzung wesentlicher Form- [oder Verfahrens-] Vorschriften¹⁶ - Verletzung materiellen Rechts¹⁷ - Ermessensmissbrauch 	<p>grounds of review/action (according to art. 263 sub-sect. 2 FEU Treaty)¹⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> - lack of competence - infringement of essential [formal or] procedural requirements¹⁶ - infringement of substantive law¹⁷ - misuse of powers 	<p>tiesiskuma pārbaudes/prasības pamati (ESDL 263. panta otrā rindkopa)¹⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompetences trūkums - būtiski [formas noteikumu vai] procedūras noteikumu pārkāpumi¹⁶ - materiālo tiesību normu pārkāpumi¹⁷ - nepareiza pilnvaru izmantošana
<p>Klonen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbot des reproduktiven ~s von Menschen (Art. 3 II Grundrechtecharta) 	<p>cloning</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohibition of the reproductive ~ of human beings (art. 3(2) Charter of Fundamental Rights) 	<p>klonēšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - cilvēku reproduktīvās ~s aizliegums (Pamattiesību hartas 3. panta otrā daļa)
<p>Kohäsionsfonds</p>	<p>Cohesion Fund</p>	<p>Kohēzijas fonds</p>
<p>Komitologie-Beschluss (Beschluss des Rates 1999/468/EG vom 28. Juni 1999 zur Festlegung der Modalitäten für die Ausübung der der Kommission übertragenen Durchführungsbefugnisse)</p>	<p>Comitology Decision (Council Decision 1999/468/EC of 28 June 1999 laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission)</p>	<p>Komitoloģijas lēmums (Padomes lēmums 1999/468/EG (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību)</p>

¹⁵ Die Aufzählung der Klagegründe für die Nichtigkeitsklage in Art. 263 UA 2 AEUV bestimmt zugleich die *Struktur der Prüfung der Rechtmäßigkeit eines Rechtsaktes* der Europäischen Union. / ESDL 263. panta otrajā rindkopā minētās prasības par atzīšanu par spēkā neesošu pamatu uzskaitījums vienlaicīgi nosaka arī Eiropas Savienības *tiesību akta tiesiskuma pārbaudes struktūru*.

¹⁶ Die abweichende Formulierung in den verschiedenen Sprachen ist ein prägnantes Beispiel für die Heterogenität der Rechtsterminologie in Europa. Während die Originalversion in Französisch, Italienisch, Deutsch und Niederländisch in Anlehnung an die französische Rechtstradition nur von den *Formerfordernissen* spricht ("...formes substantielles", "...forme sostanziali", "...wesentlicher Formvorschriften", "...wezenlijke vormvoorschriften"), erwähnt die nachträgliche englische Übersetzung nur die *Verfahrenserfordernisse* ("...essential procedural requirements"). Die amtliche lettische Übersetzung orientiert sich an der englischen Fassung ("būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem"). Nach der Auslegung ist das Ergebnis jedoch gleich: Nach kontinentalem Verständnis bilden die Verfahrenserfordernisse einen Unterfall der Formerfordernisse, nach britischem Verständnis ist es umgekehrt.

Atšķirīgais jēdziena formulējums dažādās valodās ir acīmredzams piemērs tiesību terminu dažādībai Eiropā. Kamēr oriģinālversijā franču, itāļu, vācu un holandiešu valodā, sekojot franču tiesību tradīcijām, tiek runāts par *formai izvirzāmo prasību ievērošanu* ("...formes substantielles", "...forme sostanziali", "...wesentlicher Formvorschriften", "...wezenlijke vormvoorschriften"), vēlāk ieviestais tulkojums angļu valodā min tikai *procedūrai izvirzāmo prasību ievērošanu* ("...essential procedural requirements"). Oficiālais tulkojums latviešu valodā atbilst ESDL tulkojumam angļu valodā ("būtisku procedūras noteikumu pārkāpumi"). Interpretācijas rezultāts tomēr ir vienāds: *formai izvirzāmo prasību ievērošana* ietver sevī *procedūras noteikumu ievērošanu*, savukārt angļiem šo jēdzienu izprante ir apgriezta.

¹⁷ Art. 263 UA 2 AEUV nennt ausdrücklich die "Verletzung der Verträge oder einer bei seiner Durchführung anzuwendenden Rechtsvorschriften". Da alle äußeren und formellen Mängel unter die ersten beiden Klagegründe fallen, beschränkt sich dieser Klagegrund in der Praxis auf die Verletzung materiellen Rechts.

ESDL 263. panta otrā rindkopa tieši nosaka: "prasības sakarā ar [...] Līgumu vai jebkuru ar to piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem". Tā kā visi ārējie un formālie trūkumi iekļaujas pirmajos divos prasības pamatos, tad praksē šis prasības pamats aprobežojas ar materiālo tiesību normu pārkāpumu.

<p>Komitologie-Verfahren (zum Erlass von Durchführungsvorschriften zum Sekundärrecht)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beratungsverfahren (Art. 3 Komitologie-Beschluss) - Beratender Ausschuss - Verwaltungsverfahren (Art. 4 Komitologie-Beschluss) - Verwaltungsausschuss - Regelungsverfahren (Art. 5 Komitologie-Beschluss) - Regelungsausschuss - Verfahren bei Schutzmaßnahmen (Art. 6 Komitologie-Beschluss) 	<p>comitology procedure (for the enacting of implementing rules for the implementation of secondary law)</p> <ul style="list-style-type: none"> - advisory procedure (art. 3 Comitology Decision) - advisory committee - management procedure (art. 4 Comitology Decision) - management committee - regulatory procedure (art. 5 Comitology Decision) - regulatory committee - safeguard procedure (art. 6 Comitology Decision) 	<p>komitoloģijas procedūra (sekundāro tiesību aktu ieviešanas noteikumu īstenošanai)</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultēšanās procedūra (Komitoloģijas lēmuma 3. pants) - padomdevēja komiteja - vadības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 4. pants) - vadības komiteja - regulatīvā procedūra (Komitoloģijas lēmuma 5. pants) - regulatīvā komiteja - drošības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 6. pants)
<p>(Europäische) Kommission</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generaldirektionen - Generalsekretariat - Juristischer Dienst - Kommissar (Mitglied der ~) - Präsident - Misstrauensantrag (gegen die ~) 	<p>(European) Commission</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directorates-general - Secretariat-General - Legal Service - Commissioner (Member or the ~) - President - motion of censure (against the ~) 	<p>(Eiropas) Komisija</p> <ul style="list-style-type: none"> - ģenerāldirektorāti - ģenerālsekretariāts - juridiskais dienests - komisārs (~as loceklis) - priekšsēdētājs - priekšlikums izteikt neuzticību (~ai)
<p>Kompetenz (Zuständigkeit)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ausschließliche ~ (Art. 2 I AEUV) - geteilte ~ (Art. 2 II AEUV) - koordinierende ~ (Art. 2 III, V AEUV) - unterstützende ~ (Art. 2 V AEUV) - ergänzende ~ (Art. 2 V AEUV) - konkurrierende ~ - parallele ~ - implizite ~, ungeschriebene ~ - Gemeinschafts~ - Unions~ - ~übertragung - ~verteilung - ~überschreitung - ~-Kompetenz 	<p>competence</p> <ul style="list-style-type: none"> - exclusive ~ (art. 2(1) FEU Treaty) - shared ~ (art. 2(2) FEU Treaty) - coordinating ~ (art. 2(3, 5) FEU Treaty) - supporting ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - supplementing ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - concurrent ~ - parallel ~ - implied power - Community ~ - Union ~ - transfer of ~s - distribution of ~s - exceeding of powers, acting ultra vires, ultra vires action - ~ of competences 	<p>kompetence</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekskluzīvā ~ (ESDL 2. panta pirmā daļa) - dalītā ~ (ESDL 2. panta otrā daļa) - koordinēšanas ~ (ESDL 2. panta trešā un piektā daļa) - atbalstošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - papildinošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - konkurējošā ~ - paralēlā ~ - netieši noteikta pilnvara - Kopienas ~ - Savienības ~ - ~ču nodošana - ~ču sadalījums - ~ču pārkāpšana - ~ noteikt ~ci, kompetenču kompetence
<p>konsolidierte Fassung</p>	<p>consolidated version</p>	<p>konsolidētā versija</p>
<p>Konvergenz der Wirtschaftsleistung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konvergenzkriterien (Kriterien für die Beteiligung an der Währungsunion, Art. 140 I AEUV, Protokoll über die Konvergenzkriterien) 	<p>convergence of economic performance</p> <ul style="list-style-type: none"> - convergence criteria (criteria for the participation in the monetary union, art. 140(1) FEU Treaty, Protocol on the convergence criteria) 	<p>ekonomiskā konverģence</p> <ul style="list-style-type: none"> - konverģences kritēriji (kritēriji dalībai monetārajā savienībā, ESDL 140. panta pirmā daļa, Protokols par konverģences kritērijiem)
<p>Kooperationsverfahren, Verfahren der Zusammenarbeit (Art. 252 EGV)</p>	<p>cooperation procedure (art. 252 EC Treaty)</p>	<p>sadarbības procedūra (EKL 252. pants)</p>
<p>Kooperationsverhältnis (zwischen Verfassungsgericht und EuGH zum Schutz der Grundrechte)</p>	<p>"relationship of cooperation" (between the Constitutional Court and the ECJ, for the protection of fundamental rights)</p>	<p>"sadarbības attiecības" (starp konstitucionālo tiesu un EST nolūkā aizsargāt pamattiesības)</p>

L		
Lauterkeit des Handelsverkehrs	fairness of trade transactions	tirdzniecības darījumu godīgums
Letztverantwortung (des souveränen Staates)	ultimate responsibility (of the sovereign state)	(suverēnas valsts) galējā atbildība
M		
marktbeherrschende Stellung - Verbot des Missbrauchs einer ~ (Art. 102 AEUV)	dominant position within the market - prohibition of abuse of a ~ (art. 102 FEU Treaty)	dominējošais stāvoklis - dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums (ESDL 102. pants)
Marktordnung, Marktorganisation - gemeinsame ~	market organization - common ~	tirgus organizācija - kopīga ~
Maßnahmen gleicher Wirkung wie mengenmäßige Einfuhr-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV)	measures having equivalent effect to quantitative restrictions on imports/exports (art. 34, 35 FEU Treaty)	pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 34. un 35. pants)
Medienfreiheit (Art. 11 II Grundrechtecharta)	freedom of the media (art. 11(2) Charter of Fundamental Rights)	plašsaziņas līdzekļu brīvība (Pamattiesību hartas 11. panta otrā daļa)
Mehrebenen... - ~system (die EU und ihre Mitgliedstaaten) - ~demokratie - ~konstitutionalismus	multi-level - ~ system (the EU and its member states) - ~ democracy - ~ constitutionalism	vairāku līmeņu - ~ sistēma (ES un tās dalībvalstis) - ~ demokrātija - ~ konstitucionālisms
Mehrheit - einfache ~ - qualifizierte - doppelte ~ - ~ von zwei Dritteln - ~sabstimmung - qualifizierte ~sabstimmung - mit qualifizierter ~ beschließen	majority - simple ~ - qualified ~ - double ~, dual ~ - ~ of two thirds - ~ voting - qualified ~ vote - to act by a qualified ~	vairākums - vienkāršs balsu ~ - kvalificēts balsu ~ - dubults balsu ~ - divu trešdaļu balsu ~ - ~a balsojums - kvalificēts ~a balsojums - pieņemt ar kvalificētu balsu ~u
mehrfähriger Finanzrahmen (der Europäischen Union, Art. 312 AEUV)	multiannual financial framework (of the European Union, art. 312 FEU Treaty)	(Eiropas Savienības) daudzgadu finanšu shēma (ESDL 312. pants)
Meinungsäußerungsfreiheit, Freiheit der Meinungsäußerung (Art. 11 I Grundrechtecharta) - Meinungsfreiheit (art. 11 I S. 2)	freedom of expression (art. 11(1) Charter of Fundamental Rights) - freedom to hold opinions (art. 11(1) phrase 2)	vārda brīvība (Pamattiesību hartas 11. pants) - uzskatu brīvība (11. pants pirmās daļas otrais teikums)
mengenmäßige Einfuhr-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV) - Maßnahmen gleicher Wirkung wie ~	quantitative restrictions on imports/exports (art. 34, 35 FEU Treaty) - measures having equivalent effect to ~	kvantitatīvi importa/eksporta ierobežojumi (ESDL 34. un 35. pants) - pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību
Menschenwürde (Art. 2 EUV, 1 Grundrechtecharta)	human dignity (art. 2 FEU Treaty, 1 Charter of Fundamental Rights)	cilvēka cieņa (ESL 2. pants, Pamattiesību hartas 1. pants)

Missbrauch einer marktbeherrschenden Stellung (Art. 102 AEUV)	abuse of a dominant position within the market (art. 102 FEU Treaty)	dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (ESDL 102. pants)
Misstrauensantrag (gegen Kommission)	motion of censure (against the Commission)	priekšlikums izteikt neuzticību (Komisijai)
Mitentscheidungsverfahren (Art. 251 EGV; heute: ordentliches Gesetzgebungsverfahren, Art. 289 I, 294 AEUV)	co-decision procedure (art. 251 EC Treaty; now: ordinary legislative procedure, art. 289(1), 294 FEU Treaty)	koplēmuma procedūra (EKL 251. pants; šobrīd: parastā likumdošanas procedūra, ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants)
Mitgliedstaat - Aufnahmemitgliedstaat (RL 2004/38) - Herkunftsstaat - Niederlassungs- - Beitritt zur Union - Austritt aus der Union - Ausschluss aus der Union - nationale Identität - im Rat vereinigte Vertreter der ~en	member state - host member state (Directive 2004/38) - country of origin - ~ of establishment - accession to the Union - secession from the Union - expulsion from the Union - national identity - representatives of the ~s, meeting within the Council	dalībvalsts - uzņēmēja ~ (Direktīva 2004/38) - izcelsmes ~ - uzņemošā ~ - pievienošanās Eiropas Savienībai - izstāšanās no Eiropas Savienības - izslēgšana no Eiropas Savienības - nacionālā identitāte - ~u pārstāvju tikšanās Padomē
Mobilität - grenzüberschreitende ~	mobility - cross-border ~	mobilitāte - pārrobežu ~
N		
nationale Identität (des Mitgliedstaates)	national identity (of the member state)	(dalībvalsts) nacionālā identitāte
Nichtbeteiligungsklausel	opting out clause	nepiedalīšanās klauzula
Nichtigkeitsklage (gegen Sekundärrechtsakte, Art. 263 AEUV) - Klagegründe (Unzuständigkeit, Verletzung wesentlicher Form- [oder Verfahrens-] vorschriften, ¹⁸ Verletzung materiellen Rechts, ¹⁹ Ermessensmissbrauch)	action for annulment (of legal acts of the Community, art. 263 FEU Treaty) - grounds of review/action (lack of competence, infringement of essential [formal or] procedural requirements, ¹⁸ infringement of substantive law, ¹⁹ misuse of powers)	prasība par atzīšanu par spēkā neesošu (par sekundāriem tiesību aktiem, ESDL 263. pants) - prasības pamati (kompetences trūkums, būtiski [formas noteikumu vai] procedūras noteikumu pārkāpumi, ¹⁸ materiālo tiesību normu pārkāpumi, ¹⁹ nepareiza pilnvaru izmantošana)
Nichtmitgliedstaat (Drittstaat)	non-member state (third country)	valsts, kas nav dalībvalsts (trešā valsts)
Niederlassung - ~smitgliedstaat	establishment - member state of ~	nodibinājums - uzņemošā dalībvalsts
Niederlassungsfreiheit (Art. 49 ff. AEUV)	freedom of establishment (art. 49 et seq. FEU Treaty)	brīvība veikt uzņēmējdarbību (ESDL 49. un turpm. panti)

¹⁸ Siehe zur korrekten Terminologie Fußnote 16. / Pareizo terminoloģiju skat. 16. atsaucē.

¹⁹ Siehe Fußnote 17. / Skat. 17. atsauci.

O		
öffentliche (in Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38) ²⁰ - ~ Gesundheit - ~ Ordnung - ~ Sicherheit - ~ Sittlichkeit	public (in art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38) ²⁰ - ~ health - ~ policy - ~ security - ~ morality	publisks, sabiedriska, sabiedrības, valsts (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38) ²⁰ - sabiedrības veselība - sabiedriskā kārtība - valsts drošība, sabiedriskā drošība - sabiedrības morāle
öffentliche Gewalt, Hoheitsgewalt - supranationale ~	public power, sovereign power - supranational ~	publiskā vara, suverēnā vara - supranacionālā ~
öffentliches Defizit - übermäßiges ~ (Art. 126 AEUV) - Protokoll über das Verfahren bei einem übermäßigen ~	government deficit - excessive ~ (art. 126 FEU Treaty) - Protocol on the Excessive Deficit Procedure	valsts budžeta deficīts - pārmērīgs ~ (ESDL 126. pants) - Protokols par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru
OLAF (Europäisches Amt für Betrugsbekämpfung)	OLAF (European Anti-Fraud Office)	OLAF (Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai)
opting out, Nichtbeteiligung - Nichtbeteiligungsklausel	opting out - ~ clause	[<i>opting out</i>], nepiedalīšanās - nepiedalīšanās klauzula
ordentliches Gesetzgebungsverfahren (Art. 289 I, 294 AEUV; früher: Mitentscheidungsverfahren, Art. 251 EGV)	ordinary legislative procedure (art. 289(1), 294 FEU Treaty; formerly: co-decision procedure, art. 251 EC Treaty)	parastā likumdošanas procedūra (ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants; agrāk: koplēmuma procedūra, EKL 251. pants)
Ordnung - öffentliche (Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38)	[regime, system, order] - public policy (art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38)	kārtība - sabiedriskā ~ (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)
Organ	[institution]	[institūcija]
Osterweiterung (der Europäischen Union)	Eastern enlargement (of the European Union)	(Eiropas Savienības) paplašināšanās austrumu virzienā
P		
Person - juristische - natürliche	person - legal - natural	persona - juridiskā - fiziskā
Personenverkehrsfreiheit	free movement of persons	personu brīva pārvietošanās
PJZ (polizeiliche und justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen)	PJC (police and judicial cooperation in criminal matters)	policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās

²⁰ Beachte: Der Inhalt dieser unbestimmten Rechtsbegriffe stimmt trotz des ähnlichen oder identischen Wortlautes nicht unbedingt mit dem im nationalen Recht überein! / Ņemiet vērā: šo nenoteikto tiesību jēdzienu saturs, neraugoties uz līdzīgu vai identisku vārdisko skanējumu, ne vienmēr saskan ar dalībvalstu tiesībās lietoto nenoteikto tiesību jēdzienu saturu!

<p>Politiken (der Europäischen Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Europäische Nachbarschaftspolitik (ENP) - europäische Raumfahrtspolitik - Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP); früher: Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP) - Gemeinsame Agrarpolitik (GAP) - Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik (GASP) - gemeinsame Einwanderungspolitik - Gemeinsame Fischereipolitik (GFP) - Gemeinsame Handelspolitik - Gemeinsame Verkehrspolitik 	<p>policies (of the European Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - European Neighbourhood Policy (ENP) - European space policy - Common Security and Defence Policy (CSDP); formerly: European Security and Defence Policy (ESDP) - Common Agricultural Policy (CAP) - Common Foreign and Security Policy (CFSP) - common immigration policy - Common Fisheries Policy (CFP) - Common Commercial Policy - Common Transport Policy 	<p>(Eiropas Savienības) politikas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eiropas Kaimiņvalstu politika (EKP) - Eiropas kosmosa politika - Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP); agrāk: Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP) - Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) - Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP) - kopēja imigrācijas politika - Kopējā zivsaimniecības politika (KZP) - Kopējā tirdzniecības politika - Kopējā transporta politika
<p>Politisches und Sicherheitspolitisches Komitee (PSK) (Art. 38 EUV)</p>	<p>Political and Security Committee (PSC) (art. 38 EU Treaty)</p>	<p>Politikas un drošības komiteja (ESL 38. pants)</p>
<p>polizeiliche und justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (PJZ)</p>	<p>police and judicial cooperation in criminal matters (PJC)</p>	<p>policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās</p>
<p>Preisstabilität</p>	<p>price stability</p>	<p>cenu stabilitāte</p>
<p>Primärrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gründungsverträge (EUV, EGV/AEUV, EAGV, Protokolle) - Grundrechtecharta - allgemeine Grundsätze des Unionsrechts - (ergänzendes) Gewohnheitsrecht - allgemeine Regeln des Völkerrechts (umstritten) 	<p>primary law</p> <ul style="list-style-type: none"> - founding treaties (EU Treaty, EC/FEU Treaty, EURATOM Treaty, protocols) - Charter of Fundamental Rights - general principles of Union law - (complementing) customary law - general rules of international law (disputed) 	<p>primārās tiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - dibināšanas līgumi (ESL, EKL/ESDL, EURATOM līgums, protokoli) - Pamattiesību harta - vispārējie Eiropas Savienības tiesību principi - (papildinošas) paražu tiesības - starptautisko tiesību vispārējie noteikumi (diskutabli)
<p>privat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Privatperson - ~er Verband 	<p>private</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ person - ~ association 	<p>privāt(s)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~persona - ~a apvienība
<p>produktbezogene Regelungen</p>	<p>product-related rules</p>	<p>uz precī attiecināmi noteikumi/ prasības</p>
<p>Q</p>		
<p>Querschnittsklausel</p>	<p>horizontal clause</p>	<p>[horizontālā klauzula]</p>

R		
Rahmenbeschluss (Art. 34 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza)	framework decision (art. 34 EU Treaty [version of Nice])	ietvarlēmums (ESL 34. pants [Nicas līguma redakcijā])
Rat (der Europäischen Union) - Vorsitz - Präsident - Generalsekretär - Generalsekretariat - Ausschuss der Ständigen Vertreter (COREPER) - Stimmengewichtung - ~sbeschluss - ~sformationen (z.B. Rat "Allgemeine Angelegenheiten", Rat "Auswärtige Angelegenheiten", Rat "Wirtschaft und Finanzen" [ECOFIN])	Council (of the European Union) - Presidency - President - Secretary-General - General Secretariat - Committee of Permanent Representatives (COREPER) - weighting of votes - ~ decision - ~ configurations (e.g. General Affairs Council, Foreign Affairs Council, Economic and Financial Affairs Council [ECOFIN])	(Eiropas Savienības) Padome - Prezidentūra - Priekšsēdētājs - Ģenerāļsekretārs - Ģenerāļsekretariāts - Pastāvīgo pārstāvju komiteja (COREPER) - balsu svars - ~es lēmums - ~es sastāvi, ~es konfigurācijas (piem., Vispārējo lietu padome, Ārlietu padome, Ekonomikas un finanšu [lietu] padome [ECOFIN])
Ratifizierung - ratifizieren	ratification - to ratify	ratifikācija, ratificēšana - ratificēt
Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (Art. 3 II EUV, 67 ff. AEUV)	area of freedom, security and justice (art. 3(2) EU Treaty, 67 ff. FEU Treaty)	brīvības, drošības un tiesiskuma telpa (ESL 3. panta otrā daļa, ESDL 67. un turpm. pantī)
Recht ²¹ - Europa~ - ~ der Europäischen Union - Unions~ ²¹ - Gemeinschafts~ - mitgliedstaatliches ~ - Primär~ - Sekundär~ - institutionelles ~ - materielles ~ - subjektives ~ - Grund~ - richterliche ~sfortbildung	law ²¹ - European ~ - European Union ~ - Union ~ ²¹ - Community ~ - national ~ - primary ~ - secondary ~ - institutional ~ - substantive ~, material ~ - subjective right - fundamental right - judicial development of ~	tiesības ²¹ - Eiropas ~ - Eiropas Savienības ~ - Savienības ~ ²¹ - Kopienas ~ - dalībvalsts ~ - primārās ~ - sekundārās ~ - institucionālās ~ - materiālās ~ - subjektīvās ~ - pamat~ - ~u tālākveidošana

²¹ Siehe zur korrekten Terminologie Fußnote 29. / Pareizo terminoloģiju skat. 29. atsaucē.

<p>Recht auf (→ Grundrechtecharta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ Leben (Art. 2) - ~ Unversehrtheit (Art. 3) - ~ Achtung des Privat- und Familienlebens (Art. 7) - ~ Freiheit und Sicherheit (Art. 6) - ~ Schutz der personenbezogenen Daten (Art. 8) - ~ Bildung (Art. 14) - ~ Zugang zu Arbeitsvermittlungsdiensten (Art. 29) - ~ gesunde, sichere und würdige Arbeitsbedingungen (Art. 31 I) - ~ bezahlten Jahresurlaub (Art. 31 II) - ~ Zugang zu den Leistungen der sozialen Sicherheit (Art. 34) - ~ gute Verwaltung (Art. 41) - ~ wirksamen Rechtsbehelf (Art. 47 I) - Recht älterer Menschen auf ein würdiges und unabhängiges Leben (Art. 25) - Recht älterer Menschen auf Teilnahme am sozialen und kulturellen Leben (Art. 25) - Recht des Kindes auf Schutz und Fürsorge (Art. 24 I) - Recht des Kindes auf persönliche Beziehungen zu beiden Elternteilen (Art. 24 III) 	<p>right to (→ Charter of Fundam. Rights)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ life (art. 2) - ~ the integrity of the person (art. 3) - ~ respect for private and family life (art. 7) - ~ liberty and security (art. 6) - ~ the protection of personal data (art. 8) - ~ education (art. 14) - right of access to placement services (art. 29) - ~ working conditions which respect health, safety and dignity (art. 31(1)) - ~ an annual period of paid leave (art. 31(2)) - ~ social security benefits (art. 34) - ~ good administration (art. 41) - ~ an effective remedy (art. 47(1)) - right of the elderly to lead a life of dignity and independence (art. 25) - right of the elderly to participate in social and cultural life (art. 25) - right of the child to protection and care (art. 24(1)) - right of the child to personal relationship with both parents (art. 24(3)) 	<p>tiesības uz (→ Pamattiesību harta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ dzīvību (2. pants) - ~ personas neaizskaramību (3. pants) - ~ privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants) - ~ brīvību un drošību (6. pants) - ~ savu personas datu aizsardzību (8. pants) - ~ izglītību (14. pants) - tiesības izmantot darbā iekārtošanas pakalpojumus (29. pants) - ~ veselībai nekaitīgiem, drošiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem (31. panta pirmā daļa) - ~ ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu (31. panta otrā daļa) - ~ sociālā nodrošinājuma pabalstiem (34. pants) - ~ labu pārvaldību (41. pants) - ~ efektīvu tiesību aizsardzību (47. panta pirmā daļa) - vecāka gadagājuma cilvēku ~ cienīgu un neatkarīgu dzīvi (25. pants) - vecāka gadagājuma cilvēku ~ piedalīšanos sabiedriskajā un kultūras dzīvē (25. pants) - bērnu ~ aizsardzību un gādību (24. panta pirmā daļa) - bērnu tiesības uzturēt personiskas attiecības ar abiem vecākiem (24. panta trešā daļa)
<p>Rechtfertigung (von Eingriffen in Grundfreiheiten oder Grundrechte) durch Schranken</p> <ul style="list-style-type: none"> - rechtfertigende Gründe 	<p>justification (of encroachments on fundamental freedoms or rights) by the [fundamental freedom's/right's] limits</p> <ul style="list-style-type: none"> - grounds of ~ 	<p>pamatojums, attaisnojums (pie iejaukšanās pamatbrīvībās vai pamattiesībās) ar robežu palīdzību</p> <ul style="list-style-type: none"> - attaisnojuma pamati
<p>Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten</p>	<p>laws, regulations and administrative provisions of the member states (sometimes, the wording in the English version of the FEU Treaty is "laws and regulations of the member states")</p>	<p>dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti²²</p>
<p>Rechtsakt (Art. 288 AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verordnung - Richtlinie - Beschluss (siehe früher: Entscheidung) - Empfehlung (rechtlich unverbindlich) - Stellungnahme (rechtlich unverbindl.) - Gesetzgebungsakt (~, der gemäß einem Gesetzgebungsverfahren angenommen wird, Art. 289 III AEUV) - Rechtsakt ohne Gesetzescharakter - delegierter ~ (Art. 290 AEUV) - Durchführungs~ (Art. 291 AEUV) - Gesetz 	<p>legal act (art. 288 FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulation - directive - decision - recommendation (no binding force) - opinion (no binding force) - legislative act (~ adopted by legislative procedure, 289(3) FEU Treaty) - non-legislative act - delegated act (art. 290 FEU Treaty) - implementing act (art. 291 FEU Treaty) - statute, act (of parliament) 	<p>tiesību akts (ESDL 288. pants)</p> <ul style="list-style-type: none"> - regula - direktīva - lēmums - ieteikums (juridiski nesaistošs) - atzinums (juridiski nesaistošs) - leģislatīvs akts (tiesību akts, kas pieņemts īpašā likumdošanas procedūrā, ESDL 289. panta trešā daļa) - neleģislatīvs akts - deleģētais akts (ESDL 290. pants) - īstenošanas akts (ESDL 291. pants) - likums
<p>Rechtsangleichung</p>	<p>approximation of laws</p>	<p>tiesību tuvināšana</p>

²² Offizielle Übersetzung; hier vorgeschlagene Übersetzung: "ārējos un iekšējos normatīvajos aktos". / Officiālais tulkojums; projekta grupas priekšlikums: "ārējos un iekšējos normatīvajos aktos".

Rechtsanwaltsrichtlinie (Richtlinie 98/5/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Februar 1998 zur Erleichterung der ständigen Ausübung des Rechtsanwaltsberufs in einem anderen Mitgliedstaat als dem, in dem die Qualifikation erworben wurde)	(Establishment of) Lawyers Directive (Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained)	[Advokātu direktīva] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/5/EK (1998. gada 16. februāris) par pasākumiem, lai atvieglotu advokāta profesijas pastāvīgu praktizēšanu dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā iegūta kvalifikācija
Rechtsanwendungsbefehl (Befehl, das supranationale Recht innerstaatlich anzuwenden)	[order to apply the supranational law within the member state]	[tiesību piemērošanas pavēles]
Rechtsetzungsverfahren - ordentliches Gesetzgebungsverfahren (Art. 289 I, 294 AEUV); früher: Mitentscheidungsverfahren (Art. 251 EGV) - Kooperationsverfahren, Verfahren der Zusammenarbeit (Art. 252 EGV) - Zustimmungsverfahren - Anhörungsverfahren - Haushaltsverfahren (Art. 314 AEUV) - Vertragsänderungsverfahren (Art. 48 EUV) - Komitologieverfahren (Beratungsverfahren, Verwaltungsverfahren, Regelungsverfahren)	legislative procedure - ordinary legislative procedure (art. 289(1), 294 FEU Treaty); formerly: co-decision procedure (art. 251 EC Treaty) - cooperation procedure (art. 252 EC Treaty) - assent procedure - consultation procedure - budgetary procedure (art. 314 FEU Treaty) - treaty revision procedure (art. 48 EU Treaty) - comitology procedure (advisory procedure, management procedure, regulatory procedure)	likumdošanas procedūra - parastā likumdošanas procedūra (ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants); agrāk: koplēmuma procedūra (EKL 251. pants) - sadarbības procedūra (EKL 252. pants) - piekrišanas procedūra - konsultēšanās procedūra - budžeta pieņemšanas procedūra (ESDL 314. pants) - Līgumu pārskatīšanas procedūra (ESL 48. pants) - komitoloģijas procedūra (konsultēšanās procedūra, vadības procedūra, regulatīvā procedūra)
Rechtsfrage	legal issue	tiesību jautājums
Rechtsmacht (≠ Recht!) (des souveränen Staates)	legal <i>power</i> (≠ right!) (of the sovereign state)	(suverēnas valsts) vara izdot normatīvus aktus un veikt faktisko rīcību, kurai piemīt tiesību spēks (≠ tiesības!)
Rechtsnatur	legal nature	tiesiskā daba
Rechtsordnung	legal order, legal system	tiesību sistēma
Rechtspersönlichkeit (der Europäischen Gemeinschaft/Union)	legal personality (of the European Community/Union)	(Eiropas Kopienas/Savienības) juridiskās personas statuss, tiesībsubjektība
Rechtsprechung (des Europäischen Gerichtshofs) ²³ - ständige ~ - ~spraxis	jurisprudence (of the European Court of Justice) ²⁴ - settled ~, constant ~ - judicial practice	(Eiropas Kopienas/Savienības Tiesas) judikatūra, tiesu prakse - pastāvīgā judikatūra - tiesu prakse

²³ Im deutschen juristischen Sprachgebrauch wird nicht deutlich zwischen Rechtsprechungspraxis und Judikatur im engeren Sinne unterschieden. / Vācu juridiskajā valodā netiek skaidri nošķirti tādi jēdzieni kā *tiesu prakse* un *judikatūra* šaurākā nozīmē.

²⁴ Im englischen Sprachgebrauch ist auch der Begriff "*case-law*" verbreitet. Dieser ist jedoch im Recht der Europäischen Union *nicht korrekt*, denn es handelt sich hier um ein *kontinentaleuropäisches Rechtssystem*, in dem es ein "*case-law*" im *eigentlichen Sinne nicht gibt*. Gerichtsentscheidungen interpretieren hier das Recht aber setzen kein Recht und binden die spätere Rechtsprechung nicht. Der Europäische Gerichtshof ist lediglich, wie jedes kontinentaleuropäische Gericht, zur begrenzten richterlichen Rechtsfortbildung im Rahmen des Vorgegebenen befugt. Angļu valodā ir izplatīts arī termins "*case-law*" (*precedentu tiesības*). Tomēr Eiropas Savienības tiesību kontekstā tā lietošana *nav korekta*, jo Eiropas Savienības tiesību gadījumā runa ir par *kontinentālās Eiropas tiesību sistēmu*, kurā "*case-law*" (*precedentu tiesības*) *nepastāv*. Tiesu nolēmumi iztulko tiesības, tomēr nerada tās. Nolēmumi nav saistoši turpmākajai judikatūrai. Eiropas Savienības Tiesa, kā jebkura kontinentālās Eiropas tiesa, ir ierobežota savā darbības izpaušmē, nodarbojoties tikai ar tiesību tālākveidošanu esošo tiesību ietvaros.

Rechtsstaatlichkeit ²⁵ - Rechtsstaat - Rechtsstaatsprinzip - EG als Rechtsgemeinschaft	[rule of law] ²⁵ - state under the ~, state based on the ~ - [principle of the ~] - EC as community based on the ~	tiesiskums - tiesiska valsts - tiesiskas valsts princips - EK kā tiesību kopiena
Regelungsausschuss (Art. 5 Komitologie-Beschluss)	regulatory committee (art. 5 Comitology Decision)	regulatīvā komiteja (Komitoloģijas lēmuma 5. pants)
Regelungsverfahren (Art. 5 Komitologie-Beschluss)	regulatory procedure (art. 5 Comitology Decision)	regulatīvā procedūra (Komitoloģijas lēmuma 5. pants)
Regierungskonferenz	intergovernmental conference	starpvaldību konference
Richtervorlage im Vorabentscheidungsverfahren (Art. 267 AEUV)	reference for a preliminary ruling (art. 267 FEU Treaty)	tiesas pieteikums prejudiciālā nolēmuma sniegšanai (ESDL 267. pants)
Richtlinie (Art. 288 UA 3 AEUV) - eine ~ umsetzen - Umsetzungsfrist - unmittelbare Anwendbarkeit - richtlinienkonforme Auslegung des nationalen Rechts	directive (art. 288 sub-sect. 3 FEU Treaty) - to transpose a ~, to implement a ~ - transposition period, implementation period - direct applicability - interpretation of national law in the light of a directive	direktīva (ESDL 288. panta trešā rindkopa) - ieviest ~u - ieviešanas termiņš - tiešā piemērojamība - dalībvalsts tiesību iztulkošana atbilstoši ~ai
Rom I-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 593/2008 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 17. Juni 2008 über das auf vertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht (Rom I))	Rome I Regulation (Regulation (EC) No 593/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 on the law applicable to contractual obligations (Rome I))	Roma I Regula (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I))
Rom II-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 864/2007 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 11. Juli 2007 über das auf außervertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht (Rom II))	Rome II Regulation (Regulation (EC) No 864/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the law applicable to non-contractual obligations (Rome II))	Roma II Regula (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 864/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (Roma II))
S		
Sachverhalt	facts of the case	lietas faktiskie apstākļi
Sammlung der Rechtsprechung des Gerichtshofes und des Gerichts Erster Instanz (Slg.)	Reports of Cases before the Court of Justice and the Court of First Instance (ECR)	Tiesas un Pirmās instances tiesas judikatūras Krājums (= Krājums)
Satzung des [Europäischen] Gerichtshofs	Statute of the [European] Court of Justice	[Eiropas Savienības] Tiesas Statūti
Schadensersatzklage (Art. 268 AEUV)	action for damages (art. 268 FEU Treaty)	zaudējumu atlīdzības prasība (ESDL 268. pants)
Schema - Prüfungsschema	diagram, scheme - examination scheme	shēma - pārbaudes ~

²⁵ Beachte, dass die grundlegenden Konzepte des "Rechtsstaats" (deutsches Recht), des "Etat de droit" (französisches Recht) und der "rule of law" (englisches Recht) ursprünglich ähnlich aber nicht identisch waren und sich unter dem Einfluss der europäischen Integration erheblich angenähert haben. / Ņemiet vērā, ka tiesiskas valsts "Rechtsstaat" (vācu tiesības), "Etat de droit" (franču tiesības) un "rule of law" (angļu tiesības) koncepti izcelsmes ziņā bija līdzīgi, bet ne identiski, tomēr Eiropas integrācijas rezultātā tie ir ievērojami satuvinājušies.

Schengen - ~er Informationssystem - ~er Übereinkommen - ~-Besitzstand - ~-Zone	Schengen - ~ Information System - ~ Agreements - ~ acquis - ~ area	Šengena - ~as informācijas sistēma - ~as līgumi - ~as acquis - ~as zona
(Europäische Union als) Schicksals-gemeinschaft	(European Union as) [community of common destiny, community of fate]	(Eiropas Savienība kā) [kopiena ar kopēju likteni]
Schranken (von Grundfreiheiten und Grundrechten) - ausdrückliche - immanente - ~klausel - ~-Schranken	limits (of fundamental freedoms and fundamental rights) - explicit ~ - inherent ~ - limitation clause - limits of ~	(pamatbrīvību un pamattiesību) robežas - tieši noteiktās ~ - netieši noteiktās ~ - ~u klauzula - ~u-robežas
Schutz - ~bereich - ~niveau - ~pflicht - Daten~ - Grundrechts~ - Umwelt~ - Gesundheits~ - Verbraucher~	protection - sphere (scope/area) of ~ - level of ~ - duty of ~ - data ~ - ~ of fundamental rights - ~ of the environment - health ~ - consumer ~	aizsardzība - aizsargājamā joma - ~as līmenis - aizsargāšanas pienākums - datu ~ - pamattiesību ~ - vides ~ - cilvēku veselības ~ - patērētāju (tiesību) ~
Schutzbereich (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts) - persönlicher ~ - sachlicher ~ - räumlicher ~ - zeitlicher ~	sphere of protection (of a fundamental freedom or fundamental right) (also: scope of protection, area of protection) - personal ~ - material ~ (also: substantive sphere/ scope, subject matter of protection) - geographic ~ (also: territorial ~) - temporal ~	(pamatbrīvības vai pamattiesības) aizsargājamā joma - personas, kuras bauda pamattiesības un pamatbrīvības - materiālā ~ - ~ telpā - ~ laikā
Schutzniveau - hohes ~ - Gesundheits~ - Verbraucher~	level of protection - high ~ - level of health protection - level of consumer protection	aizsardzības līmenis - augsts ~ - cilvēku veselības ~ - patērētāju (tiesību) ~
Schutzpflicht	duty of protection	aizsargāšanas pienākums
Schwerpunkt	main emphasis	galvenais uzsvars
SE (Societas Europaea = Europäische Gesellschaft)	SE (Societas Europaea = European Company)	SE (Societas Europaea = Eiropas [uzņēmēj]sabiedrība, Eiropas komercsabiedrība ²⁶)
Sektorenrichtlinie (Richtlinie 2004/17/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 31. März 2004 zur Koordinierung der Zuschlagserteilung durch Auftraggeber im Bereich der Wasser-, Energie- und Verkehrsversorgung sowie der Postdienste)	Special Sectors Directive (Directive 2004/17/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 coordinating the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors)	Īpašo nozaru direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs)

²⁶ Diesen Begriff verwendet man in der lettischen Gesetzgebung (z.B. Eiropas komercsabiedrību likums).

<p>Sekundärrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verordnung (Art. 288 UA 2 AEUV) - Richtlinie (Art. 288 UA 3 AEUV) - Beschluss (Art. 288 UA 4 AEUV); siehe früher: Entscheidung (Art. 249 UA 4 EGV) - Durchführungsvorschriften (zur Durchführung des ~) 	<p>secondary law</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulation (art. 288 sub-sect. 2 FEU Treaty) - directive (art. 288 sub-sect. 3 FEU Treaty) - decision (art. 288 sub-sect. 4 FEU Treaty) - implementing rules (for the implementation of ~) 	<p>sekundārās tiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - regula (ESDL 288. panta otrā rindkopa) - direktīva (ESDL 288. panta trešā rindkopa) - lēmums (ESDL 288. panta ceturrtā rindkopa) - ieviešanas noteikumi (sekundāro tiesību ieviešanai)
<p>SEPA (Einheitlicher Euro-Zahlungsverkehrsraum)</p>	<p>SEPA (Single Euro Payments Area)</p>	<p>SEPA (Vienotā euro maksājumu telpa)</p>
<p>Sicherheit</p> <ul style="list-style-type: none"> - öffentliche ~ (Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38) 	<p>security</p> <ul style="list-style-type: none"> - public ~ (art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38) 	<p>drošība</p> <ul style="list-style-type: none"> - valsts ~, sabiedriskā ~ (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)
<p>Sittlichkeit</p> <ul style="list-style-type: none"> - öffentliche ~ (Art. 36 AEUV) 	<p>morality</p> <ul style="list-style-type: none"> - public ~ (art. 36 FEU Treaty) 	<p>morāle</p> <ul style="list-style-type: none"> - sabiedrības ~ (ESDL 36. pants)
<p>Sitzverteilung</p>	<p>allocation of seats</p>	<p>vietu sadale</p>
<p>Slg. (Sammlung der Rechtsprechung des Gerichtshofes und des Gerichts Erster Instanz)</p>	<p>ECR (Reports of Cases before the Court of Justice and the Court of First Instance)</p>	<p>Krājums (Tiesas un Pirmās instances tiesas judikatūras Krājums)</p>
<p>[Soft Law]</p>	<p>soft law</p>	<p>[<i>soft law</i>], ieteikuma tiesības</p>
<p>Solidaritätsklausel (für den Fall von Terroranschlägen oder Katastrophen, Art. 222 AEUV)</p>	<p>solidarity clause (for the case of terrorist attacks or disaster, art. 222 FEU Treaty)</p>	<p>solidaritātes klauzula (teroristu uzbrukuma vai dabas, vai cilvēku izraisītas katastrofas gadījumā, ESDL 222. pants)</p>
<p>Sonderbeauftragte der Europäischen Union (Art. 33 EUV)</p>	<p>European Union Special Representatives (art. 33 EU Treaty)</p>	<p>Eiropas Savienības īpašie pārstāvji (ESL 33. pants)</p>
<p>Souveränität</p> <ul style="list-style-type: none"> - unbeeinträchtigte ~ des Staates im Prozess der supranationalen Integration 	<p>sovereignty</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaffected ~ of the state in the process of supranational integration 	<p>suverenitāte</p> <ul style="list-style-type: none"> - neierobežojama valsts ~ supranacionālajā integrācijā
<p>Staat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitglied~ - Aufnahme~~ - Heimat~ - Herkunfts~ - Dritt~ - Bundes~ - Einheits~ - ~lichkeit - ~svolk 	<p>state</p> <ul style="list-style-type: none"> - member ~ - host ~~ - home ~ - country of origin - third country - federal ~, federation - unitary state - ~hood - people of the ~ 	<p>valsts</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalīb~ - uzņēmēja ~ - mītnes ~ - izcelsmes ~ - trešā ~ - federāla ~, federācija - unitāra ~ - valstiskums - ~ tauta
<p>Staatenverbindung</p> <ul style="list-style-type: none"> - internationale Organisation - supranationale Organisation - Staatenbund - Supranationale Union²⁸ / Staatenverbund²⁷ - Bundesstaat 	<p>association of states</p> <ul style="list-style-type: none"> - international organisation - supranational organisation - confederation - supranational union²⁸ / [compound of states] - federal state, federation 	<p>valstu savienība</p> <ul style="list-style-type: none"> - starptautiska organizācija - supranacionāla organizācija - konfederācija - supranacionāla savienība²⁸ / [valstu apvienība] - federāla valsts, federācija

Staatenverbund ²⁷ (→ Rechtsnatur der EU)	[compound of states, association of sovereign national states] (→ legal nature of the EU)	[valstu apvienība] (→ ES tiesiskā daba)
<p>Staatshaftung</p> <p>- kraft Unionsrechts (siehe EuGH, Verb. Rs. C-6/90, C-9/90, Francovich)</p> <p>- hinreichend qualifizierter Verstoß (Haftungsvoraussetzung)</p> <p>- unmittelbarer Kausalzusammenhang (Haftungsvoraussetzung)</p>	<p>state liability</p> <p>- pursuant to Union law (see ECJ, joint cases C-6/90, C-9/90, Francovich)</p> <p>- sufficiently serious breach (condition of liability)</p> <p>- direct causal link (condition of liability)</p>	<p>valsts atbildība</p> <p>- saskaņā ar Savienības tiesībām (skat. EKT apv. lietas C-6/90 un C-9/90, <i>Francovich</i>)</p> <p>- pietiekami nopietns pārkāpums (atbildības priekšnosacījums)</p> <p>- tieša cēloņsakarība (atbildības priekšnosacījums)</p>
Stabilitäts- und Wachstumspakt (Entschließung des Europäischen Rates vom 17.06.1997, VO 1466/97, VO 1467/97)	Stability and Growth Pact (Resolution of the European Council of 17.06.1997, Regulation 1466/97, Regulation 1467/97)	Stabilitātes un izaugsmes pakts (1997. gada 17. jūnija Eiropadomes rezolūcija, Regula 1466/97, Regula 1467/97)
Ständige Strukturierte Zusammenarbeit (im Rahmen der Gemeinsamen Sicherheits- und Verteidigungspolitik, Art. 42 VI EUV)	permanent structured cooperation (within the Common Security and Defence Policy, art. 42(6) EU Treaty)	pastāvīga strukturētā sadarbība (Kopējās drošības un aizsardzības politikas ietvaros, ESL 42. panta sestā daļa)
Stellungnahme (Art. 288 UA 5 AEUV)	opinion (art. 288 sub-sect. 5 FEU Treaty)	atzinums (ESDL 288. panta piektā rindkopa)
(schwere) Straftaten mit grenzüberschreitender Dimension (Art. 83 AEUV)	(serious) criminal offences with cross-border dimension (art. 83 FEU Treaty)	(smagi) noziedzīgi nodarījumi ar pārrobežu dimensiju (ESDL 83. pants)
strategische Leitlinien (für die Programmplanung im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts, Art. 68 AEUV)	strategic guidelines (for planning within the area of freedom, security and justice, art. 68 FEU Treaty)	stratēģiskās pamatnostādnes (plānošanai brīvības, drošības un tiesiskuma telpas ietvaros, ESDL 68. pants)
Strukturfonds	Structural Funds	struktūrfondi
subjektives Recht	subjective right	subjektīvās tiesības
Subsidiaritätsprinzip (Art. 5 I, III EUV)	principle of subsidiarity (art. 5(1, 3) EU Treaty)	subsidiaritātes princips (ESL 5. panta pirmā un trešā daļa)
<p>supranational</p> <p>- ~e Integration</p> <p>- ~e öffentliche Gewalt/Hoheitsgewalt</p> <p>- ~e Organisation</p> <p>- ~es Recht</p>	<p>supranational</p> <p>- ~ integration</p> <p>- ~ public power/sovereign power</p> <p>- ~ organisation</p> <p>- ~ law</p>	<p>supranacionāls</p> <p>- ~ā integrācija</p> <p>- ~a publiskā vara, suverēnā vara</p> <p>- ~a organizācija</p> <p>- ~ās tiesības</p>
Supranationale Union ²⁸ (→ EU)	supranational union ²⁸ (→ EU)	supranacionāla savienība ²⁸ (→ ES)

²⁷ Dieser vom deutschen Bundesverfassungsgericht zur Bezeichnung der Rechtsnatur der Europäischen Union verwendete Begriff (siehe BVerfGE 89, 155) lässt sich nicht korrekt in andere Sprachen übersetzen. In der englischen Übersetzung seines Urteils vom 30.06.2009 zur Verfassungsmäßigkeit der Ratifizierung des Vertrags von Lissabon (BVerfGE 123, 267) verwendet das Bundesverfassungsgericht selbst die Formulierung "association of sovereign national states"; diese ist jedoch nur eine vague Umschreibung und keine korrekte Übersetzung. / Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas lietotais termins (skat. Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas spriedums 89, 155), ar kuru tā apzīmē Eiropas tiesību dabu, nevar tikt pareizi iztulkots citās valodās.

²⁸ Zur Supranationalen Union als neuer Organisationsform der Integration siehe *Schmitz*, Integration in der Supranationalen Union, 2001. / Par supranacionālu savienību kā jaunu integrācijas organizācijas formu skat. *Schmitz*, Integration in der Supranationalen Union, 2001.

T		
Tarifvertrag	collective agreement	kolektīvā vienošanās
Tiertransportverordnung (Verordnung (EG) Nr. 1/2005 des Rates vom 22. Dezember 2004 über den Schutz von Tieren beim Transport und damit zusammenhängenden Vorgängen sowie zur Änderung der Richtlinien 64/432/EWG und 93/119/EG und der Verordnung (EG) Nr. 1255/97)	Animal Transport Regulation (Council Regulation (EC) No 1/2005 of 22 December 2004 on the protection of animals during transport and related operations and amending Directives 64/432/EEC and 93/119/EC and Regulation (EC) No 1255/97)	Dzīvnieku transportēšanas regula (Padomes Regula (EK) Nr. 1/2005 (2004. gada 22. decembris) par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr. 1255/97)
Tochtergesellschaft	subsidiary (company)	filiāle (meitas uzņēmums)
Träger (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts)	holder (entitled subject) (of a fundamental freedom or a fundamental right)	subjekts (pamatbrīvību nesējs)
Transparenz	transparency	caurspīdīgums
U		
UA (Unterabsatz, nicht nummerierter Teil eines Artikels oder eines Absatzes eines Artikels des AEUV/EUV)	sub-sect. (sub-section), subparagraph (unnumbered part of an article or a section of an article of the EC/EU Treaty)	rindkopa (nenumurēta ESDL / ESL panta daļa vai nenumurēta ESDL / ESL panta daļas iedaļa) ³⁰
ultra vires (außerhalb der Kompetenzen, in Überschreitung der Kompetenzen) - Ultra-vires-Kontrolle	ultra vires - ~ review	<i>ultra vires</i> (ārpus pilnvarām, pārkāpjot pilnvaras) - ~ kontrole
Umweltschutz	protection of the environment	vides aizsardzība
Umweltverträglichkeitsprüfung (UVP) - UVP-Richtlinie (Richtlinie 85/337)	environmental impact assessment (EIA) - EIA Directive (Directive 85/337)	ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) - IVN direktīva (Direktīva 85/337)
Unionsbürger (Art. 20 AEUV) - ~schaft	citizen of the Union (art. 20 FEU Treaty) - ~ship of the Union	(Eiropas) Savienības pilsonis (ESDL 20. pants) - (Eiropas) Savienības pilsonība
Unionsrecht (Recht der Europ. Union) ²⁹ - Primärrecht - Sekundärrecht - Autonomie - Einheitlichkeit - unmittelbare innerstaatliche Geltung und Anwendbarkeit - Vorrang vor dem nationalen Recht	Union law (European Union law) ²⁹ - primary law - secondary law - autonomy - unity - direct effect and applicability within the member states - primacy over national law, supremacy over national law	(Eiropas) Savienības tiesības ²⁹ - primārās tiesības - sekundārās tiesības - autonomija - vienotība - tiešā iedarbība un piemērojamība dalībvalstīs - pārākums pār dalībvalstu tiesībām

²⁹ Anmerkung zur *Terminologie*: Bis zum Inkrafttreten des Vertrages von Lissabon im Dezember 2009 wurde zwischen dem Unionsrecht und dem Gemeinschaftsrecht unterschieden. Das gesamte Recht der Europäischen Union bildete das *Unionsrecht*. Das *Gemeinschaftsrecht* war das Recht der Europäischen Gemeinschaften (EG, Euratom, früher auch EGKS). Es war der wichtigste Teil des Unionsrechts. Mit dem Vertrag von Lissabon wurde diese Unterscheidung aufgegeben. Das *Europarecht* ist das gesamte Recht aller europäischen internationalen und supranationalen Institutionen (also auch das Recht des Europarates, die EMRK und die vom Europarat vorbereiteten völkerrechtlichen Verträge). Das Recht der Europäischen Union ist der bei weitem größte und neben der EMRK bedeutendste Teil des Europarechts.

Piezīme attiecībā uz *terminoloģiju*: Pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās tika nošķirtas Savienības tiesības un Kopienu tiesības. Eiropas Savienības tiesību kopums veidoja *Savienības tiesības*. *Kopienas tiesības* bija Eiropas Kopienu tiesības (EK, EURATOM, agrāk arī EOTK). Tā bija svarīgākā Savienības tiesību daļa. Līdz ar Lisabonas Līgumu Kopienas tiesības un Savienības tiesības vairs netiek nošķirtas. *Eiropas tiesības* ir

Unionstreue	loyalty within the Union	lojalitāte Eiropas Savienībā
Untätigkeitsklage (gegen Unionsorgane, Art. 265 AEUV)	action for failure to act (against Union institutions, art. 265 FEU Treaty)	prasība bezdarbības dēļ (pret Eiropas Savienības institūcijām, ESDL 265. pants)
Unterabsatz (nicht nummerierter Teil eines Artikels oder eines Absatzes eines Artikels des AEUV/EUV = UA)	sub-section, subparagraph (unnumbered part of an article or a section of an article of the EC/EU Treaty = sub-sect.)	rindkopa (nenumurēta ESDL/ ESL panta daļa vai nenumurēta ESDL / ESL panta daļas iedaļa) ³⁰
unternehmerische Freiheit (Art. 16 Grundrechtecharta)	freedom to conduct a business (art. 16 Charter of Fundamental Rights)	brīvība veikt saimniecisko darbību, darījumdarbības brīvība (Pamattiesību hartas 16. pants)
Unzuständigkeit	lack of competence	kompetences trūkums
UVP-Richtlinie (Richtlinie 85/337/EWG des Rates vom 27. Juni 1985 über die Umweltverträglichkeitsprüfung bei bestimmten öffentlichen und privaten Projekten)	EIA Directive (Council Directive 85/337/EEC of 27 June 1985 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment)	IVN direktīva (Padomes Direktīva 85/337/EEK (1985. gada 27. jūnijs) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu)
V		
Van Binsbergen-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung van Binsbergen (Rs. C-33/74) zur weiten Definition von Eingriffen in die Dienstleistungsfreiheit)	Van Binsbergen formula (formula of the ECJ developed in the case van Binsbergen (case C-33/74) for a large concept of encroachments on the freedom to provide services)	<i>Van Binsbergen</i> formula ³¹ (spriedumā lietā <i>Van Binsbergen</i> (lieta C-33/74) EKT sniegts plašs jēdziena "pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi" skaidrojums)
Verbraucherschutz	consumer protection	patērētāju (tiesību) aizsardzība
Verfahren der Zusammenarbeit, Kooperationsverfahren (Art. 252 EGV)	cooperation procedure (art. 252 EC Treaty)	sadarbības procedūra (EKL 252. pants)
Verfahrensordnung des [Europäischen] Gerichtshofes - Zusätzliche Verfahrensordnung	Rules of Procedure of the [European] Court of Justice - Supplementary Rules	[Eiropas Savienības] Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi

visu Eiropas starptautisko un supranacionālo institūciju tiesību kopums (arī Eiropadomes tiesību, ECTK un Eiropadomes sagatavoto starptautisko līgumu kopums). Eiropas Savienības tiesības ir pati lielākā un līdzās ECTK svarīgākā Eiropas tiesību daļa.

³⁰ Der Europäische Gerichtshof verwendet in den lettischen Übersetzungen seiner Urteile auch den Begriff "daļa" und bezeichnet die nummerierten Absätze der Artikel als "punkts". Diese Praxis kann nicht empfohlen werden, denn sie steht im Widerspruch sowohl zur lettischen als auch zur internationalen Zitierweise und führt zu Missverständnissen. Der Begriff "daļa" bezeichnet in der lettischen Rechtssprache die nummerierten Teile eines Artikels und nicht deren Unterabschnitte. Er entspricht den Begriffen "Absatz" in Deutsch, "section" bzw. "paragraph" in Englisch und "alinéa" in Französisch. Bei den nummerierten Teilen der Artikel der europäischen Rechtsakte handelt es sich um klassische "Absätze" ("daļas") - nicht anders als etwa im lettischen Zivilgesetzbuch oder Strafgesetzbuch. Dementsprechend sollten sie im Lettischen wie in den anderen Sprachen so genannt werden. Für ihre nicht nummerierten Unterabschnitte hat sich in der lettischen Rechtssprache noch keine feste Bezeichnung durchgesetzt; hier bietet sich der Begriff "rindkopa" an.

Eiropas Savienības Tiesa tulkojumos latviešu valodā izmanto arī jēdzienu "daļa", savukārt numurētās panta daļas tā apzīmē ar jēdzienu "punkts". Šāda rīcība nav ieteicama, jo tā ir pretrunā nevien ar citēšanas veidu latviešu valodā, bet arī ar starptautiski izplatīto citēšanas metodi un noved pie pārpratumiem. Ar jēdzienu "daļa" juridiskajā latviešu valodā apzīmē numurētās panta daļas, nevis šo daļu rindkopa. Tas atbilst jēdzienam "Absatz" vācu valodā, "section" vai "paragraph" angļu valodā un "alinéa" franču valodā. Eiropas Savienības tiesību aktu numurēto daļu gadījumā ir runa par "daļām" – tieši tāpat kā citējot Civillikuma vai Krimināllikuma pantus. Līdz ar to, tās latviešu valodā ir jāapzīmē tāpat kā jebkurā citā valodā. Latviešu juridiskajā valodā vēl nav nostiprinājies apzīmējums "daļa" attiecībā uz nenumurētām daļu rindkopām. Šeit tiek piedāvāts jēdziens "rindkopa".

³¹ Siehe Fußnote 14. / Skat. 14. atsauci.

<p>Verfassung</p> <ul style="list-style-type: none"> - europäische ~ - ~sbegriff - ~stheorie - ~styp (Staats~, Unions~) - ~svertrag - ~sidentität, ~skern - ~geber - verfassunggebende Gewalt - ~sautonomie (der Mitgliedstaaten) - ~sfähigkeit (der Europäischen Union) - AEUV als "Verfassungsurkunde"? - ~sbeschwerde 	<p>constitution</p> <ul style="list-style-type: none"> - European ~ - concept of ~ - ~al theory - type of ~ (state ~, union ~) - ~al treaty - identity of the ~, essence of the ~ - constituent authority - constituent power - ~al autonomy (of the member states) - ~al capacity (of the European Union) - FEU Treaty as "constitutional charter"? - ~al complaint 	<p>konstitūcija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eiropas Konstitūcija - ~as jēdziens - konstitucionālā teorija - ~as veids (savienības ~, valsts ~) - konstitucionālais līgums - ~as identitāte, ~as kodols - ~as devējs - ~as došanas vara - (dalībvalstu) konstitucionālā autonomija - konstitucionālā kapacitāte - ESDL kā "konstitucionāls akts"? - konstitucionālā sūdzība
<p>Verfassungsüberlieferungen</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeinsame ~ der Mitgliedstaaten 	<p>constitutional traditions</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ common to the Member States 	<p>konstitucionālās tradīcijas</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalībvalstu kopējās ~
<p>Verfassungsverbund³²</p>	<p>constitutional compound</p>	<p>konstitucionālā apvienība</p>
<p>Vergaberecht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergabeverfahren - Vergaberichtlinie - Sektorenrichtlinie 	<p>public procurement law</p> <ul style="list-style-type: none"> - public procurement procedure - Public Procurement Directive - Special Sectors Directive 	<p>publiskā iepirkuma tiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - publiskā iepirkuma procedūra - Publiskā iepirkuma direktīva - Īpašo nozaru direktīva
<p>Vergaberichtlinie (Richtlinie 2004/18/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 31. März 2004 über die Koordinierung der Verfahren zur Vergabe öffentlicher Bauaufträge, Lieferaufträge und Dienstleistungsaufträge)</p>	<p>Public Procurement Directive (Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts)</p>	<p>Publiskā iepirkuma direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu], piegādes valsts līgumu [piegādes publiskā iepirkuma līgumu] un pakalpojumu valsts līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu] slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru)</p>
<p>Verhältnismäßigkeit</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~sprinzip, ~sgrundsatz - ~sprüfung - zulässiger Zweck (der Maßnahme) - Geeignetheit - Erforderlichkeit - Verhältnismäßigkeit (im engeren Sinne) 	<p>proportionality</p> <ul style="list-style-type: none"> - principle of ~ - ~ test - legitimate aim (of the measure) - suitability - necessity - proportionality (in the narrower sense) 	<p>samērīgums, proporcionalitāte</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~a princips, ~es princips - samērīguma pārbaude - (pasākuma/līdzekļa) leģitīmais mērķis - piemērotība - vajadzība - atbilstība (samērīgums šaurākā nozīmē)
<p>Verkaufsmodalitäten</p>	<p>general conditions of sale</p>	<p>vispārējie pārdošanas nosacījumi</p>
<p>Vermittlungsausschuss (Art. 294 X AEUV)</p>	<p>Conciliation Committee (art. 294(10) FEU Treaty)</p>	<p>Samierināšanas komiteja (ESDL 294. panta desmitā daļa)</p>
<p>Verordnung (Art. 288 UA 2 AEUV)</p>	<p>regulation (art. 288 sub-sect. 2 FEU Treaty)</p>	<p>regula (ESDL 288. panta otrā rindkopa)</p>

³² Dieser von einigen Autoren im Europarecht verwendete Begriff soll zum Ausdruck bringen, dass in der Europäischen Union die Verfassungen der Mitgliedstaaten und die Gründungsverträge der Europäischen Union (nach Ansicht dieser Autoren) zu einer verfassungsrechtlichen Gesamtheit verbunden sind.

Šis dažu autoru lietotais termins Eiropas Savienības tiesībās atspoguļo (šo autoru) ideju, ka Eiropas Savienībā dalībvalstu konstitūcijas un Savienības dibināšanas līgumi ir savienoti konstitucionālā veselumā.

Versamlungs- und Vereinigungsfreiheit (Art. 12 Grundrechtecharta)	freedom of assembly and of association (art. 12 Charter of Fundamental Rights)	pulcēšanās un biedrošanās brīvība (Pamattiesību hartas 12. pants)
verstärkte Zusammenarbeit (Art. 20 EUV, 326 ff. AEUV)	enhanced cooperation (Art. 20 EU Treaty, 326 et seq. FEU Treaty)	ciešāka sadarbība (ESL 20. pants, ESDL 326. un turpm. panti)
Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union (AEUV)	Treaty on the Functioning of the European Union (FEU Treaty)	Līgums par Eiropas Savienības darbību (ESDL)
Vertrag über die Europäische Union (EUV)	Treaty on European Union (EU Treaty)	Līgums par Eiropas Savienību (ESL)
Vertrag über die Gründung der Europäischen Gemeinschaft für Kohle und Stahl (EGKSV)	Treaty establishing the European Coal and Steel Community (ECSC Treaty)	Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums (EOTKL)
Vertrag über eine Verfassung für Europa	Treaty establishing a Constitution for Europe	Līgums par Konstitūciju Eiropai
Vertrag von Lissabon zur Änderung des Vertrags über die Europäische Union und des Vertrags zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft	Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community	Lisabonas Līgums, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu
Vertrag zur Gründung der Europäischen Atomgemeinschaft (EAGV)	Treaty establishing the European Atomic Energy Community (EURATOM Treaty)	Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums (EURATOM līgums)
Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft (EGV)	Treaty establishing the European Community (EC Treaty)	Eiropas Kopienas dibināšanas līgums (EKL)
Vertrag zur Gründung der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft (EWGV)	Treaty establishing the European Economic Community (EEC Treaty)	Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums (EEKL)
Vertrag - völkerrechtlicher ~	treaty - international ~	līgums - starptautisks ~
Vertragsänderungsverfahren (Art. 48 EUV) - ordentliches ~ (Art. 48 EUV) - vereinfachtes ~ (Art. 48 EUV)	treaty revision procedure (art. 48 EU Treaty) - ordinary ~ (art. 48 EU Treaty) - simplified ~ (art. 48 EU Treaty)	Līgumu pārskatīšanas procedūra (ESL 48. pants) - parastā ~ (ESL 48. pants) - vienkāršotā ~ (ESL 48. pants)
Vertragsverletzungsverfahren (gegen Mitgliedstaat, Art. 258 f. AEUV) - Zwangsgeld (Art. 260 II, III AEUV)	proceedings for failure to fulfil obligations, infringement proceedings (against member state, art. 258 et seq. FEU Treaty) - penalty payment (Art. 260(2, 3) FEU Treaty)	procedūra par Līgumu noteikumu pārkāpumu (pret dalībvalstīm, ESDL 258. un 259. pants) - soda nauda (ESDL 260. panta otrā un trešā daļa)
Vertreter der Mitgliedstaaten - im Rat vereinigte ~ (intergouvernementale Kooperation außerhalb des Rahmens der EU aber anlässlich des Zusammentreffens im Rat)	representatives of the member states - ~, meeting within the Council (inter-governmental cooperation outside the institutional framework of the EU but on the occasion of meeting in the Council)	dalībvalstu pārstāvji - ~u tikšanās Padomē (neregulārā starpvaldību sadarbības forma ārpus Eiropas Savienības institucionālā ietvara)
vertriebsbezogene Regelungen	sales-related rules	ar pārdošanu saistīti noteikumi
Verwaltungsausschuss (Art. 4 Komitologie-Beschluss)	management committee (art. 4 Comitology Decision)	vadības komiteja (Komitoloģijas lēmuma 4. pants)

Verwaltungsverfahren (Art. 4 Komitologie-Beschluss)	management procedure (art. 4 Comitology Decision)	vadības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 4. pants)
Vielfalt - Achtung der ~ der Kulturen, Religionen und Sprachen (Art. 22 Grundrechtecharta)	diversity - respect for cultural, religious and linguistic ~ (art. 22 Charter of Fundamental Rights)	daudzveidība - kultūru, reliģiju un valodu ~as respektēšana (Pamattiesību hartas 22. pants)
Visum	visa	vīza
Volk - europäisches ~ - Staats~ - Unions~	people - European ~ - ~ of the state - ~ of the Union	tauta - Eiropas ~ - valsts ~ - Eiropas Savienības ~
Völkerrecht - völkerrechtlicher Vertrag	public international law - international treaty	starptautiskās publiskās tiesības - starptautisks līgums
Vorabentscheidung (des EuGH nach Art. 267 AEUV) - Vorabentscheidungsverfahren - Richtervorlage im Vorabentscheidungsverfahren	preliminary ruling (of the ECJ according to art. 267 FEU Treaty) - preliminary ruling proceedings - reference for a preliminary ruling	prejudiciālais nolēmums (pieņem EST saskaņā ar ESDL 267. pantu) - prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūra - tiesas pieteikums prejudiciālā nolēmuma sniegšanai
Vorverfahren (z.B. nach Art. 258, 259 AEUV)	preliminary proceedings (e.g. according to art. 258, 259 FEU Treaty)	strīda iepriekšējās ārpustiesas risināšanas kārtība (piem., saskaņā ar ESDL 258. un 259. pantu)
Vorrang (des Unionsrechts) - Anwendungs~ - (kein) Geltungs~	primacy, supremacy (of Union law) - ~ in application - (no) ~ in validity	(Eiropas Savienības tiesību) pārākums - piemērošanas ~ - (nav) spēkā esamības ~a
Vorsitz (des Rates)	Presidency (of the Council)	(Padomes) prezidentūra
W		
Währungsunion	monetary union	monētārā savienība
Wanderarbeitnehmer-Verordnung (Verordnung (EWG) Nr. 1408/71 des Rates vom 14.06.1971 zur Anwendung der Systeme der sozialen Sicherheit auf Arbeitnehmer und deren Familien, die innerhalb der Gemeinschaft zu- und abwandern; jetzt abgelöst durch Verordnung (EG) Nr. 883/2004 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 29.04.2004 zur Koordinierung der Systeme der sozialen Sicherheit)	Social security for migrant workers Regulation (Regulation (EEC) No 1408/71 of the Council of 14 June 1971 on the application of social security schemes to employed persons and their families moving within the Community; now: Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems)	Migrējošā darbaspēka sociālās nodrošināšanas regula (Padomes Regula (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienas teritorijā; šobrīd: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu)

Waren - ~ausfuhr - ~einfuhr - ~lieferung - ~verkehr - grenzüberschreitender ~ - innergemeinschaftlicher ~	goods - export of ~ - import of ~ - delivery of ~ - movement of ~, circulation of ~, trade - cross-border trade - intra-community trade	preces - preču eksports - preču imports - preču piegāde - preču aprīte, preču kustība, preču tirdzniecība - pārrobežu tirdzniecība - tirdzniecība Eiropas Kopienas iekšējā tirgū
Warenverkehrsfreiheit, freier Warenverkehr (Art. 28 ff. AEUV)	free movement of goods (art. 28 et seq. FEU Treaty)	preču aprītes brīvība, brīva preču aprīte (ESDL 28. un turpm. pantī)
Wechselkursmechanismus	exchange-rate mechanism	valūtas maiņas mehānisms
Weißbuch (der Kommission)	White Paper (of the Commission)	(Komisijas) Baltā grāmata
Wesensgehalt (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts)	essence (of a fundamental freedom or fundamental right)	(pamatbrīvības vai pamattiesības) būtība
Wettbewerb - ~srecht - ~sverfälschung	competition - ~ law - distortion of ~	konkurence - ~es tiesības - ~es kropļošana ³³
Wiener Vertragsrechtskonvention (Wiener Übereinkommen über das Recht der Verträge = WVRK)	Vienna Convention on the Law of Treaties (Vienna Convention)	Vīnes konvencija par starptautiskajām līgumtiesībām (Vīnes konvencija)
Wirtschafts- und Finanzausschuss (Art. 134 II AEUV)	Economic and Financial Committee (art. 134(2) FEU Treaty)	Ekonomikas un finanšu komiteja (ESDL 134. panta otrā daļa)
Wirtschafts- und Sozialausschuss	Economic and Social Committee	Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Wirtschafts- und Währungsunion	Economic and Monetary Union	Ekonomiskā un monetārā savienība
Wirtschaftspolitik - Grundzüge der ~ der Mitgliedstaaten und der Union (Art. 121 II AEUV)	economic policy - broad guidelines for the economic policies of the Member States and the Union (art. 121(2) FEU Treaty)	ekonomikas politika - dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes (ESDL 121. panta otrā daļa)
Wohnsitz	residence	dzīves vieta
WVRK (Wiener Übereinkommen über das Recht der Verträge = Wiener Vertragsrechtskonvention)	Vienna Convention on the Law of Treaties (Vienna Convention)	Vīnes konvencija par starptautiskajām līgumtiesībām (Vīnes konvencija)
WWU (Wirtschafts- und Währungsunion)	EMU (Economic and Monetary Union)	EMS (Ekonomiskā un monetārā savienība)
Z		
Zahlung - ~smittel - ~sverkehr - ~sverpflichtung	payment - means of ~ - movement of ~s, ~ transactions - financial obligation	maksājums - maksāšanas līdzeklis - ~u aprīte, ~u transakcijas - maksāšanas pienākums

³³ Vgl. die amtliche Übersetzung in der konsolidierten Fassung des AEUV. / Skat. oficiālo tulkojumu konsolidētajā ESDL.

Zahlungsdiensterichtlinie (Richtlinie 2007/64/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 13. November 2007 über Zahlungsdienste im Binnenmarkt, zur Änderung der Richtlinien 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG und 2006/48/EG sowie zur Aufhebung der Richtlinie 97/5/EG)	Payment Services Directive (Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on payment services in the internal market amending Directives 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 97/5/EC)	Maksājumu pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK)
Zahlungsverkehrsfreiheit (Art. 63 ff. AEUV)	free movement of payments (art. 63 et seq. FEU Treaty)	maksājumu aprites brīvība (ESDL 63. un turpm. panti)
Ziel	objective	mērķis
ZK (Verordnung (EWG) Nr. 2913/92 des Rates vom 12. Oktober 1992 zur Festlegung des Zollkodex der Gemeinschaften = Zollkodex)	CC (Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code = Customs Codex)	KMK (Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi = Kopienas Muitas kodekss)
zollgleiche Abgaben (Abgaben gleicher Wirkung wie Zölle, Art. 30 AEUV)	charges having equivalent effect to customs duties (art. 30 FEU Treaty)	maksājumi ar muitas nodevām līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 30. pants)
Zollkodex (Verordnung (EWG) Nr. 2913/92 des Rates vom 12. Oktober 1992 zur Festlegung des Zollkodex der Gemeinschaften = ZK)	Customs Codex (Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code = CC)	Kopienas Muitas kodekss (Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi = KMK)
Zollunion (Art. 28 ff. AEUV)	customs union (art. 28 et seq. FEU Treaty)	muitas savienība (ESDL 28. un turpm. panti)
Zulässigkeit der Klage	admissibility of the action	prasības pieņemamība
Zusammenarbeit - justizielle ~ in Strafsachen - justizielle ~ in Zivilsachen - polizeiliche ~ - intergouvernementale ~ - verstärkte ~ (Art. 20 EUV, 326 ff. AEUV) - Verwaltungs~ (Richtlinie 2006/123)	cooperation - judicial ~ in criminal matters - judicial ~ in civil matters - police ~ - intergovernmental ~ - enhanced ~ (art. 20 EU Treaty, 326 et seq. FEU Treaty) - administrative ~ (Directive 2006/123)	sadarbība - tiesu iestāžu ~ krimināllietās - tiesu iestāžu ~ civillietās - policijas ~ - starpvaldību ~ - ciešāka ~ (ESL 20. pants, ESDL 326. un turpm. panti) - administratīvā ~ (Direktīva 2006/123)
Zusammenhalt - wirtschaftlicher, sozialer und territorialer ~ (Art. 174 ff. AEUV)	cohesion - economic, social and territorial ~ (art. 174 et seq. FEU Treaty)	kohēzija - ekonomiskā, sociālā un teritoriālā ~ (ESDL 174. un turpm. panti)
Zuständigkeit, Kompetenz - Zuständigkeit (im allgemeinen Sinne) - ausschließliche ~ (Art. 2 I AEUV) - geteilte ~ (Art. 2 II AEUV) - koordinierende ~ (Art. 2 III, V AEUV) - unterstützende ~ (Art. 2 V AEUV) - ergänzende ~ (Art. 2 V AEUV) - konkurrierende ~ - parallele ~ - Gemeinschafts~ - Unions~ - Un~ - ~verteilung	competence - competence, jurisdiction - exclusive ~ (art. 2(1) FEU Treaty) - shared ~ (art. 2(2) FEU Treaty) - coordinating ~ (art. 2(3, 5) FEU Treaty) - supporting ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - supplementing ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - concurrent ~ - parallel ~ - Community ~ - Union ~ - lack of ~ - distribution of ~s	kompetence - kompetence, piekritība - ekskluzīvā ~ (ESDL 2. panta pirmā daļa) - dalītā ~ (ESDL 2. panta otrā daļa) - koordinēšanas ~ (ESDL 2. panta trešā un piektā daļa) - atbalstošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - papildinošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - konkurējošā ~ - paralēlā ~ - Kopienas ~ - Savienības ~ - ~es trūkums - ~ču sadalījums

Zustimmungsverfahren	assent procedure	piekrišanas procedūra
Zwangsgeld (gegen Mitgliedstaat, Art. 260 II, III AEUV)	penalty payment (to be paid by a member state, art. 260(2, 3) FEU Treaty)	soda nauda (ko maksā dalībvalsts, ESDL 260. panta otrā un trešā daļa)
zwingende Gründe des Allgemeininteresses, zwingende öffentliche Interessen (immanente Schranken der Grundfreiheiten)	overriding ³⁴ reasons of public interest, imperative reasons of public interest (inherent limits of the fundamental freedoms)	būtiskas sabiedrības intereses (netiešās pamatbrīvību robežas)

³⁴ Beachte, dass der englische Begriff "overriding reasons" (auch: "overriding requirements relating to") nicht exakt mit der Begrifflichkeit in anderen Sprachen ("raisons impérieuses"/"exigences impératives", "razones imperiosas", "zwingende Gründe"/"zwingende Erfordernisse", "dwingende redenen" etc.) übereinstimmt. Er ist jedoch im englischen Sprachgebrauch zum Europarecht weit verbreitet und kann daher, obwohl inkorrekt, mit der gebotenen Vorsicht verwendet werden. Präziser aber weniger verbreitet ist die Alternative "imperative reasons". Im lettischen Sprachgebrauch wird allgemein der Begriff "būtiskas intereses" verwendet.

Ņemiet vērā, ka angļu valodā jēdziens "overriding reasons" (arī: "overriding requirements relating to") tieši nesaskan ar terminu jēgu citās valodās ("raisons impérieuses"/"exigences impératives", "razones imperiosas", "zwingende Gründe"/"zwingende Erfordernisse", "dwingende redenen" utt.). Tomēr angļu valodā Eiropas tiesību ietvaros tas ir izplatīts un, lai arī nekorekti, tomēr ar zināmu piesardzību tiek lietots. Precīzāks, bet ne tik izplatīts ir alternatīvs termins "imperative reasons". Latviešu valodā tiek lietots jēdziens "būtiskas sabiedrības intereses".

Terminu apkopojums Nr.2: angļu - vācu - latviešu

Verzeichnis 2: englisch-deutsch-lettisch / Table 2: English-German-Latvian

A		
abuse of a dominant position within the market (art. 102 FEU Treaty)	Missbrauch einer marktbeherrschenden Stellung (Art. 102 AEUV)	dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (ESDL 102. pants)
accession (to the European Union) - Act of ~ - ~ criteria - Treaty of ~	Beitritt (zur Europäischen Union) - ~sakte - ~skriterien - ~svertrag	pievienošanās (Eiropas Savienībai) - ~ akts - ~ kritēriji - līgums par ~os
ACP States (African, Caribbean and Pacific States)	AKP-Staaten (afrikanische, karibische und pazifische Staaten)	ĀKK valstis (Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna valstis)
acquis communautaire, Community acquis (entirety of existing EU law, including soft law and ECJ jurisprudence)	acquis communautaire, gemeinschaftlicher Besitzstand (Gesamtheit des bestehenden EU-Rechts einschließlich Soft Law und EuGH-Rechtsprechung)	<i>acquis communautaire</i> (ES tiesību kopums, kas sevī ietver arī <i>soft law</i> un EKT judikatūru)
action - to bring/file an ~ - well-founded/unfounded ~ - admissibility of the ~ - see also forms of ~ - see also grounds of ~	Klage - ~erheben - begründete/unbegründete ~ - Zulässigkeit der ~ - siehe auch ~arten - siehe auch ~gründe	prasība - celt ~u - pamatota/nepamatota ~ - ~as pieņemamība - skat. arī ~u veidi - skat. arī ~as pamati
action for annulment (of legal acts of the Community, art. 263 FEU Treaty) - grounds of review/action (lack of competence, infringement of essential [formal or] procedural requirements, ¹ infringement of substantive law, ² misuse of powers)	Nichtigkeitsklage (gegen Sekundärrechtsakte, Art. 263 AEUV) - Klagegründe (Unzuständigkeit, Verletzung wesentlicher Form- [oder Verfahrens-] vorschriften, ¹ Verletzung materiellen Rechts, ² Ermessensmissbrauch)	prasība par atzīšanu par spēkā neesošu (par sekundāriem tiesību aktiem, ESDL 263. pants) - tiesiskuma pārbaudes pamati / prasības pamati (kompetences trūkums, būtiski [formas noteikumu vai] procedūras noteikumu pārkāpumi, ¹ materiālo tiesību normu pārkāpumi, ² nepareiza pilnvaru izmantošana)
action for damages (art. 268 FEU Treaty)	Schadensersatzklage (Art. 268 AEUV)	zaudējumu atlīdzības prasība (ESDL 268. pants)
action for failure to act (against Union institutions, art. 265 FEU Treaty)	Untätigkeitsklage (gegen Unionsorgane, Art. 265 AEUV)	prasība bezdarbības dēļ (pret Eiropas Savienības institūcijām, ESDL 265. pants)
addressee (obliged subject) (of a fundamental freedom or fundamental right) - ~ of the fundamental freedom - ~ of the fundamental right	Adressat (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts) - Grundfreiheits~ - Grundrechts~	(pamatbrīvības vai pamattiesības) adresāts (pienākuma nesējs) - pamatbrīvības adresāts - pamattiesības adresāts

¹ Concerning the correct terminology, see footnote 23. / Pareizo terminoloģiju skat. 23. atsaucē.

² See footnote 24. / Skat. 24. atsauci.

admissibility of the action	Zulässigkeit der Klage	prasības pieņemamība
advisory bodies (of the European Union) - Committee of the Regions - Economic and Social Committee	beratende Einrichtungen (der Europäischen Union) - Ausschuss der Regionen - Wirtschafts- und Sozialausschuss	(Eiropas Savienības) padomdevējas struktūras - Reģionu komiteja - Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
advisory committee (art. 3 Comitology Decision)	Beratender Ausschuss (Art. 3 Komitologie-Beschluss)	padomdevēja komiteja (Komitoloģijas lēmuma 3. pants)
advisory procedure (art. 3 Comitology Decision)	Beratungsverfahren (Art. 3 Komitologie-Beschluss)	konsultēšanās procedūra (Komitoloģijas lēmuma 3. pants)
advocate-general (at the ECJ) - opinion	Generalanwalt (am EuGH) - Schlussanträge	ģenerālvokāts (EST) - secinājumi
allocation of seats	Sitzverteilung	vietu sadale
Animal Transport Regulation (Council Regulation (EC) No 1/2005 of 22 December 2004 on the protection of animals during transport and related operations and amending Directives 64/432/EEC and 93/119/EC and Regulation (EC) No 1255/97)	Tiertransportverordnung (Verordnung (EG) Nr. 1/2005 des Rates vom 22. Dezember 2004 über den Schutz von Tieren beim Transport und damit zusammenhängenden Vorgängen sowie zur Änderung der Richtlinien 64/432/EWG und 93/119/EG und der Verordnung (EG) Nr. 1255/97)	Dzīvnieku transportēšanas regula (Padomes Regula (EK) Nr. 1/2005 (2004. gada 22. decembris) par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr. 1255/97)
Antitrust Enforcement Regulation (Council Regulation (EC) No 1/2003 of 16 December 2002 on the implementation of the rules on competition laid down in Articles 81 and 82 of the Treaty)	Kartellrechtsverordnung (Verordnung (EG) Nr. 1/2003 des Rates vom 16. Dezember 2002 zur Durchführung der in den Artikeln 81 und 82 des Vertrags niedergelegten Wettbewerbsregeln)	Konkurences noteikumu īstenošanas regula (Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā)
approximation of laws	Rechtsangleichung	tiesību tuvināšana
area of freedom, security and justice (art. 3(2) EU Treaty, 67 ff. FEU Treaty)	Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (Art. 3 II EUV, 67 ff. AEUV)	brīvības, drošības un tiesiskuma telpa (ESL 3. panta otrā daļa, ESDL 67. un turpm. panti)
arrest warrant - European ~	Haftbefehl - Europäischer ~	apcietināšanas orderis - Eiropas ~
assent procedure	Zustimmungsverfahren	piekrišanas procedūra
association of states - international organisation - supranational organisation - confederation - supranational union ³ / [compound of states] - federal state, federation	Staatenverbindung - internationale Organisation - supranationale Organisation - Staatenbund - Supranationale Union ³ / Staatenverbund ⁹ - Bundesstaat	valstu savienība - starptautiska organizācija - supranacionāla organizācija - konfederācija - supranacionāla savienība ³ / [valstu apvienība] - federāla valsts, federācija

³ Concerning the supranational union as a new form of organisation for the purpose of integration, see *Schmitz*, Integration in der Supranationalen Union, 2001. / Par supranacionālu savienību kā jaunu integrācijas organizācijas formu skat. *Schmitz*, Integration in der Supranationalen Union, 2001.

association of sovereign national states, compound of states, (→ legal nature of the EU)	Staatenverbund ⁴ (→ Rechtsnatur der EU)	[valstu apvienība] (→ ES tiesiskā daba)
Audiovisual Media Services Directive (Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 of the European Parliament and of the Council on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the provision of audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive))	Audiovisuelle Mediendienste-Richtlinie (Richtlinie 89/552/EWG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 3. Oktober 1989 zur Koordinierung bestimmter Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten über die Bereitstellung audiovisueller Mediendienste (Richtlinie über audiovisuelle Mediendienste))	Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 89/552/EEK (1989. gada 3. oktobris) par dažu audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanas noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva)).
authorisation scheme	Genehmigungsregelung	atļauju piešķiršanas sistēma
B		
Biopatent Directive (Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions)	Biopatentrichtlinie (Richtlinie 98/44/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 6. Juli 1998 über den rechtlichen Schutz biotechnologischer Erfindungen)	Biopataenta direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/44/EK (1998. gada 6. jūlijs) par izgudrojumu tiesisko aizsardzību biotehnoloģijā)
Bosman formula (formula of the ECJ developed in the case Bosman (case C-415/93) for a large concept of encroachments on the freedom of movement for workers)	Bosman-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Bosman (Rs. C-415/93) zur weiten Definition von Eingriffen in die Arbeitnehmerfreizügigkeit)	<i>Bosman</i> formula ⁵ (EKT sniegts plašs jēdziens "brīvas darbinieku kustības ierobežojumi" skaidrojums spriedumā lietā <i>Bosman</i> (lieta C-415/93))
broad guidelines for the economic policies of the Member States and the Union (art. 121(2) FEU Treaty)	Grundzüge der Wirtschaftspolitik der Mitgliedstaaten und der Union (Art. 121 II AEUV)	dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes (ESDL 121. panta otrā daļa)
Brussels I Regulation (Council Regulation (EC) No 44/2001 of 22 December 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters)	Brüssel I-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 44/2001 des Rates vom 22. Dezember 2000 über die gerichtliche Zuständigkeit und die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen)	Briseles I Regula (Padomes Regula (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās)

⁴ The notion "Staatenverbund", used by the German Federal Constitutional Court to determine the legal nature of the European Union (see BVerfGE 89, 155), cannot be translated correctly into other languages. The court itself, in its translation of its judgement on the constitutionality of the ratification of the Treaty of Lisbon from June 30, 2009 (BVerfGE 123, 267), uses the term "association of sovereign national states", which is a vague description but not a correct translation. / Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas lietotais termins (skat. Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas spriedums 89, 155), ar kuru tā apzīmē Eiropas tiesību dabu, nevar tikt pareizi iztulkots citās valodās.

⁵ When Court decisions are identified by reference to the names of the parties, these names *must not* be translated or transcribed to other languages - not even if this is common in a given language. The same applies to the labelling of so-called "formulas" that are based on court decisions (therefore: "*Bosman* formula", not "Bosmaņa formula"). Any translation or transcription may lead to misunderstanding and complicate cross-linguistic legal communication in an unprofessional way. Furthermore, it might be interpreted as a violation of human dignity and hence a rejection of the common European fundamental values. We recommend to illustrate the foreign-language origin of the name by formatting it in *italics*. If necessary, it is also possible to append the transcription of the name in brackets (e.g. "EKT, lieta C-415/93, *Bosman* [Bosmanis]").

Kad tiesu spriedumi tiek nosaukti pēc lietas dalībnieku vārdiem, tie *nav* jātulko vai jātranskribē citās valodās – pat tad, ja tas kādā valodā ir pieņemts. Tas pats attiecas uz t.s. "formulām", kas ir izveidotas, balstoties uz tiesu spriedumiem (tāpēc: "*Bosman* formula", nevis "Bosmaņa formula"). Ikvienu tulkošana vai transkribēšana var novest pie pārpratumiem un tādējādi neprofesionālā veidā apgrūtināt starpvalodu juridisko saziņu. Turklāt tā var tikt saprasta kā cilvēka cieņas pārkāpums un līdz ar to arī kā kopējo Eiropas vērtību noraidīšana. Mēs iesakām ilustrēt vārda citvalodu izcelsmi, iezīmējot to *slīprakstā*. Ja nepieciešams, var pievienot vārda transkripciju kvadrātiņkāvēs (piem., "EKT, lieta C-415/93, *Bosman* [Bosmanis]").

Brussels II Regulation (Council Regulation (EC) No 2201/2003 of 27 November 2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, repealing Regulation (EC) No 1347/2000)	Brüssel I-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 2201/2003 des Rates vom 27. November 2003 über die Zuständigkeit und die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen in Ehesachen und in Verfahren betreffend die elterliche Verantwortung und zur Aufhebung der Verordnung (EG) Nr. 1347/2000)	Briseles II Regula (Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu)
budget - ~ary discipline - ~ary procedure (art. 314 FEU Treaty)	Haushalt, Haushaltsplan - Haushaltssdisziplin - Haushaltsverfahren (Art. 314 AEUV)	budžets, budžeta plāns - budžeta disciplīna - budžeta pieņemšanas procedūra (ESDL 314. pants)
C		
CAP (Common Agricultural Policy)	GAP (Gemeinsame Agrarpolitik)	KLP (Kopējā lauksaimniecības politika)
Capital Movement Directive (Council Directive 88/361/EEC of 24 June 1988 for the implementation of Article 67 of the Treaty)	Kapitalverkehrsrichtlinie (Richtlinie 88/361/EWG des Rates vom 24. Juni 1988 zur Durchführung von Artikel 67 des Vertrages)	Kapitāla aprites direktīva (Padomes Direktīva 88/361/EEK (1988. gada 24. jūnijs) par Līguma 67. panta īstenošanu)
capital transactions, capital movement, circulation of capital	Kapitalverkehr	kapitāla aprite
cartel - prohibition of ~s (art. 101 FEU Treaty)	Kartel - ~verbot (Art. 101 AEUV)	kartelis - karteļu aizliegums (ESDL 101. pants)
case-law ⁶	Fallrecht	<i>case-law</i> (precedentu tiesības)
case-solving - facts of the case - question of the case, case question - case solution (≠ case study!) - draft outline - literature research - structure, composition - basic structure - examination scheme (often laid down in a diagram) - writing down, writing - [analytical style of writing, as to be found in legal opinions] - table of contents - index	Fallbearbeitung - Sachverhalt - Fallfrage - Falllösung (≠ Fallstudie!) - Arbeitsgliederung - Literaturrecherche - Aufbau - Grund~ - Prüfungsschema - Niederschrift - Gutachtenstil - Inhaltsverzeichnis - Sachverzeichnis	kāzusa risināšana - lietas faktiskie apstākļi - problēmjuautājums - kāzusa risinājums (≠ izpēte) - darba plāns - literatūras izpēte - struktūra - pamat~ - pārbaudes shēma - tīrraksts, rakstīšana - atzinuma stils - satura rādītājs - terminu rādītājs
CC (Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code = Customs Codex)	ZK (Verordnung (EWG) Nr. 2913/92 des Rates vom 12. Oktober 1992 zur Festlegung des Zollkodex der Gemeinschaften = Zollkodex)	KMK (Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi = Kopienas Muitas kodekss)

⁶ Note that there is *no case-law* in the proper meaning of the word in the law of the European Union, since it is a *continental European legal system*. The correct English term for the decisions of the European Court of Justice is "jurisprudence" (in German: "Rechtsprechung", in Latvian: "judikatūra"). See also footnote 26.

Ņemiet vērā, ka Eiropas Savienības tiesības pēc būtības ir *kontinentālās Eiropas tiesību loka tiesību sistēma*, tadēļ *case law (precedentu tiesības)* šā vārda tiešajā nozīmē tajās nepastāv. Eiropas Savienības Tiesas nolēmumos angļu valodā tā vietā ir lietojams korekts termins "*jurisprudence*" (vācu valodā: "*Rechtsprechung*", latviešu valodā: "judikatūra"). Skat. arī 26. atsauci.

CCT (Council Regulation (EEC) No 2658/87 of 23 July 1987 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff = Common Customs Tariff)	GZT (Verordnung (EWG) Nr. 2658/87 des Rates vom 23. Juli 1987 über die zolltarifliche und statistische Nomenklatur sowie den Gemeinsamen Zolltarif = Gemeinsamer Zolltarif)	KMT (Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu = Kopējais muitas tarifs)
CFCA (Community Fisheries Control Agency)	EUFA (Europäische Fischereiaufsichtsagentur)	CFCA (Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra)
CFP (Common Fisheries Policy)	GFP (Gemeinsame Fischereipolitik)	KZP (Kopējā zivsaimniecības politika)
CFSP (Common Foreign and Security Policy)	GASP (Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik)	KĀDP (Kopējā ārpolitika un drošības politika)
charges having equivalent effect to customs duties (art. 30 FEU Treaty)	Abgaben gleicher Wirkung wie Zölle, zollgleiche Abgaben (Art. 30 AEUV)	maksājumi ar muitas nodevām līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 30. pants)
Charter of Fundamental Rights of the European Union - Explanations relating to the Charter of Fundamental Rights	Charta der Grundrechte der Europäischen Union (Grundrechtecharta = GRCh) - Erläuterungen zur Charta der Grundrechte	Eiropas Savienības Pamattiesību harta (Pamattiesību harta) - Paskaidrojumi attiecībā uz pamattiesību hartu
child - right of the ~ to protection and care (art. 24(1) Charter of Fundamental Rights) - right of the ~ to personal relationship with both parents (art. 24(3) Charter of Fundamental Rights) - prohibition of ~ labour (art. 32(1) Charter of Fundamental Rights)	Kind - Recht des ~es auf Schutz und Fürsorge (Art. 24 I Grundrechtecharta) - Recht des ~es auf persönliche Beziehungen zu beiden Elternteilen (Art. 24 III Grundrechtecharta) - Verbot der ~erarbeit (Art. 32 I Grundrechtecharta)	bērns - ~u tiesības uz aizsardzību un gādību (Pamattiesību hartas 24. panta pirmā daļa) - ~u tiesības uzturēt personiskas attiecības ar abiem vecākiem (Pamattiesību hartas 24. panta trešā daļa) - ~u darba aizliegums (Pamattiesību hartas 32. panta pirmā daļa)
citizen of the Union (art. 20 FEU Treaty) - ~ship of the Union	Unionsbürger (Art. 20 AEUV) - ~schaft	(Eiropas) Savienības pilsonis (ESDL 20. pants) - (Eiropas) Savienības pilsonība
cloning - prohibition of the reproductive ~ of human beings (art. 3(2) Charter of Fundamental Rights)	Klonen - Verbot des reproduktiven ~s von Menschen (Art. 3 II Grundrechtecharta)	klonēšana - cilvēku reproduktīvās ~s aizliegums (Pamattiesību hartas 3. panta otrā daļa)
co-decision procedure (art. 251 EC Treaty; now: ordinary legislative procedure, art. 289(1), 294 FEU Treaty)	Mitentscheidungsverfahren (Art. 251 EGV; heute: ordentliches Gesetzgebungsverfahren, Art. 289 I, 294 AEUV)	koplēmuma procedūra (EKL 251. pants; šobrīd: parastā likumdošana procedūra, ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants)
cohesion - Cohesion Fund - economic, social and territorial ~ (art. 174 et seq. FEU Treaty)	Zusammenhalt - Kohäsionsfonds - wirtschaftlicher, sozialer und territorialer ~ (Art. 174 ff. AEUV)	kohēzija - Kohēzijas fonds - ekonomiskā, sociālā un teritoriālā ~ (ESDL 174. un turpm. panti)
collective agreement	Tarifvertrag	kolektīvā vienošanās
Comitology Decision (Council Decision 1999/468/EC of 28 June 1999 laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission)	Komitologie-Beschluss (Beschluss des Rates 1999/468/EG vom 28. Juni 1999 zur Festlegung der Modalitäten für die Ausübung der der Kommission übertragenen Durchführungsbefugnisse)	Komitoloģijas lēmums (Padomes lēmums 1999/468/EG (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību)

<p>comitology procedure (for the enacting of implementing rules for the implementation of secondary law)</p> <ul style="list-style-type: none"> - advisory procedure (art. 3 Comitology Decision) - advisory committee - management procedure (art. 4 Comitology Decision) - management committee - regulatory procedure (art. 5 Comitology Decision) - regulatory committee - safeguard procedure (art. 6 Comitology Decision) 	<p>Komitologie-Verfahren (zum Erlass von Durchführungsvorschriften zum Sekundärrecht)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beratungsverfahren (Art. 3 Komitologie-Beschluss) - Beratender Ausschuss - Verwaltungsverfahren (Art. 4 Komitologie-Beschluss) - Verwaltungsausschuss - Regelungsverfahren (Art. 5 Komitologie-Beschluss) - Regelungsausschuss - Verfahren bei Schutzmaßnahmen (Art. 6 Komitologie-Beschluss) 	<p>komitoloģijas procedūra (sekundāro tiesību aktu ieviešanas noteikumu īstenošanai)</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultēšanās procedūra (Komitoloģijas lēmuma 3. pants) - padomdevēja komiteja - vadības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 4. pants) - vadības komiteja - regulatīvā procedūra (Komitoloģijas lēmuma 5. pants) - regulatīvā komiteja - drošības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 6. pants)
<p>(European) Commission</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directorates-general - Secretariat-General - Legal Service - Commissioner (Member or the ~) - President - motion of censure (against the ~) 	<p>(Europäische) Kommission</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generaldirektionen - Generalsekretariat - Juristischer Dienst - Kommissar (Mitglied der ~) - Präsident - Misstrauensantrag (gegen die ~) 	<p>(Eiropas) Komisija</p> <ul style="list-style-type: none"> - ģenerāldirektorāti - ģenerālsekretariāts - juridiskais dienests - komisārs (~as loceklis) - priekšsēdētājs - priekšlikums izteikt neuzticību (~ai)
<p>Committee of Permanent Representatives (COREPER) (art. 240(1) FEU Treaty)</p>	<p>Ausschuss der Ständigen Vertreter (COREPER) (Art. 240 I AEUV)</p>	<p>Pastāvīgo pārstāvju komiteja (COREPER) (ESDL 240. panta pirmā daļa)</p>
<p>Committee of the Regions</p>	<p>Ausschuss der Regionen</p>	<p>Reģionu komiteja</p>
<p>Common Agricultural Policy (CAP)</p>	<p>Gemeinsame Agrarpolitik (GAP)</p>	<p>Kopējā lauksaimniecības politika (KLP)</p>
<p>Common Commercial Policy</p>	<p>Gemeinsame Handelspolitik</p>	<p>Kopējā tirdzniecības politika</p>
<p>Common Fisheries Policy (CFP)</p>	<p>Gemeinsame Fischereipolitik (GFP)</p>	<p>Kopējā zivsaimniecības politika (KZP)</p>
<p>Common Foreign and Security Policy (CFSP)</p>	<p>Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik (GASP)</p>	<p>Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)</p>
<p>Common Frame of Reference for European contract law (academic draft)</p>	<p>Gemeinsamer Referenzrahmen für das Europäische Vertragsrecht (akademischer Entwurf)</p>	<p>Vienots pamatprincipu kopums attiecībā uz Eiropas līgumtiesībām / Eiropas līgumtiesību kopējais modelis (zinātnisks projekts)</p>
<p>common market</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ organization 	<p>Gemeinsamer Markt</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeinsame Marktordnung, gemeinsame Marktorganisation 	<p>kopējais tirgus</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopīga tirgus organizācija
<p>common position (art. 12, 34 EU Treaty [version of Nice]; now: position/approach of the Union, art. 25, 29 EU Treaty)</p>	<p>gemeinsamer Standpunkt (Art. 12, 34 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza; jetzt: Standpunkt der Union (Art. 25, 29 EUV))</p>	<p>kopēja nostāja (ESL 12. un 34. pants [Nicas līguma redakcijā]; šobrīd: Savienības nostāja/attieksme, ESL 25. un 29. pants)</p>
<p>Common Security and Defence Policy (CSDP); formerly: European Security and Defence Policy (ESDP)</p>	<p>Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP); früher: Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP)</p>	<p>Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP); agrāk: Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP)</p>
<p>common strategy (art. 12 EU Treaty [version of Nice])</p>	<p>gemeinsame Strategie (Art. 12 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza)</p>	<p>kopīga stratēģija (ESL 12. pants [Nicas līguma redakcijā])</p>

Community Fisheries Control Agency (CFCA)	Europäische Fischereiaufsichtsagentur (EUFA)	Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (CFCA)
Community law ⁷ - see also → Union law - primary law - secondary law	Gemeinschaftsrecht ⁷ - siehe auch → Unionsrecht - Primärrecht - Sekundärrecht	Kopienas tiesības ⁷ - skat arī → Eiropas Savienības tiesības - primārās tiesības - sekundārās tiesības
Community trade mark (CTM)	Gemeinschaftsmarke	Kopienas preču zīme
company - official wording in art. 54 FEU Treaty: "companies or firms..."	Gesellschaft - amtlicher Wortlaut in Art. 54 AEUV: "Gesellschaften"	sabiedrība - oficiālais formulējums ESDL 54. pantā: "sabiedrības"
competence - exclusive ~ (art. 2(1) FEU Treaty) - shared ~ (art. 2(2) FEU Treaty) - coordinating ~ (art. 2(3, 5) FEU Treaty) - supporting ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - supplementing ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - concurrent ~ - parallel ~ - implied power - Community ~ - Union ~ - transfer of ~s - distribution of ~s - lack of ~ - exceeding of powers, acting ultra vires, ultra vires action - ~ of competences	Kompetenz (Zuständigkeit) - ausschließliche ~ (Art. 2 I AEUV) - geteilte ~ (Art. 2 II AEUV) - koordinierende ~ (Art. 2 III, V AEUV) - unterstützende ~ (Art. 2 V AEUV) - ergänzende ~ (Art. 2 V AEUV) - konkurrierende ~ - parallele ~ - implizite ~, ungeschriebene ~ - Gemeinschafts~ - Unions~ - ~übertragung - ~verteilung - Unzuständigkeit - ~überschreitung - ~-Kompetenz	kompetence - ekskluzīvā ~ (ESDL 2. panta pirmā daļa) - dalītā ~ (ESDL 2. panta otrā daļa) - koordinēšanas ~ (ESDL 2. panta trešā un piektā daļa) - atbalstošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - papildinošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - konkurējošā ~ - paralēlā ~ - netieši noteikta pilnvara - Kopienas ~ - Savienības ~ - ~ču nodošana - ~ču sadalījums - ~ces trūkums - ~ču pārkāpšana - ~ noteikt ~ci, kompetenču kompetence
competition - ~ law - distortion of ~	Wettbewerb - ~srecht - ~sverfälschung	konkurence - ~es tiesības - ~es kropļošana ⁸
compound of states, association of sovereign national states (→ legal nature of the EU)	Staatenverbund ⁹ (→ Rechtsnatur der EU)	[valstu apvienība] (→ ES tiesiskā daba)
Conciliation Committee (art. 294(10) FEU Treaty)	Vermittlungsausschuss (Art. 294 X AEUV)	Samierināšanas komiteja (ESDL 294. panta desmitā daļa)
confederation	Staatenbund	konfederācija
consolidated version	konsolidierte Fassung	konsolidētā versija

⁷ Concerning the correct terminology, see footnote 19. / Pareizo terminoloģiju skat. 19. atsaucē.

⁸ See the official translation in the consolidated text of the FEU Treaty. / Skat. oficiālo tulkojumu konsolidētajā ESDL.

⁹ The notion "Staatenverbund", used by the German Federal Constitutional Court to determine the legal nature of the European Union (see BVerfGE 89, 155), cannot be translated correctly into other languages. The court itself, in its translation of its judgement on the constitutionality of the ratification of the Treaty of Lisbon from June 30, 2009 (BVerfGE 123, 267), uses the term "association of sovereign national states", which is a vague description but not a correct translation. / Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas lietotais termins (skat. Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas spriedums 89, 155), ar kuru tā apzīmē Eiropas tiesību dabu, nevar tikt pareizi iztulkots citās valodās.

<p>constitution</p> <ul style="list-style-type: none"> - European ~ - concept of ~ - ~al theory - type of ~ (state ~, union ~) - ~al treaty - identity of the ~, essence of the ~ - constituent authority - constituent power - ~al autonomy (of the member states) - ~al capacity (of the European Union) - FEU Treaty as "constitutional charter"? - ~al complaint 	<p>Verfassung</p> <ul style="list-style-type: none"> - europäische ~ - ~sbegriff - ~stheorie - ~styp (Staats~, Unions~) - ~svertrag - ~sidentität, ~skern - ~geber - verfassunggebende Gewalt - ~sautonomie (der Mitgliedstaaten) - ~sfähigkeit (der Europäischen Union) - AEUV als "Verfassungsurkunde"? - ~sbeschwerde 	<p>konstitūcija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eiropas Konstitūcija - ~as jēdziens - konstitucionālā teorija - ~as veids (savienības ~, valsts ~) - konsitucionālais līgums - ~as identitāte, ~as kodols - ~as devējs - ~as došanas vara - (dalībvalstu) konstitucionālā autonomija - konstitucionālā kapacitāte - ESDL kā "konstitucionāls akts"? - konstitucionālā sūdzība
<p>constitutional compound¹⁰</p>	<p>Verfassungsverbund¹⁰</p>	<p>konstitucionālā apvienība</p>
<p>constitutional traditions</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ common to the Member States 	<p>Verfassungsüberlieferungen</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeinsame ~ der Mitgliedstaaten 	<p>konstitucionālās tradīcijas</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalībvalstu kopējās ~
<p>consultation (of the European Parliament)</p>	<p>Anhörung (des Europäischen Parlamentes)</p>	<p>konsultēšanās (ar Eiropas Parlamentu)</p>
<p>consumer protection</p>	<p>Verbraucherschutz</p>	<p>patērētāju (tiesību) aizsardzība</p>
<p>convergence of economic performance</p> <ul style="list-style-type: none"> - convergence criteria (criteria for the participation in the monetary union, art. 140(1) FEU Treaty, Protocol on the convergence criteria) 	<p>Konvergenz der Wirtschaftsleistung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konvergenzkriterien (Kriterien für die Beteiligung an der Währungsunion, Art. 140 I AEUV, Protokoll über die Konvergenzkriterien) 	<p>ekonomiskā konverģence</p> <ul style="list-style-type: none"> - konverģences kritēriji (kritēriji dalībai monetārajā savienībā, ESDL 140. panta pirmā daļa, Protokols par konverģences kritērijiem)
<p>cooperation</p> <ul style="list-style-type: none"> - judicial ~ in criminal matters - judicial ~ in civil matters - police ~ - enhanced ~ (art. 20 EU Treaty, 326 et seq. FEU Treaty) - administrative ~ (Directive 2006/123) - intergovernmental ~ - "relationship of ~" (between the Constitutional Court and the ECJ, for the protection of fundamental rights) - ~ procedure (art. 252 EC Treaty) 	<p>Zusammenarbeit</p> <ul style="list-style-type: none"> - justizielle ~ in Strafsachen - justizielle ~ in Zivilsachen - polizeiliche ~ - verstärkte ~ (Art. 20 EUV, 326 ff. AEUV) - Verwaltungs~ (Richtlinie 2006/123) - intergouvernementale ~ - Kooperationsverhältnis (zwischen Verfassungsgericht und EuGH zum Schutz der Grundrechte) - Verfahren der ~, Kooperationsverfahren (Art. 252 EGV) 	<p>sadarbība</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiesu iestāžu ~ krimināllietās - tiesu iestāžu ~ civillietās - policijas ~ - ciešāka ~ (ESL 20. pants, ESDL 326. un turpm. panti) - administratīvā ~ (Direktīva 2006/123) - starpvaldību ~ - "~as attiecības" (starp konstitucionālo tiesu un EST nolūkā aizsargāt pamattiesības) - ~as procedūra (EKL 252. pants)
<p>cooperation procedure (art. 252 EC Treaty)</p>	<p>Kooperationsverfahren, Verfahren der Zusammenarbeit (Art. 252 EGV)</p>	<p>sadarbības procedūra (EKL 252. pants)</p>
<p>COREPER (Committee of Permanent Representatives)</p>	<p>COREPER (Ausschuss der Ständigen Vertreter)</p>	<p>COREPER (Pastāvīgo pārstāvju komiteja)</p>

¹⁰ This notion, used by some authors in the field of European Union law, reflects the idea (of these authors) that in the European Union, the constitutions of the member states and the founding treaties of the Union are conjoined to a constitutional whole.

Šis dažu autoru lietotais termins Eiropas Savienības tiesībās atspoguļo (šo autoru) ideju, ka Eiropas Savienībā dalībvalstu konstitūcijas un Savienības dibināšanas līgumi ir savienoti konstitucionālā veselumā.

<p>Council (of the European Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Presidency - President - Secretary-General - General Secretariat - Committee of Permanent Representatives (COREPER) - weighting of votes - ~ decision - ~ configurations (e.g. General Affairs Council, Foreign Affairs Council, Economic and Financial Affairs Council [ECOFIN]) 	<p>Rat (der Europäischen Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vorsitz - Präsident - Generalsekretär - Generalsekretariat - Ausschuss der Ständigen Vertreter (COREPER) - Stimmengewichtung - ~sbeschluss - ~sformationen (z.B. Rat "Allgemeine Angelegenheiten", Rat "Auswärtige Angelegenheiten", Rat "Wirtschaft und Finanzen" [ECOFIN]) 	<p>(Eiropas Savienības) Padome</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezidentūra - Priekšsēdētājs - Ģenerālsekretārs - Ģenerālsekretariāts - Pastāvīgo pārstāvju komiteja (COREPER) - balsu svars - ~es lēmums - ~es sastāvi, ~es konfigurācijas (piem., Vispārējo lietu padome, Ārlietu padome, Ekonomikas un finanšu [lietu] padome [ECOFIN])
<p>Council of Europe (apart from the EU)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Statute of the ~ 	<p>Europarat (außerhalb der EU)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Satzung des ~es 	<p>Eiropas Padome (ārpus ES)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~es Statūti
<p>country of origin</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ principle 	<p>Herkunftsstaat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herkunftslandsprinzip 	<p>izcelsmes valsts</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ princips
<p>Court of First Instance (of the European Communities); now: General Court (of the European Union)</p>	<p>Gericht erster Instanz (der Europäischen Gemeinschaften); heute: Gericht (der Europäischen Union)</p>	<p>(Eiropas Kopienų) Pirmās instances tiesa; šobrīd: (Eiropas Savienības) Vispārējā tiesa</p>
<p>Court of Justice of the European Union¹¹ (European Court of Justice = ECJ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - advocates-general - Grand Chamber - chambers - President - Registrar - judge-rapporteur - judgement - interim measure - written procedure - oral procedure - expedited procedure - Statute - Rules of Procedure - Supplementary Rules 	<p>Gerichtshof der Europäischen Union¹¹ (Europäischer Gerichtshof = EuGH)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generalanwälte - Große Kammer - Kammern - Präsident - Kanzler - Berichterstatter - Urteil - einstweilige Anordnung - schriftliches Verfahren - mündliches Verfahren - beschleunigtes Verfahren - Satzung - Verfahrensordnung - Zusätzliche Verfahrensordnung 	<p>Eiropas Savienības Tiesa (EST)¹¹</p> <ul style="list-style-type: none"> - ģenerālvokāti - lielā palāta - palātas - priekšsēdētājs - sekretārs - tiesnesis referents - spriedums - pagaidu noregulējums/pasākums - rakstveida process - mutvārdu process - paātrinātais process - Statūti - Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi, Papildus reglaments
<p>(serious) criminal offences with cross-border dimension (art. 83 FEU Treaty)</p>	<p>(schwere) Straftaten mit grenzüberschreitender Dimension (Art. 83 AEUV)</p>	<p>(smagi) noziedzīgi nodarījumi ar pārrobežu dimensiju (ESDL 83. pants)</p>
<p>cross-border</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ mobility 	<p>grenzüberschreitend</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~e Mobilität 	<p>pārrobežu</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ mobilitāte
<p>CSDP (Common Security and Defence Policy; formerly: ESDP)</p>	<p>GSVP (Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik; früher: ESVP)</p>	<p>KDAP (Kopējā drošības un aizsardzības politika; agrāk: EDAP)</p>
<p>Customs Codex (Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code = CC)</p>	<p>Zollkodex (Verordnung (EWG) Nr. 2913/92 des Rates vom 12. Oktober 1992 zur Festlegung des Zollkodex der Gemeinschaften = ZK)</p>	<p>Kopienas Muitas kodekss (Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi = KMK)</p>

¹¹ Formerly (before the Treaty of Lisbon came into force) / Agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities / Eiropas Kopienų Tiesa (EKT).

<p>customs duty</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ on imports - ~ on exports - charges having equivalent effect to customs duties (art. 30 FEU Treaty) - Common Customs Tariff (CCT) - Customs Codex, Customs Code (CC) 	<p>Zoll</p> <ul style="list-style-type: none"> - Einfuhr~ - Ausfuhr~ - zollgleiche Abgaben (Abgaben gleicher Wirkung, Art. 30 AEUV) - Gemeinsamer ~tarif (GZT) - ~kodex (ZK) 	<p>muita</p> <ul style="list-style-type: none"> - ievēd~ - izvēd~ - maksājumi ar muitas nodevām līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 30. pants) - Kopējais Muitas tarifs (KMT) - Kopienas Muitas kodekss (KMK)
<p>customs union (art. 28 et seq. FEU Treaty)</p>	<p>Zollunion (Art. 28 ff. AEUV)</p>	<p>muitas savienība (ESDL 28. un turpm. panti)</p>
D		
<p>Dassonville formula (formula of the ECJ developed in the case Dassonville (case 8/74) to define the term "measures having equivalent effect to quantitative restrictions on imports of goods" in the sense of art. 34 FEU Treaty)</p>	<p>Dassonville-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Dassonville (Rs. 8/74) zur Definition der "Maßnahmen mit gleicher Wirkung wie mengenmäßige Einfuhrbeschränkungen von Waren" im Sinne von Art. 34 AEUV)</p>	<p><i>Dassonville</i> formula¹² (EKT sniegts ESDL 34. pantā minētā jēdziena "pasākumi ar kvantitatīviem importa ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību" skaidrojums spriedumā lietā <i>Dassonville</i> (lieta 8/74))</p>
<p>decision (art. 288 sub-sect. 4 FEU Treaty)</p>	<p>Beschluss (Art. 288 UA 4 AEUV; siehe früher: Entscheidung, Art. 249 UA 4 EGV)</p>	<p>lēmums (ESDL 288. panta ceturtnā rindkopa)</p>
<p>decision-making power</p>	<p>Entscheidungsrecht</p>	<p>lēmuma pieņemšanas tiesības</p>
<p>delegated act (of the Commission, art. 290 FEU Treaty)</p>	<p>delegierter Rechtsakt (der Kommission, Art. 290 AEUV)</p>	<p>(Komisijas) deleģētais akts (ESDL 290. pants)</p>
<p>democratic deficit (in the European Union)</p>	<p>demokratisches Defizit (in der Europäischen Union)</p>	<p>demokrātijas trūkums (Eiropas Savienībā)</p>
<p>deparliamentarisation</p>	<p>Entparlamentarisierung</p>	<p>deparlamentarizācija</p>
<p>directive (art. 288 sub-sect. 3 FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - to transpose a ~, to implement a ~ - transposition period, implementation period - direct applicability - interpretation of national law in the light of a directive 	<p>Richtlinie (Art. 288 UA 3 AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - eine ~ umsetzen - Umsetzungsfrist - unmittelbare Anwendbarkeit - richtlinienkonforme Auslegung des nationalen Rechts 	<p>direktīva (ESDL 288. panta trešā rindkopa)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ieviest ~u - ieviešanas termiņš - tiešā piemērojamība - dalībvalsts tiesību iztulkošana atbilstoši ~ai
<p>directorate-general (of the Commission)</p>	<p>Generaldirektion (der Kommission)</p>	<p>(Eiropas Komisijas) ģenerāldirektorāts</p>
<p>discrimination</p> <ul style="list-style-type: none"> - concept of ~ - prohibition of ~ (art. 18 FEU Treaty) - open (direct) ~ - hidden (indirect) ~ - ~ of one's own nationals 	<p>Diskriminierung</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~sbegriff - ~sverbot (Art. 18 AEUV) - offene (direkte) ~ - versteckte (indirekte) ~ - Inländer~ 	<p>diskriminācija</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~as jēdziens - ~as aizliegums (ESDL 18. pants) - atklātā (tiešā) ~ - slēptā (netiešā) ~ - valsts pilsoņu ~
<p>diversity</p> <ul style="list-style-type: none"> - respect for cultural, religious and linguistic ~ (art. 22 Charter of Fundamental Rights) 	<p>Vielfalt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Achtung der ~ der Kulturen, Religionen und Sprachen (Art. 22 Grundrechtecharta) 	<p>daudzveidība</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultūru, reliģiju un valodu ~as respektēšana (Pamattiesību hartas 22. pants)

¹² See footnote 5. / Skat. 5. atsauci.

documents - right of access to ~ (art. 15(3) FEU Treaty, art. 42 Charter of Fundamental Rights)	Dokumente - Recht auf Zugang zu ~n (Art. 15 III AEUV, Art. 42 Grundrechtecharta)	dokumenti - tiesības piekļūt ~iem (ESDL 15. panta trešā daļa, Pamattiesību hartas 42. pants)
domestic	innerstaatlich, inländisch	iekšzemes
dominant position within the market - prohibition of abuse of ~ (art. 102 FEU Treaty)	marktbeherrschende Stellung - Verbot des Missbrauchs einer ~ (Art. 102 AEUV)	dominējošais stāvoklis - dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums (ESDL 102. pants)
duty of protection	Schutzpflicht	aizsargāšanas pienākums
E		
€(euro)	€(Euro)	€(euro ¹³ , eiro)
Eastern enlargement (of the European Union)	Osterweiterung (der Europäischen Union)	(Eiropas Savienības) paplašināšanās austrumu virzienā
EC (European Community)	EG (Europäische Gemeinschaft)	EK (Eiropas Kopiena)
EC Merger [Control] Regulation (Council Regulation (EC) No 139/2004 of 20 January 2004 on the control of concentrations between undertakings)	EG-Fusionskontrollverordnung (Verordnung (EG) Nr. 139/2004 des Rates vom 20. Januar 2004 über die Kontrolle von Unternehmenszusammenschlüssen)	EK Apvienošanās [kontroles] regula (Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju)
EC Treaty (Treaty establishing the European Community; now: FEU Treaty)	EGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft; heute: AEUV)	EKL (Eiropas Kopienas dibināšanas līgums; šobrīd: ESDL)
ECB (European Central Bank) - Governing Council (of the ECB) - Executive Board (of the ECB) - General Council (of the ECB)	EZB (Europäische Zentralbank) - EZB-Rat - Direktorium (der EZB) - Erweiterter Rat (der EZB)	ECB (Eiropas Centrālā banka) - (ECB) Padome - (ECB) Valde - (ECB) Ģenerālpadome
ECHR (Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms = European Convention on Human Rights)	EMRK (Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten = Europäische Menschenrechtskonvention)	ECTK (Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija = Eiropas Cilvēktiesību konvencija)
ECJ (Court of Justice of the European Union ¹⁴ = European Court of Justice)	EuGH (Gerichtshof der Europäischen Union = Europäischer Gerichtshof) ¹⁴	EST (Eiropas Savienības Tiesa) ¹⁴
ECOFIN (Council of the European Union in the configuration "Economic and Financial Affairs Council")	ECOFIN (Rat der Europäischen Union in der Ratsformation "Rat 'Wirtschaft und Finanzen'")	ECOFIN (viens no Eiropas Savienības Padomes sastāviem "Ekonomikas un finanšu [lietu] padome")
Economic and Financial Committee (art. 134(2) FEU Treaty)	Wirtschafts- und Finanzausschuss (Art. 134 II AEUV)	Ekonomikas un finanšu komiteja (ESDL 134. panta otrā daļa)
Economic and Monetary Union	Wirtschafts- und Währungsunion	Ekonomiskā un monetārā savienība
Economic and Social Committee	Wirtschafts- und Sozialausschuss	Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

¹³ See footnote 15. / Skat. 15. atsauci.

¹⁴ Formerly (before the Treaty of Lisbon came into force) / Agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities / Eiropas Kopienas Tiesa (EKT).

economic policy - broad guidelines for the economic policies of the Member States and the Union (art. 121(2) FEU Treaty)	Wirtschaftspolitik - Grundzüge der ~ der Mitgliedstaaten und der Union (Art. 121 II AEUV)	ekonomikas politika - dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes (ESDL 121. panta otrā daļa)
ECR (Reports of Cases before the Court of Justice and the Court of First Instance)	Slg. (Sammlung der Rechtsprechung des Gerichtshofes und des Gerichts Erster Instanz)	Krājums (Tiesas un Pirmās instances tiesas judikatūras Krājums)
ECSC (European Coal and Steel Community)	EGKS (Europäische Gemeinschaft für Kohl und Stahl)	EOTK (Eiropas Ogļu un tērauda kopiena)
ECSC Treaty (Treaty establishing the European Coal and Steel Community)	EGKSV (Vertrag über die Gründung der Europäischen Gemeinschaft für Kohle und Stahl)	EOTKL (Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums)
EEA (European Economic Area) - ~ Agreement (Agreement on the European Economic Area)	EWR (Europäischer Wirtschaftsraum) - ~V (Abkommen über den Europäischen Wirtschaftsraum)	EEZ (Eiropas Ekonomikas zona) - ~ līgums (Eiropas Ekonomikas zonas līgums)
EEA (European Environment Agency)	EUA (Europäische Umweltagentur)	EVA (Eiropas Vides aģentūra)
EEC (European Economic Community)	EWG (Europäische Wirtschaftsgemeinschaft)	EEK (Eiropas Ekonomikas kopiena)
EEC Treaty (Treaty establishing the European Economic Community, later: EC Treaty, now: FEU Treaty)	EWGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft; später: EGV, heute: AEUV)	EEKL (Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums; vēlāk: EKL, šobrīd: ESDL)
EFF (European Fisheries funds)	EFF (Europäischer Fischereifonds)	EZF (Eiropas Zivsaimniecības fonds)
effet utile, effectiveness (of Union law) (most important and most common argument in the jurisprudence of the ECJ)	effet utile, nützliche Wirkung, praktische Wirksamkeit (des Unionsrechts) (wichtigstes und häufigstes Argument in der Rechtsprechung des EuGH)	(Savienības tiesību) <i>effet utile</i> , efektivitāte (svarīgākais un visbiežāk lietotais arguments EST judikatūrā)
EIA Directive (Council Directive 85/337/EEC of 27 June 1985 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment)	UVP-Richtlinie (Richtlinie 85/337/EWG des Rates vom 27. Juni 1985 über die Umweltverträglichkeitsprüfung bei bestimmten öffentlichen und privaten Projekten)	IVN direktīva (Padomes Direktīva 85/337/EEK (1985. gada 27. jūnijs) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu)
EIB (European Investment Bank)	EIB (Europäische Investitionsbank)	EIB (Eiropas Investīciju banka)
EIF (European Investment Fund)	EIF (Europäischer Investitionsfonds)	EIF (Eiropas Investīciju fonds)
elderly - right to lead a life of dignity and independence (art. 25 Charter of Fundamental Rights) - right to participate in social and cultural life (art. 25 Charter of Fundamental Rights)	ältere Menschen - Recht auf ein würdiges und unabhängiges Leben (Art. 25 Grundrechtecharta) - Recht auf Teilnahme am sozialen und kulturellen Leben (Art. 25 Grundrechtecharta)	vecāka gadagājuma cilvēki - tiesības dzīvot cienīgu un neatkarīgu dzīvi (Pamattiesību hartas 25. pants) - tiesības piedalīties sabiedriskajā un kultūras dzīvē (Pamattiesību hartas 25. pants)
employee, worker (official wording in art. 45 FEU Treaty: worker)	Angestellter, Arbeitnehmer, Arbeiter (amtlicher Wortlaut in Art. 45 AEUV: Arbeitnehmer)	darba ņēmējs, darbinieks (oficiālais termins ESDL 45. pantā: "darba ņēmējs")

employment - gainful ~, gainful occupation - self~~	Beschäftigung, Tätigkeit - Erwerbstätigkeit - selbständige Erwerbstätigkeit	nodarbošanās, nodarbinātība - algots darbs, nodarbošanās, nodarbinātība - pašnodarbinātība
EMSA (European Maritime Safety Agency)	EMSA (Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs)	EMSA (Eiropas Jūras drošības aģentūra)
EMU (Economic and Monetary Union)	WWU (Wirtschafts- und Währungsunion)	EMS (Ekonomiskā un monetārā savienība)
encroachment (on a fundamental freedom or fundamental right) (= interference) - justification by the fundamental freedom's/right's limits	Eingriff (in Grundfreiheit oder Grundrecht) (= Beeinträchtigung) - Rechtfertigung durch die Grundfreiheits-/Grundrechts-Schranken	(pamatbrīvības vai pamattiesības) ierobežojums (= iejaukšanās) - attaisnojums saskaņā ar pamatbrīvību/pamattiesību robežām
enhanced cooperation (Art. 20 EU Treaty, 326 et seq. FEU Treaty)	verstärkte Zusammenarbeit (Art. 20 EUV, 326 ff. AEUV)	ciešāka sadarbība (ESL 20. pants, ESDL 326. un turpm. panti)
ENP (European Neighbourhood Policy)	ENP (Europäische Nachbarschaftspolitik)	EKP (Eiropas Kaimiņvalstu politika)
enlargement (of the European Communities/Union) - Southern ~ - Northern ~ - Eastern ~	Erweiterung (der Europäischen Gemeinschaften/Union) - Süd~ - Nord~ - Ost~	(Eiropas Kopienų/Savienības) paplašināšanās - dienvidu ~ - ziemeļu ~ - austrumu ~
environment - protection of the ~	Umwelt - ~schutz	vide - ~es aizsardzība
environmental impact assessment (EIA) - EIA Directive (Directive 85/337)	Umweltverträglichkeitsprüfung (UVP) - UVP-Richtlinie (Richtlinie 85/337)	ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) - IVN direktīva (Direktīva 85/337)
equality before the law (art. 20 Charter of Fundamental Rights)	Gleichheit vor dem Gesetz (Art. 20 Grundrechtecharta)	vienlīdzība likuma priekšā (Pamattiesību hartas 20. pants)
ERDF (European Regional Development Fund)	EFRE (Europäischer Fonds für regionale Entwicklung)	ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds)
ESCB (European System of Central Banks)	ESZB (Europäisches System der Zentralbanken)	ECBS (Eiropas Centrālo banku sistēma)
ESDP (European security and defence policy; now: CSDP)	ESVP (Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik; jetzt: GSVP)	EDAP (Eiropas drošības un aizsardzības politika; šobrīd: KDAP)
ESF (European Social Fund)	ESF (Europäischer Sozialfonds)	ESF (Eiropas Sociālais fonds)
essence (of a fundamental freedom or fundamental right)	Wesensgehalt (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts)	(pamatbrīvības vai pamattiesības) būtība
establishment - freedom of ~ (art. 49 et seq. FEU Treaty) - member state of ~	Niederlassung - ~sfreiheit (Art. 49 ff. AEUV) - ~smitgliedstaat	nodibinājums - brīvība veikt uzņēmējdarbību (ESDL 49. un turpm. panti) - uzņemošā dalībvalsts
EU (European Union)	EU (Europäische Union)	ES (Eiropas Savienība)
eugenics - prohibition of eugenic practices (art. 3(2) Charter of Fundamental Rights)	Eugenik - Verbot eugenischer Praktiken (Art. 3 II Grundrechtecharta)	eigēnika - eigēniskās prakses aizliegums (Pamattiesību hartas 3. panta otrā daļa)

EU Treaty (Treaty on European Union)	EUV (Vertrag über die Europäische Union)	ESL (Līgums par Eiropas Savienību)
EURATOM (European Atomic Energy Community)	EURATOM (Europäische Atomgemeinschaft)	Eiropas Atomenerģijas kopiena (EURATOM)
EURATOM Treaty (Treaty establishing the European Atomic Energy Community)	EAGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Atomgemeinschaft)	EURATOM līgums (Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums)
euro (€) - ~ area - Euro Group (ministers of those member States whose currency is the euro) - Protocol on the Euro Group - Eurosystem (ECB together with the central banks of the member States whose currency is the euro)	Euro (€) - ~-Währungsgebiet - ~-Gruppe (Minister der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist) - Protokoll betreffend die ~-Gruppe - ~system (EZB und Zentralbanken der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist)	euro ¹⁵ , eiro (€) - euro zona - Eurogrupa (to dalībvalstu, kurās naudas vienība ir euro, ministru kopums) - Protokols par Eurogrupu - Eurosistēma (ECB kopā ar to dalībvalstu centrālajām bankām, kurās naudas vienība ir euro)

¹⁵ For a long time, the *correct Latvian term for the European currency* was disputed. The common term in everyday usage is "euro". The Terminology Commission of the Latvian Academy of Sciences recommended this term in its decision no. 40 of October 19, 2004 (before, with the decision no. 36, it had tried to introduce the term "eira"). In the past, the Latvian governments have also advocated the "eiro". By contrast, the European institutions, in particular the European Central Bank, demand that the unitary European expression for the European currency must not be translated into individual languages. According to them, even in the Latvian language, the correct term can only be "euro".

The dispute did not concern the common, private usage, which, in a legal system based on freedom, cannot be subject to legal rules or restrictions. Neither the state neither the union are entitled to prescribe to the citizen to say "euro" or "eiro". The same applies to science, since the freedom of science implies the right of the researcher to decide in own responsibility about the correct use of the technical terms. The dispute was rather about the correct expression for the European currency in *legal terminology*. As far as legal norms prescribe a certain *legal usage*, this is binding for all public authorities - including the legislator, the ministries, the courts and the notaries in their official documents.

In 2005, the Cabinet of Ministers of the Republic of Latvia has decreed in the *Regulation No. 564* that the term "euro" must be applied. The regulation is part of the Latvian law. However, the question arises, if it violates European Union law. In this case it must not be applied (and, consequently, must not be observed), since the law of the European Union has primacy over national law. The right to determine the official term for the European currency in all languages and hence in the Latvian language is an exclusive competence of the Union. It does not fall under the competences of the Republic of Latvia.

There is no provision in European Union law, which explicitly prohibits the translation of the expression "euro" in other languages. However, this prohibition may derive from the *Council Regulation (EC) No. 974/98 of 3 May 1998 on the introduction of the euro* by the way of interpretation. The second preamble consideration of this regulation states that the name given to the European currency shall be the "euro". It underlines that the European Council considered that "the name of the single currency must be the same in all the official languages of the European Union". Preamble considerations are not legal norms but just aids to interpretation. Yet, there is a relevant legal norm in art. 2 of the Regulation. According to this provision, the currency of the participating member states shall be the "euro" and the currency unit shall be "one euro". With regard to the preamble consideration and to the telos of the provision, this has to be interpreted to the effect that art. 2 authoritatively and bindingly determines the name of the new currency, introducing in fact the same word uniformly for all official languages of the Union, without regard to the particularities of the individual language or to the language usage. Since the euro represents the *central symbol of European integration* and therefore must reflect in its name the determination to unite, this result is not surprising. It does after all *not* constitute a *violation of the principle of respect for the national identities of the member states (art. 6(3) EU Treaty)*, since this principle demands to take the national identities into consideration for the balancing of interests but does not mean that they have absolute priority. Admittedly, the Latvian language is particularly protected by art. 4 of the Latvian constitution and the introduction of the word "euro" without translation contravenes its basic rules. However, with regard to the paramount importance of a unitary term for the European currency and in the interest of a responsible participation in the project of European integration, this exception must be accepted.

Temporarily, the European Union itself used the term "eiro" in its official publication of the Regulation 974/98 in Latvian language, and this fact was a serious obstacle to the presented interpretation. However, this embarrassing mistake was soon corrected by an official corrigendum (see the Special edition of the Official Journal in Latvian, chapter 10, volume 003, p. 427). According to the corrigendum, all over the text, the term "eiro" was to be replaced by the term "euro". Since this clarification, it follows unambiguously from the wording of the Regulation 974/98, that the correct Latvian designation is "euro". Therefore, it is *impermissible to use the term "eiro" in legal usage*. The Cabinet of Ministers has reacted (insufficiently) by decreeing with the Regulation No. 933 of 2007, which amends the Regulation No. 564, that in Latvian legal acts only the correct term "euro" will be employed. (However, in the ordinance No. 165 from March 24, 2010, the Cabinet of Ministers has used again the term "eiro").

After the Treaty of Lisbon has come into force, the correct term "euro" follows directly from primary law. The Latvian wording of the new art. 3(4) EU Treaty is: "Savienība izveido ekonomisko un monetāro savienību, kuras valūta ir euro". The Treaty on the Functioning of the European Union also employs this term at many points. Moreover, it contains corresponding composed terms, such as "Eurogrupa" (art. 237) and "Eurosistēma" (Art. 282). Thus, this dispute is finally resolved. Latvia has submitted a declaration on the spelling of the name of the single currency in the Treaties. There it pronounces its opinion that the spelling has no effect on the existing rules of the Latvian language. However, this can only apply to the general language usage and not to the legal terminology, as it is determined in the Treaties. Moreover, the unilateral declaration is only an aid to interpretation and not an integrated part of the Treaties.

Ilgu laiku par *pareizu Eiropas vienotās valūtas nosaukumu latviešu valodā* pastāvēja strīds. Sarunvalodā tika lietots vārds "eiro". Lietot šo terminu bija ieteikusi Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija 2004. gada 19. oktobra lēmumā Nr. 40 (pirms tam lēmumā Nr. 36 tā piedāvāja lietot vārdu "eira"). Arī Latvijas valdība vēsturiski bija atbalstījusi termina "euro" lietošanu. Turpretim Eiropas institūcijas, īpaši Eiropas Centrālā banka (ECB) uzstāja, ka Eiropas vienotās valūtas vienoto apzīmējumu nedrīkst tulkot atsevišķās valodās. Tādējādi ECB pozīcija bija, ka arī latviešu valodā vienīgais pareizais vārds var būt "euro".

Šis strīds gan neattiecas uz vārda lietojumu sarunvalodā, kas uz brīvību balstītā tiesību sistēmā nevar tikt ierobežota ar noteikumiem vai aizliegumiem. Ne valsts, nedz arī Eiropas Savienība nav tiesīgas piespiest pilsoni lietot terminu "euro" vai "eiro". Tas pats attiecas uz zinātni, ņemot vērā, ka zinātniskā brīvība ietver pētnieka tiesības izlemt par pareizu tehnisko terminu lietojumu, uzņemoties par to atbildību. Strīds drīzāk ir par Eiropas

Eurojust (The European Union's Judicial Cooperation Unit)	Eurojust (Einheit für justizielle Zusammenarbeit der Europäischen Union)	Eurojust, Eirojustrs (Eiropas Savienības tiesu iestāžu sadarbības struktūrvienība)
European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders (FRONTEX)	Europäische Agentur für die operative Zusammenarbeit an den Außengrenzen (FRONTEX)	Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX)
European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)	Europäischer Landwirtschaftsfonds für die Entwicklung des ländlichen Raums (ELER)	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)
European Agricultural Guarantee Fund (EAGF)	Europäischer Garantiefonds für die Landwirtschaft (EGFL)	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)
European Anti-Fraud Office (OLAF)	Europäisches Amt für Betrugsbekämpfung (OLAF)	Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)
European arrest warrant	Europäischer Haftbefehl	Eiropas apcietināšanas orderis
European Atomic Energy Community (EURATOM)	Europäische Atomgemeinschaft (EURATOM)	Eiropas Atomenerģijas kopiena (EURATOM)
European Central Bank (ECB) - Governing Council (of the ECB) - Executive Board (of the ECB) - General Council (of the ECB)	Europäische Zentralbank (EZB) - EZB-Rat - Direktorium (der EZB) - Erweiterter Rat (der EZB)	Eiropas Centrālā banka (ECB) - (ECB) Padome - (ECB) Valde - (ECB) Ģenerālpadome
European Citizens' Initiative (art. 11(4) EU Treaty)	Europäische Bürgerinitiative (Art. 11 IV EUV)	Eiropas pilsoņu iniciatīva (ESL 11. panta ceturtdaļa)
European Coal and Steel Community (ECSC)	Europäische Gemeinschaft für Kohl und Stahl (EGKS)	Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (EOTK)

vienotās valūtas nosaukumu *juridiskajā terminoloģijā*. Tiktāl, ciktāl tiesību normas nosaka noteiktu *juridiskās terminoloģijas lietojumu*, tā ir saistoša visām valsts institūcijām – to skaitā likumdevējam, ministriem, tiesām un notāriem, sagatavojot oficiālos dokumentus.

2005. gadā Latvijas Republikas Ministru kabinets izdeva *noteikumu Nr.564*, kas noteica, ka ir jālieto vārds "eiro". Noteikumi kā normatīvs akts ir Latvijas tiesību sastāvdaļa. Taču jānoskaidro, vai tie nav pretrunā ar Eiropas Savienības tiesībām. Šajā gadījumā tos nevar piemērot (un, līdz ar to – ņemt vērā), jo Eiropas Savienības tiesībām ir pārkums pār dalībvalsts tiesībām. Tiesības noteikt Eiropas vienotās valūtas oficiālo nosaukumu visās valodās, tostarp latviešu, ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetence. Tā nav Latvijas Republikas kompetence.

Eiropas Savienības tiesībās nav noteikuma, kas tieši aizliedz vārda "euro" tulkošanu citās valodās. Šādu aizliegumu tomēr varētu izsecināt no *Padomes Regulas (EK) Nr. 974/98 par euro ieviešanu (1998. gada 3. maijs)* interpretācijas ceļā. Šīs regulas preambulas otrais apsvērums noteic, ka Eiropas vienotās valūtas nosaukums būs "euro". Tajā uzsvērts, ka Eiropadome uzskata, ka "vienotās valūtas nosaukumam ir jābūt vienādam visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās". Preambulu apsvērumi ir nevis tiesību normas, bet gan vienīgi palīgs interpretācijai. Tomēr šajā gadījumā ir atrodama arī atbilstoša tiesību norma – regulas 2. pants. Saskaņā ar to iesaistīto dalībvalstu valūta ir "euro" un valūtas vienība ir "viens euro". Ņemot vērā preambulas apsvērumu un minētās normas mērķi, tā ir jāinterpretē tā, ka regulas 2. pants ir saistošs un autoritatīvi nosaka jaunās valūtas nosaukumu, faktiski ieviešot vienvērtīgu jaunās valūtas apzīmējumu visās oficiālajās Savienības valodās, neņemot vērā atsevišķu valodu vai to lietojuma īpatnības. Tā kā euro ir *galvenais Eiropas integrācijas simbols* un tādējādi tā nosaukumam ir jāatspoguļo gribu būt vienotiem, šāds iznākums nav pārsteidzošs. Galu galā tas nav *dalībvalstu nacionālās identitātes respektēšanas principa pārkāpums (ESL 6. panta trešā daļa)*, jo šis princips nozīmē, ka dalībvalstu nacionālā identitāte ir jāņem vērā, līdzsvarojot intereses, bet nenozīmē, ka tai ir absolūta prioritāte. Jāatzīst, ka latviešu valodu sevišķi aizsargā Latvijas Republikas Satversmes 4. pants un vārda "euro" ieviešana, to netulkojot, nonāk pretrunā ar šī panta pamatnoteikumiem. Tomēr, ņemot vērā Eiropas vienotās valūtas vienota nosaukuma sevišķi svarīgo nozīmi, šis izņēmums ir jāpieņem atbildīgas dalības Eiropas integrācijā interesēs.

Jāatzīmē, ka īsu laiku posmā arī pati Eiropas Savienība lietoja vārdu "eiro" oficiālajā Regulas Nr. 974/98 publikācijā latviešu valodā un šis fakts bija nopietns šķērslis piedāvātajai interpretācijai. Tomēr šī apkaunojošā kļūda drīz tika izlabota ar oficiālu kļūdu labojumu (skat. Oficiālā Vēstneša Īpašo izdevumu latviešu valodā, 10/3. sējums, 427. lpp.). Saskaņā ar to, visā regulas tekstā vārds "eiro" bija jāaizstāj ar vārdu "euro". Kopš šī precizējuma tas, ka pareizais apzīmējums latviešu valodā ir "euro", no Regulas Nr. 974/98 teksta izriet nepārprotami. Tādējādi *ir nepieļaujami lietot vārdu "eiro" juridiskajā terminoloģijā*. Ministru kabinets ir (nepietiekami) reaģējis, 2007. gadā izdodot noteikumus Nr. 933, ar kuriem groza noteikumus Nr. 564, nosakot, ka Latvijas tiesību aktos tiek lietots vienīgi pareizais apzīmējums "euro". (Jāatzīmē, ka 2010. gada 24. marta Ministru kabineta rīkojumā Nr. 165 atkal ir lietots vārds "eiro").

Pēc Lisabonas Līguma spēkā stāšanās pareizais vārds "euro" ir tieši iekļauts primārajās tiesībās. Jaunā ESL 3. panta ceturtdaļas redakcija latviešu valodā ir šāda: "Savienība izveido ekonomisko un monetāro savienību, kuras valūta ir euro." Arī Līgumā par Eiropas Savienības darbību šis vārds ir lietots daudzās vietās. Vēl vairāk, tajā ir ietverti atbilstoši salikteņi kā "Eurogrupa" (237. pants) un "Eurosistēma" (282. pants). Tādējādi šis strīds beidzot ir atrisināts. Līgumiem Latvija ir pievienojusi deklarāciju par vienotās valūtas pareizrakstību, kurā tā pauž savu viedokli, ka šī pareizrakstība neietekmē pastāvošos latviešu valodas lietošanas noteikumus. Taču tā var attiekties vienīgi uz vispārējo valodas lietojumu, nevis juridisko terminoloģiju, jo pēdējā ir noteikta dibināšanas līgumos. Turklāt vienpusēja deklarācija ir vienīgi palīgs interpretācijā, nevis integrāla dibināšanas līgumu daļa.

European Commission - Directorates-general - Secretariat-General - Legal Service - Commissioner (Member or the ~) - President - motion of censure (against the ~)	Europäische Kommission - Generaldirektionen - Generalsekretariat - Juristischer Dienst - Kommissar (Mitglied der ~) - Präsident - Misstrauensantrag (gegen die ~)	Eiropas Komisija - ģenerāldirektorāti - ģenerālsekretariāts - juridiskais dienests - komisārs (~as loceklis) - priekšsēdētājs - priekšlikums izteikt neuzticību (~ai)
European Community (EC)	Europäische Gemeinschaft (EG)	Eiropas Kopiena (EK)
European Company (Societas Europaea = SE)	Europäische Gesellschaft (Societas Europaea = SE)	Eiropas [uzņēmēj]sabiedrība, Eiropas komercsabiedrība ¹⁶ (Societas Europaea = SE)
European Convention (prepared the draft Treaty establishing a Constitution for Europe)	Europäischer Konvent (erarbeitete den Entwurf für den Vertrag über eine Verfassung für Europa)	Eiropas Konvents (sagatavoja Līguma par Konstitūciju Eiropai projektu)
European Convention on Human Rights (Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms = ECHR)	Europäische Menschenrechtskonvention (Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten = EMRK)	Eiropas Cilvēktiesību konvencija (Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija = ECTK)
European Council (≠ Council of Europe!) - President (art. 15(6) EU Treaty)	Europäischer Rat (≠ Europarat!) - Präsident (Art. 15 VI EUV)	Eiropadome (≠ Eiropas Padome!) - priekšsēdētājs (ESL 15. panta sestā daļa)
European Court of Auditors	Europäischer Rechnungshof	Eiropas Revīzijas palāta
European Court of Justice (Court of Justice of the European Union ¹⁷ = ECJ) - advocates-general - Grand Chamber - chambers - President - Registrar - judge-rapporteur - judgement - interim measure - written procedure - oral procedure - expedited procedure - Statute - Rules of Procedure - Supplementary Rules	Europäischer Gerichtshof (Gerichtshof der Europäischen Union = EuGH) - Generalanwälte - Große Kammer - Kammern - Präsident - Kanzler - Berichterstatter - Urteil - einstweilige Anordnung - schriftliches Verfahren - mündliches Verfahren - beschleunigtes Verfahren - Satzung - Verfahrensordnung - Zusätzliche Verfahrensordnung	Eiropas Savienības Tiesa (EST) ¹⁷ - ģenerālvokāti - lielā palāta - palātas - priekšsēdētājs - sekretārs - tiesnesis referents - spriedums - pagaidu noregulējums/pasākums - rakstveida process - mutvārdu process - paātrinātais process - Statūti - Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi, Papildus reglaments
European Data Protection Supervisor	Europäischer Datenschutzbeauftragter	Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs
European Defence Agency	Europäische Verteidigungsagentur	Eiropas Aizsardzības aģentūra
European Economic Area (EEA) - Agreement on the European Economic Area (EEA Agreement)	Europäischer Wirtschaftsraum (EWR) - Abkommen über den Europäischen Wirtschaftsraum (EWRV)	Eiropas Ekonomikas zona (EEZ) - Eiropas Ekonomikas zonas līgums (EEZL)

¹⁶ This term is used in Latvian legislation (e.g. Eiropas komercsabiedrību likums).

¹⁷ Formerly (before the Treaty of Lisbon came into force) / Agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities / Eiropas Kopienų Tiesa (EKT).

European Economic Community (EEC)	Europäische Wirtschaftsgemeinschaft (EWG)	Eiropas Ekonomikas kopiena (EEK)
European Environment Agency (EEA)	Europäische Umweltagentur (EUA)	Eiropas Vides aģentūra (EVA)
European External Action Service (art. 27(3) EU Treaty)	Europäischer Auswärtiger Dienst (Art. 27 III EUV)	Eiropas Ārējās darbības dienests (ESL 27. panta trešā daļa)
European financial area	Europäischer Finanzraum	Eiropas finanšu zona
European Fisheries funds (EFF)	Europäischer Fischereifonds (EFF)	Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF)
European Investment Bank (EIB)	Europäische Investitionsbank (EIB)	Eiropas Investīciju banka (EIB)
European Investment Fund (EIF)	Europäischer Investitionsfonds (EIF)	Eiropas Investīciju fonds (EIF)
European Judicial Network - ~ in criminal matters (Joint Action 98/428/JHA) - ~ in civil and commercial matters (Council Decision 2001/470/EC)	Europäisches Justizielles Netz - ~ für Strafsachen (Gemeinsame Maßnahme 98/428/JI) - ~ für Zivil- und Handelssachen (Entscheidung des Rates 2001/470/EG)	Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls - ~ krimināllietās (Vienotā Rīcība 98/428/TI) - ~ civillietās un komercietās (Padomes lēmums 2001/470/EK)
European law ¹⁸	Europarecht ¹⁸	Eiropas tiesības ¹⁸
European Maritime Safety Agency (EMSA)	Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA)	Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)
European Ombudsman	Europäischer Bürgerbeauftragter	Eiropas ombuds
European Parliament - consultation - assent, consent - President - Bureau - Secretariat - political groups - parliamentary committees - committees of inquiry - Ombudsman (Art. 228 FEU Treaty) - Member of the ~ - Statute for Members of the ~ - degressively proportional representation of the citizens of the member states	Europäisches Parlament - Anhörung - Zustimmung - Präsident - Präsidium - Generalsekretariat - Fraktionen - parlamentarische Ausschüsse - Untersuchungsausschüsse - Bürgerbeauftragter (Art. 228 AEUV) - Mitglied des Europäischen Parlaments (Abgeordneter) - Abgeordnetenstatut des Europäischen Parlaments - degressiv proportionale Vertretung der Bürger der Mitgliedstaaten	Eiropas Parlaments - konsultēšanās - piekrišana - priekšsēdētājs - prezidijs - ģenerālsēkretariāts - frakcijas - parlamentārās komitejas - izmeklēšanas komitejas - ombuds (ESDL 228. pants) - ~a deputāts - ~a deputātu nolikums - degressīvi proporcionāla dalībvalsts pilsoņu pārstāvība
European Personnel Selection Office	Europäisches Amt für Personalauswahl	Eiropas Personāla atlases birojs
European Police Office (Europol)	Europäisches Polizeiamt (Europol)	Eiropas Policijas birojs (Eiropols)
European Public Prosecutor's Office (see art. 86 FEU Treaty)	Europäische Staatsanwaltschaft (vgl. Art. 86 AEUV)	Eiropas Prokuratūra (skat. ESDL 86. pantu)
European Regional Development Fund (ERDF)	Europäischer Fonds für regionale Entwicklung (EFRE)	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

¹⁸ Concerning the correct terminology, see footnote 19. / Pareizo terminoloģiju skat. 19. atsaucē.

European Security and Defence policy (ESDP); now: Common Security and Defence policy (CSDP)	Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP); jetzt: Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP)	Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP); šobrīd: Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP)
European Social Fund (ESF)	Europäischer Sozialfonds (ESF)	Eiropas Sociālais fonds (ESF)
European System of Central Banks (ESCB)	Europäisches System der Zentralbanken (ESZB)	Eiropas Centrālo banku sistēma (ECBS)
European Union (EU) - single institutional framework - first "pillar" (EC), second "pillar" (CFSP), third "pillar" (PJZ; see now art. 67 et seq. FEU Treaty) - legal personality - Accession - secession, withdrawal - expulsion - policies	Europäische Union (EU) - einheitlicher institutioneller Rahmen - erste "Säule" (EG), zweite "Säule" (GASP), dritte "Säule" (PJZ; siehe jetzt Art. 67 ff. AEUV) - Rechtspersönlichkeit - Beitritt - Austritt - Ausschluss - Politiken	Eiropas Savienība (ES) - viensots institucionālais ietvars - pirmais "pīlārs" (EK), otrais "pīlārs" (KĀDP), trešais "pīlārs" (policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās; tagad skat. ESDL 67. un turpm. pantus) - tiesībsubjektība, juridiskās personas statuss - pievienošanās - izstāšanās - izslēgšana - politikas
European Union Civil Service Tribunal	Gericht für den öffentlichen Dienst der Europäischen Union	Eiropas Savienības Civildienesta tiesa
European Union Fundamental Rights Agency (FRA)	Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA)	Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA)
European Union law ¹⁹ - primary law - secondary law - autonomy - unity - direct effect and applicability within the member states - primacy over national law, supremacy over national law	Recht der Europäischen Union ¹⁹ - Primärrecht - Sekundärrecht - Autonomie - Einheitlichkeit - unmittelbare innerstaatliche Geltung und Anwendbarkeit - Vorrang vor dem nationalen Recht	Eiropas Savienības tiesības ¹⁹ - primārās tiesības - sekundārās tiesības - autonomija - vienotība - tiešā iedarbība un piemērojamība dalībvalstīs - pārkums pār dalībvalstu tiesībām
European Union's Judicial Cooperation Unit (Eurojust)	Einheit für justizielle Zusammenarbeit der Europäischen Union (Eurojust)	Eiropas Savienības Tiesu iestāžu sadarbības struktūrvienība (Eurojust, Eurojusts)
European Union Special Representatives (art. 33 EU Treaty)	Sonderbeauftragte der Europäischen Union (Art. 33 EUV)	Eiropas Savienības īpašie pārstāvji (ESL 33. pants)
European Voluntary Humanitarian Aid Corps (art. 214(5) FEU Treaty)	Europäisches Freiwilligenkorps für humanitäre Hilfe (Art. 214 V AEUV)	Eiropas Brīvprātīgo humānās palīdzības korpuss (ESDL 214. panta piektā daļa)
Europeanisation	Europäisierung	eiropeizācija

¹⁹ Note concerning the *terminology*: Until the Treaty of Lisbon came into force in December 2009, there was a distinction between Union law and Community law. The *Union law* was the entire law of the European Union. The *Community law* was the law of the European Communities (EC, EURATOM, in former times also the ECSC). It was the most important part of the Union law. The Treaty of Lisbon abandoned this distinction. The term *European law* describes the total of the law of all international and supranational European institutions (including the law of the Council of Europe, the ECHR and the international treaties prepared by the Council of Europe). The law of the European Union is by far the biggest part and, beside the ECHR, the most important part of the European law.

Piezīme attiecībā uz *terminoloģiju*: Pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās tika nošķirtas Savienības tiesības un Kopienu tiesības. Eiropas Savienības tiesību kopums veidoja *Savienības tiesības*. *Kopienas tiesības* bija Eiropas Kopienu tiesības (EK, EURATOM, agrāk arī EOTK). Tā bija svarīgākā Savienības tiesību daļa. Līdz ar Lisabonas Līgumu Kopienas tiesības un Savienības tiesības vairs netiek nošķirtas. *Eiropas tiesības* ir visu Eiropas starptautisko un supranacionālo institūciju tiesību kopums (arī Eiropadomes tiesību, ECTK un Eiropadomes sagatavoto starptautisko līgumu kopums). Eiropas Savienības tiesības ir pati lielākā un līdzās ECTK svarīgākā Eiropas tiesību daļa.

Europol (European Police Office)	Europol (Europäisches Polizeiamt)	Eiropols (Eiropas Policijas birojs)
eurosystem (ECB together with the central banks of the member States whose currency is the euro)	Eurosystem (EZB und Zentralbanken der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist)	Eurosistēma (ECB kopā ar to dalībvalstu centrālajām bankām, kurās naudas vienība ir euro)
exchange-rate mechanism	Wechselkursmechanismus	valūtas maiņas mehānisms
excluded sector (sector excluded from the protection by a fundamental freedom)	Bereichsausnahme (von einer Grundfreiheit nicht geschützter Bereich)	izņēmuma joma (joma, kuru neaizsargā pamatbrīvības)
Executive agencies (supporting the Commission in the management of Union programs, see Regulation 58/2003)	Exekutivagenturen (zur Unterstützung der Kommission bei der Verwaltung von Unionsprogrammen, siehe VO 58/2003)	izpildaģentūras (lai atbalstītu Komisiju Savienības programmu pārvaldē; skat. Regulu 58/2003)
expulsion from the European Union (only as a measure of last resort in case of material breach of treaty, according to art. 60(2) lit. a of the Vienna Convention on the Law of Treaties)	Ausschluss aus der Europäischen Union (nur als letztes Mittel im Falle erheblicher Vertragsverletzung nach Art. 60 II lit. a Wiener Vertragsrechtskonvention)	izslēgšana no Eiropas Savienības (tikai kā galējais līdzeklis Līgumu materiālo tiesību normu pārkāpuma gadījumā saskaņā ar Vīnes konvencijas par starptautiskajām līgumtiesībām 60. panta otro daļu)
F		
facts of the case	Sachverhalt	lietas faktiskie apstākļi
fairness of trade transactions	Lauterkeit des Handelsverkehrs	tirdzniecības darījumu godīgums
family member	Familienangehöriger	ģimenes loceklis
FEU Treaty (Treaty on the Functioning of the European Union)	AEUV (Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union)	ESDL (Līgums par Eiropas Savienības darbību)
Financial Regulation (Regulation 1605/2002)	Haushaltsordnung (VO 1605/2002)	Finanšu regula (Regula 1605/2002)
financial year	Haushaltssjahr	finanšu gads
flexibility clause (art. 352 FEU Treaty)	Flexibilitätsklausel, Kompetenzergänzungsklausel (Art. 352 AEUV)	elastīguma klauzula, kompetences papildinošā klauzula (ESDL 352. pants)
forms of action - action for annulment (of legal acts of the Community, art. 263 FEU Treaty) - action for damages (against the Union, art. 268 FEU Treaty) - action for failure to act (against Union institutions, art. 265 FEU Treaty) - action for failure to fulfil obligations (against member state, art. 258 et seq. FEU Treaty) - preliminary ruling proceedings (on reference for a preliminary ruling by a national Court (art. 267 FEU Treaty) - opinion proceeding (art. 218(11) FEU Treaty)	Klagearten - Nichtigkeitsklage (gegen Sekundärrechtsakte, Art. 263 AEUV) - Schadensersatzklage (gegen Union, Art. 268 AEUV) - Untätigkeitsklage (gegen Unionsorgane, Art. 265 AEUV) - Vertragsverletzungsklage (gegen Mitgliedstaat, Art. 258 f. AEUV) - Vorabentscheidungsverfahren (auf Vorlage eines mitgliedstaatlichen Gerichts, Art. 267 AEUV) - Gutachtenverfahren (Art. 218 XI AEUV)	prasību veidi - prasība par atzīšanu par spēkā neesošu (par sekundāriem tiesību aktiem, ESDL 263. pants) - zaudējumu atlīdzības prasība (pret Eiropas Savienību, ESDL 268. pants) - prasība bezdarbības dēļ (pret Eiropas Savienības institūcijām, ESDL 265. pants) - prasība par Līgumu noteikumu pārkāpumu (pret dalībvalstīm, ESDL 258. un 259. pants) - prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūra (pēc dalībvalsts tiesas lūguma, ESDL 267. pants) - atzinuma sniegšanas procedūra (ESDL 218. panta vienpadsmitā daļa)

founding treaties (EU Treaty, EC/FEU Treaty, EURATOM Treaty, protocols)	Gründungsverträge (EUV, EGV/AEUV, EAGV, Protokolle)	dibināšanas līgumi (ESL, EKL/ESDL, EURATOM līgums, protokoli)
FRA (European Union Fundamental Rights Agency)	FRA (Agentur der Europäischen Union für Grundrechte)	FRA (Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra)
framework decision (art. 34 EU Treaty [version of Nice])	Rahmenbeschluss (Art. 34 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza)	ietvarlēmums (ESL 34. pants [Nicas līguma redakcijā])
Free Movement Directive (Directive 2004/38/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the right of citizens of the Union and their family members to move and reside freely within the territory of the Member States amending Regulation (EEC) No 1612/68 and repealing Directives 64/221/EEC, 68/360/EEC, 72/194/EEC, 73/148/EEC, 75/34/EEC, 75/35/EEC, 90/364/EEC, 90/365/EEC and 93/96/EEC)	Freizügigkeitsrichtlinie (Richtlinie 2004/38/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 29. April 2004 über das Recht der Unionsbürger und ihrer Familienangehörigen, sich im Hoheitsgebiet der Mitgliedstaaten frei zu bewegen und aufzuhalten, zur Änderung der Verordnung (EWG) Nr. 1612/68 und zur Aufhebung der Richtlinien 64/221/ EWG, 68/360/EWG, 72/194/ EWG, 73/ 148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG und 93/96/ EWG)	Brīvas pārvietošanās direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK)
free movement of capital (art. 63 et seq. FEU Treaty)	Kapitalverkehrsfreiheit (Art. 63 ff. AEUV)	kapitāla aprites brīvība (ESDL 63. un turpm. panti)
free movement of goods (art. 28 et seq. FEU Treaty)	Warenverkehrsfreiheit, freier Warenverkehr (Art. 28 ff. AEUV)	preču aprites brīvība, brīva preču aprite (ESDL 28. un turpm. panti)
free movement of payments (art. 63 et seq. FEU Treaty)	Zahlungsverkehrsfreiheit (Art. 63 ff. AEUV)	maksājumu aprites brīvība (ESDL 63. un turpm. panti)
free movement of persons	Personenverkehrsfreiheit	personu brīva pārvietošanās
free movement of workers, freedom of movement for workers (art. 45 et seq. FEU Treaty)	Arbeitnehmerfreizügigkeit (Art. 45 ff. AEUV)	darba ņēmēju pārvietošanās brīvība (ESDL 45. un turpm. panti)
freedom of assembly and of association (art. 12 Charter of Fundamental Rights)	Versammlungs- und Vereinigungsfreiheit (Art. 12 Grundrechtecharta)	pulcēšanās un biedrošanās brīvība (Pamattiesību hartas 12. pants)
freedom of establishment (art. 49 et seq. FEU Treaty)	Niederlassungsfreiheit (Art. 49 ff. AEUV)	brīvība veikt uzņēmējdarbību (ESDL 49. un turpm. panti)
freedom of expression (art. 11(1) Charter of Fundamental Rights) - freedom to hold opinions (art. 11(1) phrase 2)	Meinungsäußerungsfreiheit, Freiheit der Meinungsäußerung (Art. 11 I Grundrechtecharta) - Meinungsfreiheit (art. 11 I S. 2)	vārda brīvība (Pamattiesību hartas 11. pants) - uzskatu brīvība (11. pants pirmās daļas otrais teikums)
freedom of information (art. 11(1) phrase 2 Charter of Fundamental Rights)	Informationsfreiheit (Art. 11 I S. 2 Grundrechtecharta)	informācijas [aprites] brīvība (Pamattiesību hartas 11. panta pirmās daļas otrais teikums)

(general) freedom of movement and residence (art. 21 FEU Treaty)	Freizügigkeitsrecht (allgemeines) (Art. 21 AEUV)	(vispārējās) tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs (ESDL 21. pants)
freedom of profession (art. 15 Charter of Fundamental Rights) ²⁰	Berufsfreiheit (Art. 15 Grundrechtecharta)	profesijas [izvēles un īstenošanas] brīvība (Pamattiesību hartas 15. pants)
freedom of the arts and sciences (art. 13 Charter of Fundamental Rights)	Kunst- und Wissenschaftsfreiheit (Art. 13 Grundrechtecharta)	mākslas un zinātnes brīvība (Pamattiesību hartas 13. panta)
freedom of the media (art. 11(2) Charter of Fundamental Rights)	Medienfreiheit (Art. 11 II Grundrechtecharta)	plašsaziņas līdzekļu brīvība (Pamattiesību hartas 11. panta otrā daļa)
freedom of thought, conscience and religion (art. 10 Charter of Fundamental Rights)	Gedankens-, Gewissens- und Religionsfreiheit (Art. 10 Grundrechtecharta)	domu, pārliecības un ticības brīvība (Pamattiesību hartas 10. pants) = domu, apziņas un reliģijas brīvība (ECTK 9. pants)
freedom to conduct a business (art. 16 Charter of Fundamental Rights)	unternehmerische Freiheit (Art. 16 Grundrechtecharta)	brīvība veikt saimniecisko darbību, darījumdarbības brīvība (Pamattiesību hartas 16. pants)
freedom to provide services (art. 56 et seq. FEU Treaty) - freedom to provide services in another member state - freedom to receive services in another member state - freedom to provide/receive cross-border services	Dienstleistungsfreiheit (Art. 56 ff. AEUV) - aktive ~ - passive ~ - Korrespondenz~	pakalpojumu sniegšanas brīvība (ESDL 56. un turpm. panti) - brīvība sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī - brīvība saņemt pakalpojumus citā dalībvalstī - brīvība sniegt/saņemt pārrobežu pakalpojumus
FRONTEX (European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders)	FRONTEX (Europäische Agentur für die operative Zusammenarbeit an den Außengrenzen)	FRONTEX (Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām)
Fund - European Regional Development ~ (ERDF) - European Agricultural Guarantee ~ (EAGF) - European Agricultural ~ for Rural Development (EAFRD) - European Social ~ (ESF) - Cohesion ~ - Structural ~s	Fonds - Europäischer ~ für regionale Entwicklung (EFRE) - Europäischer Garantie~ für die Landwirtschaft (EGFL) - Europäischer Landwirtschafts~ für die Entwicklung des ländlichen Raums (ELER) - Europäischer Sozial~ (ESF) - Kohäsions~ - Struktur~	fonds - Eiropas Reģionālās attīstības ~ (ERAF) - Eiropas Lauksaimniecības garantiju ~ (ELGF) - Eiropas Lauksaimniecības ~ lauku attīstībai (ELFLA) - Eiropas Sociālais ~ (ESF) - kohēzijas ~ - struktūrfondi

²⁰ The terms "freedom to choose an occupation" and "brīvība izvēlēties profesiju" that are used in the English and Latvian version of the Charter of Fundamental Rights depart from the more general terminology employed in the other language versions (French: "liberté professionnelle", Dutch: "vrijheid van beroep"; Italian: "libertà professionale", Spanish: "libertad profesional", Danish: "erhvervsfrihed") and therefore have to be regarded as translation errors.

Jēdzieni "*freedom to choose an occupation*" un "brīvība izvēlēties profesiju", kas ir lietoti Pamattiesību hartas attiecīgi angļu valodas un latviešu valodas versijā neatbilst lietotajai terminoloģijai citu valodu versijās (franču: "*liberté professionnelle*", nīderlandiešu: "*vrijheid van beroep*"; itāļu: "*libertà professionale*", spāņu: "*libertad profesional*", dāņu: "*erhvervsfrihed*"), un tāpēc tie ir jāuzskata par tulkošanas kļūdu.

<p>fundamental freedoms</p> <ul style="list-style-type: none"> - holder (entitled subject) - addressee (obliged subject) - sphere (scope/area) of protection - encroachment/interference - restriction (form of encroachment) - limit - violation - third-party effect, horizontal effect - convergence - concurrence - ~ as prohibitions of restriction - ~ as prohibitions of discrimination 	<p>Grundfreiheiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Träger (Berechtigter) - Adressat (Verpflichteter) - Schutzbereich - Eingriff/Beeinträchtigung - Beschränkung (Form des Eingriffs) - Schranke - Verletzung - Drittwirkung - Konvergenz - Konkurrenz - ~ als Beschränkungsverbote - ~ als Diskriminierungsverbote 	<p>pamatbrīvības</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjekts (nesējs) - adresāts (pienākuma nesējs) - aizsargājamā joma - iejaukšanās/ierobežojums - nediskriminējošs ierobežojums (ierobežojuma forma) - robeža - pārkāpums, pretiesisks aizskārums - horizontālā iedarbība - konverģence - konkurence - ~ kā nediskriminējoša ierobežojuma aizliegumi - ~ kā diskriminācijas aizliegumi
<p>fundamental rights</p> <ul style="list-style-type: none"> - sphere (scope/area) of protection - encroachment - limit - violation - catalogue of ~s - Charter of Fundamental Rights - protection of ~s - "relationship of cooperation" (between the Constitutional Court and the ECJ for the protection of ~s) 	<p>Grundrechte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schutzbereich - Eingriff - Schranke - Verletzung - ~skatalog - ~echarta - ~sschutz - "Kooperationsverhältnis" (zwischen Verfassungsgericht und EuGH zum Schutz der ~e) 	<p>pamattiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - aizsargājamā joma - iejaukšanās - robeža - pārkāpums, pretiesisks aizskārums - ~u katalogs - Pamattiesību harta - ~u aizsardzība - "sadarbības attiecības" (starp konstitucionālo tiesu un EST nolūkā aizsargāt ~)
<p>fundamental values</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ clause, clause on ~ (art. 2 EU Treaty) 	<p>Grundwerte</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~klausel (Art. 2 EUV) 	<p>pamatvērtības</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~u klauzula (ESL 2. pants)
G		
<p>gainful employment, gainful occupation</p> <ul style="list-style-type: none"> - self-employment 	<p>Erwerbstätigkeit</p> <ul style="list-style-type: none"> - selbständige ~ 	<p>algots darbs, nodarbošanās, nodarbinātība</p> <ul style="list-style-type: none"> - pašnodarbinātība
<p>general conditions of sale</p>	<p>Verkaufsmodalitäten</p>	<p>vispārējie pārdošanas nosacījumi</p>
<p>General Court (of the European Union); formerly: Court of First Instance (of the European Communities)</p>	<p>Gericht (der Europäischen Union); früher: Gericht erster Instanz (der Europäischen Gemeinschaften)</p>	<p>(Eiropas Savienības) Vispārējā tiesa; agrāk: (Eiropas Kopienų) Pirmās instances tiesa</p>
<p>general guidelines for the common foreign and security policy (art. 25 EU Treaty)</p>	<p>allgemeine Leitlinie der Gemeinsamen Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 25 EUV)</p>	<p>Kopējās ārpolitikas un drošības politikas vadlīnijas (ESL 25. pants)</p>
<p>general principles of law</p> <ul style="list-style-type: none"> - general principles of Union law 	<p>allgemeine Rechtsgrundsätze</p> <ul style="list-style-type: none"> - allgemeine Grundsätze des Unionsrechts 	<p>vispārējie tiesību principi</p> <ul style="list-style-type: none"> - vispārējie Eiropas Savienības tiesību principi
<p>general theory of state (close to political theory, also concerns with non-state organisations such as the European Union)</p>	<p>Allgemeine Staatslehre (befasst sich auch mit nichtstaatlichen Organisationsformen wie der Europäischen Union)</p>	<p>vispārējā valsts zinātne (ietver sevī arī mācību par tādām nevalstiskām organizācijām kā Eiropas Savienība)</p>
<p>golden shares</p>	<p>goldene Aktien (Sonderaktien)</p>	<p>zelta akcijas</p>

<p>good administration</p> <p>- right to ~ (art. 41 Charter of Fundamental Rights)</p>	<p>gute Verwaltung</p> <p>- Recht auf ~ (Art. 41 Grundrechtecharta)</p>	<p>labā pārvaldība</p> <p>- tiesības uz labu pārvaldību (Pamattiesību hartas 41. pants)</p>
<p>goods</p> <p>- export of ~</p> <p>- import of ~</p> <p>- delivery of ~</p> <p>- movement of ~, circulation of ~, trade</p> <p>- cross-border trade</p> <p>- intra-community trade</p>	<p>Waren</p> <p>- ~ausfuhr</p> <p>- ~einfuhr</p> <p>- ~lieferung</p> <p>- ~verkehr</p> <p>- grenzüberschreitender ~</p> <p>- innergemeinschaftlicher ~</p>	<p>preces</p> <p>- preču eksports</p> <p>- preču imports</p> <p>- preču piegāde</p> <p>- preču aprīte, preču kustība, preču tirdzniecība</p> <p>- pārrobežu tirdzniecība</p> <p>- tirdzniecība Eiropas Kopienas iekšējā tirgū</p>
<p>government deficit</p> <p>- excessive ~ (art. 126 FEU Treaty)</p> <p>- Protocol on the Excessive Deficit Procedure</p>	<p>öffentliches Defizit</p> <p>- übermäßiges ~ (Art. 126 AEUV)</p> <p>- Protokoll über das Verfahren bei einem übermäßigen ~</p>	<p>valsts budžeta deficīts</p> <p>- pārmērīgs ~ (ESDL 126. pants)</p> <p>- Protokols par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru</p>
<p>governmentalisation</p>	<p>Gouvernementalisierung</p>	<p>[valdību lomas palielināšanās]</p>
<p>Graf formula (formula of the ECJ developed in the case Graf (case C-190/98) for a corrective reduction of the large concept of enroachments on the freedom of movement for workers according to the Bosman formula)</p>	<p>Graf-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Graf (Rs. C-190/98) zur korrigierenden Einschränkung des weiten Verständnisses von Eingriffen in die Arbeitnehmerfreizügigkeit nach der Bosman-Formel)</p>	<p><i>Graf</i> formula²¹ (EKT spriedumā lietā <i>Graf</i> (C-190/98) radīta formula, lai sašaurinātu spriedumā lietā <i>Bosman</i> radīto plašo jēdziena "brīvas darbinieku kustības ierobežojumi" izpratni)</p>
<p>Green Paper (of the Commission)</p>	<p>Grünbuch (der Kommission)</p>	<p>(Komisijas) Zaļā grāmata</p>
<p>grounds of review/action (according to art. 263 sub-sect. 2 FEU Treaty)²²</p> <p>- lack of competence</p> <p>- infringement of essential [formal or] procedural requirements²³</p> <p>- infringement of substantive law²⁴</p> <p>- misuse of powers</p>	<p>Klagegründe (nach Art. 263 UA 2 AEUV)²²</p> <p>- Unzuständigkeit</p> <p>- Verletzung wesentlicher Form- [oder Verfahrens-] Vorschriften²³</p> <p>- Verletzung materiellen Rechts²⁴</p> <p>- Ermessensmissbrauch</p>	<p>tiesiskuma pārbaudes/prasības pamati (ESDL 263. panta otrā rindkopā)²²</p> <p>- kompetences trūkums</p> <p>- būtiski [formas noteikumu vai] procedūras noteikumu pārkāpumi²³</p> <p>- materiālo tiesību normu pārkāpumi²⁴</p> <p>- nepareiza pilnvaru izmantošana</p>
<p>"guardian of the Treaties" (the Commission)</p>	<p>"Hüterin der Verträge" (die Kommission)</p>	<p>"Līgumu sargātāja" (Komisija)</p>

²¹ See footnote 28. / Skat. 28. atsauci.

²² The enumeration of the grounds for annulment in art. 263 sub-sect. 2 FEU Treaty also determines the *structure of the examination of the legality of a legal act* of the European Union. / ESDL 263. panta otrajā rindkopā minētās prasības par atzīšanu par spēkā neesošu pamatu uzskaitījums vienlaicīgi nosaka arī Eiropas Savienības *tiesību akta tiesiskuma pārbaudes struktūru*.

²³ The divergent formulations in the various languages present a bright example of the heterogeneity of legal terminology in Europe. While the original French, Italian, German and Dutch versions, following the French legal tradition, only mention the *formal* requirements ("...formes substantielles", "...forme sostanziali", "...wesentlicher Formvorschriften", "...wezenlijke vormvoorschriften"), the later English translation only quotes the *procedural* requirements ("...essential procedural requirements"). The official Latvian translation is orientated by the English version ("būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem"). However, in all languages the interpretation of the clause brings the same result: According to the continental perspective, the procedural requirements represent a subcategory of the formal requirements. According to the British perspective, it is the other way around.

Atšķirīgais jēdziena formulējums dažādās valodās ir acīmredzams piemērs tiesību terminu dažādībai Eiropā. Kamēr oriģinālversijā franču, itāļu, vācu un holandiešu valodā, sekojot franču tiesību tradīcijām, tiek runāts par *formai izvirzāmo prasību ievērošanu* ("...formes substantielles", "...forme sostanziali", "...wesentlicher Formvorschriften", "...wezenlijke vormvoorschriften"), vēlāk ieviestais tulkojums angļu valodā min tikai *procedūrai izvirzāmo prasību ievērošanu* ("...essential procedural requirements"). Oficiālais tulkojums latviešu valodā atbilst ESDL tulkojumam angļu valodā ("būtisku procedūras noteikumu pārkāpumi"). Interpretācijas rezultāts tomēr ir vienāds: *formai izvirzāmo prasību ievērošana* ietver sevī *procedūras noteikumu ievērošanu*, savukārt angļiem šo jēdzienu izprante ir apgriezta.

²⁴ The wording of art. 263 sub-sect. 2 FEU Treaty refers to the "infringement of the Treaties or of any rule of law relating to their application". Since all external and formal aspects fall under the first two grounds of review, this ground is practically limited to infringements of substantial law. ESDL 263. panta otrā rindkopā tieši nosaka: "prasības sakarā ar [...] Līgumu vai jebkuru ar to piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem". Tā kā visi ārējie un formālie trūkumi iekļaujas pirmajos divos prasības pamatos, tad praksē šis prasības pamats aprobežojas ar materiālo tiesību normu pārkāpumu.

H		
<p>harmonisation</p> <p>- ~ of laws (~ of the laws and regulations [and administrative provisions] of the member states)</p> <p>- ~measure</p>	<p>Harmonisierung</p> <p>- Rechts~ (~ der Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten)</p> <p>- ~maßnahme</p>	<p>saskaņošana, harmonizācija</p> <p>- tiesību aktu ~ (dalībvalstu likumu un valsts pārvaldes iekšējo normatīvo aktu ~)</p> <p>- ~as pasākums</p>
<p>health</p> <p>- public ~ (art. 45(3), 52(1) FEU Treaty, Directive 2004/38)</p>	<p>Gesundheit</p> <p>- öffentliche ~ (Art. 45 III, 52 I AEUV, RL 2004/38)</p>	<p>veselība</p> <p>- sabiedrības ~ (ESDL 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)</p>
<p>High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (art. 18 EU Treaty); formerly: High Representative for the common foreign and security policy</p>	<p>Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 18 EUV); früher: Hoher Vertreter für die Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik</p>	<p>Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (ESL 18. pants); agrāk: Kopējās ārpolitikas un drošības politikas Augstais pārstāvis</p>
<p>holder (entitled subject) (of a fundamental freedom or a fundamental right)</p>	<p>Träger (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts = Grundfreiheitsträger bzw. Grundrechtsträger)</p>	<p>subjekts (pamatbrīvību nesējs)</p>
<p>home state</p>	<p>Heimatstaat</p>	<p>mītnes valsts</p>
<p>homogeneity</p> <p>- ~ of value systems</p> <p>- ~ clause (art. 2 EU Treaty)</p>	<p>Homogenität</p> <p>- ~ der Wertordnungen</p> <p>- ~sklausel (Art. 2 EUV)</p>	<p>homogenitāte, viendabīgums</p> <p>- vērtību sistēmu ~</p> <p>- ~es, ~a klauzula (ESL 2. pants)</p>
<p>horizontal clause</p>	<p>Querschnittsklausel</p>	<p>[horizontālā klauzula]</p>
<p>horizontal effect, third-party effect (of fundamental freedoms or rights)</p> <p>- indirect ~</p> <p>- direct ~</p>	<p>Drittwirkung (von Grundfreiheiten oder Grundrechten)</p> <p>- mittelbare ~</p> <p>- unmittelbare ~</p>	<p>(pamatbrīvību vai pamattiesību) horizontālā iedarbība</p> <p>- netiešā ~</p> <p>- tiešā ~</p>
<p>host member state (Directive 2004/38)</p>	<p>Aufnahmemitgliedstaat (RL 2004/38)</p>	<p>uzņēmjēja dalībvalsts (Direktīva 2004/38)</p>
<p>human dignity (art. 2 FEU Treaty, 1 Charter of Fundamental Rights)</p>	<p>Menschenwürde (Art. 2 EUV, 1 Grundrechtecharta)</p>	<p>cilvēka cieņa (ESL 2. pants, Pamattiesību hartas 1. pants)</p>
I		
<p>(constitutional) identity review (review of the compatibility of European Union law with the essence of the national constitution [constitutional identity])</p>	<p>Identitätskontrolle (Kontrolle des Rechts der Europäischen Union auf seine Vereinbarkeit mit dem Kerngehalt der nationalen Verfassung [der Verfassungsidentität])</p>	<p>(konstitucionalās) identitātes kontrole (Eiropas Savienības tiesību atbilstības dalībvalsts konstitūcijas kodolam (konstitūcijas identitātei) pārbaude)</p>
<p>immigration</p> <p>- ~ policy</p>	<p>Einwanderung</p> <p>- ~politik</p>	<p>imigrācija</p> <p>- ~as politika</p>
<p>implementing act (art. 291 FEU Treaty)</p>	<p>Durchführungsrechtsakt (Art. 291 AEUV)</p>	<p>īstenošanas akts (ESDL 291. pants)</p>
<p>implied power</p>	<p>implizierte (stillschweigend mitinbegriffene) Kompetenz, ungeschriebene Kompetenz</p>	<p>netieši noteikta pilnvara</p>

imports/exports - measures having equivalent effect to quantitative restrictions on ~ (art. 34, 35 FEU Treaty)	Einfuhr/Ausfuhr, Import/Export - Maßnahmen gleicher Wirkung wie mengenmäßige ~beschränkungen (Art. 34, 35 AEUV)	imports/eksports - pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 34. un 35. pants)
infringement proceedings, proceedings for failure to fulfil obligations (against member state, art. 258 et seq. FEU Treaty) - penalty payment (Art. 260(2, 3) FEU Treaty)	Vertragsverletzungsverfahren (gegen Mitgliedstaat, Art. 258 f. AEUV) - Zwangsgeld (Art. 260 II, III AEUV)	procedūra par Līgumu noteikumu pārkāpumu (pret dalībvalstīm, ESDL 258. un 259. pants) - soda nauda (ESDL 260. panta otrā un trešā daļa)
institutional balance	institutionelles Gleichgewicht	institucionālais līdzsvars
institutions - single institutional framework - institutional balance	Institutionen, Organe - einheitlicher institutioneller Rahmen - institutionelles Gleichgewicht	institūcijas - vienots institucionāls ietvars - institucionālais līdzsvars
integration - European ~ - supranational ~ - organisation of ~	Integration - europäische ~ - supranationale ~ - ~sverband	integrācija - Eiropas ~ - supranacionālā ~ - integrēta apvienība
intellectual property	geistiges Eigentum	intelektuālais īpašums
interference (with a fundamental freedom/right) (= encroachment) - justification by the fundamental freedom's/right's limits	Beeinträchtigung (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts) (= Eingriff) - Rechtfertigung durch die Grundfreiheits-/Grundrechts-Schranken	(pamatbrīvības vai pamattiesības) ierobežojums (= iejaukšanās) - attaisnojums saskaņā ar pamatbrīvību/pamattiesību robežām
intergovernmental conference	Regierungskonferenz	starpvaldību konference
intergovernmental cooperation	intergouvernementale Kooperation	starpvaldību sadarbība
interim measure (of the European Court of Justice)	einstweilige Anordnung (des Europäischen Gerichtshofs)	(Eiropas Savienības Tiesas) pagaidu noregulējums, pagaidu pasākums
interinstitutional agreements (Art. 295 FEU Treaty)	interinstitutionelle Vereinbarungen (Art. 295 AEUV)	iestāžu nolīgumi (ESDL 295. pants)
internal market - ~ scoreboard (of the Commission) ²⁵ - ~ law	Binnenmarkt - ~anzeiger (der Kommission) - ~recht	iekšējais tirgus - iekšējā tirgus ziņotājs - iekšējā tirgus tiesības
international treaty	völkerrechtlicher Vertrag	starptautisks līgums
interpretation - ~ in the light of the fundamental rights - ~ of national law in the light of a directive - ~ of national law in the light of Union law - ~ of statutes in the light of the constitution	Auslegung - grundrechtskonforme ~ - richtlinienkonforme ~ des nationalen Rechts - unionsrechtskonforme ~ des nationalen Rechts - verfassungskonforme ~ von Gesetzen	interpretācija, iztulkošana - ~ atbilstoši pamattiesībām - dalībvalsts tiesību ~ atbilstoši direktīvai - dalībvalsts tiesību ~ atbilstoši Eiropas Savienības tiesībām - likumu ~ atbilstoši konstitūcijai

²⁵ [Http://ec.europa.eu/internal_market/score/index_en.htm](http://ec.europa.eu/internal_market/score/index_en.htm).

J		
joint action (art. 12, 14 EU Treaty [version of Nice]; see now art. 25, 28 EU Treaty)	gemeinsame Aktion (Art. 12, 14 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza; siehe jetzt Art. 25, 28 EUV)	kopīga rīcība (ESL 12. un 14. pants [Nīcas līguma redakcijā]; tagad skat. ESL 25. un 28. pantu)
judicial cooperation - ~ in criminal matters - ~ in civil matters	justizielle Zusammenarbeit - ~ in Strafsachen - ~ in Zivilsachen	tiesu iestāžu sadarbība - ~ krimināllietās - ~ civillietās
jurisprudence (of the European Court of Justice) ²⁶ - settled ~, constant ~ - judicial practice	Rechtsprechung (des Europäischen Gerichtshofs) ²⁷ - ständige ~ - ~spraxis	(Eiropas Kopienų/Savienības Tiesas) judikatūra, tiesu prakse - pastāvīgā judikatūra - tiesu prakse
justification (of encroachments on fundamental freedoms or rights) by the [fundamental freedom's/right's] limits - grounds of ~	Rechtfertigung (von Eingriffen in Grundfreiheiten oder Grundrechte) durch Schranken - rechtfertigende Gründe	pamatojums, attaisnojums (pie iejaukšanās pamatbrīvībās vai pamattiesībās) ar robežu palīdzību - attaisnojuma pamati
K		
Keck formula (formula of the ECJ developed in the decision Keck (joint cases C-267, C-268/91) for a corrective reduction of the Dassonville formula)	Keck-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Keck (Verb. Rs. C-267, C-268/91) zur korrigierenden Einschränkung der Dassonville-Formel)	Keck formula ²⁸ (EKT spriedumā lietā Keck (apv. lietas C-267/91 un C-268/91) radīta formula, lai sašaurinātu spriedumā lietā Dassonville radīto plašo jēdziena ("pasākumi ar kvantitatīviem importa ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību") izpratni)

²⁶ Some English texts on European Union law also use the term "*case-law*". However, this term is *not correct*, since European Union law is a *continental European legal order, which does not follow a rule of precedent and does not know any case-law in the proper meaning of the word*. In this legal order, Court decisions interpret the law but do not make new law and do not have any binding effect on Court decisions in the future. As any continental European Court, the European Court of Justice is only empowered to a limited further development of the (existing) law by the way of judicial interpretation ["richterliche Rechtsfortbildung"].

Angļu valodā ir izplatīts arī *termins "case-law" (precedentu tiesības)*. Tomēr Eiropas Savienības tiesību kontekstā tā lietošana *nav korekta*, jo Eiropas Savienības tiesību gadījumā runa ir par *kontinentālās Eiropas tiesību sistēmu, kurā "case-law" (precedentu tiesības) nepastāv*. Tiesu nolēmumi iztulko tiesības, tomēr nerada tās. Nolēmumi nav saistoši turpmākajai judikatūrai. Eiropas Savienības Tiesa, kā jebkura kontinentālās Eiropas tiesa, ir ierobežota savā darbības izpaušmē, nodarbojoties tikai ar tiesību tālākveidošanu esošo tiesību ietvaros.

²⁷ Im deutschen juristischen Sprachgebrauch wird nicht deutlich zwischen Rechtsprechungspraxis und Judikatur im engeren Sinne unterschieden. / Vācu juridiskajā valodā netiek skaidri nošķirti tādi jēdzieni kā *tiesu prakse* un *judikatūra* šaurākā nozīmē.

²⁸ When Court decisions are identified by reference to the names of the parties, these names *must not* be translated or transcribed to other languages - not even if this is common in a given language. The same applies to the labelling of so-called "formulas" that are based on court decisions (therefore: "*Keck formula*", not "*Keka formula*"). Any translation or transcription may lead to misunderstandings and complicate cross-linguistic legal communication in an unprofessional way. Furthermore, it might be interpreted as a violation of human dignity and hence a rejection of the common European fundamental values. We recommend to illustrate the foreign-language origin of the name by formatting it in *italics*. If necessary, it is also possible to append the transcription of the name in brackets (e.g. "EKT, apv. lietas C-267, C-268/91, *Keck* [Keks]").

Kad tiesu spriedumi tiek nosaukti pēc lietas dalībnieku vārdiem, tie *nav* jātulko vai jātranskribē citās valodās – pat tad, ja tas kādā valodā ir pieņemts. Tas pats attiecas uz t.s. "formulām", kas ir izveidotas, balstoties uz tiesu spriedumiem (tāpēc: "*Keck formula*", nevis "*Keka formula*"). Ikviena tulkošana vai transkribēšana var novest pie pārpratumiem un tādējādi neprofesionālā veidā apgrūtināt starpvalodu juridisko saziņu. Turklāt tā var tikt saprasta kā cilvēka cieņas pārkāpums un līdz ar to arī kā kopējo Eiropas vērtību noraidīšana. Mēs iesakām ilustrēt vārda citvalodu izcelsmi, iezīmējot to *slīprakstā*. Ja nepieciešams, var pievienot vārda transkripciju kvadrātiekavās (piem., "EKT, apv. lietas C-267/91 un C-268/91, *Keck* [Keks]").

L		
lack of competence	Unzuständigkeit	kompetences trūkums
law ²⁹ - European ~ - European Union ~ - Union ~ - Community ~ - national ~ - primary ~ - secondary ~ - institutional ~ - substantive ~, material ~ - judicial development of ~	Recht ²⁹ - Europa~ - ~ der Europäischen Union - Unions~ - Gemeinschafts~ - mitgliedstaatliches ~ - Primär~ - Sekundär~ - institutionelles ~ - materielles ~ - richterliche ~sfortbildung	tiesības ²⁹ - Eiropas ~ - Eiropas Savienības ~ - Savienības ~ - Kopienas ~ - dalībvalsts ~ - primārās ~ - sekundārās ~ - institucionālās ~ - materiālās ~ - ~u tālākveidošana
laws, regulations and administrative provisions of the member states (sometimes, the wording in the English version of the FEU Treaty is "laws and regulations of the member states")	Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten	dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti ³⁰
(Establishment of) Lawyers Directive (Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained)	Rechtsanwaltsrichtlinie (Richtlinie 98/5/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Februar 1998 zur Erleichterung der ständigen Ausübung des Rechtsanwaltsberufs in einem anderen Mitgliedstaat als dem, in dem die Qualifikation erworben wurde)	[Advokātu direktīva] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/5/EK (1998. gada 16. februāris) par pasākumiem, lai atvieglotu advokāta profesijas pastāvīgu praktizēšanu dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā iegūta kvalifikācija
legal act (art. 288 FEU Treaty) - regulation - directive - decision - recommendation (no binding force) - opinion (no binding force) - legislative act (~ adopted by legislative procedure, 289(3) FEU Treaty) - non-legislative act - delegated act (art. 290 FEU Treaty) - implementing act (art. 291 FEU Treaty) - statute, act (of parliament)	Rechtsakt (Art. 288 AEUV) - Verordnung - Richtlinie - Beschluss (siehe früher: Entscheidung) - Empfehlung (rechtlich unverbindlich) - Stellungnahme (rechtlich verbindl.) - Gesetzgebungsakt (~, der gemäß einem Gesetzgebungsverfahren angenommen wird, Art. 289 III AEUV) - Rechtsakt ohne Gesetzescharakter - delegierter ~ (Art. 290 AEUV) - Durchführungsakt (Art. 291 AEUV) - Gesetz	tiesību akts (ESDL 288. pants) - regula - direktīva - lēmums - ieteikums (juridiski nesaistošs) - atzinums (juridiski nesaistošs) - leģislatīvs akts (tiesību akts, kas pieņemts īpašā likumdošanas procedūrā, ESDL 289. panta trešā daļa) - neleģislatīvs akts - deleģētais akts (ESDL 290. pants) - īstenošanas akts (ESDL 291. pants) - likums
legal issue	Rechtsfrage	tiesību jautājums
legal nature	Rechtsnatur	tiesiskā daba
legal order, legal system	Rechtsordnung	tiesību sistēma
legal personality (of the European Community/Union)	Rechtspersönlichkeit (der Europäischen Gemeinschaft/Union)	(Eiropas Kopienas/Savienības) juridiskās personas statuss, tiesībsubjektivitāte

²⁹ Concerning the correct terminology, see footnote 19. / Pareizo terminoloģiju skat. 19. atsaucē.

³⁰ Official translation; our proposed translation: "ārējos un iekšējos normatīvajos aktos". / Oficiālais tulkojums; projekta grupas priekšlikums: "ārējos un iekšējos normatīvajos aktos".

legislative act (legal act adopted by legislative procedure, 289(3) FEU Treaty)	Gesetzgebungsakt (Rechtsakt, der gemäß einem Gesetzgebungsverfahren angenommen wird, Art. 289 III AEUV)	leģislatīvs akts (tiesību akts, kas pieņemts īpašā likumdošanas procedūrā, ESDL 289. panta trešā daļa)
legislative procedure - ordinary legislative procedure (art. 289(1), 294 FEU Treaty); formerly: co-decision procedure (art. 251 EC Treaty) - cooperation procedure (art. 252 EC Treaty) - assent procedure - consultation procedure - budgetary procedure (art. 314 FEU Treaty) - treaty revision procedure (art. 48 EU Treaty) - comitology procedure (advisory procedure, management procedure, regulatory procedure)	Rechtsetzungsverfahren - ordentliches Gesetzgebungsverfahren (Art. 289 I, 294 AEUV); früher: Mitentscheidungsverfahren (Art. 251 EGV) - Kooperationsverfahren, Verfahren der Zusammenarbeit (Art. 252 EGV) - Zustimmungsverfahren - Anhörungsverfahren - Haushaltsverfahren (Art. 314 AEUV) - Vertragsänderungsverfahren (Art. 48 EUV) - Komitologieverfahren (Beratungsverfahren, Verwaltungsverfahren, Regelungsverfahren)	likumdošanas procedūra - parastā likumdošanas procedūra (ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants); agrāk: koplēmuma procedūra (EKL 251. pants) - sadarbības procedūra (EKL 252. pants) - piekrišanas procedūra - konsultēšanās procedūra - budžeta pieņemšanas procedūra (ESDL 314. pants) - Līgumu pārskatīšanas procedūra (ESL 48. pants) - komitoloģijas procedūra (konsultēšanās procedūra, vadības procedūra, regulatīvā procedūra)
level of protection - high ~ - level of health protection - level of consumer protection	Schutzniveau - hohes ~ - Gesundheits~ - Verbraucher~	aizsardzības līmenis - augsts ~ - cilvēku veselības ~ - patērētāju (tiesību) ~
limits (of fundamental freedoms and fundamental rights) - explicit ~ - inherent ~ - limitation clause - limits of ~	Schranken (von Grundfreiheiten und Grundrechten) - ausdrückliche - immanente - ~klausel - ~Schranken	(pamatbrīvību un pamattiesību) robežas - tieši noteiktās ~ - netieši noteiktās ~ - ~u klauzula - ~u-robežas
loyalty within the Union	Unionstreue	lojalitāte Eiropas Savienībā
M		
main emphasis	Schwerpunkt	galvenais uzsvars
majority - simple ~ - qualified ~ - double ~, dual ~ - ~ of two thirds - ~ voting - qualified ~ vote - to act by a qualified ~	Mehrheit - einfache ~ - qualifizierte - doppelte ~ - ~ von zwei Dritteln - ~sabstimmung - qualifizierte ~sabstimmung - mit qualifizierter ~ beschließen	vairākums - vienkāršs balsu ~ - kvalificēts balsu ~ - dubults balsu ~ - divu trešdaļu balsu ~ - ~a balsojums - kvalificēts ~a balsojums - pieņem ar kvalificētu balsu ~u
management committee (art. 4 Comitology Decision)	Verwaltungsausschuss (Art. 4 Komitologie-Beschluss)	vadības komiteja (Komitoloģijas lēmuma 4. pants)
management procedure (art. 4 Comitology Decision)	Verwaltungsverfahren (Art. 4 Komitologie-Beschluss)	vadības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 4. pants)
market organization - common ~	Marktordnung, Marktorganisation - gemeinsame ~	tirgus organizācija - kopīga ~
"masters of the treaties" (the member states)	"Herren der Verträge" (die Mitgliedstaaten)	"Līgumu noteicējas" (dalībvalstis)

measures having equivalent effect to quantitative restrictions on imports/exports (art. 34, 35 FEU Treaty)	Maßnahmen gleicher Wirkung wie mengenmäßige Einfuhr-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV)	pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 34. un 35. pants)
member state - host member state (Directive 2004/38) - country of origin - ~ of establishment - accession to the Union - secession from the Union - expulsion from the Union - national identity - representatives of the ~s, meeting within the Council	Mitgliedstaat - Aufnahmemitgliedstaat (RL 2004/38) - Herkunftsstaat - Niederlassungs~ - Beitritt zur Union - Austritt aus der Union - Ausschluss aus der Union - nationale Identität - im Rat vereinigte Vertreter der ~en	dalībvalsts - uzņēmēja ~ (Direktīva 2004/38) - izcelsmes ~ - uzņemošā ~ - pievienošanās Eiropas Savienībai - izstāšanās no Eiropas Savienības - izslēgšana no Eiropas Savienības - nacionālā identitāte - ~u pārstāvju tikšanās Padomē
merger control - EC Merger [Control] Regulation (Regulation 139/2004)	Fusionskontrolle - EG-Fusionskontrollverordnung (VO 139/2004)	apvienošanās kontrole - EK Apvienošanās [kontroles] regula (Regula 139/2004)
merits/substance of the case, merits/well-foundedness of the action	Begründetheit der Klage	prasības pamatotība
misuse of powers	Ermessensmissbrauch	nepareiza pilnvaru izmantošana
mixed agreement	gemischtes Abkommen	jaukts nolīgums
mobility - cross-border ~	Mobilität - grenzüberschreitende ~	mobilitāte - pārrobežu ~
monetary union	Währungsunion	monetārā savienība
morality - public ~ (art. 36 FEU Treaty)	Sittlichkeit - öffentliche ~ (Art. 36 AEUV)	morāle - sabiedrības ~ (ESDL 36. pants)
motion of censure (against the Commission)	Misstrauensantrag (gegen Kommission)	priekšlikums izteikt neuzticību (Komisijai)
multiannual financial framework (of the European Union, art. 312 FEU Treaty)	mehrfähriger Finanzrahmen (der Europäischen Union, Art. 312 AEUV)	(Eiropas Savienības) daudzgadu finanšu shēma (ESDL 312. pants)
multi-level - ~ system (the EU and its member states) - ~ democracy - ~ constitutionalism	Mehrebenen... - ~system (die EU und ihre Mitgliedstaaten) - ~demokratie - ~konstitutionalismus	vairāku līmeņu - ~ sistēma (ES un tās dalībvalstis) - ~ demokrātija - ~ konstitucionālisms
mutual assistance clause (for the case of armed aggression, art. 42(7) EU Treaty)	Beistandsklausel (für den Fall eines bewaffneten Angriffs, Art. 42 VII EUV)	savstarpējās palīdzības klauzula (bruņotas agresijas gadījumā, ESL 42. panta septītā daļa)
mutual recognition - ~ of diplomas, certificates and other evidence of formal qualifications - Professional Recognition Directive (Directive 2005/36)	gegenseitige Anerkennung - ~ von Diplomen, Prüfungszeugnissen und sonstigen Befähigungsnachweisen - Berufsanerkennungs-Richtlinie (Richtlinie 2005/36)	savstarpēja atzīšana - diplomu, sertifikātu un citu pierādījumu par kvalifikāciju ~u - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (Direktīva 2005/36/EK)

N		
national identity (of the member state)	nationale Identität (des Mitgliedstaates)	(dalībvalsts) nacionālā identitāte
national treatment (equal treatment of own and foreign nationals)	Inländergleichbehandlung	vienlīdzīga attieksme pret valsts pilsoņiem un ārvalstniekiem
nationals - discrimination of one's own ~ - national treatment (equal treatment of own and foreign ~)	Staatsangehörige - Inländerdiskriminierung - Inländergleichbehandlung	valsts pilsoņi - ~u diskriminācija - vienlīdzīga attieksme pret ~iem un ārvalstniekiem
necessity (of a measure) - measure must be the least intrusive act of intervention that is equally conducive	Erforderlichkeit (einer Maßnahme) - Maßnahme muss das mildeste Mittel unter allen gleich geeigneten Mitteln sein	(pasākuma/līdzekļa) vajadzība - pasākumam/līdzeklim, salīdzinot ar citiem pasākumiem/līdzekļiem, ir jābūt ar vismazāk ierobežojošo iedarbību
non-member state (third country)	Nichtmitgliedstaat (Drittstaat)	valsts, kas nav dalībvalsts (trešā valsts)
non-tariff barrier	nicht-tarifäres Handelshemmnis	ar maksājumiem nesaistīts tirdzniecības šķērslis
O		
objective	Ziel	mērķis
Office for Harmonization in the Internal Market (OHIM)	Harmonisierungsamt für den Binnenmarkt (HABM), Europäisches Markenamt	Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (ITSB)
Official Journal of the European Union (OJ)	Amtsblatt der Europäischen Union (ABl.)	Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis (OV)
OHIM (Office for Harmonization in the Internal Market)	HABM (Harmonisierungsamt für den Binnenmarkt, Europäisches Markenamt)	ITSB (Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs)
OLAF (European Anti-Fraud Office)	OLAF (Europäisches Amt für Betrugsbekämpfung)	OLAF (Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai)
opinion (art. 288 sub-sect. 5 FEU Treaty)	Stellungnahme (Art. 288 UA 5 AEUV)	atzinums (ESDL 288. panta piektā rindkopa)
opinion proceeding (art. 218(11) FEU Treaty)	Gutachtenverfahren (Art. 218 XI AEUV)	atzinuma sniegšanas procedūra (ESDL 218. panta vienpadsmitā daļa)
opting out - ~ clause	opting out, Nichtbeteiligung - Nichtbeteiligungsklausel	[<i>opting out</i>], nepiedalīšanās - nepiedalīšanās klauzula
ordinary legislative procedure (art. 289(1), 294 FEU Treaty; formerly: co-decision procedure, art. 251 EC Treaty)	ordentliches Gesetzgebungsverfahren (Art. 289 I, 294 AEUV; früher: Mitentscheidungsverfahren, Art. 251 EGV)	parastā likumdošanas procedūra (ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants; agrāk: koplēmuma procedūra, EKL 251. pants)

overriding ³¹ (= imperative) reasons of public interest (inherent limits of the fundamental freedoms)	zwingende Gründe des Allgemeininteresses, zwingende öffentliche Interessen (immanente Schranken der Grundfreiheiten)	būtiskas sabiedrības intereses, imperatīvas sabiedrības intereses (netiešās pamatbrīvību robežas)
P		
payment - means of ~ - movement of ~s, ~ transactions - ~ obligation, financial obligation - principle of equal ~ for male and female workers (art. 157(1) FEU Treaty) - penalty ~ (to be paid by a member state, art. 260(2, 3) FEU Treaty)	Zahlung - ~smittel - ~sverkehr - ~sverpflichtung - Grundsatz des gleichen Entgelts für Männer und Frauen (Art. 157 I AEUV) - Zwangsgeld (gegen Mitgliedstaat, Art. 260 II, III AEUV)	maksājums - maksāšanas līdzeklis - ~u aprīte, ~u transakcijas - maksāšanas pienākums - princips par vienādu atalgojumu sievietēm un vīriešiem (ESDL 157. panta pirmā daļa) - soda nauda (ko maksā dalībvalsts, ESDL 260. panta otrā un trešā daļa)
Payment Services Directive (Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on payment services in the internal market amending Directives 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 97/5/EC)	Zahlungsdiensterichtlinie (Richtlinie 2007/64/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 13. November 2007 über Zahlungsdienste im Binnenmarkt, zur Änderung der Richtlinien 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG und 2006/48/EG sowie zur Aufhebung der Richtlinie 97/5/EG)	Maksājumu pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK)
people - European ~ - ~ of the state - ~ of the Union	Volk - europäisches ~ - Staats~ - Unions~	tauta - Eiropas ~ - valsts ~ - Eiropas Savienības ~
permanent structured cooperation (within the Common Security and Defence Policy, art. 42(6) EU Treaty)	Ständige Strukturierte Zusammenarbeit (im Rahmen der Gemeinsamen Sicherheits- und Verteidigungspolitik, Art. 42 VI EUV)	pastāvīga strukturētā sadarbība (Kopējās drošības un aizsardzības politikas ietvaros, ESL 42. panta sestā daļa)
person - legal - natural	Person - juristische - natürliche	persona - juridiskā - fiziskā
PJC (police and judicial cooperation in criminal matters)	PJZ (polizeiliche und justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen)	policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās
point of single contact (for foreign service providers, Directive 2006/123)	einheitlicher Ansprechpartner (für ausländische Dienstleistungserbringer, RL 2006/123)	vienots kontaktpunkts [vienas pieturas aģentūra] (ārvalsts pakalpojumu sniedzējiem, Direktīva 2006/123)
police and judicial cooperation in criminal matters (PJC)	polizeiliche und justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (PJZ)	policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās

³¹ Note that the English term "overriding reasons" (also: "overriding requirements relating to") does not exactly correspond to the terms in other languages ("raisons impérieuses"/"exigences impératives", "razones imperiosas", "zwingende Gründe"/"zwingende Erfordernisse", "dwingende redenen" etc). It is, however, very common in English language texts on European law. Therefore, it may be employed with due cautiousness, even if it is incorrect. The alternative term "imperative reasons" is more accurate but less common. In Latvian legal usage, generally the term "būtiskas intereses" is common.

Ņemiet vērā, ka angļu valodā jēdziens "overriding reasons" (arī: "overriding requirements relating to") tieši nesaskan ar terminu jēgu citās valodās ("raisons impérieuses"/"exigences impératives", "razones imperiosas", "zwingende Gründe"/"zwingende Erfordernisse", "dwingende redenen" utt.). Tomēr angļu valodā Eiropas tiesību ietvaros tas ir izplatīts un, lai arī nekorekti, tomēr ar zināmu piesardzību tiek lietots. Precīzāks, bet ne tik izplatīts ir alternatīvs termins "imperative reasons". Latviešu valodā tiek lietots jēdziens "būtiskas sabiedrības intereses".

<p>policies (of the European Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Common Security and Defence Policy (CSDP); formerly: European Security and Defence Policy (ESDP) - Common Agricultural Policy (CAP) - Common Foreign and Security Policy (CFSP) - Common Fisheries Policy (CFP) - Common Commercial Policy - Common Transport Policy 	<p>Politiken (der Europäischen Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP); früher: Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP) - Gemeinsame Agrarpolitik (GAP) - Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik (GASP) - Gemeinsame Fischereipolitik (GFP) - Gemeinsame Handelspolitik - Gemeinsame Verkehrspolitik 	<p>(Eiropas Savienības) politikas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP); agrāk: Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP) - Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) - Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP) - Kopējā zivsaimniecības politika (KZP) - Kopējā tirdzniecības politika - Kopējā transporta politika
<p>Political and Security Committee (PSC) (art. 38 EU Treaty)</p>	<p>Politisches und Sicherheitspolitisches Komitee (PSK) (Art. 38 EUV)</p>	<p>Politikas un drošības komiteja (ESL 38. pants)</p>
<p>Posting Directive (Directive 96/71/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 1996 concerning the posting of workers in the framework of the provision of services)</p>	<p>Entsenderichtlinie (Richtlinie 96/71/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Dezember 1996 über die Entsendung von Arbeitnehmern im Rahmen der Erbringung von Dienstleistungen)</p>	<p>Darbā norīkošanas direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā)</p>
<p>power</p>	<p>Befugnis</p>	<p>pilnvaras</p>
<p>preliminary proceedings (e.g. according to art. 258, 259 FEU Treaty)</p>	<p>Vorverfahren (z.B. nach Art. 258, 259 AEUV)</p>	<p>strīda iepriekšējās ārpustiesas risināšanas kārtība (piem., saskaņā ar ESDL 258. un 259. pantu)</p>
<p>preliminary ruling (of the ECJ according to art. 267 FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - preliminary ruling proceedings - reference for a preliminary ruling 	<p>Vorabentscheidung (des EuGH nach Art. 267 AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vorabentscheidungsverfahren - Richtervorlage im Vorabentscheidungsverfahren 	<p>prejudiciālais nolēmums (pieņem EST saskaņā ar ESDL 267. pantu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūra - tiesas pieteikums prejudiciālā nolēmuma sniegšanai
<p>Presidency (of the Council)</p>	<p>Vorsitz (des Rates)</p>	<p>(Padomes) prezidentūra</p>
<p>price stability</p>	<p>Preisstabilität</p>	<p>cenu stabilitāte</p>
<p>primacy, supremacy (of Union law)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ in application - (no) ~ in validity 	<p>Vorrang (des Unionsrechts)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anwendungs~ - (kein) Geltungs~ 	<p>(Eiropas Savienības tiesību) pārākums</p> <ul style="list-style-type: none"> - piemērošanas ~ - (nav) spēkā esamības ~a
<p>primary law</p> <ul style="list-style-type: none"> - founding treaties (EU Treaty, EC/FEU Treaty, EURATOM Treaty, protocols) - Charter of Fundamental Rights - general principles of Union law - (complementing) customary law - general rules of international law (disputed) 	<p>Primärrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gründungsverträge (EUV, EGV/ AEUV, EAGV, Protokolle) - Grundrechtecharta - allgemeine Grundsätze des Unionsrechts - (ergänzendes) Gewohnheitsrecht - allgemeine Regeln des Völkerrechts (umstritten) 	<p>primārās tiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - dibināšanas līgumi (ESL, EKL/ ESDL, EURATOM līgums, protokoli) - Pamattiesību harta - vispārējie Eiropas Savienības tiesību principi - (papildinošas) paražu tiesības - starptautisko tiesību vispārējie noteikumi (diskutabli)

<p>principle</p> <ul style="list-style-type: none"> - general ~ of Union law - of respect for the national identities of the member states (art. 4(2) EU Treaty) - ~ of specific attribution of powers, ~ of conferral (art. 5(1,2) EU Treaty³²) - ~ of the openness (of national constitutional law) towards European Union law - ~ of equal pay for male and female workers (art. 157(1) FEU Treaty) - ~ of equality of member states before the Treaties (art. 4(2) EU Treaty) - ~ of institutional balance - ~ of sincere cooperation (art. 4(3) EU Treaty) - ~ of an open market economy with free competition (art. 119 FEU Treaty) - ~ of representative democracy (art. 10(1) EU Treaty) - ~ of loyalty within the Union - ~ of proportionality - ~ of subsidiarity (art. 5(1,3) EU Treaty) 	<p>Grundsatz</p> <ul style="list-style-type: none"> - allgemeiner ~ des Unionsrechts - der Achtung der nationalen Identität der Mitgliedstaaten (Art. 4 II EUV) - ~ der begrenzten Einzelermächtigung (Art. 5 I, II EUV) - ~ der Europarechtsfreundlichkeit (des nationalen Verfassungsrechts) - ~ des gleichen Entgelts für Männer und Frauen (Art. 157 I AEUV) - ~ der Gleichheit der Mitgliedstaaten vor den Verträgen (Art. 4 II EUV) - ~ des institutionellen Gleichgewichts - ~ der loyalen Zusammenarbeit (Art. 4 III EUV) - ~ einer offenen Marktwirtschaft mit freiem Wettbewerb (Art. 119 AEUV) - ~ der repräsentativen Demokratie (Art. 10 I EUV) - ~ der Unionstreue - ~ der Verhältnismäßigkeit - Subsidiaritäts~ (Art. 5 I, III EUV) 	<p>princips</p> <ul style="list-style-type: none"> - vispārējs Eiropas Savienības tiesību ~ - dalībvalstu nacionālās identitātes respektēšanas ~ (ESL 4. panta otrā daļa) - noteiktu pilnvaru piešķiršanas ~, kompetences piešķiršanas ~ (ESL 5. panta pirmā un otrā daļa³²) - (dalībvalsts konstitucionālo tiesību) labvēlīguma pret Eiropas Savienības tiesībām ~ - ~ par vienādu atalgojumu sievietēm un vīriešiem (ESDL 157. panta pirmā daļa) - dalībvalstu vienlīdzības saistībā ar Līgumiem respektēšanas ~ (ESL 4. panta otrā daļa) - institucionālā līdzsvara ~ - lojālas sadarbības ~ (ESL 4. panta trešā daļa) - ~, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence (ESDL 119. pants) - pārstāvības demokrātijas ~ (ESL 10. panta pirmā daļa) - lojalitātes Eiropas Savienībā ~ - samērīguma ~, proporcionalitātes ~ - subsidiaritātes ~ (ESL 5. panta pirmā un trešā daļa)
<p>private</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ person - ~ association 	<p>privat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Privatperson - ~er Verband 	<p>privāt(s)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~persona - ~a apvienība
<p>proceedings for failure to fulfil obligations, infringement proceeding (against member state, art. 258 et seq. FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - penalty payment (Art. 260(2, 3) FEU Treaty) 	<p>Vertragsverletzungsverfahren (gegen Mitgliedstaat, Art. 258 f. AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwangsgeld (Art. 260 II, III AEUV) 	<p>procedūra par Līgumu noteikumu pārkāpumu (pret dalībvalstīm, ESDL 258. un 259. pants)</p> <ul style="list-style-type: none"> - soda nauda (ESDL 260. panta otrā un trešā daļa)
<p>product-related rules</p>	<p>produktbezogene Regelungen</p>	<p>uz precī attiecināmi noteikumi/ prasības</p>
<p>Professional Recognition Directive (Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications)</p>	<p>Berufsanerkennungsrichtlinie (Richtlinie 2005/36/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 7. September 2005 über die Anerkennung von Berufsqualifikationen)</p>	<p>Profesionālo kvalifikāciju atzīšanas direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu)</p>
<p>property</p> <ul style="list-style-type: none"> - intellectual~ - right to ~ (art. 17 Charter of Fundamental Rights) 	<p>Eigentum</p> <ul style="list-style-type: none"> - geistiges ~ - ~srecht (Art. 17 Grundrechtecharta) 	<p>īpašums</p> <ul style="list-style-type: none"> - intelektuālais ~ - tiesības uz ~u (Pamattiesību hartas 17. pants)

³² English and Latvian wording of art. 5(1) EU Treaty in the version of Lisbon: "principle of conferral" / "kompetences piešķiršanas princips". / ESL 5. panta Lisabonas Līguma redakcijā formulējums angļu un latviešu valodā: "principle of conferral" / "kompetences piešķiršanas princips".

proportionality - principle of ~ - ~ test - legitimate aim (of the measure) - suitability - necessity - proportionality (in the narrower sense)	Verhältnismäßigkeit - ~sprinzip, ~sgrundsatz - ~sprüfung - zulässiger Zweck (der Maßnahme) - Geeignetheit - Erforderlichkeit - Verhältnismäßigkeit (im engeren Sinne)	samērīgums, proporcionalitāte - ~a princips, ~es princips - samērīguma pārbaude - (pasākuma/līdzekļa) leģitīmais mērķis - piemērotība - vajadzība - atbilstība (samērīgums šaurākā nozīmē)
protection - sphere (scope/area) of ~ - level of ~ - duty of ~ - data ~ - ~ of fundamental rights - ~ of the environment - health ~ - consumer ~	Schutz - ~bereich - ~niveau - ~pflicht - Daten~ - Grundrechts~ - Umwelt~ - Gesundheits~ - Verbraucher~	aizsardzība - aizsargājamā joma - ~as līmenis - aizsargāšanas pienākums - datu ~ - pamattiesību ~ - vides ~ - cilvēku veselības ~ - patērētāju (tiesību) ~
public (in art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38) ³³ - ~ health - ~ policy - ~ security - ~ morality	öffentliche (in Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38) ³³ - ~ Gesundheit - ~ Ordnung - ~ Sicherheit - ~ Sittlichkeit	publisks, sabiedrīks, sabiedrības, valsts (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38) ³³ - sabiedrības veselība - sabiedriskā kārtība - valsts drošība, sabiedriskā drošība - sabiedrības morāle
public international law	Völkerrecht	starptautiskās publiskās tiesības
public power, sovereign power - supranational ~	öffentliche Gewalt, Hoheitsgewalt - supranationale ~	publiskā vara, suverēnā vara - supranacionālā ~
Public Procurement Directive (Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts)	Vergaberichtlinie (Richtlinie 2004/18/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 31. März 2004 über die Koordinierung der Verfahren zur Vergabe öffentlicher Bauaufträge, Lieferaufträge und Dienstleistungsaufträge)	Publiskā iepirkuma direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu], piegādes valsts līgumu [piegādes publiskā iepirkuma līgumu] un pakalpojumu valsts līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu] slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru)
public procurement law - public procurement procedure - Public Procurement Directive - Special Sectors Directive	Vergaberecht - Vergabeverfahren - Vergaberichtlinie - Sektorenrichtlinie	publiskā iepirkuma tiesības - publiskā iepirkuma procedūra - Publiskā iepirkuma direktīva - Īpašo nozaru direktīva
Publications Office (of the European Union)	Amt für Veröffentlichungen (der Europäischen Union)	(Eiropas Savienības) Publikāciju birojs

³³ Note: Despite the similar or identical wording, the meaning of these vague legal concepts may be different from that in national law! / Ņemiet vērā: šo nenoteikto tiesību jēdzienu saturu, neraugoties uz līdzīgu vai identisku vārdisko skanējumu, ne vienmēr saskan ar dalībvalstu tiesībās lietoto nenoteikto tiesību jēdzienu saturu!

Q		
quantitative restrictions on imports/exports (Art. 34, 35 FEU Treaty) - measures having equivalent effect to ~	mengenmäßige Einfuhr-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV) - Maßnahmen gleicher Wirkung wie ~	kvantitatīvi importa/eksporta ierobežojumi (ESDL 34. un 35. pants) - pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību
R		
ratification - to ratify	Ratifizierung - ratifizieren	ratifikācija, ratificēšana - ratificēt
read together with	i.V.m. (in Verbindung mit)	kopsakarā ar
recommendation (art. 288 sub-sect. 5 FEU Treaty)	Empfehlung (Art. 288 UA 5 AEUV)	ieteikums (ESDL 288. panta piektā rindkopa)
reference for a preliminary ruling (art. 267 FEU Treaty)	Richtervorlage im Vorabentscheidungsverfahren (Art. 267 AEUV)	tiesas pieteikums prejudiciālā nolēmuma sniegšanai (ESDL 267. pants)
regulation (art. 288 sub-sect. 2 FEU Treaty)	Verordnung (Art. 288 UA 2 AEUV)	regula (ESDL 288. panta otrā rindkopa)
regulatory committee (art. 5 Comitology Decision)	Regelungsausschuss (Art. 5 Komitologie-Beschluss)	regulatīvā komiteja (Komitoloģijas lēmuma 5. pants)
regulatory procedure (art. 5 Comitology Decision)	Regelungsverfahren (Art. 5 Komitologie-Beschluss)	regulatīvā procedūra (Komitoloģijas lēmuma 5. pants)
"relationship of cooperation" (between the Constitutional Court and the ECJ, for the protection of fundamental rights)	Kooperationsverhältnis (zwischen Verfassungsgericht und EuGH zum Schutz der Grundrechte)	"sadarbības attiecības" (starp konstitucionālo tiesu un EST nolūkā aizsargāt pamattiesības)
remuneration, payment - principle of equal pay for male and female workers (art. 157(1) FEU Treaty)	Entgelt - Grundsatz des gleichen ~s für Männer und Frauen (Art. 157 I AEUV)	atalgojums - princips par vienādu ~u sievietēm un vīriešiem (ESDL 157. panta pirmā daļa)
Reports of Cases before the Court of Justice and the Court of First Instance (= ECR)	Sammlung der Rechtsprechung des Gerichtshofes und des Gerichts Erster Instanz (= Slg.)	Tiesas un Pirmās instances tiesas judikatūras Krājums (= Krājums)
representatives of the member states - ~, meeting within the Council (inter-governmental cooperation outside the institutional framework of the EU but on the occasion of meeting in the Council)	Vertreter der Mitgliedstaaten - im Rat vereinigte ~ (intergouvernementale Kooperation außerhalb des Rahmens der EU aber anlässlich des Zusammentreffens im Rat)	dalībvalstu pārstāvji - ~u tikšanās Padomē (neregulārā starpvaldību sadarbības forma ārpus Eiropas Savienības institucionālā ietvara)
residence - ~ card (art. 10 Directive 2004/38) - right of ~ - permanent ~	Aufenthalt, Wohnsitz - ~skarte (Art. 10 RL 2004/38) - ~srecht - Dauer~	uzturēšanās, dzīves vieta - ~ atļauja (Direktīvas 2004/38 10. pants) - ~ tiesības - pastāvīgā ~

<p>restriction (of a fundamental freedom)</p> <p>- concept of ~</p> <p>- fundamental freedoms as prohibitions of ~</p>	<p>Beschränkung (einer Grundfreiheit)</p> <p>- ~sbegriff</p> <p>- Grundfreiheiten als ~sverbote</p>	<p>(pamatbrīvību) nediskriminējošs ierobežojums</p> <p>- nediskriminējoša ierobežojuma jēdziens</p> <p>- pamatbrīvības kā nediskriminējoša ierobežojuma aizliegums</p>
<p>right</p> <p>- subjective ~</p> <p>- fundamental ~, basic ~</p>	<p>Recht</p> <p>- subjektives ~</p> <p>- Grund~</p>	<p>tiesības</p> <p>- subjektīvās ~</p> <p>- pamat~</p>
<p>right to (→ Charter of Fundam. Rights)</p> <p>- ~ life (art. 2)</p> <p>- ~ the integrity of the person (art. 3)</p> <p>- ~ respect for private and family life (art. 7)</p> <p>- ~ liberty and security (art. 6)</p> <p>- ~ the protection of personal data (art. 8)</p> <p>- ~ education (art. 14)</p> <p>- right of access to placement services (art. 29)</p> <p>- ~ working conditions which respect health, safety and dignity (art. 31(1))</p> <p>- ~ an annual period of paid leave (art. 31(2))</p> <p>- ~ social security benefits (art. 34)</p> <p>- ~ good administration (art. 41)</p> <p>- ~ an effective remedy (art. 47(1))</p> <p>- right of the elderly to lead a life of dignity and independence (art. 25)</p> <p>- right of the elderly to participate in social and cultural life (art. 25)</p> <p>- right of the child to protection and care (art. 24(1))</p> <p>- right of the child to personal relationship with both parents (art. 24(3))</p>	<p>Recht auf (→ Grundrechtecharta)</p> <p>- ~ Leben (Art. 2)</p> <p>- ~ Unversehrtheit (Art. 3)</p> <p>- ~ Achtung des Privat- und Familienlebens (Art. 7)</p> <p>- ~ Freiheit und Sicherheit (Art. 6)</p> <p>- ~ Schutz der personenbezogenen Daten (Art. 8)</p> <p>- ~ Bildung (Art. 14)</p> <p>- ~ Zugang zu Arbeitsvermittlungsdiensten (Art. 29)</p> <p>- ~ gesunde, sichere und würdige Arbeitsbedingungen (Art. 31 I)</p> <p>- ~ bezahlten Jahresurlaub (Art. 31 II)</p> <p>- ~ Zugang zu den Leistungen der sozialen Sicherheit (Art. 34)</p> <p>- ~ gute Verwaltung (Art. 41)</p> <p>- ~ wirksamen Rechtsbehelf (Art. 47 I)</p> <p>- Recht älterer Menschen auf ein würdiges und unabhängiges Leben (Art. 25)</p> <p>- Recht älterer Menschen auf Teilnahme am sozialen und kulturellen Leben (Art. 25)</p> <p>- Recht des Kindes auf Schutz und Fürsorge (Art. 24 I)</p> <p>- Recht des Kindes auf persönliche Beziehungen zu beiden Elternteilen (Art. 24 III)</p>	<p>tiesības uz (→ Pamattiesību harta)</p> <p>- ~ dzīvību (2. pants)</p> <p>- ~ personas neaizskaramību (3. pants)</p> <p>- ~ privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants)</p> <p>- ~ brīvību un drošību (6. pants)</p> <p>- ~ savu personas datu aizsardzību (8. pants)</p> <p>- ~ izglītību (14. pants)</p> <p>- tiesības izmantot darbā iekārtošanas pakalpojumus (29. pants)</p> <p>- ~ veselībai nekaitīgiem, drošiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem (31. panta pirmā daļa)</p> <p>- ~ ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu (31. panta otrā daļa)</p> <p>- ~ sociālā nodrošinājuma pabalstiem (34. pants)</p> <p>- ~ labu pārvaldību (41. pants)</p> <p>- ~ efektīvu tiesību aizsardzību (47. panta pirmā daļa)</p> <p>- vecāka gadagājuma cilvēku ~ cienīgu un neatkarīgu dzīvi (25. pants)</p> <p>- vecāka gadagājuma cilvēku ~ piedalīšanos sabiedriskajā un kultūras dzīvē (25. pants)</p> <p>- bērnu ~ aizsardzību un gādību (24. panta pirmā daļa)</p> <p>- bērnu tiesības uzturēt personiskas attiecības ar abiem vecākiem (24. panta trešā daļa)</p>
<p>Rome I Regulation (Regulation (EC) No 593/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 on the law applicable to contractual obligations (Rome I))</p>	<p>Rom I-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 593/2008 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 17. Juni 2008 über das auf vertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht (Rom I))</p>	<p>Roma I Regula (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I))</p>
<p>Rome II Regulation (Regulation (EC) No 864/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the law applicable to non-contractual obligations (Rome II))</p>	<p>Rom II-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 864/2007 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 11. Juli 2007 über das auf außervertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht (Rom II))</p>	<p>Roma II Regula (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 864/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (Roma II))</p>

rule of law ³⁴ - state under the ~, state based on the ~ - [principle of the ~] - EC as community based on the ~	[Rechtsstaatlichkeit] ³⁴ - Rechtsstaat - Rechtsstaatsprinzip - EG als Rechtsgemeinschaft	tiesiskums - tiesiska valsts - tiesiskas valsts princips - EK kā tiesību kopiena
Rules of Procedure of the [European] Court of Justice - Supplementary Rules	Verfahrensordnung des [Europäischen] Gerichtshofes - Zusätzliche Verfahrensordnung	[Eiropas Savienības] Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi
S		
sales-related rules	vertriebsbezogene Regelungen	ar pārdošanu saistīti noteikumi
scheme, diagram - examination scheme	Schema - Prüfungsschema	shēma - pārbaudes ~
Schengen - ~ Information System - ~ Agreements - ~ acquis - ~ area	Schengen - ~er Informationssystem - ~er Übereinkommen - ~-Besitzstand - ~-Zone	Šengena - ~as informācijas sistēma - ~as līgumi - ~as <i>acquis</i> - ~as zona
scope of application, field of application	Anwendungsbereich	piemērošanas joma
scope of protection (of a fundamental freedom or fundamental right) (also: sphere of protection, area of protection) - personal ~ - material ~ (also: substantive sphere/ scope, subject matter of protection) - geographic ~ (also: territorial ~) - temporal ~	Schutzbereich (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts) - persönlicher ~ - sachlicher ~ - räumlicher ~ - zeitlicher ~	(pamatbrīvības vai pamattiesības) aizsargājamā joma - personas, kuras bauda attiecīgo pamattiesību vai pamatbrīvību - materiālā ~ - ~ telpā - ~ laikā
SE (Societas Europaea = European Company)	SE (Societas Europaea = Europäische Gesellschaft)	SE (Societas Europaea = Eiropas [uzņēmēj]sabiedrība, Eiropas komercsabiedrība ³⁵)
SEA (Single European Act)	EEA (Einheitliche Europäische Akte)	VEA (Vienotais Eiropas akts)
secession (from the European Union) - right of secession, right to withdraw (Art. 50 EU Treaty)	Austritt (aus der Europäischen Union) - Austrittsrecht (Art. 50 EUV)	izstāšanās (no Eiropas Savienības) - tiesības izstāties (ESL 50. pants)
secondary law - regulation (art. 288 sub-sect. 2 FEU Treaty) - directive (art. 288 sub-sect. 3 FEU Treaty) - decision (art. 288 sub-sect. 4 FEU Treaty) - implementing rules (for the implementation of ~)	Sekundārrecht - Verordnung (Art. 288 UA 2 AEUV) - Richtlinie (Art. 288 UA 3 AEUV) - Beschluss (Art. 288 UA 4 AEUV); siehe früher: Entscheidung (Art. 249 UA 4 EGV) - Durchführungsvorschriften (zur Durchführung des ~)	sekundārās tiesības - regula (ESDL 288. panta otrā rindkopa) - direktīva (ESDL 288. panta trešā rindkopa) - lēmums (ESDL 288. panta ceturrtā rindkopa) - ieviešanas noteikumi (sekundāro tiesību ieviešanai)

³⁴ Note: Initially, the fundamental concepts of "rule of law" (English law), "Rechtsstaat" (German law) and "Etat de droit" (French law) were akin, but not identical. Under the influence of the European integration, they have considerably approached. / Ņemiet vērā, ka tiesiskas valsts "Rechtsstaat" (vācu tiesības), "Etat de droit" (franču tiesības) un "rule of law" (angļu tiesības) koncepti izcelsmes ziņā bija līdzīgi, bet ne identiski, tomēr Eiropas integrācijas rezultātā tie ir ievērojami satuvinājušies.

³⁵ This term is used in Latvian legislation (e.g. Eiropas komercsabiedrību likums)/ Šis jēdziens ir lietots Latvijas normatīvajos aktos (piem., Eiropas komercsabiedrību likumā).

security - public ~ (art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38)	Sicherheit - öffentliche ~ (Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38)	drošība - valsts ~, sabiedriskā ~ (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)
self-employment	selbständige Erwerbstätigkeit	pašnodarbinātība
SEPA (Single Euro Payments Area)	SEPA (Einheitlicher Euro-Zahlungsverkehrsraum)	SEPA (vienotā euro maksājumu telpa)
service - ~ recipient - ~ provider - ~ provision - Services Directive - cross-border ~ - ~ of general economic interest (art. 106(2) FEU Treaty)	Dienstleistung - ~sempfänger - ~serbringer - ~serbringung - ~srichtlinie - Korrespondenz- - ~ von allgemeinem wirtschaftlichem Interesse (Art. 106 II AEUV)	pakalpojums - ~a saņēmējs - ~a sniedzējs - ~a sniegšana - Pakalpojumu direktīva - pārrobežu ~ - ~ ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (ESDL 106. panta otrā daļa)
Services Directive (Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market)	Dienstleistungsrichtlinie (Richtlinie 2006/123/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 12. Dezember 2006 über Dienstleistungen im Binnenmarkt)	Pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū)
Single Euro Payments Area (SEPA)	Einheitlicher Euro-Zahlungsverkehrsraum (SEPA)	Vienotā euro maksājumu telpa (SEPA)
Single European Act (SEA)	Einheitliche Europäische Akte (EEA)	Vienotais Eiropas akts (VEA)
Social security for migrant workers Regulation (Regulation (EEC) No 1408/71 of the Council of 14 June 1971 on the application of social security schemes to employed persons and their families moving within the Community; now: Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems)	Wanderarbeitnehmer-Verordnung (Verordnung (EWG) Nr. 1408/71 des Rates vom 14.06.1971 zur Anwendung der Systeme der sozialen Sicherheit auf Arbeitnehmer und deren Familien, die innerhalb der Gemeinschaft zu- und abwandern; jetzt abgelöst durch Verordnung (EG) Nr. 883/2004 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 29.04.2004 zur Koordinierung der Systeme der sozialen Sicherheit)	Migrējošā darbaspēka sociālās nodrošināšanas regula (Padomes Regula (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienas teritorijā; šobrīd: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu)
soft law	[Soft Law]	[soft law], ieteikuma tiesības
solidarity clause (for the case of terrorist attacks or disaster, art. 222 FEU Treaty)	Solidaritātsklausel (für den Fall von Terroranschlägen oder Katastrophen, Art. 222 AEUV)	solidaritātes klauzula (teroristu uzbrukuma vai dabas, vai cilvēku izraisītas katastrofas gadījumā, ESDL 222. pants)
sovereign power, public power - supranational ~	Hoheitsgewalt, öffentliche Gewalt - supranationale ~	suverēnā vara, publiskā vara - supranacionālā ~
sovereign rights	Hoheitsrechte	suverēnās tiesības
sovereignty - unaffected ~ of the state in the process of supranational integration	Souveränität - unbeeinträchtigte ~ des Staates im Prozess der supranationalen Integration	suverenitāte - neierobežojama valsts ~ supranacionālajā integrācijā

<p>Special Sectors Directive (Directive 2004/17/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 coordinating the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors)</p>	<p>Sektorenrichtlinie (Richtlinie 2004/17/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 31. März 2004 zur Koordinierung der Zuschlagserteilung durch Auftraggeber im Bereich der Wasser-, Energie- und Verkehrsversorgung sowie der Postdienste)</p>	<p>Īpašo nozaru direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs)</p>
<p>sphere of protection (of a fundamental freedom or fundamental right) (also: scope of protection, area of protection) - personal ~ - material ~ (also: substantive sphere/ scope, subject matter of protection) - geographic ~ (also: territorial ~) - temporal ~</p>	<p>Schutzbereich (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts) - persönlicher ~ - sachlicher ~ - räumlicher ~ - zeitlicher ~</p>	<p>(pamatbrīvības vai pamattiesības) aizsargājamā joma - personas, kuras bauda attiecīgo pamattiesību vai pamatbrīvību - materiālā ~ - ~ telpā - ~ laikā</p>
<p>Stability and Growth Pact (Resolution of the European Council of 17.06.1997, Regulation 1466/97, Regulation 1467/ 97)</p>	<p>Stabilitäts- und Wachstumspakt (Entschließung des Europäischen Rates vom 17.06.1997, VO 1466/97, VO 1467/97)</p>	<p>Stabilitātes un izaugsmes pakts (1997. gada 17. jūnija Eiropadomes rezolūcija, Regula 1466/97, Regula 1467/97)</p>
<p>state - member ~ - host ~ - home ~ - country of origin - third country - federal ~, federation - unitary ~ - ~hood - people of the ~</p>	<p>Staat - Mitglied~ - Aufnahme~~ - Heimat~ - Herkunfts~ - Dritt~ - Bundes~ - Einheits~ - ~lichkeit - ~svolk</p>	<p>valsts - dalīb~ - uzņēmēja ~ - mītnes ~ - izcelsmes ~ - trešā ~ - federāla ~, federācija - unitāra ~ - valstiskums - ~ tauta</p>
<p>state aid (public aid or subsidy, art. 107 et seq. FEU Treaty, Regulation 659/1999) - existing aid - new aid - authorised aid - unlawful aid - individual aid - aid scheme - monitoring of ~s, supervision of ~s - notification - preliminary examination - formal investigation procedure - on-site monitoring - recovery</p>	<p>Beihilfe (öffentliche Subvention, Art. 107 ff. AEUV, VO 659/1999) - bestehende ~ - neue ~ - genehmigte ~ - rechtswidrige ~ - Einzel~ - ~regelung - ~aufsicht, ~nkontrolle - Notifizierung - vorläufige Prüfung - förmliches Prüfverfahren - Nachprüfung vor Ort - Rückforderung</p>	<p>valsts atbalsts (subsīdijas, ESDL 107. un turpm. panti, Regula 659/1999) - pastāvošais atbalsts - jauns atbalsts - atļauts atbalsts - nelikumīgs atbalsts - individuāls atbalsts - atbalsta shēma - ~a sniegšanas uzraudzība/pārskatīšana - paziņojums - iepriekšēja izskatīšana - formālā izmeklēšanas procedūra - uzraudzība uz vietas - atgūšana</p>
<p>State Aids Regulation (Council Regulation (EC) No 659/1999 of 22 March 1999 laying down detailed rules for the application of Article 93 of the EC Treaty)</p>	<p>Beihilfeverordnung (Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates vom 22. März 1999 über besondere Vorschriften für die Anwendung von Artikel 93 des EG-Vertrags)</p>	<p>Valsts atbalsta regula (Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai)</p>

state liability - pursuant to Union law (see ECJ, joint cases C-6/90, C-9/90, Francovich) - sufficiently serious breach (condition of liability) - direct causal link (condition of liability)	Staatshaftung - kraft Unionsrechts (siehe EuGH, Verb. Rs. C-6/90, C-9/90, Francovich) - hinreichend qualifizierter Verstoß (Haftungsvoraussetzung) - unmittelbarer Kausalzusammenhang (Haftungsvoraussetzung)	valsts atbildība - saskaņā ar Savienības tiesībām (skat. EKT apv. lietas C-6/90 un C-9/90, <i>Francovich</i>) - pietiekami nopietns pārkāpums (atbildības priekšnosacījums) - tieša cēloņsakarība (atbildības priekšnosacījums)
Statute of the [European] Court of Justice	Satzung des [Europäischen] Gerichtshofs	[Eiropas Savienības] Tiesas Statūti
strategic guidelines (for planning within the area of freedom, security and justice, art. 68 FEU Treaty)	strategische Leitlinien (für die Programmplanung im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts, Art. 68 AEUV)	stratēģiskās pamatnostādnes (plānošanai brīvības, drošības un tiesiskuma telpas ietvaros, ESDL 68. pants)
Structural Funds	Strukturfonds	struktūrfondi
subjective right	subjektives Recht	subjektīvās tiesības
sub-sect. (sub-section), subparagraph (unnumbered part of an article or a section of an article of the EC/EU Treaty)	UA (Unterabsatz, nicht nummerierter Teil eines Artikels oder eines Absatzes eines Artikels des AEUV/EUV)	rindkopa (nenumurēta ESDL / ESL panta daļa vai nenumurēta ESDL / ESL panta daļas iedaļa) ³⁶
subsidiarity - principle of ~ (art. 5(1,3) EU Treaty)	Subsidiarität - ~sprinzip (Art. 5 I, III EUV)	subsidiaritāte - ~es princips (ESL 5. panta pirmā un trešā daļa)
subsidiary (company)	Tochtergesellschaft	filiāle (meitas uzņēmums)
substance/merits of the case, merits/well-foundedness of the action	Begründetheit der Klage	prasības pamatotība
suitability (of a measure)	Geeignetheit (einer Maßnahme)	(pasākuma/līdzekļa) piemērotība
supranational - ~ integration - ~ public power/sovereign power - ~ organisation - ~ union ³⁷ (→ EU) - ~ law	supranational - ~e Integration - ~e öffentliche Gewalt/Hoheitsgewalt - ~e Organisation - Supranationale Union ³⁷ (→ EU) - ~es Recht	supranacionāls - ~ā integrācija - ~a publiskā vara, suverēnā vara - ~a organizācija - ~a savienība ³⁷ (→ ES) - ~ās tiesības
supremacy, primacy (of Union law)	Vorrang (des Unionsrechts)	(Eiropas Savienības tiesību) pārākums

³⁶ The European Court of Justice also employs the term "daļa" in the Latvian translations of its judgements. This practice is not to be recommended, since it differs from both the Latvian and the international common practice of citing and causes misunderstandings. In Latvian legal terminology, the term "daļa" stands for the numerated parts of legal provisions and not for their sub-sections. It corresponds to the terms "section" or "paragraph" in English, "Absatz" in German and "aliéna" in French. The numerated parts of the articles of European legal acts are classical "sections"/"paragraphs" ("daļas") - just as those in the Latvian Civil Code or Criminal Code. Therefore, they should be called like this in the Latvian language as in the other languages. Concerning their unnumbered sub-sections, there is not yet any well-established term in Latvian legal terminology. The term "rindkopa" appears to be appropriate.

Eiropas Savienības Tiesa tulkojumos latviešu valodā izmanto arī jēdzienu "daļa", savukārt numurētās panta daļas tā apzīmē ar jēdzienu "punkts". Šāda rīcība nav ieteicama, jo tā ir pretrunā nevien ar citēšanas veidu latviešu valodā, bet arī ar starptautiski izplatīto citēšanas metodi un noved pie pārpratumiem. Ar jēdzienu "daļa" juridiskajā latviešu valodā apzīmē numurētās panta daļas, nevis šo daļu rindkopas. Tas atbilst jēdzienam "Absatz" vācu valodā, "section" vai "paragraph" angļu valodā un "alinéa" franču valodā. Eiropas Savienības tiesību aktu numurēto daļu gadījumā ir runa par "daļām" – tieši tāpat kā citējot Civillikuma vai Krimināllikuma pantus. Līdz ar to, tās latviešu valodā ir jāapzīmē tāpat kā jebkurā citā valodā. Latviešu juridiskajā valodā vēl nav nostiprinājies apzīmējums "daļa" attiecībā uz nenumurētām daļu rindkopām. Šeit tiek piedāvāts jēdziens "rindkopa".

³⁷ Concerning the supranational union as a new form of organisation for the purpose of integration, see *Schmitz*, Integration in der Supranationalen Union, 2001. / Par supranacionālu savienību kā jaunu integrācijas organizācijas formu skat. *Schmitz*, Integration in der Supranationalen Union, 2001.

T		
tariff barrier	tarifāres Handelshemmnis	ar maksājumiem saistīts tirdzniecības šķērslis
territory	Hoheitsgebiet	valsts suverēnā teritorija
third country (non-member state) - ~ national	Drittstaat (Nichtmitgliedstaat) - ~sangehöriger, ~enangehöriger	trešā valsts (valsts, kas nav dalībvalsts) - trešās valsts pilsonis
third-party effect, horizontal effect (of fundamental freedoms or rights) - indirect ~ - direct ~	Drittwirkung (von Grundfreiheiten oder Grundrechten) - mittelbare ~ - unmittelbare ~	horizontālā iedarbība (attiecībā uz pamatbrīvībām vai pamattiesībām) - netiešā ~ - tiešā ~
trade - cross-border ~ - intra-community ~ - ~ barrier (tariff barrier or non-tariff barrier)	Handel - grenzüberschreitender Warenverkehr - innergemeinschaftlicher Warenverkehr - ~shemmnis (tarifāres oder nicht-tarifāres ~~)	tirdzniecība - pārrobežu ~ - preču ~ Eiropas Kopienas iekšējā tirgū - ~as šķērslis (ar maksājumiem saistīts vai ar maksājumiem nesaistīts)
transparency	Transparenz	caurspīdīgums
treaty - international ~	Vertrag - völkerrechtlicher ~	līgums - starptautisks ~
Treaty establishing a Constitution for Europe	Vertrag über eine Verfassung für Europa	Līgums par Konstitūciju Eiropai
Treaty establishing the European Atomic Energy Community (EURATOM Treaty)	Vertrag zur Gründung der Europäischen Atomgemeinschaft (EAGV)	Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums (EURATOM līgums)
Treaty establishing the European Coal and Steel Community (ECSC Treaty)	Vertrag über die Gründung der Europäischen Gemeinschaft für Kohle und Stahl (EGKSV)	Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums (EOTKL)
Treaty establishing the European Community (EC Treaty)	Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft (EGV)	Eiropas Kopienas dibināšanas līgums (EKL)
Treaty establishing the European Economic Community (EEC Treaty)	Vertrag zur Gründung der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft (EWGV)	Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums (EEKL)
Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community	Vertrag von Lissabon zur Änderung des Vertrags über die Europäische Union und des Vertrags zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft	Lisabonas Līgums, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu
Treaty on European Union (EU Treaty)	Vertrag über die Europäische Union (EUV)	Līgums par Eiropas Savienību (ESL)
Treaty on the Functioning of the European Union (FEU Treaty)	Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union (AEUV)	Līgums par Eiropas Savienības darbību (ESDL)
treaty revision procedure (art. 48 EU Treaty) - ordinary ~ (art. 48 EU Treaty) - simplified ~ (art. 48 EU Treaty)	Vertragsänderungsverfahren (Art. 48 EUV) - ordentliches ~ (Art. 48 EUV) - vereinfachtes ~ (Art. 48 EUV)	Līgumu pārskatīšanas procedūra (ESL 48. pants) - parastā ~ (ESL 48. pants) - vienkāršotā ~ (ESL 48. pants)

U		
ultra vires - ~ action - ~ review	ultra vires (außerhalb der Kompetenzen, in Überschreitung der Kompetenzen) - Kompetenzüberschreitung - Ultra-vires-Kontrolle	<i>ultra vires</i> (ārpus pilnvarām, pārkāpjot pilnvaras) - kompetenču pārkāpšana - ~ kontrole
unanimous(ly)	einstimmig	vienbalsīgi
Union law (European Union law) ³⁸ - primary law - secondary law - autonomy - unity - direct effect and applicability within the member states - primacy over national law, supremacy over national law	Unionsrecht (Recht der Europ. Union) ³⁸ - Primärrecht - Sekundärrecht - Autonomie - Einheitlichkeit - unmittelbare innerstaatliche Geltung und Anwendbarkeit - Vorrang vor dem nationalen Recht	(Eiropas) Savienības tiesības ³⁸ - primārās tiesības - sekundārās tiesības - autonomija - vienotība - tiešā iedarbība un piemērojamība dalībvalstīs - pārkums pār dalībvalstu tiesībām
V		
Van Binsbergen formula (formula of the ECJ developed in the case van Binsbergen (case C-33/74) for a large concept of encroachments on the freedom to provide services)	Van Binsbergen-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung van Binsbergen (Rs. C-33/74) zur weiten Definition von Eingriffen in die Dienstleistungsfreiheit)	<i>Van Binsbergen</i> formula ³⁹ (spriedumā lietā <i>Van Binsbergen</i> (lieta C-33/74) EKT sniegts plašs jēdziens "pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi" skaidrojums)
Vienna Convention on the Law of Treaties (Vienna Convention)	Wiener Vertragsrechtskonvention (Wiener Übereinkommen über das Recht der Verträge = WVRK)	Vīnes konvencija par starptautiskajām līgumtiesībām (Vīnes konvencija)
visa	Visum	vīza
W		
White Paper (of the Commission)	Weißbuch (der Kommission)	(Komisijas) Baltā grāmata
worker, employee (official wording in art. 45 FEU Treaty: "worker") - posted worker	Angestellter, Arbeitnehmer, Arbeiter (amtlicher Wortlaut in Art. 45 AEUV: "Arbeitnehmer") - entsandter Arbeitnehmer	darba ņēmējs, darbinieks (oficiālais termins ESDL 45. pantā: "darba ņēmējs") - darbā norīkots darba ņēmējs

³⁸ Concerning the correct terminology, see footnote 19. / Pareizo terminoloģiju skat. 19. atsaucē.

³⁹ See footnote 28. / Skat. 28. atsauci.

Terminu apkopojums Nr.3: latviešu - vācu - angļu

Verzeichnis 3: lettisch-deutsch-englisch / Table 3: Latvian-German-English

A		
<i>acquis communautaire</i> (ES tiesību kopums, kas sevī ietver arī <i>soft law</i> un EKT judikatūru)	acquis communautaire, gemeinschaftlicher Besitzstand (Gesamtheit des bestehenden EU-Rechts einschließlich Soft Law und EuGH-Rechtsprechung)	acquis communautaire, Community acquis (entirety of existing EU law, including soft law and ECJ jurisprudence)
(pamatbrīvības vai pamattiesības) adrešāts (pienākuma nesējs)	Adressat (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts)	addressee (obliged subject) (of a fundamental freedom or fundamental right)
[Advokātu direktīva] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/5/EK (1998. gada 16. februāris) par pasākumiem, lai atvieglotu advokāta profesijas pastāvīgu praktizēšanu dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā iegūta kvalifikācija	Rechtsanwaltsrichtlinie (Richtlinie 98/5/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Februar 1998 zur Erleichterung der ständigen Ausübung des Rechtsanwaltsberufs in einem anderen Mitgliedstaat als dem, in dem die Qualifikation erworben wurde)	(Establishment of) Lawyers Directive (Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained)
aizsardzība - aizsargājamā joma - aizsargāšanas pienākums - datu ~ - pamattiesību ~ - vides ~ - cilvēku veselības ~ - patērētāju (tiesību) ~	Schutz - ~bereich - ~pflicht - Daten~ - Grundrechts~ - Umwelt~ - Gesundheits~ - Verbraucher~	protection - sphere (scope/area) of ~ - duty of ~ - data ~ - ~ of fundamental rights - ~ of the environment - health ~ - consumer ~
aizsardzības līmenis - augsts ~ - cilvēku veselības ~ - patērētāju (tiesību) ~	Schutzniveau - hohes ~ - Gesundheits~ - Verbraucher~	level of protection - high ~ - level of health protection - level of consumer protection
(pamatbrīvības vai pamattiesības) aizsargājamā joma - personas, kuras bauda attiecīgo pamattiesību vai pamatbrīvību - materiālā ~ - ~ telpā - ~ laikā	Schutzbereich (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts) - persönlicher ~ - sachlicher ~ - räumlicher ~ - zeitlicher ~	sphere of protection (of a fundamental freedom or fundamental right) (also: scope of protection, area of protection) - personal ~ - material ~ (also: substantive sphere/scope, subject matter of protection) - geographic ~ (also: territorial ~) - temporal ~
aizsargāšanas pienākums	Schutzpflicht	duty of protection
algots darbs, nodarbošanās, nodarbinātība - pašnodarbinātība	Erwerbstätigkeit - selbständige ~	gainful employment, gainful occupation - self-employment
apcietināšanas orderis - Eiropas ~	Haftbefehl - Europäischer ~	arrest warrant - European ~

apvienošanās kontrole - EK Apvienošanās [kontroles] regula (Regula 139/2004)	Fusionskontrolle - EG-Fusionskontrollverordnung (VO 139/2004)	merger control - EC Merger [Control] Regulation (Regulation 139/2004)
ar pārdošanu saistīti noteikumi	vertriebsbezogene Regelungen	sales-related rules
atalgojums - princips par vienādu ~u sievietēm un vīriešiem (ESDL 157. panta pirmā daļa)	Entgelt - Grundsatz des gleichen ~s für Männer und Frauen (Art. 157 I AEUV)	remuneration, payment - principle of equal pay for male and fe- male workers (art. 157(1) FEU Treaty)
atļauju piešķiršanas sistēma	Genehmigungsregelung	authorisation scheme
atzinums (ESDL 288. panta piektā rindkopa) - ~a sniegšanas procedūra (ESDL 218. panta vienpadsmitā daļa)	Stellungnahme (Art. 288 UA 5 AEUV) - Gutachtenverfahren (Art. 218 XI AEUV)	opinion (art. 288 sub-sect. 5 FEU Treaty) - ~ proceeding (art. 218(11) FEU Trea- ty)
Audiovizuālo mediju pakalpojumu di- rektīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 89/552/EEK (1989. gada 3. oktobris) par dažu audiovizuālo me- diju pakalpojumu sniegšanas noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva)).	Audiovisuelle Mediendienste-Richtlinie (Richtlinie 89/552/EWG des Europäi- schen Parlaments und des Rates vom 3. Oktober 1989 zur Koordinierung be- stimmter Rechts- und Verwaltungsvor- schriften der Mitgliedstaaten über die Bereitstellung audiovisueller Medien- dienste (Richtlinie über audiovisuelle Mediendienste))	Audiovisual Media Services Directive (Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 of the European Parliament and of the Council on the coordination of cer- tain provisions laid down by law, regu- lation or administrative action in Mem- ber States concerning the provision of audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive))
(Savienības) Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (ESL 18. pants); agrāk: Kopējās ārpolitikas un drošības politikas Augstais pārstāvis	Hoher Vertreter (der Union) für Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 18 EUV); früher: Hoher Vertreter für die Gemein- same Außen- und Sicherheitspolitik	High Representative (of the Union) for Foreign Affairs and Security Policy (art. 18 EU Treaty); formerly: High Repre- sentative for the common foreign and security policy
Ā		
ĀKK valstis (Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna valstis)	AKP-Staaten (afrikanische, karibische und pazifische Staaten)	ACP States (African, Caribbean and Pacific States)
ārējie un iekšējie normatīvie akti (= dalībvalstu normatīvie un administra- tīvie akti ¹)	Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten	laws, regulations and administrative provisions of the member states (some- times, the wording in the English ver- sion of the FEU Treaty is "laws and re- gulations of the member states")
B		
(Komisijas) Baltā grāmata	Weißbuch (der Kommission)	White Paper (of the Commission)

¹ Termina "Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten" oficiālais tulkojums; projekta grupas priekšlikums: "ārējie un iekšējie norma-
tīvie akti".

<p>bērns</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~u tiesības uz aizsardzību un gādību (Pamattiesību hartas 24. panta pirmā daļa) - ~u tiesības uzturēt personiskas attiecības ar abiem vecākiem (Pamattiesību hartas 24. panta trešā daļa) - ~u darba aizliegums (Pamattiesību hartas 32. panta pirmā daļa) 	<p>Kind</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recht des ~es auf Schutz und Fürsorge (Art. 24 I Grundrechtecharta) - Recht des ~es auf persönliche Beziehungen zu beiden Elternteilen (Art. 24 III Grundrechtecharta) - Verbot der ~erarbeit (Art. 32 I Grundrechtecharta) 	<p>child</p> <ul style="list-style-type: none"> - right of the ~ to protection and care (art. 24(1) Charter of Fundamental Rights) - right of the ~ to personal relationship with both parents (art. 24(3) Charter of Fundamental Rights) - prohibition of ~ labour (art. 32(1) Charter of Fundamental Rights)
<p>Biopatenta direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/44/EK (1998. gada 6. jūlijs) par izgudrojumu tiesisko aizsardzību biotehnoloģijā)</p>	<p>Biopatentrichtlinie (Richtlinie 98/44/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 6. Juli 1998 über den rechtlichen Schutz biotechnologischer Erfindungen)</p>	<p>Biopatent Directive (Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions)</p>
<p><i>Bosman</i> formula² (EKT sniegts plašs jēdziena "brīvas darbinieku kustības ierobežojumi" skaidrojums spriedumā lietā <i>Bosman</i> (lieta C-415/93))</p>	<p>Bosman-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Bosman (Rs. C-415/93) zur weiten Definition von Eingriffen in die Arbeitnehmerfreizügigkeit)</p>	<p>Bosman formula (formula of the ECJ developed in the case Bosman (case C-415/93) for a large concept of encroachments on the freedom of movement for workers)</p>
<p>Briseles I Regula (Padomes Regula (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās)</p>	<p>Brüssel I-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 44/2001 des Rates vom 22. Dezember 2000 über die gerichtliche Zuständigkeit und die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen)</p>	<p>Brussels II Regulation (Council Regulation (EC) No 44/2001 of 22 December 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters)</p>
<p>Briseles II Regula (Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu)</p>	<p>Brüssel II-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 2201/2003 des Rates vom 27. November 2003 über die Zuständigkeit und die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen in Ehesachen und in Verfahren betreffend die elterliche Verantwortung und zur Aufhebung der Verordnung (EG) Nr. 1347/2000)</p>	<p>Brussels II Regulation (Council Regulation (EC) No 2201/2003 of 27 November 2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, repealing Regulation (EC) No 1347/2000)</p>
<p>brīva preču aprīte, preču aprītes brīvība (ESDL 28. un turpm. pantī)</p>	<p>Warenverkehrsfreiheit, freier Warenverkehr (Art. 28 ff. AEUV)</p>	<p>free movement of goods (art. 28 et seq. FEU Treaty)</p>
<p>Brīvas pārvietošanās direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK)</p>	<p>Freizügigkeitsrichtlinie (Richtlinie 2004/38/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 29. April 2004 über das Recht der Unionsbürger und ihrer Familienangehörigen, sich im Hoheitsgebiet der Mitgliedstaaten frei zu bewegen und aufzuhalten, zur Änderung der Verordnung (EWG) Nr. 1612/68 und zur Aufhebung der Richtlinien 64/221/ EWG, 68/360/EWG, 72/194/ EWG, 73/ 148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG und 93/96/ EWG)</p>	<p>Free Movement Directive (Directive 2004/38/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the right of citizens of the Union and their family members to move and reside freely within the territory of the Member States amending Regulation (EEC) No 1612/68 and repealing Directives 64/221/EEC, 68/360/EEC, 72/194/EEC, 73/148/EEC, 75/34/EEC, 75/35/EEC, 90/364/EEC, 90/365/EEC and 93/96/EEC)</p>

² Kad tiesu spriedumi tiek nosaukti pēc lietas dalībnieku vārdiem, tie *nav* jātulko vai jātranskribē citās valodās – pat tad, ja tas kādā valodā ir pieņemts. Tas pats attiecas uz t.s. "formulām", kas ir izveidotas, balstoties uz tiesu spriedumiem (tāpēc: "*Bosman* formula", nevis "Bosmaņa formula"). Ikvienu tulkošanu vai transkribēšanu var novest pie pārpratumiem un tādējādi neprofesionālā veidā apgrūtināt starpvalodu juridisko saziņu. Turklāt tā var tikt saprasta kā cilvēka cieņas pārkāpums un līdz ar to arī kā kopējo Eiropas vērtību noraidīšana. Mēs iesakām ilustrēt vārda citvalodu izcelsmi, iezīmējot to *slīprakstā*. Ja nepieciešams, var pievienot vārda transkripciju kvadrātikavās (piem., "EKT, lieta C-415/93, *Bosman* [Bosmanis]").

brīvība veikt saimniecisko darbību, darījumdarbības brīvība (Pamattiesību hartas 16. pants)	unternehmerische Freiheit (Art. 16 Grundrechtecharta)	freedom to conduct a business (art. 16 Charter of Fundamental Rights)
brīvība veikt uzņēmējdarbību (ESDL 49. un turpm. panti)	Niederlassungsfreiheit (Art. 49 ff. AEUV)	freedom of establishment (art. 49 et seq. FEU Treaty)
brīvības, drošības un tiesiskuma telpa (ESL 3. panta otrā daļa, ESDL 67. un turpm. panti)	Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (Art. 3 II EUV, 67 ff. AEUV)	area of freedom, security and justice (art. 3(2) EU Treaty, 67 ff. FEU Treaty)
budžets - ~a disciplīna - ~a plāns - ~a pieņemšanas procedūra (ESDL 314. pants)	Haushalt - ~sdisziplin - ~splan - ~sverfahren (Art. 314 AEUV)	budget - ~ary discipline - ~ - ~ary procedure (art. 314 FEU Treaty)
būtiskas sabiedrības intereses (netiešās pamatbrīvību robežas)	zwingende Gründe des Allgemeininteresses, zwingende öffentliche Interessen (immanente Schranken der Grundfreiheiten)	overriding ³ reasons of public interest, imperative reasons of public interest (inherent limits of the fundamental freedoms)
(pamatbrīvības vai pamattiesības) būtība	Wesensgehalt (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts)	essence (of a fundamental freedom or fundamental right)
C		
caurspīdīgums	Transparenz	transparency
cenu stabilitāte	Preisstabilität	price stability
CFCA (Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra)	EUFA (Europäische Fischereiaufsichtsagentur)	CFCA (Community Fisheries Control Agency)
ciešāka sadarbība (ESL 20. pants, ESDL 326. un turpm. panti)	verstärkte Zusammenarbeit (Art. 20 EUV, 326 ff. AEUV)	enhanced cooperation (Art. 20 EU Treaty, 326 et seq. FEU Treaty)
cilvēka cieņa (ESL 2. pants, Pamattiesību hartas 1. pants)	Menschenwürde (Art. 2 EUV, 1 Grundrechtecharta)	human dignity (art. 2 FEU Treaty, 1 Charter of Fundamental Rights)
COREPER (Pastāvīgo pārstāvju komiteja)	COREPER (Ausschuss der Ständigen Vertreter)	COREPER (Committee of Permanent Representatives)

³ Ņemiet vērā, ka angļu valodā jēdziens "overriding reasons" (arī: "overriding requirements relating to") tieši nesaskan ar terminu jēgu citās valodās ("raisons impérieuses"/"exigences impératives", "razones imperiosas", "zwingende Gründe"/"zwingende Erfordernisse", "dwingende redenen" utt.). Tomēr angļu valodā Eiropas tiesību ietvaros tas ir izplatīts un, lai arī nekorekti, tomēr ar zināmu piesardzību tiek lietots. Precīzāks, bet ne tik izplatīts ir alternatīvs termins "imperative reasons". Latviešu valodā tiek lietots jēdziens "būtiskas sabiedrības intereses".

Note that the English term "overriding reasons" (also: "overriding requirements relating to") does not exactly correspond to the terms in other languages ("raisons impérieuses"/"exigences impératives", "razones imperiosas", "zwingende Gründe"/"zwingende Erfordernisse", "dwingende redenen" etc). It is, however, very common in English language texts on European law. Therefore, it may be employed with due cautiousness, even if it is incorrect. The alternative term "imperative reasons" is more accurate but less common. In Latvian legal usage, generally the term "būtiskas intereses" is common.

D		
<p>dalībvalsts</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzņēmēja ~ (Direktīva 2004/38) - izcelsmes ~ - uzņemošā ~ - pievienošanās Eiropas Savienībai - izstāšanās no Eiropas Savienības - izslēgšana no Eiropas Savienības - nacionālā identitāte - ~u pārstāvju tikšanās Padomē 	<p>Mitgliedstaat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aufnahmemitgliedstaat (RL 2004/38) - Herkunftsstaat - Niederlassungs~ - Beitritt zur Union - Austritt aus der Union - Ausschluss aus der Union - nationale Identität - im Rat vereinigte Vertreter der ~en 	<p>member state</p> <ul style="list-style-type: none"> - host member state (Directive 2004/38) - country of origin - ~ of establishment - accession to the Union - secession from the Union - expulsion from the Union - national identity - representatives of the ~s, meeting within the Council
<p>dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti¹</p>	<p>Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten</p>	<p>laws, regulations and administrative provisions of the member states (sometimes, the wording in the English version of the FEU Treaty is "laws and regulations of the member states")</p>
<p>dalībvalstu pārstāvji</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~u tikšanās Padomē (neregulārā starpvaldību sadarbības forma ārpus Eiropas Savienības institucionālā ietvara) 	<p>Vertreter der Mitgliedstaaten</p> <ul style="list-style-type: none"> - im Rat vereinigte ~ (intergouvernementale Kooperation außerhalb des Rahmens der EU aber anlässlich des Zusammentreffens im Rat) 	<p>representatives of the member states</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~, meeting within the Council (intergovernmental cooperation outside the institutional framework of the EU but on the occasion of meeting in the Council)
<p>dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes (ESDL 121. panta otrā daļa)</p>	<p>Grundzüge der Wirtschaftspolitik der Mitgliedstaaten und der Union (Art. 121 II AEUV)</p>	<p>broad guidelines for the economic policies of the Member States and the Union (art. 121(2) FEU Treaty)</p>
<p>darba ņēmējs, darbinieks (oficiālais termins ESDL 45. pantā: "darba ņēmējs")</p> <ul style="list-style-type: none"> - darbā norīkots darba ņēmējs 	<p>Arbeitnehmer</p> <ul style="list-style-type: none"> - entsandter ~ 	<p>employee, worker (official wording in art. 45 FEU Treaty: "worker")</p> <ul style="list-style-type: none"> - posted worker
<p>darba ņēmēju pārvietošanās brīvība (ESDL 45. un turpm. panti)</p>	<p>Arbeitnehmerfreizügigkeit (Art. 45 ff. AEUV)</p>	<p>freedom of movement for workers, free movement of workers (art. 45 et seq. FEU Treaty)</p>
<p>Darbā norīkošanas direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā)</p>	<p>Entsenderichtlinie (Richtlinie 96/71/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Dezember 1996 über die Entsendung von Arbeitnehmern im Rahmen der Erbringung von Dienstleistungen)</p>	<p>Posting Directive (Directive 96/71/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 1996 concerning the posting of workers in the framework of the provision of services)</p>
<p>darbinieks, darba ņēmējs</p> <ul style="list-style-type: none"> - oficiālais termins ESDL 45. pantā: "darba ņēmējs" 	<p>Arbeitnehmer</p>	<p>employee, worker</p> <ul style="list-style-type: none"> - official wording in art. 45 FEU Treaty: worker
<p>darījumdarbības brīvība, brīvība veikt saimniecisko darbību (Pamattiesību hartas 16. pants)</p>	<p>unternehmerische Freiheit (Art. 16 Grundrechtecharta)</p>	<p>freedom to conduct a business (art. 16 Charter of Fundamental Rights)</p>

<i>Dassonville</i> ⁴ formula (EKT sniegts ESDL 34. pantā minētā jēdziena "pasākumi ar kvantitatīviem importa ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību" skaidrojums spriedumā lietā <i>Dassonville</i> (lieta 8/74))	Dassonville-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Dassonville (Rs. 8/74) zur Definition der "Maßnahmen mit gleicher Wirkung wie mengenmäßige Einfuhrbeschränkungen von Waren" im Sinne von Art. 34 AEUV)	Dassonville formula (formula of the ECJ developed in the case Dassonville (case 8/74) to define the term "measures having equivalent effect to quantitative restrictions on imports of goods" in the sense of art. 34 FEU Treaty)
(Eiropas Savienības) daudzgadu finanšu shēma (ESDL 312. pants)	mehrfähriger Finanzrahmen (der Europäischen Union, Art. 312 AEUV)	multiannual financial framework (of the European Union, art. 312 FEU Treaty)
daudzveidība - kultūru, reliģiju un valodu ~as respektēšana (Pamattiesību hartas 22. pants)	Vielfalt - Achtung der ~ der Kulturen, Religionen und Sprachen (Art. 22 Grundrechtecharta)	diversity - respect for cultural, religious and linguistic ~ (art. 22 Charter of Fundamental Rights)
(Komisijas) deleģētais akts (ESDL 290. pants)	delegierter Rechtsakt (der Kommission, Art. 290 AEUV)	delegated act (of the Commission, art. 290 FEU Treaty)
demokrātijas trūkums (Eiropas Savienībā)	demokratisches Defizit (in der Europäischen Union)	democratic deficit (in the European Union)
deparlamentarizācija	Entparlamentarisierung	deparliamentarisation
dibināšanas līgumi (ESL, EKL/ESDL, EURATOM līgums, protokoli)	Gründungsverträge (EUV, EGV/AEUV, EAGV, Protokolle)	founding treaties (EU Treaty, EC/FEU Treaty, EURATOM Treaty, protocols)
direktīva (ESDL 288. panta trešā rindkopa) - ieviest ~u - ieviešanas termiņš - tiešā piemērojamība - dalībvalsts tiesību iztulkošana atbilstoši ~ai	Richtlinie (Art. 288 UA 3 AEUV) - eine ~ umsetzen - Umsetzungsfrist - unmittelbare Anwendbarkeit - richtlinienkonforme Auslegung des nationalen Rechts	directive (art. 288 sub-sect. 3 FEU Treaty) - to transpose a ~, to implement a ~ - transposition period, implementation period - direct applicability - interpretation of national law in the light of a directive
diskriminācija - ~as jēdziens - ~as aizliegums (ESDL 18. pants) - atklātā (tiešā) ~ - slēptā (netiešā) ~ - valsts pilsoņu ~	Diskriminierung - ~sbegriff - ~sverbot (Art. 18 AEUV) - offene (direkte) ~ - versteckte (indirekte) ~ - Inländer~	discrimination - concept of ~ - prohibition of ~ (art. 18 FEU Treaty) - open (direct) ~ - hidden (indirect) ~ - ~ of one's own nationals
dokumenti - tiesības piekļūt ~iem (ESDL 15. panta trešā daļa, Pamattiesību hartas 42. pants)	Dokumente - Recht auf Zugang zu ~n (Art. 15 III AEUV, Art. 42 Grundrechtecharta)	documents - right of access to ~ (art. 15(3) FEU Treaty, art. 42 Charter of Fundamental Rights)
dominējošais stāvoklis - dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums (ESDL 102. pants)	marktbeherrschende Stellung - Verbot des Missbrauchs einer ~ (Art. 102 AEUV)	dominant position within the market - prohibition of abuse of a ~ (art. 102 FEU Treaty)
domu, pārliecības un ticības brīvība (Pamattiesību hartas 10. pants) = domu, apziņas un reliģijas brīvība (ECTK 9. pants)	Gedankens-, Gewissens- und Religionsfreiheit (Art. 10 Grundrechtecharta)	freedom of thought, conscience and religion (art. 10 Charter of Fundamental Rights)

⁴ Skat. 2. atsauci.

drošība - valsts ~, sabiedriskā ~ (ESDL 36. pants, 45. pants trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)	Sicherheit - öffentliche ~ (Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38)	security - public ~ (art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38)
dzīves vieta	Wohnsitz	residence
Dzīvnieku transportēšanas regula (Padomes Regula (EK) Nr. 1/2005 (2004. gada 22. decembris) par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr. 1255/97)	Tiertransportverordnung (Verordnung (EG) Nr. 1/2005 des Rates vom 22. Dezember 2004 über den Schutz von Tieren beim Transport und damit zusammenhängenden Vorgängen sowie zur Änderung der Richtlinien 64/432/EWG und 93/119/EG und der Verordnung (EG) Nr. 1255/97)	Animal Transport Regulation (Council Regulation (EC) No 1/2005 of 22 December 2004 on the protection of animals during transport and related operations and amending Directives 64/432/EEC and 93/119/EC and Regulation (EC) No 1255/97)
E		
€(euro ⁵ , eiro)	€(Euro)	€(euro)
ECB (Eiropas Centrālā banka) - (ECB) Padome - (ECB) Valde - (ECB) Ģenerālpadome	EZB (Europäische Zentralbank) - EZB-Rat - Direktorium (der EZB) - Erweiterter Rat (der EZB)	ECB (European Central Bank) - Governing Council (of the ECB) - Executive Board (of the ECB) - General Council (of the ECB)
ECBS (Eiropas Centrālo banku sistēma)	ESZB (Europäisches System der Zentralbanken)	ESCB (European System of Central Banks)
ECOFIN (viens no Eiropas Savienības Padomes sastāviem "Ekonomikas un finanšu [lietu] padome")	ECOFIN (Rat der Europäischen Union in der Ratsformation "Rat 'Wirtschaft und Finanzen'")	ECOFIN (Council of the European Union in the configuration "Economic and Financial Affairs Council")
ECTK (Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija = Eiropas Cilvēktiesību konvencija)	EMRK (Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten = Europäische Menschenrechtskonvention)	ECHR (Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms = European Convention on Human Rights)
EDAP (Eiropas drošības un aizsardzības politika; šobrīd: KDAP)	ESVP (Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik; jetzt: GSVP)	ESDP (European security and defence policy; now: CSDP)
EEK (Eiropas Ekonomikas kopiena)	EWG (Europäische Wirtschaftsgemeinschaft)	EEC (European Economic Community)
EEKL (Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums; vēlāk: EKL, šobrīd: ESDL)	EWGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft; später: EGV, heute: AEUV)	EEC Treaty (Treaty establishing the European Economic Community, later: EC Treaty, now: FEU Treaty)
EEZ (Eiropas Ekonomikas zona) - ~ līgums (Eiropas Ekonomikas zonas līgums)	EWR (Europäischer Wirtschaftsraum) - ~V (Abkommen über den Europäischen Wirtschaftsraum)	EEA (European Economic Area) - ~ Agreement (Agreement on the European Economic Area)
(Savienības tiesību) <i>effet utile</i> , efektivitāte (svarīgākais un visbiežāk lietotais arguments EST judikatūrā)	effet utile, nützliche Wirkung, praktische Wirksamkeit (des Unionsrechts) (wichtigstes und häufigstes Argument in der Rechtsprechung des EuGH)	effet utile, effectiveness (of Union law) (most important and most common argument in the jurisprudence of the ECJ)

⁵ Pareizo terminoloģiju skat. 12. atsaucē.

EIB (Eiropas Investīciju banka)	EIB (Europäische Investitionsbank)	EIB (European Investment Bank)
EIF (Eiropas Investīciju fonds)	EIF (Europäischer Investitionsfonds)	EIF (European Investment Fund)
eigēnika - eigēniskās prakses aizliegums (Pamat-tiesību hartas 3. panta otrā daļa)	Eugenik - Verbot eugenischer Praktiken (Art. 3 II Grundrechtecharta)	eugenics - prohibition of eugenic practices (art. 3(2) Charter of Fundamental Rights)
eiro, euro (€) - skat. euro ⁶	Euro (€)	euro (€)
Eiropas tiesu iestāžu sadarbības struktūrvienība	Eurojust (Einheit für justizielle Zusammenarbeit der Europäischen Union)	Eurojust (The European Union's Judicial Cooperation Unit)
Eiropadome (≠ Eiropas Padome!) - priekšsēdētājs (ESL 15. panta sestā daļa)	Europäischer Rat (≠ Europarat!) - Präsident (Art. 15 VI EUV)	European Council (≠ Council of Europe!) - President (art. 15(6) EU Treaty)
Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX)	Europäische Agentur für die operative Zusammenarbeit an den Außengrenzen (FRONTEX)	European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders (FRONTEX)
Eiropas Aizsardzības aģentūra	Europäische Verteidigungsagentur	European Defence Agency
Eiropas apcietināšanas orderis	Europäischer Haftbefehl	European arrest warrant
Eiropas Atomenerģijas kopiena (EURATOM)	Europäische Atomgemeinschaft (EURATOM)	European Atomic Energy Community (EURATOM)
Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums (EURATOM līgums)	Vertrag zur Gründung der Europäischen Atomgemeinschaft (EAGV)	Treaty establishing the European Atomic Energy Community (EURATOM Treaty)
Eiropas Ārējās darbības dienests (ESL 27. panta trešā daļa)	Europäischer Auswärtiger Dienst (Art. 27 III EUV)	European External Action Service (art. 27(3) EU Treaty)
Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)	Europäisches Amt für Betrugsbekämpfung (OLAF)	European Anti-Fraud Office (OLAF)
Eiropas Brīvprātīgo humānās palīdzības korpuss (ESDL 214. panta piektā daļa)	Europäisches Freiwilligenkorps für humanitäre Hilfe (Art. 214 V AEUV)	European Voluntary Humanitarian Aid Corps (art. 214(5) FEU Treaty)
Eiropas Centrālā banka (ECB) - (ECB) Padome - (ECB) Valde - (ECB) Ģenerālpadome	Europäische Zentralbank (EZB) - EZB-Rat - Direktorium (der EZB) - Erweiterter Rat (der EZB)	European Central Bank (ECB) - Governing Council (of the ECB) - Executive Board (of the ECB) - General Council (of the ECB)
Eiropas Centrālo banku sistēma (ECBS)	Europäisches System der Zentralbanken (ESZB)	European System of Central Banks (ESCB)
Eiropas Cilvēktiesību konvencija (Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija = ECTK)	Europäische Menschenrechtskonvention (Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten = EMRK)	European Convention on Human Rights (Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms = ECHR)
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	Europäischer Datenschutzbeauftragter	European Data Protection Supervisor

⁶ Pareizo terminoloģiju skat. 12. atsaucē.

Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP); šobrīd: Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP)	Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP); jetzt: Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP)	European Security and Defence policy (ESDP); now: Common Security and Defence policy (CSDP)
Eiropas Ekonomikas kopiena (EEK)	Europäische Wirtschaftsgemeinschaft (EWG)	European Economic Community (EEC)
Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums (EEKL)	Vertrag zur Gründung der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft (EWGV)	Treaty establishing the European Economic Community (EEC Treaty)
Eiropas Ekonomikas zona (EEZ) - Eiropas Ekonomikas zonas līgums (EEZL)	Europäischer Wirtschaftsraum (EWR) - Abkommen über den Europäischen Wirtschaftsraum (EWRV)	European Economic Area (EEA) - Agreement on the European Economic Area (EEA Agreement)
Eiropas finanšu zona	Europäischer Finanzraum	European financial area
Eiropas Investīciju banka (EIB)	Europäische Investitionsbank (EIB)	European Investment Bank (EIB)
Eiropas Investīciju fonds (EIF)	Europäischer Investitionsfonds (EIF)	European Investment Fund (EIF)
Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)	Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA)	European Maritime Safety Agency (EMSA)
Eiropas Komisija - ģenerāldirektorāti - ģenerālsekretariāts - juridiskais dienests - komisārs (~as loceklis) - priekšsēdētājs - priekšlikums izteikt neuzticību (~ai)	Europäische Kommission - Generaldirektionen - Generalsekretariat - Juristischer Dienst - Kommissar (Mitglied der ~) - Präsident - Misstrauensantrag (gegen die ~)	European Commission - Directorates-general - Secretariat-General - Legal Service - Commissioner (Member or the ~) - President - motion of censure (against the ~)
Eiropas Konventa (sagatavoja Līguma par Konstitūciju Eiropai projektu)	Europäischer Konvent (erarbeitete den Entwurf für den Vertrag über eine Verfassung für Europa)	European Convention (prepared the draft Treaty establishing a Constitution for Europe)
Eiropas Kopiena (EK)	Europäische Gemeinschaft (EG)	European Community (EC)
Eiropas Kopienas dibināšanas līgums (EKL)	Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft (EGV)	Treaty establishing the European Community (EC Treaty)
Eiropas Kopienu Tiesa (EKT) - skat. Eiropas Savienības Tiesa (EST)	Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften (Europäischer Gerichtshof = EuGH)	Court of Justice of the European Communities (European Court of Justice = ECJ)
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	Europäischer Landwirtschaftsfonds für die Entwicklung des ländlichen Raums (ELER)	European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	Europäischer Garantiefonds für die Landwirtschaft (EGFL)	European Agricultural Guarantee Fund (EAGF)
Eiropas līgumtiesību kopējais modelis / Vienots pamatprincipu kopums attiecībā uz Eiropas līgumtiesībām (zinātnisks projekts)	Gemeinsamer Referenzrahmen für das Europäische Vertragsrecht (akademischer Entwurf)	Common Frame of Reference for European contract law (academic draft)
Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (EOTK)	Europäische Gemeinschaft für Kohl und Stahl (EGKS)	European Coal and Steel Community (ECSC)

Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums (EOTKL)	Vertrag über die Gründung der Europäischen Gemeinschaft für Kohle und Stahl (EGKS)	Treaty establishing the European Coal and Steel Community (ECSC Treaty)
Eiropas ombuds	Europäischer Bürgerbeauftragter	European Ombudsman
Eiropas Padome (ārpus ES) - ~es Statūti	Europarat (außerhalb der EU) - Satzung des ~es	Council of Europe (apart from the EU) - Statute of the ~
Eiropas Parlaments - konsultēšanās - piekrišana - priekšsēdētājs - prezidijs - ģenerālsēkretariāts - frakcijas - parlamentārās komitejas - izmeklēšanas komitejas - ombuds (ESDL 228. pants) - ~a deputāts - ~a deputātu nolikums - degressīvi proporcionāla dalībvalsts pilsoņu pārstāvība	Europäisches Parlament - Anhörung - Zustimmung - Präsident - Präsidium - Generalsekretariat - Fraktionen - parlamentarische Ausschüsse - Untersuchungsausschüsse - Bürgerbeauftragter (Art. 228 AEUV) - Mitglied des Europäischen Parlaments (Abgeordneter) - Abgeordnetenstatut des Europäischen Parlaments - degressiv proportionale Vertretung der Bürger der Mitgliedstaaten	European Parliament - consultation - assent, consent - President - Bureau - Secretariat - political groups - parliamentary committees - committees of inquiry - Ombudsman (Art. 228 FEU Treaty) - Member of the ~ - Statute for Members of the ~ - degressively proportional representation of the citizens of the member states
Eiropas Personāla atlases birojs	Europäisches Amt für Personalauswahl	European Personnel Selection Office
Eiropas pilsoņu iniciatīva (ESL 11. panta ceturtdaļa)	Europäische Bürgerinitiative (Art. 11 IV EUV)	European Citizens' Initiative (art. 11(4) EU Treaty)
Eiropas Policijas birojs (Eiropols)	Europäisches Polizeiamt (Europol)	European Police Office (Europol)
Eiropas Prokuratūra (skat. ESDL 86. pantu)	Europäische Staatsanwaltschaft (vgl. Art. 86 AEUV)	European Public Prosecutor's Office (see art. 86 FEU Treaty)
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	Europäischer Fonds für regionale Entwicklung (EFRE)	European Regional Development Fund (ERDF)
Eiropas Revīzijas palāta	Europäischer Rechnungshof	European Court of Auditors
Eiropas [uzņēmēj]sabiedrība, Eiropas komercsabiedrība ⁷ (Societas Europaea = SE)	Europäische Gesellschaft (Societas Europaea = SE)	European Company (Societas Europaea = SE)
Eiropas Savienība (ES) - vienots institucionālais ietvars - pirmais "pīlārs" (EK), otrais "pīlārs" (KĀDP), trešais "pīlārs" (policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās; tagad skat. ESDL 67. un turpm. pantus) - tiesbsubjektivitāte, juridiskās personas statuss - pievienošanās - izstāšanās - izslēgšana - politikas	Europäische Union (EU) - einheitlicher institutioneller Rahmen - erste "Säule" (EG), zweite "Säule" (GASP), dritte "Säule" (PJZ; siehe jetzt Art. 67 ff. AEUV) - Rechtspersönlichkeit - Beitritt - Austritt - Ausschluss - Politiken	European Union (EU) - single institutional framework - first "pillar" (EC), second "pillar" (CFSP), third "pillar" (PJZ; see now art. 67 et seq. FEU Treaty) - legal personality - Accession - secession, withdrawal - expulsion - policies

⁷ Šis termins tiek lietots Eiropas komercsabiedrību likumā.

Eiropas Savienības Civildienesta tiesa	Gericht für den öffentlichen Dienst der Europäischen Union	European Union Civil Service Tribunal
Eiropas Savienības īpašie pārstāvji (ESL 33. pants)	Sonderbeauftragte der Europäischen Union (Art. 33 EUV)	European Union Special Representatives (art. 33 EU Treaty)
Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis (OV)	Amtsblatt der Europäischen Union (ABl.)	Official Journal of the European Union (OJ)
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA)	Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA)	European Union Fundamental Rights Agency (FRA)
Eiropas Savienības Pamattiesību harta (Pamattiesību harta) - Paskaidrojumi attiecībā uz pamattiesību hartu	Charta der Grundrechte der Europäischen Union (Grundrechtecharta = GRCh) - Erläuterungen zur Charta der Grundrechte	Charter of Fundamental Rights of the European Union - Explanations relating to the Charter of Fundamental Rights
(Eiropas) Savienības pilsonis (ESDL 20. pants) - (Eiropas) Savienības pilsonība	Unionsbürger (Art. 20 AEUV) - ~schaft	citizen of the Union (art. 20 FEU Treaty) - ~ship of the Union
Eiropas Savienības Tiesa (EST) ⁸ - ģenerālvokāti - lielā palāta - palātas - priekšsēdētājs - sekretārs - tiesnesis referents - spriedums - pagaidu noregulējums/pasākums - rakstveida process - mutvārdu process - paātrinātais process - Statūti - Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi, Papildus reglaments	Gerichtshof der Europäischen Union ⁸ (Europäischer Gerichtshof = EuGH) - Generalanwälte - Große Kammer - Kammern - Präsident - Kanzler - Berichterstatter - Urteil - einstweilige Anordnung - schriftliches Verfahren - mündliches Verfahren - beschleunigtes Verfahren - Satzung - Verfahrensordnung - Zusätzliche Verfahrensordnung	Court of Justice of the European Union ⁸ (European Court of Justice = ECJ) - advocates-general - Grand Chamber - chambers - President - Registrar - judge-rapporteur - judgement - interim measure - written procedure - oral procedure - expedited procedure - Statute - Rules of Procedure - Supplementary Rules
Eiropas Savienības tiesības ⁹ - primārās tiesības - sekundārās tiesības - autonomija - vienotība - tiešā iedarbība un piemērojamība dalībvalstīs - vispārējie ~u principi - pārkums pār dalībvalstu tiesībām	Unionsrecht (Recht der Europ. Union) ⁹ - Primärrecht - Sekundärrecht - Autonomie - Einheitlichkeit - unmittelbare innerstaatliche Geltung und Anwendbarkeit - allgemeine Grundsätze des ~s - Vorrang vor dem nationalen Recht	Union law (European Union law) ⁹ - primary law - secondary law - autonomy - unity - direct effect and applicability within the member states - general principles of ~ - primacy over national law, supremacy over national law
Eiropas Savienības Tiesu iestāžu sadarbības struktūrvienība (Eurojust, Eurojusts)	Einheit für justizielle Zusammenarbeit der Europäischen Union (Eurojust)	The European Union's Judicial Cooperation Unit (Eurojust)

⁸ Agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Eiropas Kopienu Tiesa (EKT) / Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities.

⁹ Piezīme attiecībā uz *terminoloģiju*: Pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās tika nošķirtas Savienības tiesības un Kopienu tiesības. Eiropas Savienības tiesību kopums veidoja *Savienības tiesības*. *Kopienas tiesības* bija Eiropas Kopienu tiesības (EK, EURATOM, agrāk arī EOTK). Tā bija svarīgākā Savienības tiesību daļa. Līdz ar Lisabonas Līgumu Kopienas tiesības un Savienības tiesības vairs netiek nošķirtas. *Eiropas tiesības* ir visu Eiropas starptautisko un supranacionālo institūciju tiesību kopums (arī Eiropadomes tiesību, ECTK un Eiropadomes sagatavoto starptautisko līgumu kopums). Eiropas Savienības tiesības ir pati lielākā un līdzās ECTK svarīgākā Eiropas tiesību daļa.

Eiropas Sociālais fonds (ESF)	Europäischer Sozialfonds (ESF)	European Social Fund (ESF)
Eiropas tiesības ¹⁰	Europarecht ¹⁰	European law ¹⁰
Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls - ~ krimināllietās (Vienotā Rīcība 98/428/TI) - ~ civillietās un komercietās (Padomes lēmums 2001/470/EK)	Europäisches Justizielles Netz - ~ für Strafsachen (Gemeinsame Maßnahme 98/428/JI) - ~ für Zivil- und Handelssachen (Entscheidung des Rates 2001/470/EG)	European Judicial Network - ~ in criminal matters (Joint Action 98/428/JHA) - ~ in civil and commercial matters (Council Decision 2001/470/EC)
Eiropas Vides aģentūra (EVA)	Europäische Umweltagentur (EUA)	European Environment Agency (EEA)
Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF)	Europäischer Fischereifonds (EFF)	European Fisheries funds (EFF)
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (CFCA)	Europäische Fischereiaufsichtsagentur (EUFA)	Community Fisheries Control Agency (CFCA)
eiropeizācija	Europäisierung	Europeanisation
Eiropols (Eiropas Policijas birojs)	Europol (Europäisches Polizeiamt)	Europol (European Police Office)
EK (Eiropas Kopiena)	EG (Europäische Gemeinschaft)	EC (European Community)
EK Apvienošanās [kontroles] regula (Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju)	EG-Fusionskontrollverordnung (Verordnung (EG) Nr. 139/2004 des Rates vom 20. Januar 2004 über die Kontrolle von Unternehmenszusammenschlüssen)	EC Merger [Control] Regulation (Council Regulation (EC) No 139/2004 of 20 January 2004 on the control of concentrations between undertakings)
EKL (Eiropas Kopienas dibināšanas līgums; šobrīd: ESDL)	EGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft; heute: AEUV)	EC Treaty (Treaty establishing the European Community; now: FEU Treaty)
EKP (Eiropas Kaimiņvalstu politika)	ENP (Europäische Nachbarschaftspolitik)	ENP (European Neighbourhood Policy)
ekonomikas politika - dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes (ESDL 121. panta otrā daļa)	Wirtschaftspolitik - Grundzüge der ~ der Mitgliedstaaten und der Union (Art. 121 II AEUV)	economic policy - broad guidelines for the economic policies of the Member States and the Union (art. 121(2) FEU Treaty)
Ekonomikas un finanšu komiteja (ESDL 134. panta otrā daļa)	Wirtschafts- und Finanzausschuss (Art. 134 II AEUV)	Economic and Financial Committee (art. 134(2) FEU Treaty)
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	Wirtschafts- und Sozialausschuss	Economic and Social Committee
ekonomiskā konverģence - konverģences kritēriji (kritēriji dalībai monetārajā savienībā, ESDL 140. panta pirmā daļa, Protokols par konverģences kritērijiem)	Konvergenz der Wirtschaftsleistung - Konvergenzkriterien (Kriterien für die Beteiligung an der Währungsunion, Art. 140 I AEUV, Protokoll über die Konvergenzkriterien)	convergence of economic performance - convergence criteria (criteria for the participation in the monetary union, art. 140(1) FEU Treaty, Protocol on the convergence criteria)
Ekonomiskā un monetārā savienība	Wirtschafts- und Währungsunion	Economic and Monetary Union
EKT - skat. EST	EuGH	ECJ
elastīguma klauzula, kompetences papildinošā klauzula (ESDL 352. pants)	Flexibilitätsklausel, Kompetenzergänzungsklausel (Art. 352 AEUV)	flexibility clause (art. 352 FEU Treaty)

¹⁰ Pareizo terminoloģiju skat. 9. atsaucē.

EMS (Ekonomiskā un monetārā savienība)	WWU (Wirtschafts- und Währungsunion)	EMU (Economic and Monetary Union)
EMSA (Eiropas Jūras drošības aģentūra)	EMSA (Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs)	EMSA (European Maritime Safety Agency)
EOTK (Eiropas Ogļu un tērauda kopiena)	EGKS (Europäische Gemeinschaft für Kohl und Stahl)	ECSC (European Coal and Steel Community)
EOTKL (Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums)	EGKSV (Vertrag über die Gründung der Europäischen Gemeinschaft für Kohle und Stahl)	ECSC Treaty (Treaty establishing the European Coal and Steel Community)
ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds)	EFRE (Europäischer Fonds für regionale Entwicklung)	ERDF (European Regional Development Fund)
ES (Eiropas Savienība)	EU (Europäische Union)	EU (European Union)
ESDL (Līgums par Eiropas Savienības darbību)	AEUV (Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union)	FEU Treaty (Treaty on the Functioning of the European Union)
ESF (Eiropas Sociālais fonds)	ESF (Europäischer Sozialfonds)	ESF (European Social Fund)
ESL (Līgums par Eiropas Savienību)	EUV (Vertrag über die Europäische Union)	EU Treaty (Treaty on European Union)
EST (Eiropas Savienības Tiesa) ¹¹ <ul style="list-style-type: none"> - ģenerālvokāti - lielā palāta - palātas - priekšsēdētājs - sekretārs - tiesnesis referents - spriedums - pagaidu noregulējums/pasākums - rakstveida process - mutvārdu process - paātrinātais process - Statūti - Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi, Papildus reglaments 	EuGH (Gerichtshof der Europäischen Union ¹¹ = Europäischer Gerichtshof) <ul style="list-style-type: none"> - Generalanwälte - Große Kammer - Kammern - Präsident - Kanzler - Berichterstatter - Urteil - einstweilige Anordnung - schriftliches Verfahren - mündliches Verfahren - beschleunigtes Verfahren - Satzung - Verfahrensordnung - Zusätzliche Verfahrensordnung 	ECJ (Court of Justice of the European Union ¹¹ = European Court of Justice) <ul style="list-style-type: none"> - advocates-general - Grand Chamber - chambers - President - Registrar - judge-rapporteur - judgement - interim measure - written procedure - oral procedure - expedited procedure - Statute - Rules of Procedure - Supplementary Rules
EURATOM Līgums (Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums)	EAGV (Vertrag zur Gründung der Europäischen Atomgemeinschaft)	EURATOM Treaty (Treaty establishing the European Atomic Energy Community)
euro ¹² , eiro (€) <ul style="list-style-type: none"> - euro zona - Eurogrupa (to dalībvalstu, kurās naudas vienība ir euro, ministru kopums) - Protokols par Eurogrupu - Eurosistēma (ECB kopā ar to dalībvalstu centrālajām bankām, kurās naudas vienība ir euro) 	Euro (€) <ul style="list-style-type: none"> - ~-Währungsgebiet - ~-Gruppe (Minister der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist) - Protokoll betreffend die ~-Gruppe - ~system (EZB und Zentralbanken der Mitgliedstaaten, deren Währung der Euro ist) 	euro (€) <ul style="list-style-type: none"> - ~ area - Euro Group (ministers of those member States whose currency is the euro) - Protocol on the Euro Group - Eurosystem (ECB together with the central banks of the member States whose currency is the euro)

¹¹ Agrāk (pirms Lisabonas Līguma spēkā stāšanās): Eiropas Kopienu Tiesa (EKT) / Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften / Court of Justice of the European Communities.

¹² Ilgu laiku par *pareizu Eiropas vienotās valūtas nosaukumu latviešu valodā* pastāvēja strīds. Sarunvalodā tika lietots vārds "eiro". Lietot šo terminu bija ieteikusi Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija 2004. gada 19. oktobra lēmumā Nr. 40 (pirms tam lēmumā Nr. 36 tā

Eurojust, Eirojusts (Eiropas Savienības tiesu iestāžu sadarbības struktūrvienība)	Eurojust (Einheit für justizielle Zusammenarbeit der Europäischen Union)	Eurojust (The European Union's Judicial Cooperation Unit)
EVA (Eiropas Vides aģentūra)	EUA (Europäische Umweltagentur)	EEA (European Environment Agency)
EZF (Eiropas Zivsaimniecības fonds)	EFF (Europäischer Fischereifonds)	EFF (European Fisheries funds)
F		
filiāle (meitas uzņēmums)	Tochtergesellschaft	subsidiary (company)
finanšu gads	Haushaltsjahr	financial year
Finanšu regula (Regula 1605/2002)	Haushaltsordnung (VO 1605/2002)	Financial Regulation (Regulation 1605/2002)
fonds - Eiropas Reģionālās attīstības ~ (ERAF) - Eiropas Lauksaimniecības garantiju ~ (ELGF) - Eiropas Lauksaimniecības ~ lauku attīstībai (ELFLA) - Eiropas Sociālais ~ (ESF) - kohēzijas ~ - struktūrfondi	Fonds - Europäischer ~ für regionale Entwicklung (EFRE) - Europäischer Garantie~ für die Landwirtschaft (EGFL) - Europäischer Landwirtschafts~ für die Entwicklung des ländlichen Raums (ELER) - Europäischer Sozial~ (ESF) - Kohäsions~ - Struktur~	Fund - European Regional Development ~ (ERDF) - European Agricultural Guarantee ~ (EAGF) - European Agricultural ~ for Rural Development (EAFRD) - European Social ~ (ESF) - Cohesion ~ - Structural ~s

piedāvāja lietot vārdu "eira"). Arī Latvijas valdība vēsturiski bija atbalstījusi termina "eiro" lietošanu. Turpretim Eiropas institūcijas, īpaši Eiropas Centrālā banka (ECB) uzstāja, ka Eiropas vienotās valūtas vienoto apzīmējumu nedrīkst tulkot atsevišķās valodās. Tādējādi ECB pozīcija bija, ka arī latviešu valodā vienīgais pareizais vārds var būt "euro".

Šis strīds gan neattiecas uz vārda lietojumu sarunvalodā, kas uz brīvību balstītā tiesību sistēmā nevar tikt ierobežota ar noteikumiem vai aizliegumiem. Ne valsts, nedz arī Eiropas Savienība nav tiesīgas piespiest pilsoni lietot terminu "euro" vai "eiro". Tas pats attiecas uz zinātni, ņemot vērā, ka zinātniskā brīvība ietver pētnieka tiesības izlemt par pareizu tehnisko terminu lietojumu, uzņemoties par to atbildību. Strīds drīzāk ir par Eiropas vienotās valūtas nosaukumu *juridiskajā terminoloģijā*. Tiktāl, ciktāl tiesību normas nosaka noteiktu *juridiskās terminoloģijas lietojumu*, tā ir saistoša visām valsts institūcijām – to skaitā likumdevējam, ministriņām, tiesām un notāriem, sagatavojot oficiālos dokumentus.

2005. gadā Latvijas Republikas Ministru kabinets izdeva *noteikumu Nr.564*, kas noteica, ka ir jālieto vārds "eiro". Noteikumi kā normatīvs akts ir Latvijas tiesību sastāvdaļa. Taču jānoskaidro, vai tie nav pretrunā ar Eiropas Savienības tiesībām. Šajā gadījumā tos nevar piemērot (un, līdz ar to – ņemt vērā), jo Eiropas Savienības tiesībām ir pārākums pār dalībvalsts tiesībām. Tiesības noteikt Eiropas vienotās valūtas oficiālo nosaukumu visās valodās, tostarp latviešu, ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetence. Tā nav Latvijas Republikas kompetence.

Eiropas Savienības tiesībās nav noteikuma, kas tieši aizliedz vārda "euro" tulkošanu citās valodās. Šādu aizliegumu tomēr varētu izsecināt no *Padomes Regulas (EK) Nr. 974/98 par euro ieviešanu (1998. gada 3. maijs)* interpretācijas ceļā. Šīs regulas preambulas otrais apsvēruma noteikums, ka Eiropas vienotās valūtas nosaukums būs "euro". Tajā uzsvērts, ka Eiropadome uzskata, ka "vienotās valūtas nosaukumam ir jābūt vienādam visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās". Preambulu apsvērumi ir nevis tiesību normas, bet gan vienīgi palīgs interpretācijai. Tomēr šajā gadījumā ir atrodama arī atbilstoša tiesību norma – regulas 2. pants. Saskaņā ar to iesaistīto dalībvalstu valūta ir "euro" un valūtas vienība ir "viens euro". Ņemot vērā preambulas apsvērumu un minētās normas mērķi, tā ir jāinterpretē tā, ka regulas 2. pants ir saistošs un autoritatīvi nosaka jaunās valūtas nosaukumu, faktiski ieviešot vienveidīgu jaunās valūtas apzīmējumu visās oficiālajās Savienības valodās, neņemot vērā atsevišķu valodu vai to lietojuma īpatnības. Tā kā euro ir *galvenais Eiropas integrācijas simbols* un tādējādi tā nosaukumam ir jāatspoguļo gribu būt vienotiem, šāds iznākums nav pārsteidzošs. Galu galā tas nav *dalībvalstu nacionālās identitātes respektēšanas principa pārkāpums (ESL 6. panta trešā daļa)*, jo šis princips nozīmē, ka dalībvalstu nacionālā identitāte ir jāņem vērā, līdzsvarojot intereses, bet nenozīmē, ka tai ir absolūta prioritāte. Jāatzīst, ka latviešu valodu sevišķi aizsargā Latvijas Republikas Satversmes 4. pants un vārda "euro" ieviešana, to netulkojot, nonāk pretrunā ar šī panta pamatnoteikumiem. Tomēr, ņemot vērā Eiropas vienotās valūtas vienota nosaukuma sevišķi svarīgo nozīmi, šis izņēmums ir jāpieņem atbildīgas dalības Eiropas integrācijā interesēs.

Jāatzīmē, ka īsu laiku posmā arī pati Eiropas Savienība lietoja vārdu "eiro" oficiālajā Regulas Nr. 974/98 publikācijā latviešu valodā un šis fakts bija nopietns šķērslis piedāvātajai interpretācijai. Tomēr šī apkaunojošā kļūda drīz tika izlabota ar oficiālu kļūdu labojumu (skat. Oficiālā Vēstneša Īpašo izdevumu latviešu valodā, 10/3. sējums, 427. lpp.). Saskaņā ar to, visā regulas tekstā vārds "eiro" bija jāaizstāj ar vārdu "euro". Kopš šī precizējuma tas, ka pareizais apzīmējums latviešu valodā ir "euro", no Regulas Nr. 974/98 teksta izriet nepārprotami. Tādējādi *ir nepieļaujami lietot vārdu "eiro" juridiskajā terminoloģijā*. Ministru kabinets ir (nepietiekami) reaģējis, 2007. gadā izdodot noteikumu Nr. 933, ar kuriem groza noteikumu Nr. 564, nosakot, ka Latvijas tiesību aktos tiek lietots vienīgi pareizais apzīmējums "euro". (Jāatzīmē, ka 2010. gada 24. marta Ministru kabineta rīkojumā Nr. 165 atkal ir lietots vārds "eiro").

Pēc Lisabonas Līguma spēkā stāšanās pareizais vārds "euro" ir tieši iekļauts primārajās tiesībās. Jaunā ESL 3. panta ceturtais daļas redakcija latviešu valodā ir šāda: "Savienība izveido ekonomisko un monetāro savienību, kuras valūta ir euro." Arī Līgumā par Eiropas Savienības darbību šis vārds ir lietots daudzās vietās. Vēl vairāk, tajā ir ietverti atbilstoši salikteņi kā "Eurogrupa" (237. pants) un "Eurosistēma" (282. pants). Tādējādi šis strīds beidzot ir atrisināts. Līgumiem Latvija ir pievienojusi deklarāciju par vienotās valūtas pareizrakstību, kurā tā pauž savu viedokli, ka šī pareizrakstība neietekmē pastāvošos latviešu valodas lietošanas noteikumus. Taču tā var attiekties vienīgi uz vispārējo valodas lietojumu, nevis juridisko terminoloģiju, jo pēdējā ir noteikta dibināšanas līgumos. Turklāt vienpusēja deklarācija ir vienīgi palīgs interpretācijā, nevis integrāla dibināšanas līgumu daļa.

FRA (Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra)	FRA (Agentur der Europäischen Union für Grundrechte)	FRA (European Union Fundamental Rights Agency)
FRONTEX (Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām)	FRONTEX (Europäische Agentur für die operative Zusammenarbeit an den Außengrenzen)	FRONTEX (European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders)
G		
(suverēnas valsts) galējā atbildība	Letztverantwortung (des souveränen Staates)	ultimate responsibility (of the sovereign state)
galvenais uzsvars	Schwerpunkt	main emphasis
<i>Graf</i> formula ¹³ (EKT spriedumā lietā <i>Graf</i> (C-190/98) radīta formula, lai sašaurinātu spriedumā lietā <i>Bosman</i> radīto plašo jēdziena "brīvas darbinieku kustības ierobežojumi" izpratni)	Graf-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Graf (Rs. C-190/98) zur korrigierenden Einschränkung des weiten Verständnisses von Eingriffen in die Arbeitnehmerfreizügigkeit nach der Bosman-Formel)	Graf formula (formula of the ECJ developed in the case Graf (case C-190/98) for a corrective reduction of the large concept of enroachments on the freedom of movement for workers according to the Bosman formula)
Ģ		
ģenerālvokāts (EKT) - secinājumi	Generalanwalt (am EuGH) - Schlussanträge	advocate-general (at the ECJ) - opinion
(Eiropas Komisijas) ģenerāldirektorāts	Generaldirektion (der Kommission)	directorate-general (of the Commission)
ģimenes loceklis	Familienangehöriger	family member
H		
harmonizācija, saskaņošana, - tiesību aktu ~ (dalībvalstu likumu un valsts pārvaldes iekšējo normatīvo aktu ~) - ~as pasākums	Harmonisierung - Rechts~ (~ der Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten) - ~smaßnahme	harmonisation - ~ of laws (~ of the laws and regulations [and administrative provisions] of the member states) - ~measure
homogenitāte, viendabīgums - vērtību sistēmu ~ - ~es, ~a klauzula (ESL 2. pants)	Homogenität - ~ der Wertordnungen - ~sklausel (Art. 2 EUV)	homogeneity - ~ of value systems - ~ clause (art. 2 EU Treaty)
(pamatbrīvību vai pamattiesību) horizontālā iedarbība - netiešā ~ - tiešā ~	Drittwirkung (von Grundfreiheiten oder Grundrechten) - mittelbare ~ - unmittelbare ~	third-party effect, horizontal effect (of fundamental freedoms or rights) - indirect ~ - direct ~

¹³ Skat. 2. atsauci.

I		
(konstitucionalās) identitātes kontrole (Eiropas Savienības tiesību atbilstības dalībvalsts konstitūcijas kodolam (konstitūcijas identitātei) pārbaude)	Identitätskontrolle (Kontrolle des Rechts der Europäischen Union auf seine Vereinbarkeit mit dem Kerngehalt der nationalen Verfassung [der Verfassungsideutität])	(constitutional) identity review (review of the compatibility of European Union law with the essence of the national constitution [constitutional identity])
iekšējais tirgus - iekšējā tirgus ziņotājs ¹⁴ - iekšējā tirgus tiesības - iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (ITSB)	Binnenmarkt - ~anzeiger (der Kommission) ¹⁴ - ~recht - Harmonisierungsamt für den ~ (HABM)	internal market - ~ scoreboard (of the Commission) ¹⁴ - ~ law - office for Harmonization in the Internal Market (OHIM)
iekšzemes	innerstaatlich, inländisch	domestic
(pamatbrīvības vai pamattiesības) ierobežojums (= iejaukšanās) - nediskriminējošs ~ - attaisnojums saskaņā ar pamatbrīvību/pamattiesību robežām	<i>Beeinträchtigung</i> (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts), Eingriff (in eine Grundfreiheit oder ein Grundrecht) - Beschränkung - Rechtfertigung durch die Grundfreiheits-/Grundrechts-Schranken	interference (with a fundamental freedom/right), <i>encroachment</i> (on a fundamental freedom/right) - restriction - justification by the fundamental freedom's/right's limits
iestāžu nolīgumi (ESDL 295. pants)	interinstitutionelle Vereinbarungen (Art. 295 AEUV)	interinstitutional agreements (Art. 295 FEU Treaty)
ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) - IVN direktīva (Direktīva 85/337)	Umweltverträglichkeitsprüfung (UVP) - UVP-Richtlinie (Richtlinie 85/337)	environmental impact assessment (EIA) - EIA Directive (Directive 85/337)
ieteikuma tiesības, [<i>soft law</i>]	[Soft Law]	soft law
ieteikums (ESDL 288. panta piektā rindkopa)	Empfehlung (Art. 288 UA 5 AEUV)	recommendation (art. 288 sub-sect. 5 FEU Treaty)
ietvarlēmums (ESL 34. pants [Nicas līguma redakcijā])	Rahmenbeschluss (Art. 34 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza)	framework decision (art. 34 EU Treaty [version of Nice])
imigrācija - ~as politika	Einwanderung - ~spolitik	immigration - ~ policy
importa/eksporta ierobežojumi (ESDL 34. un 35. pants) - pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību	Ein-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV) - Maßnahmen gleicher Wirkung wie mengenmäßige ~	restrictions on imports/exports (art. 34, 35 FEU Treaty) - measures having equivalent effect to quantitative ~
informācijas [aprites] brīvība (Pamattiesību hartas 11. panta pirmās daļas otrais teikums)	Informationsfreiheit (Art. 11 I S. 2 Grundrechtecharta)	freedom of information (art. 11(1) phrase 2 Charter of Fundamental Rights)
institucionālais līdzsvars	institutionelles Gleichgewicht	institutional balance
institūcijas - vienots institucionālais ietvars - institucionālais līdzsvars	Institutionen, Organe - einheitlicher institutioneller Rahmen - institutionelles Gleichgewicht	institutions - single institutional framework - institutional balance

¹⁴ http://ec.europa.eu/internal_market/score/index_de.htm (vācu valodā), [/index_en.htm](http://ec.europa.eu/internal_market/score/index_en.htm) (angļu valodā).

<p>integrācija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eiropas ~ - supranacionālā ~ - integrēta apvienība 	<p>Integration</p> <ul style="list-style-type: none"> - europäische ~ - supranationale ~ - ~sverband 	<p>integration</p> <ul style="list-style-type: none"> - European ~ - supranational ~ - organisation of ~
<p>interpretācija, iztulkošana</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ atbilstoši pamattiesībām - dalībvalsts tiesību ~ atbilstoši direktīvai - dalībvalsts tiesību ~ atbilstoši Eiropas Savienības tiesībām - likumu ~ atbilstoši konstitūcijai 	<p>Auslegung</p> <ul style="list-style-type: none"> - grundrechtskonforme ~ - richtlinienkonforme ~ des nationalen Rechts - unionsrechtskonforme ~ des nationalen Rechts - verfassungskonforme ~ von Gesetzen 	<p>interpretation</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ in the light of the fundamental rights - ~ of national law in the light of a directive - ~ of national law in the light of Union law - ~ of statutes in the light of the constitution
<p>ITSB (Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs)</p>	<p>HABM (Harmonisierungsamt für den Binnenmarkt, Europäisches Markenamt)</p>	<p>OHIM (Office for Harmonization in the Internal Market)</p>
<p>IVN direktīva (Padomes Direktīva 85/337/EEK (1985. gada 27. jūnijs) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu)</p>	<p>UVP-Richtlinie (Richtlinie 85/337/EWG des Rates vom 27. Juni 1985 über die Umweltverträglichkeitsprüfung bei bestimmten öffentlichen und privaten Projekten)</p>	<p>EIA Directive (Council Directive 85/337/EEC of 27 June 1985 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment)</p>
<p>izcelsmes valsts</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ princips 	<p>Herkunftsstaat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herkunftslandsprinzip 	<p>country of origin</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ principle
<p>izņēmuma joma (joma, kuru neaizsargā pamatbrīvības)</p>	<p>Bereichsausnahme (von einer Grundfreiheit nicht geschützter Bereich)</p>	<p>[excluded sector] (sector not protected by a fundamental freedom)</p>
<p>izpildaģentūras (lai atbalstītu Komisiju Savienības programmu pārvaldē; skat. Regulu 58/2003)</p>	<p>Exekutivagenturen (zur Unterstützung der Kommission bei der Verwaltung von Unionsprogrammen, siehe VO 58/2003)</p>	<p>Executive agencies (supporting the Commission in the management of Union programs, see Regulation 58/2003)</p>
<p>izslēgšana no Eiropas Savienības (tikai kā galējais līdzeklis Līgumu materiālo tiesību normu pārkāpuma gadījumā saskaņā ar Vīnes konvencijas par starptautiskajām līgumtiesībām 60. panta otro daļu)</p>	<p>Ausschluss aus der Europäischen Union (nur als letztes Mittel im Falle erheblicher Vertragsverletzung nach Art. 60 II lit. a Wiener Vertragsrechtskonvention)</p>	<p>expulsion from the European Union (only as a measure of last resort in case of material breach of treaty, according to art. 60(2) lit. a of the Vienna Convention on the Law of Treaties)</p>
<p>izstāšanās (no Eiropas Savienības)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiesības izstāties (ESL 50. pants) 	<p>Austritt (aus der Europäischen Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Austrittsrecht (Art. 50 EUV) 	<p>secession (from the European Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - right of secession, right to withdraw (Art. 50 EU Treaty)
<p>Ī</p>		
<p>Īpašo nozaru direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs)</p>	<p>Sektorenrichtlinie (Richtlinie 2004/17/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 31. März 2004 zur Koordinierung der Zuschlagserteilung durch Auftraggeber im Bereich der Wasser-, Energie- und Verkehrsversorgung sowie der Postdienste)</p>	<p>Special Sectors Directive (Directive 2004/17/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 coordinating the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors)</p>
<p>īpašums</p> <ul style="list-style-type: none"> - intelektuālais ~ - tiesības uz ~u (Pamattiesību hartas 17. pants) 	<p>Eigentum</p> <ul style="list-style-type: none"> - geistiges ~ - ~srecht (Art. 17 Grundrechtecharta) 	<p>property</p> <ul style="list-style-type: none"> - intellectual~ - right to ~ (art. 17 Charter of Fundamental Rights)

īstenošanas akts (ESDL 291. pants)	Durchführungsrechtsakt (Art. 291 AEUV)	implementing act (art. 291 FEU Treaty)
J		
jaukts nolīgums	gemischtes Abkommen	mixed agreement
(Eiropas Kopienas/Savienības Tiesas) judikatūra - pastāvīgā judikatūra	Rechtsprechung (des Europäischen Gerichtshofs) ¹⁵ - ständige ~	jurisprudence (of the European Court of Justice) ¹⁶ - settled ~, constant ~
(Eiropas Kopienas/Savienības) juridiskās personas statuss, tiesībsubjektība	Rechtspersönlichkeit (der Europäischen Gemeinschaft/Union)	legal personality (of the European Community/Union)
K		
kapitāla aprīte	Kapitalverkehr	capital transactions, capital movement, circulation of capital
kapitāla aprītes brīvība (ESDL 63. un turpm. panti)	Kapitalverkehrsfreiheit (Art. 63 ff. AEUV)	free movement of capital (art. 63 et seq. FEU Treaty)
Kapitāla aprītes direktīva (Padomes Direktīva 88/361/EEK (1988. gada 24. jūnijs) par Līguma 67. panta īstenošanu)	Kapitalverkehrsrichtlinie (Richtlinie 88/361/EWG des Rates vom 24. Juni 1988 zur Durchführung von Artikel 67 des Vertrages)	Capital Movement Directive (Council Directive 88/361/EEC of 24 June 1988 for the implementation of Article 67 of the Treaty)
karteļu aizliegums (ESDL 101. pants)	Kartellverbot (Art. 101 AEUV)	prohibition of cartels (art. 101 FEU Treaty)
KĀDP (Kopējā ārpolitika un drošības politika)	GASP (Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik)	CFSP (Common Foreign and Security Policy)
kārtība - sabiedriskā ~ (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)	Ordnung - öffentliche (Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38)	[regime, system, order] - public policy (art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38)

¹⁵ Vācu juridiskajā valodā netiek skaidri nošķirti tādi jēdzieni kā *tiesu prakse* un *judikatūra* šaurākā nozīmē. / Im deutschen juristischen Sprachgebrauch wird nicht deutlich zwischen Rechtsprechungspraxis und Judikatur im engeren Sinne unterschieden.

¹⁶ Angļu valodā ir izplatīts arī *termins "case-law" (precedentu tiesības)*. Tomēr Eiropas Savienības tiesību kontekstā tā lietošana *nav korekta*, jo Eiropas Savienības tiesību gadījumā runa ir par *kontinentālās Eiropas tiesību sistēmu, kurā "case-law" (precedentu tiesības) nepastāv*. Tiesu nolēmumi iztulko tiesības, tomēr nerada tās. Nolēmumi nav saistoši turpmākajai judikatūrai. Eiropas Savienības Tiesa, kā jebkura kontinentālās Eiropas tiesa, ir ierobežota savā darbības izpaušmē, nodarbojoties tikai ar tiesību tālākveidošanu esošo tiesību ietvaros.

Some English texts on European Union law also use the term "*case-law*". However, this term is *not correct*, since European Union law is a *continental European legal order, which does not follow a rule of precedent and does not know any case-law in the proper meaning of the word*. In this legal order, Court decisions interpret the law but do not make new law and do not have any binding effect on Court decisions in the future. As any continental European Court, the European Court of Justice is only empowered to a limited further development of the (existing) law by the way of judicial interpretation.

<p>kāzusa risināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - lietas faktiskie apstākļi - problēmējautājums - kāzusa risinājums (≠ izpēte) - darba plāns - literatūras izpēte - struktūra <ul style="list-style-type: none"> - pamat~ - pārbaudes shēma <p>- tīrteksts, rakstīšana</p> <p>- atzinuma stils</p> <p>- satura rādītājs</p> <p>- terminu rādītājs</p>	<p>Fallbearbeitung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sachverhalt - Fallfrage - Falllösung (≠ Fallstudie!) - Arbeitsgliederung - Literaturrecherche - Aufbau <ul style="list-style-type: none"> - Grund~ - Prüfungsschema <p>- Niederschrift</p> <p>- Gutachtenstil</p> <p>- Inhaltsverzeichnis</p> <p>- Sachverzeichnis</p>	<p>case-solving</p> <ul style="list-style-type: none"> - facts of the case - question of the case, case question - case solution (≠ case study!) - draft outline - literature research - structure, composition <ul style="list-style-type: none"> - basic structure - examination scheme (often laid down in a diagram) - writing down, writing - [analytical style of writing, as to be found in legal opinions] - table of contents - index
<p>KDAP (Kopējā drošības un aizsardzības politika; agrāk: EDAP)</p>	<p>GSVP (Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik; früher: ESVP)</p>	<p>CSDP (Common Security and Defence Policy; formerly: ESDP)</p>
<p><i>Keck</i> formula¹⁷ (EKT spriedumā lietā <i>Keck</i> (apv. lietas C-267 un C-268/91) radīta formula, lai sašaurinātu spriedumā lietā <i>Dassonville</i> radīto plašo jēdziena ("pasākumi ar kvantitatīviem importa ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību") izpratni)</p>	<p>Keck-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung Keck (Verb. Rs. C-267, C-268/91) zur korrigierenden Einschränkung der Dassonville-Formel)</p>	<p>Keck formula (formula of the ECJ developed in the decision Keck (joint cases C-267, C-268/91) for a corrective reduction of the Dassonville formula)</p>
<p>klonēšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - cilvēku reproduktīvās ~s aizliegums (Pamattiesību hartas 3. panta otrā daļa) 	<p>Klonen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbot des reproduktiven ~s von Menschen (Art. 3 II Grundrechtecharta) 	<p>cloning</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohibition of the reproductive ~ of human beings (art. 3(2) Charter of Fundamental Rights)
<p>KLP (Kopējā lauksaimniecības politika)</p>	<p>GAP (Gemeinsame Agrarpolitik)</p>	<p>CAP (Common Agricultural Policy)</p>
<p>KMK (Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi = Kopienas Muitas kodekss)</p>	<p>ZK (Verordnung (EWG) Nr. 2913/92 des Rates vom 12. Oktober 1992 zur Festlegung des Zollkodex der Gemeinschaften = Zollkodex)</p>	<p>CC (Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code = Customs Codex)</p>
<p>KMT (Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu = Kopējais muitas tarifs)</p>	<p>GZT (Verordnung (EWG) Nr. 2658/87 des Rates vom 23. Juli 1987 über die zolltarifliche und statistische Nomenklatur sowie den Gemeinsamen Zolltarif = Gemeinsamer Zolltarif)</p>	<p>CCT (Council Regulation (EEC) No 2658/87 of 23 July 1987 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff = Common Customs Tariff)</p>
<p>kohēzija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kohēzijas fonds - ekonomiskā, sociālā un teritoriālā ~ (ESDL 174. un turpm. panti) 	<p>Zusammenhalt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kohäsionsfonds - wirtschaftlicher, sozialer und territorialer ~ (Art. 174 ff. AEUV) 	<p>cohesion</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cohesion Fund - economic, social and territorial ~ (art. 174 et seq. FEU Treaty)
<p>Kohēzijas fonds</p>	<p>Kohäsionsfonds</p>	<p>Cohesion Fund</p>
<p>kolektīvā vienošanās</p>	<p>Tarifvertrag</p>	<p>collective agreement</p>

¹⁷ Kad tiesu spriedumi tiek nosaukti pēc lietas dalībnieku vārdiem, tie *nav* jātulko vai jātranskribē citās valodās - pat tad, ja tas kādā valodā ir pieņemts. Tas pats attiecas uz t.s. "formulām", kas ir izveidotas, balstoties uz tiesas spriedumiem (tāpēc: "*Keck* formula", nevis "Keka formula"). Ikviena tulkošana vai transkribēšana var novest pie pārpratumiem un tādējādi neprofesionālā veidā apgrūtināt starpvalodu juridisko saziņu. Turklāt tā var tikt saprasta kā cilvēka cieņas pārkāpums un līdz ar to arī kā kopējo Eiropas vērtību noraidīšana. Mēs iesakām ilustrēt vārda citvalodu izcelsmi, iezīmējot to *slīprakstā*. Ja nepieciešams, var pievienot vārda transkripciju kvadrātiekavās (piem., "EKT, apv. lietas C-267/91 un C-268/91, *Keck* [Keks]").

(Eiropas) Komisija - ģenerāldirektori - ģenerālsēkretariāts - juridiskais dienests - komisārs (~as loceklis) - priekšsēdētājs - priekšlikums izteikt neuzticību (~ai)	(Europäische) Kommission - Generaldirektionen - Generalsekretariat - Juristischer Dienst - Kommissar (Mitglied der ~) - Präsident - Misstrauensantrag (gegen die ~)	(European) Commission - Directorates-general - Secretariat-General - Legal Service - Commissioner (Member or the ~) - President - motion of censure (against the ~)
Komitoloģijas lēmums (Padomes lēmums 1999/468/EG (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību)	Komitologie-Beschluss (Beschluss des Rates 1999/468/EG vom 28. Juni 1999 zur Festlegung der Modalitäten für die Ausübung der der Kommission übertragenen Durchführungsbefugnisse)	Comitology Decision (Council Decision 1999/468/EC of 28 June 1999 laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission)
komitoloģijas procedūra (sekundāro tiesību aktu ieviešanas noteikumu īstenošanai) - konsultēšanās procedūra (Komitoloģijas lēmuma 3. pants) - padomdevēja komiteja - vadības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 4. pants) - vadības komiteja - regulatīvā procedūra (Komitoloģijas lēmuma 5. pants) - regulatīvā komiteja - drošības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 6. pants)	Komitologie-Verfahren (zum Erlass von Durchführungsvorschriften zum Sekundärrecht) - Beratungsverfahren (Art. 3 Komitologie-Beschluss) - Beratender Ausschuss - Verwaltungsverfahren (Art. 4 Komitologie-Beschluss) - Verwaltungsausschuss - Regelungsverfahren (Art. 5 Komitologie-Beschluss) - Regelungsausschuss - Verfahren bei Schutzmaßnahmen (Art. 6 Komitologie-Beschluss)	comitology procedure (for the enacting of implementing rules for the implementation of secondary law) - advisory procedure (art. 3 Comitology Decision) - advisory committee - management procedure (art. 4 Comitology Decision) - management committee - regulatory procedure (art. 5 Comitology Decision) - regulatory committee - safeguard procedure (art. 6 Comitology Decision)
kompetence - ekskluzīvā ~ (ESDL 2. panta pirmā daļa) - dalītā ~ (ESDL 2. panta otrā daļa) - koordinēšanas ~ (ESDL 2. panta trešā un piektā daļa) - atbalstošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - papildinošā ~ (ESDL 2. panta piektā daļa) - konkurējošā ~ - paralēlā ~ - netieši noteikta pilnvara - Kopienas ~ - Savienības ~ - ~ču nodošana - ~ču sadalījums - ~ču pārkāpšana - ~ces trūkums - ~ noteikt ~ci, kompetenču kompetence	Kompetenz (Zuständigkeit) - ausschließliche ~ (Art. 2 I AEUV) - geteilte ~ (Art. 2 II AEUV) - koordinierende ~ (Art. 2 III, V AEUV) - unterstützende ~ (Art. 2 V AEUV) - ergänzende ~ (Art. 2 V AEUV) - konkurrierende ~ - parallele ~ - implizite ~, ungeschriebene ~ - Gemeinschafts~ - Unions~ - ~übertragung - ~verteilung - ~überschreitung - Unzuständigkeit - ~-Kompetenz	competence - exclusive ~ (art. 2(1) FEU Treaty) - shared ~ (art. 2(2) FEU Treaty) - coordinating ~ (art. 2(3, 5) FEU Treaty) - supporting ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - supplementing ~ (art. 2(5) FEU Treaty) - concurrent ~ - parallel ~ - implied power - Community ~ - Union ~ - transfer of ~s - distribution of ~s - exceeding of powers, acting ultra vires, ultra vires action - lack of ~ - ~ of competences
konfederācija	Staatenbund	confederation
konkurence - ~es tiesības - ~es kropļošana ¹⁸	Wettbewerb - ~srecht - ~sverfälschung	competition - ~ law - distortion of ~

¹⁸ Salīdzināt oficiālo tulkojumu konsolidētajā ESDL saskaņā.

Konkurences noteikumu īstenošanas regula (Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā)	Kartellrechtsverordnung (Verordnung (EG) Nr. 1/2003 des Rates vom 16. Dezember 2002 zur Durchführung der in den Artikeln 81 und 82 des Vertrags niedergelegten Wettbewerbsregeln)	Antitrust Enforcement Regulation (Council Regulation (EC) No 1/2003 of 16 December 2002 on the implementation of the rules on competition laid down in Articles 81 and 82 of the Treaty)
konsolidētā versija	konsolidierte Fassung	consolidated version
konstitucionālā apvienība ¹⁹	Verfassungsverbund ¹⁹	constitutional compound
konstitucionālās tradīcijas - dalībvalstu kopējās ~	Verfassungsüberlieferungen - gemeinsame ~ der Mitgliedstaaten	constitutional traditions - ~ common to the Member States
konstitūcija - Eiropas Konstitūcija - ~as jēdziens - konstitucionālā teorija - ~as veids (savienības ~, valsts ~) - konsitucionālais līgums - ~as identitāte, ~as kodols - ~as devējs - ~as došanas vara - (dalībvalstu) konstitucionālā autonomija - konstitucionālā kapacitāte - ESDL kā "konstitucionāls akts"? - konstitucionālā sūdzība	Verfassung - europäische ~ - ~sbegriff - ~stheorie - ~styp (Staats~, Unions~) - ~svertrag - ~sidentität, ~skern - ~geber - verfassungsgebende Gewalt - ~sautonomie (der Mitgliedstaaten) - ~sfähigkeit (der Europäischen Union) - AEUV als "Verfassungsurkunde"? - ~sbeschwerde	constitution - European ~ - concept of ~ - ~al theory - type of ~ (state ~, union ~) - ~al treaty - identity of the ~, essence of the ~ - constituent authority - constituent power - ~al autonomy (of the member states) - ~al capacity (of the European Union) - FEU Treaty as "constitutional charter"? - ~al complaint
konsultēšanās (ar Eiropas Parlamentu)	Anhörung (des Europäischen Parlamentes)	consultation (of the European Parliament)
konsultēšanās procedūra (Komitoloģijas lēmuma 3. pants)	Beratungsverfahren (Art. 3 Komitologie-Beschluss)	advisory procedure (art. 3 Comitology Decision)
konverģences kritēriji (kritēriji dalībai monetārajā savienībā, ESDL 140. panta pirmā daļa, Protokols par konverģences kritērijiem)	Konvergenzkriterien (Kriterien für die Beteiligung an der Währungsunion, Art. 140 I AEUV, Protokoll über die Konvergenzkriterien)	convergence criteria (criteria for the participation in the monetary union, art. 140(1) FEU Treaty, Protocol on the convergence criteria)
kopējais tirgus	Gemeinsamer Markt	common market
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik (GASP)	Common Foreign and Security Policy (CFSP)
Kopējā lauksaimniecības politika (KLP)	Gemeinsame Agrarpolitik (GAP)	Common Agricultural Policy (CAP)
kopēja nostāja (ESL 12. un 34. pants [Nicas līguma redakcijā]; šobrīd: Savienības nostāja/attieksme, ESL 25. un 29. pants)	gemeinsamer Standpunkt (Art. 12, 34 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza; jetzt: Standpunkt der Union (Art. 25, 29 EUV))	common position (art. 12, 34 EU Treaty [version of Nice]; now: position/approach of the Union, art. 25, 29 EU Treaty)
Kopējā tirdzniecības politika	Gemeinsame Handelspolitik	Common Commercial Policy
Kopējā zivsaimniecības politika (KZP)	Gemeinsame Fischereipolitik (GFP)	Common Fisheries Policy (CFP)

¹⁹ Šis dažu autoru lietotais termins Eiropas Savienības tiesībās atspoguļo (šo autoru) ideju, ka Eiropas Savienībā dalībvalstu konstitūcijas un Savienības dibināšanas līgumi ir savienoti konstitucionālā veselumā.

Kopējās ārpolitikas un drošības politikas vadlīnijas (ESL 25. pants)	allgemeine Leitlinie der Gemeinsamen Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 25 EUV)	general guidelines for the common foreign and security policy (art. 25 EU Treaty)
Kopējās ārpolitikas un drošības politikas Augstais pārstāvis (ESL 18. panta trešā daļa [Nicas līguma redakcijā]); šobrīd: Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (ESL 18. pants)	Hoher Vertreter für die Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 18 III EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza); heute: Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 18 EUV)	High Representative for the common foreign and security policy (art. 18(3) EU Treaty [version of Nice]); now: High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (art. 18 EU Treaty)
Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP); agrāk: Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP)	Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP); früher: Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP)	Common Security and Defence Policy (CSDP); formerly: European Security and Defence Policy (ESDP)
Kopienas Muitas kodekss (Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi = KMK)	Zollkodex (Verordnung (EWG) Nr. 2913/92 des Rates vom 12. Oktober 1992 zur Festlegung des Zollkodex der Gemeinschaften = ZK)	Customs Codex (Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 establishing the Community Customs Code = CC)
Kopienas preču zīme	Gemeinschaftsmarke	Community trade mark (CTM)
Kopienas tiesības ²⁰ - skat. arī → Eiropas Savienības tiesības - primārās tiesības - sekundārās tiesības	Gemeinschaftsrecht ²⁰ - siehe auch → Unionsrecht - Primärrecht - Sekundärrecht	Community law ²⁰ - see also → Union law - primary law - secondary law
kopīga rīcība (ESL 12. un 14. pants [Nicas līguma redakcijā]; tagad skat. ESL 25. un 28. pantu)	gemeinsame Aktion (Art. 12, 14 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza; siehe jetzt Art. 25, 28 EUV)	joint action (art. 12, 14 EU Treaty [version of Nice]; see now art. 25, 28 EU Treaty)
kopīga stratēģija (ESL 12. pants [Nicas līguma redakcijā])	gemeinsame Strategie (Art. 12 EUV in der Fassung des Vertrages von Nizza)	common strategy (art. 12 EU Treaty [version of Nice])
kopīga tirgus organizācija	gemeinsame Marktordnung, gemeinsame Marktorganisation	common market organization
koplēmuma procedūra (EKL 251. pants; šobrīd: parastā likumdošanas procedūra, ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants)	Mitentscheidungsverfahren (Art. 251 EGV; heute: ordentliches Gesetzgebungsverfahren, Art. 289 I, 294 AEUV)	co-decision procedure (art. 251 EC Treaty; now: ordinary legislative procedure, art. 289(1), 294 FEU Treaty)
kopsakarā ar	i. V.m. (in Verbindung mit)	read together with
Krājums (Tiesas un Pirmās instances tiesas judikatūras Krājums)	ECR (Reports of Cases before the Court of Justice and the Court of First Instance)	Slg (Sammlung der Rechtsprechung des Gerichtshofes und des Gerichts Erster Instanz)
kvantitatīvi importa/eksporta ierobežojumi (ESDL 34. un 35. pants) - pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību	mengenmäßige Einfuhr-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV) - Maßnahmen gleicher Wirkung wie ~	quantitative restrictions on imports/exports (art. 34, 35 FEU Treaty) - measures having equivalent effect to ~
KZP (Kopējā zivsaimniecības politika)	GFP (Gemeinsame Fischereipolitik)	CFP (Common Fisheries Policy)

²⁰ Pareizo terminoloģiju skat. 9. atsaucē.

L		
<p>laba pārvaldība</p> <p>- tiesības uz labu pārvaldību (Pamattiesību hartas 41. pants)</p>	<p>gute Verwaltung</p> <p>- Recht auf ~ (Art. 41 Grundrechtecharta)</p>	<p>good administration</p> <p>- right to ~ (art. 41 Charter of Fundamental Rights)</p>
<p>leģislatīvs akts (tiesību akts, kas pieņemts īpašā likumdošanas procedūrā, ESDL 289. panta trešā daļa)</p>	<p>Gesetzgebungsakt (Rechtsakt, der gemäß einem Gesetzgebungsverfahren angenommen wird, Art. 289 III AEUV)</p>	<p>legislative act (legal act adopted by legislative procedure, 289(3) FEU Treaty)</p>
<p>lēmuma pieņemšanas tiesības</p>	<p>Entscheidungsrecht</p>	<p>decision-making power</p>
<p>lēmums (ESDL 288. panta ceturrtā rindkopa)</p>	<p>Beschluss (Art. 288 UA 4 AEUV; siehe früher: Entscheidung, Art. 249 UA 4 EGV)</p>	<p>decision (art. 288 sub-sect. 4 FEU Treaty)</p>
<p>lietas faktiskie apstākļi</p>	<p>Sachverhalt</p>	<p>facts of the case</p>
<p>likumdošanas procedūra</p> <p>- parastā likumdošanas procedūra (ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants); agrāk: koplēmuma procedūra (EKL 251. pants)</p> <p>- sadarbības procedūra (EKL 252. pants)</p> <p>- piekrišanas procedūra</p> <p>- konsultēšanās procedūra</p> <p>- budžeta pieņemšanas procedūra (ESDL 314. pants)</p> <p>- Līgumu pārskatīšanas procedūra (ESL 48. pants)</p> <p>- komitoloģijas procedūra (konsultēšanās procedūra, vadības procedūra, regulatīvā procedūra)</p>	<p>Rechtsetzungsverfahren</p> <p>- ordentliches Gesetzgebungsverfahren (Art. 289 I, 294 AEUV); früher: Mitentscheidungsverfahren (Art. 251 EGV)</p> <p>- Kooperationsverfahren, Verfahren der Zusammenarbeit (Art. 252 EGV)</p> <p>- Zustimmungsverfahren</p> <p>- Anhörungsverfahren</p> <p>- Haushaltsverfahren (Art. 314 AEUV)</p> <p>- Vertragsänderungsverfahren (Art. 48 EUV)</p> <p>- Komitologieverfahren (Beratungsverfahren, Verwaltungsverfahren, Regelungsverfahren)</p>	<p>legislative procedure</p> <p>- ordinary legislative procedure (art. 289(1), 294 FEU Treaty); formerly: co-decision procedure (art. 251 EC Treaty)</p> <p>- cooperation procedure (art. 252 EC Treaty)</p> <p>- assent procedure</p> <p>- consultation procedure</p> <p>- budgetary procedure (art. 314 FEU Treaty)</p> <p>- treaty revision procedure (art. 48 EU Treaty)</p> <p>- comitology procedure (advisory procedure, management procedure, regulatory procedure)</p>
<p>Lisabonas Līgums, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu</p>	<p>Vertrag von Lissabon zur Änderung des Vertrags über die Europäische Union und des Vertrags zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft</p>	<p>Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community</p>
<p>"Līgumu noteicējas" (dalībvalstis)</p>	<p>"Herren der Verträge" (die Mitgliedstaaten)</p>	<p>"masters of the treaties" (the member states)</p>
<p>Līgumu pārskatīšanas procedūra (ESL 48. pants)</p> <p>- parastā ~ (ESL 48. pants)</p> <p>- vienkāršotā ~ (ESL 48. pants)</p>	<p>Vertragsänderungsverfahren (Art. 48 EUV)</p> <p>- ordentliches ~ (Art. 48 EUV)</p> <p>- vereinfachtes ~ (Art. 48 EUV)</p>	<p>treaty revision procedure (art. 48 EU Treaty)</p> <p>- ordinary ~ (art. 48 EU Treaty)</p> <p>- simplified ~ (art. 48 EU Treaty)</p>
<p>Līgums par Eiropas Savienības darbību (ESDL)</p>	<p>Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union (AEUV)</p>	<p>Treaty on the Functioning of the European Union (FEU Treaty)</p>
<p>Līgums par Eiropas Savienību (ESL)</p>	<p>Vertrag über die Europäische Union (EUV)</p>	<p>Treaty on European Union (EU Treaty)</p>
<p>Līgums par Konstitūciju Eiropai</p>	<p>Vertrag über eine Verfassung für Europa</p>	<p>Treaty establishing a Constitution for Europe</p>
<p>līgums</p> <p>- starptautisks ~</p>	<p>Vertrag</p> <p>- völkerrechtlicher ~</p>	<p>treaty</p> <p>- international ~</p>

"Līgumu sargātāja" (Komisija)	"Hüterin der Verträge" (die Kommission)	"guardian of the Treaties" (the Commission)
lojalitāte Eiropas Savienībā	Unionstreue	loyalty within the Union
L		
ļauņprātīga dominējošā stāvokļa izmantošana (ESDL 102. pants)	Missbrauch einer marktbeherrschenden Stellung (Art. 102 AEUV)	abuse of a dominant position within the market (art. 102 FEU Treaty)
M		
maksājumi ar muitas nodevām līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 30. pants)	Abgaben gleicher Wirkung wie Zölle, zollgleiche Abgaben (Art. 30 AEUV)	charges having equivalent effect to customs duties (art. 30 FEU Treaty)
maksājums - maksāšanas līdzeklis - ~u aprite, ~u transakcijas - maksāšanas pienākums	Zahlung - ~smittel - ~sverkehr - ~sverpflichtung	payment - means of ~ - movement of ~s, ~ transactions - financial obligation
maksājumu aprites brīvība (ESDL 63. un turpm. panti)	Zahlungsverkehrsfreiheit (Art. 63 ff. AEUV)	free movement of payments (art. 63 et seq. FEU Treaty)
Maksājumu pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK)	Zahlungsdiensterichtlinie (Richtlinie 2007/64/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 13. November 2007 über Zahlungsdienste im Binnenmarkt, zur Änderung der Richtlinien 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG und 2006/48/EG sowie zur Aufhebung der Richtlinie 97/5/EG)	Payment Services Directive (Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on payment services in the internal market amending Directives 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 97/5/EC)
mākslas un zinātnes brīvība (Pamattiesību hartas 13. pants)	Kunst- und Wissenschaftsfreiheit (Art. 13 Grundrechtecharta)	freedom of the arts and sciences (art. 13 Charter of Fundamental Rights)
mērķis	Ziel	objective
Migrējošā darbaspēka sociālās nodrošināšanas regula (Padomes Regula (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienas teritorijā; šobrīd: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu)	Wanderarbeitnehmer-Verordnung (Verordnung (EWG) Nr. 1408/71 des Rates vom 14.06.1971 zur Anwendung der Systeme der sozialen Sicherheit auf Arbeitnehmer und deren Familien, die innerhalb der Gemeinschaft zu- und abwandern; jetzt abgelöst durch Verordnung (EG) Nr. 883/2004 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 29.04.2004 zur Koordinierung der Systeme der sozialen Sicherheit)	Social security for migrant workers Regulation (Regulation (EEC) No 1408/71 of the Council of 14 June 1971 on the application of social security schemes to employed persons and their families moving within the Community; now: Regulation (EC) No 883/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the coordination of social security systems)
mītnes valsts	Heimatstaat	home state
mobilitāte - pārrobežu ~	Mobilität - grenzüberschreitende ~	mobility - cross-border ~
monētārā savienība	Währungsunion	monetary union

<p>morāle - sabiedrības ~ (ESDL 36. pants)</p>	<p>Sittlichkeit - öffentliche ~ (Art. 36 AEUV)</p>	<p>morality - public ~ (art. 36 FEU Treaty)</p>
<p>muita - ievēd~ - izved~ - maksājumi ar muitas nodevām līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 30. pants) - Kopējais Muitas tarifs (KMT) - Kopienas Muitas kodekss (KMK)</p>	<p>Zoll - Einfuhr~ - Ausfuhr~ - zollgleiche Abgaben (Abgaben gleicher Wirkung, Art. 30 AEUV) - Gemeinsamer ~tarif (GZT) - ~kodex (ZK)</p>	<p>customs duty - ~ on imports - ~ on exports - charges having equivalent effect to customs duties (art. 30 FEU Treaty) - Common Customs Tariff (CCT) - Customs Codex, Customs Code (CC)</p>
<p>muitas savienība (ESDL 28. un turpm. panti)</p>	<p>Zollunion (Art. 28 ff. AEUV)</p>	<p>customs union (art. 28 et seq. FEU Treaty)</p>
N		
<p>(dalībvalsts) nacionālā identitāte</p>	<p>nationale Identität (des Mitgliedstaates)</p>	<p>national identity (of the member state)</p>
<p>(pamatbrīvību) nediskriminējošs ierobežojums - nediskriminējoša ierobežojuma jēdziens - pamatbrīvības kā nediskriminējoša ierobežojuma aizliegums</p>	<p>Beschränkung (einer Grundfreiheit) - ~sbegriff - Grundfreiheiten als ~sverbote</p>	<p>restriction (of a fundamental freedom) - concept of ~ - fundamental freedoms as prohibitions of ~</p>
<p>nepareiza pilnvaru izmantošana</p>	<p>Ermessensmissbrauch</p>	<p>misuse of powers</p>
<p>netieši noteikta pilnvara</p>	<p>implizierte (stillschweigend mitinbegriffene) Kompetenz, ungeschriebene Kompetenz</p>	<p>implied power</p>
<p>nodarbošanās, nodarbinātība - pašnodarbinātība</p>	<p>Beschäftigung, Erwerbstätigkeit - selbständige Erwerbstätigkeit</p>	<p>employment, occupation - self-employment</p>
<p>nodibinājums - uzņemošā dalībvalsts</p>	<p>Niederlassung - ~smitgliedstaat</p>	<p>establishment - member state of ~</p>
<p>(smagi) noziedzīgi nodarījumi ar pārrobežu dimensiju (ESDL 83. pants)</p>	<p>(schwere) Straftaten mit grenzüberschreitender Dimension (Art. 83 AEUV)</p>	<p>(serious) criminal offences with cross-border dimension (art. 83 FEU Treaty)</p>
O		
<p>OLAF (Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai)</p>	<p>OLAF (Europäisches Amt für Betrugsbekämpfung)</p>	<p>OLAF (European Anti-Fraud Office)</p>
<p>OV (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis)</p>	<p>ABl. (Amtsblatt der Europäischen Union)</p>	<p>OJ (Official Journal of the European Union)</p>

P		
(Eiropas Savienības) Padome - Prezidentūra - Priekšsēdētājs - Ģenerālsēkretārs - Ģenerālsēkretariāts - Pastāvīgo pārstāvju komiteja (COREPER) - balsu svars - ~es lēmums - ~es sastāvi, ~es konfigurācijas (piem., Vispārējo lietu padome, Ārlietu padome, Ekonomikas un finanšu [lietu] padome [ECOFIN])	Rat (der Europäischen Union) - Vorsitz - Präsident - Generalsekretär - Generalsekretariat - Ausschuss der Ständigen Vertreter (COREPER) - Stimmengewichtung - ~sbeschluss - ~sformationen (z.B. Rat "Allgemeine Angelegenheiten", Rat "Auswärtige Angelegenheiten", Rat "Wirtschaft und Finanzen" [ECOFIN])	Council (of the European Union) - Presidency - President - Secretary-General - General Secretariat - Committee of Permanent Representatives (COREPER) - weighting of votes - ~ decision - ~ configurations (e.g. General Affairs Council, Foreign Affairs Council, Economic and Financial Affairs Council [ECOFIN])
padomdevēja komiteja (Komitoloģijas lēmuma 3. pants)	Beratender Ausschuss (Art. 3 Komitologie-Beschluss)	advisory committee (art. 3 Comitology Decision)
(Eiropas Savienības) padomdevējas struktūras - Reģionu komiteja - Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	beratende Einrichtungen (der Europäischen Union) - Ausschuss der Regionen - Wirtschafts- und Sozialausschuss	advisory bodies (of the European Union) - Committee of the Regions - Economic and Social Committee
(Eiropas Savienības Tiesas) pagaidu noregulējums, pagaidu pasākums	einstweilige Anordnung (des Europäischen Gerichtshofs)	interim measure (of the European Court of Justice)
pakalpojums - ~a saņēmējs - ~a sniedzējs - ~a sniegšana - Pakalpojumu direktīva - pārrobežu ~ - ~ ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (ESDL 106. panta otrā daļa)	Dienstleistung - ~sempfänger - ~serbringer - ~serbringung - ~srichtlinie - Korrespondenz- - ~ von allgemeinem wirtschaftlichem Interesse (Art. 106 II AEUV)	service - ~ recipient - ~ provider - ~ provision - Services Directive - cross-border ~ - ~ of general economic interest (art. 106(2) FEU Treaty)
Pakalpojumu direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū)	Dienstleistungsrichtlinie (Richtlinie 2006/123/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 12. Dezember 2006 über Dienstleistungen im Binnenmarkt)	Services Directive (Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market)
pakalpojumu sniegšanas brīvība (ESDL 56. un turpm. panti) - brīvība sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī - brīvība saņemt pakalpojumus citā dalībvalstī - brīvība sniegt/saņemt pārrobežu pakalpojumus	Dienstleistungsfreiheit (Art. 56 ff. AEUV) - aktive ~ - passive ~ - Korrespondenz-~	freedom to provide services (art. 56 et seq. FEU Treaty) - freedom to provide services in another member state - freedom to receive services in another member state - freedom to provide/receive cross-border services

<p>pamatbrīvības</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjekts (nesējs) - adresāts (pienākuma nesējs) - aizsargājamā joma - iejaukšanās/ierobežojums - nediskriminējošs ierobežojums (ierobežojuma forma) - robeža - pārkāpums, prettiesisks aizskārums - horizontālā iedarbība - konverģence - konkurence - ~ kā nediskriminējoša ierobežojuma aizliegumi - ~ kā diskriminācijas aizliegumi 	<p>Grundfreiheiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Träger (Berechtigter) - Adressat (Verpflichteter) - Schutzbereich - Eingriff/Beeinträchtigung - Beschränkung (Form des Eingriffs) - Schranke - Verletzung - Drittwirkung - Konvergenz - Konkurrenz - ~ als Beschränkungsverbote - ~ als Diskriminierungsverbote 	<p>fundamental freedoms</p> <ul style="list-style-type: none"> - holder (entitled subject) - addressee (obliged subject) - sphere (scope/area) of protection - encroachment/interference - restriction (form of encroachment) - limit - violation - third-party effect, horizontal effect - convergence - concurrence - ~ as prohibitions of restriction - ~ as prohibitions of discrimination
<p>pamatbrīvības adresāts (pienākuma nesējs)</p>	<p>Grundfreiheitsadressat</p>	<p>addressee (obliged subject) of a fundamental freedom</p>
<p>pamatbrīvību robeža</p>	<p>Grundfreiheitssschranke</p>	<p>limit (of a fundamental freedom)</p>
<p>pamatbrīvību subjekts (nesējs)</p>	<p>Grundfreiheitsträger</p>	<p>holder (entitled subject) of a fundamental freedom</p>
<p>pamatojums, attaisnojums (pie iejaukšanās pamatbrīvībās vai pamattiesībās) ar robežu palīdzību</p> <ul style="list-style-type: none"> - attaisnojuma pamati 	<p>Rechtfertigung (von Eingriffen in Grundfreiheiten oder Grundrechte) durch Schranken</p> <ul style="list-style-type: none"> - rechtfertigende Gründe 	<p>justification (of encroachments on fundamental freedoms or rights) by the [fundamental freedom's/right's] limits</p> <ul style="list-style-type: none"> - grounds of ~
<p>pamattiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - aizsargājamā joma - iejaukšanās - robeža - pārkāpums, prettiesisks aizskārums - ~u katalogs - Pamattiesību harta - ~u aizsardzība - "sadarbības attiecības" (starp konstitucionālo tiesu un EST nolūkā aizsargāt ~) 	<p>Grundrechte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schutzbereich - Eingriff - Schranke - Verletzung - ~skatalog - ~echarta - ~sschutz - "Kooperationsverhältnis" (zwischen Verfassungsgericht und EuGH zum Schutz der ~e) 	<p>fundamental rights</p> <ul style="list-style-type: none"> - sphere (scope/area) of protection - encroachment - limit - violation - catalogue of ~s - Charter of Fundamental Rights - protection of ~s - "relationship of cooperation" (between the Constitutional Court and the ECJ for the protection of ~s)
<p>Pamattiesību harta (Eiropas Savienības Pamattiesību harta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paskaidrojumi attiecībā uz pamattiesību hartu 	<p>Grundrechtecharta (Charta der Grundrechte der Europäischen Union = GRCh)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erläuterungen zur Charta der Grundrechte 	<p>Charter of Fundamental Rights (of the European Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Explanations relating to the Charter of Fundamental Rights
<p>pamattiesību robeža</p>	<p>Grundrechtsschranke</p>	<p>limit (of a fundamental right)</p>
<p>pamatvērtības</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~u klauzula (ESL 2. pants) 	<p>Grundwerte</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~klausel (Art. 2 EUV) 	<p>fundamental values</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ clause, clause on ~ (art. 2 EU Treaty)
<p>(Eiropas Kopienų/Savienības) paplašināšanās</p> <ul style="list-style-type: none"> - dienvidu ~ - ziemeļu ~ - austrumu ~ 	<p>Erweiterung (der Europäischen Gemeinschaften/Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Süd~ - Nord~ - Ost~ 	<p>enlargement (of the European Communities/Union)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Southern ~ - Northern ~ - Eastern ~
<p>parastā likumdošanas procedūra (ESDL 289. panta pirmā daļa un 294. pants; agrāk: koplēmuma procedūra, EKL 251. pants)</p>	<p>ordentliches Gesetzgebungsverfahren (Art. 289 I, 294 AEUV; früher: Mitentscheidungsverfahren, Art. 251 EGV)</p>	<p>ordinary legislative procedure (art. 289(1), 294 FEU Treaty; formerly: co-decision procedure, art. 251 EC Treaty)</p>

pasākumi ar kvantitatīviem importa/eksporta ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību (ESDL 34. un 35. pants)	Maßnahmen gleicher Wirkung wie mengenmäßige Einfuhr-/Ausfuhrbeschränkungen (Art. 34, 35 AEUV)	measures having equivalent effect to quantitative restrictions on imports/exports (art. 34, 35 FEU Treaty)
pastāvīga strukturētā sadarbība (Kopējās drošības un aizsardzības politikas ietvaros, ESL 42. panta sestā daļa)	Ständige Strukturierte Zusammenarbeit (im Rahmen der Gemeinsamen Sicherheits- und Verteidigungspolitik, Art. 42 VI EUV)	permanent structured cooperation (within the Common Security and Defence Policy, art. 42(6) EU Treaty)
Pastāvīgo pārstāvju komiteja (COREPER) (ESDL 240. panta pirmā daļa)	Ausschuss der Ständigen Vertreter (COREPER) (Art. 240 I AEUV)	Committee of Permanent Representatives (COREPER) (art. 240(1) FEU Treaty)
patērētāju (tiesību) aizsardzība	Verbraucherschutz	consumer protection
(Eiropas Savienības tiesību) pārkāpums - piemērošanas ~ - (nav) spēkā esamības ~a	Vorrang (des Unionsrechts) - Anwendungs~ - (kein) Geltungs~	primacy, supremacy (of Union law) - ~ in application - (no) ~ in validity
(tiesiskuma) pārbaudes pamati (ESDL 263. panta otrā rindkopa) ²³ - kompetences trūkums - būtiski [formas noteikumu vai] procedūras noteikumu pārkāpumi ²¹ - materiālo tiesību normu pārkāpumi ²² - nepareiza pilnvaru izmantošana	Klagegründe (nach Art. 263 UA 2 AEUV) ²³ - Unzuständigkeit - Verletzung wesentlicher Form- [oder Verfahrens-] Vorschriften ²⁴ - Verletzung materiellen Rechts ²⁵ - Ermessensmissbrauch	grounds of review (according to art. 263 sub-sect. 2 FEU Treaty) ²³ - lack of competence - infringement of essential [formal or] procedural requirements ²⁴ - infringement of substantive law ²⁵ - misuse of powers
pārrobežu - ~ mobilitāte	grenzüberschreitend - ~e Mobilität	cross-border - ~ mobility
persona - juridiskā - fiziskā	Person - juristische - natürliche	person - legal - natural
personu brīva pārvietošanās	Personenverkehrsfreiheit	free movement of persons
piekrišanas procedūra	Zustimmungsverfahren	assent procedure
piemērošanas joma	Anwendungsbereich	scope of application, field of application
(pasākuma/līdzekļa) piemērotība	Geeignetheit (einer Maßnahme)	suitability (of a measure)
pievienošanās (Eiropas Savienībai) - ~ akts - ~ kritēriji - līgums par ~ os	Beitritt (zur Europäischen Union) - ~sakte - ~skriterien - ~svertrag	accession (to the European Union) - Act of ~ - ~ criteria - Treaty of ~
pilnvaras	Befugnis	power
(Eiropas Kopienų) Pirmās instances tiesa; šobrīd: (Eiropas Savienības) Vispārējā tiesa	Gericht erster Instanz (der Europäischen Gemeinschaften); heute: Gericht (der Europäischen Union)	Court of First Instance (of the European Communities); now: General Court (of the European Union)

²¹ Atšķirīgais jēdziena formulējums dažādās valodās ir acīmredzams piemērs tiesību terminu dažādībai Eiropā. Kamēr oriģinālversijā franču, itāļu, vācu un holandiešu valodā, sekojot franču tiesību tradīcijām, tiek runāts par *formai izvirzāmo prasību ievērošanu* ("...formes substantielles", "...forme sostanziali", "...wesentlicher Formvorschriften", "...wezenlijke vormvoorschriften"), vēlāk ieviestais tulkojums angļu valodā min tikai *procedūrai izvirzāmo prasību ievērošanu* ("...essential procedural requirements"). Oficiālais tulkojums latviešu valodā atbilst ESDL tulkojumam angļu valodā ("būtisku procedūras noteikumu pārkāpumi"). Interpretācijas rezultāts tomēr ir vienāds: *formai izvirzāmo prasību ievērošana* ietver sevī *procedūras noteikumu ievērošanu*, savukārt angļiem šo jēdzienu izprante ir apgriezta.

²² ESDL 263. panta otrā rindkopa tieši nosaka: "prasības sakarā ar [...] Līgumu vai jebkuru ar to piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem". Tā kā visi ārējie un formālie trūkumi iekļaujas pirmajos divos prasības pamatos, tad praksē šis prasības pamats aprobežojas ar materiālo tiesību normu pārkāpumu.

plašsaziņas līdzekļu brīvība (Pamattiesību hartas 11. panta otrā daļa)	Medienfreiheit (Art. 11 II Grundrechtecharta)	freedom of the media (art. 11(2) Charter of Fundamental Rights)
polīcijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās	polizeiliche und justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (PJZ)	police and judicial cooperation in criminal matters (PJC)
(Eiropas Savienības) politikas - Kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP); agrāk: Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP) - Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) - Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP) - Kopējā zivsaimniecības politika (KZP) - Kopējā tirdzniecības politika - Kopējā transporta politika	Politiken (der Europäischen Union) - Gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik (GSVP); früher: Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP) - Gemeinsame Agrarpolitik (GAP) - Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik (GASP) - Gemeinsame Fischereipolitik (GFP) - Gemeinsame Handelspolitik - Gemeinsame Verkehrspolitik	policies (of the European Union) - Common Security and Defence Policy (CSDP); formerly: European Security and Defence Policy (ESDP) - Common Agricultural Policy (CAP) - Common Foreign and Security Policy (CFSP) - Common Fisheries Policy (CFP) - Common Commercial Policy - Common Transport Policy
Politikas un drošības komiteja (ESL 38. pants)	Politisches und Sicherheitspolitisches Komitee (PSK) (Art. 38 EUV)	Political and Security Committee (PSC) (art. 38 EU Treaty)
prasība - celt ~u - pamatota/nepamatota ~ - ~as pieņemamība	Klage - ~erheben - begründete/unbegründete ~ - Zulässigkeit der ~	action - to bring/file an ~ - well-founded/unfounded ~ - admissibility of the ~
prasība bezdarbības dēļ (pret Eiropas Savienības institūcijām, ESDL 265. pants)	Untätigkeitsklage (gegen Unionsorgane, Art. 265 AEUV)	action for failure to act (against Union institutions, art. 265 FEU Treaty)
prasība par atzīšanu par spēkā neesošu (par sekundāriem tiesību aktiem, ESDL 263. pants) - tiesiskuma pārbaudes pamati / prasības pamati (kompetences trūkums, būtiski [formas noteikumu vai] procedūras noteikumu pārkāpumi, ¹ materiālo tiesību normu pārkāpumi, ² nepareiza pilnvaru izmantošana)	Nichtigkeitsklage (gegen Sekundärrechtsakte, Art. 263 AEUV) - Klagegründe (Unzuständigkeit, Verletzung wesentlicher Form- [oder Verfahrens-] vorschritten, ²⁴ Verletzung materiellen Rechts, ²⁵ Ermessensmissbrauch)	action for annulment (of legal acts of the Community, art. 263 FEU Treaty) - grounds of review/action (lack of competence, infringement of essential [formal or] procedural requirements, ²⁴ infringement of substantive law, ²⁵ misuse of powers)
prasības pamati (ESDL 263. panta otrā rindkopā) ²³ - kompetences trūkums - būtiski [formas noteikumu vai] procedūras noteikumu pārkāpumi ²⁴ - materiālo tiesību normu pārkāpumi ²⁵ - nepareiza pilnvaru izmantošana	Klagegründe (nach Art. 263 UA 2 AEUV) ²³ - Unzuständigkeit - Verletzung wesentlicher Form- [oder Verfahrens-] Vorschriften ²⁴ - Verletzung materiellen Rechts ²⁵ - Ermessensmissbrauch	grounds of action (according to art. 263 sub-sect. 2 FEU Treaty) ²³ - lack of competence - infringement of essential [formal or] procedural requirements ²⁴ - infringement of substantive law ²⁵ - misuse of powers
prasības pamatotība	Begründetheit der Klage	substance/merits of the case, merits/well-foundedness of the action

²³ ESDL 263. panta otrajā rindkopā minētās prasības par atzīšanu par spēkā neesošu pamatu uzskaitījums vienlaicīgi nosaka arī Eiropas Savienības tiesību akta tiesiskuma pārbaudes struktūru.

²⁴ Atšķirīgais jēdziena formulējums dažādās valodās ir acīmredzams piemērs tiesību terminu dažādībai Eiropā. Kamēr oriģinālversijā franču, itāļu, vācu un holandiešu valodā, sekojot franču tiesību tradīcijām, tiek runāts par *formai izvērāmo prasību ievērošanu* ("...formes substantielles", "...forme sostanziali", "...wesentlicher Formvorschriften", "...wezenlijke vormvoorschriften"), vēlāk ieviestais tulkojums angļu valodā min tikai *procedūrai izvērāmo prasību ievērošanu* ("...essential procedural requirements"). Oficiālais tulkojums latviešu valodā atbilst ESDL tulkojumam angļu valodā ("būtisku procedūras noteikumu pārkāpumi"). Interpretācijas rezultāts tomēr ir vienāds: *formai izvērāmo prasību ievērošana* ietver sevī *procedūras noteikumu ievērošanu*, savukārt angļiem šo jēdzienu izprante ir apgriezta.

²⁵ ESDL 263. panta otrā rindkopā tieši nosaka: "prasības sakarā ar [...] Līgumu vai jebkuru ar to piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem". Tā kā visi ārējie un formālie trūkumi iekļaujas pirmajos divos prasības pamatos, tad praksē šis prasības pamats aprobežojas ar materiālo tiesību normu pārkāpumu.

prasības pieņemamība	Zulässigkeit der Klage	admissibility of the action
<p>prasību veidi</p> <ul style="list-style-type: none"> - prasība par atzīšanu par spēkā neesošu (par sekundāriem tiesību aktiem, ESDL 263. pants) - zaudējumu atlīdzības prasība (pret Eiropas Savienību, ESDL 268. pants) - prasība bezdarbības dēļ (pret Eiropas Savienības institūcijām, ESDL 265. pants) - prasība par Līgumu noteikumu pārkāpumu (pret dalībvalstīm, ESDL 258. un 259. pants) - prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūra (pēc dalībvalsts tiesas lūguma, ESDL 267. pants) - atzinuma sniegšanas procedūra (ESDL 218. panta vienpadsmitā daļa) 	<p>Klagearten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nichtigkeitsklage (gegen Sekundärrechtsakte, Art. 263 AEUV) - Schadensersatzklage (Union, Art. 268 AEUV) - Untätigkeitsklage (gegen Unionsorgane, Art. 265 AEUV) - Vertragsverletzungsklage (gegen Mitgliedstaat, Art. 258 f. AEUV) - Vorabentscheidungsverfahren (auf Vorlage eines mitgliedstaatlichen Gerichts, Art. 267 AEUV) - Gutachtenverfahren (Art. 218 XI AEUV) 	<p>forms of action</p> <ul style="list-style-type: none"> - action for annulment (of legal acts of the Community, art. 263 FEU Treaty) - action for damages (against the Union, art. 268 FEU Treaty) - action for failure to act (against Union institutions, art. 265 FEU Treaty) - action for failure to fulfil obligations (against member state, art. 258 et seq. FEU Treaty) - preliminary ruling proceedings (on reference for a preliminary ruling by a national Court (art. 267 FEU Treaty) - opinion proceeding (art. 218(11) FEU Treaty)
<p>preces</p> <ul style="list-style-type: none"> - preču eksports - preču imports - preču piegāde - preču aprīte, preču kustība, preču tirdzniecība - preču aprītes brīvība - pārrobežu tirdzniecība - tirdzniecība Eiropas Kopienas iekšējā tirgū 	<p>Waren</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ausfuhr - ~einfuhr - ~lieferung - ~verkehr - ~~sfreiheit - grenzüberschreitender ~~ - innergemeinschaftlicher ~~ 	<p>goods</p> <ul style="list-style-type: none"> - export of ~ - import of ~ - delivery of ~ - movement of ~, circulation of ~, trade - free movement of ~ - cross-border trade - intra-community trade
<p>prejudiciālais nolēmums (pieņem EST saskaņā ar ESDL 267. pantu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - prejudiciālā nolēmuma sniegšanas procedūra - tiesas pieteikums prejudiciālā nolēmuma sniegšanai 	<p>Vorabentscheidung (des EuGH nach Art. 267 AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vorabentscheidungsverfahren - Richtervorlage im Vorabentscheidungsverfahren 	<p>preliminary ruling (of the ECJ according to art. 267 FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - preliminary ruling proceedings - reference for a preliminary ruling
(Padomes) prezidentūra	Vorsitz (des Rates)	Presidency (of the Council)
priekšlikums izteikt neuzticību (Komisijai)	Misstrauensantrag (gegen Kommission)	motion of censure (against the Commission)
<p>primārās tiesības</p> <ul style="list-style-type: none"> - dibināšanas līgumi (ESL, EKL/ESDL, EURATOM līgums, protokoli) - Pamattiesību harta - vispārējie Eiropas Savienības tiesību principi - (papildinošas) paražu tiesības - starptautisko tiesību vispārējie noteikumi (diskutābli) 	<p>Primärrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gründungsverträge (EUV, EGV/AEUV, EAGV, Protokolle) - Grundrechtecharta - allgemeine Grundsätze des Unionsrechts - (ergänzendes) Gewohnheitsrecht - allgemeine Regeln des Völkerrechts (umstritten) 	<p>primary law</p> <ul style="list-style-type: none"> - founding treaties (EU Treaty, EC/FEU Treaty, EURATOM Treaty, protocols) - Charter of Fundamental Rights - general principles of Union law - (complementing) customary law - general rules of international law (disputed)

<p>princips</p> <ul style="list-style-type: none"> - vispārējs Eiropas Savienības tiesību ~ - dalībvalstu nacionālās identitātes respektēšanas ~ (ESL 4. panta otrā daļa) - noteiktu pilnvaru piešķiršanas ~, kompetences piešķiršanas ~ (ESL 5. panta pirmā un otrā daļā¹³) - (dalībvalsts konstitucionālo tiesību) labvēlīguma pret Eiropas Savienības tiesībām ~ - ~ par vienādu atalgojumu sievietēm un vīriešiem (ESDL 157. panta pirmā daļā) - dalībvalstu vienlīdzības saistībā ar Līgumiem respektēšanas ~ (ESL 4. panta otrā daļa) - institucionālā līdzsvara ~ - lojālas sadarbības ~ (ESL 4. panta trešā daļa) - ~, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence (ESDL 119. pants) - pārstāvības demokrātijas ~ (ESL 10. panta pirmā daļa) - lojalitātes Eiropas Savienībā ~ - samērīguma ~, proporcionalitātes ~ - subsidiaritātes ~ (ESL 5. panta pirmā un trešā daļa) 	<p>Grundsatz</p> <ul style="list-style-type: none"> - allgemeiner ~ des Unionsrechts - der Achtung der nationalen Identität der Mitgliedstaaten (Art. 4 II EUV) - ~ der begrenzten Einzelermächtigung (Art. 5 I, II EUV) - ~ der Europarechtsfreundlichkeit (des nationalen Verfassungsrechts) - ~ des gleichen Entgelts für Männer und Frauen (Art. 157 I AEUV) - ~ der Gleichheit der Mitgliedstaaten vor den Verträgen (Art. 4 II EUV) - ~ des institutionellen Gleichgewichts - ~ der loyalen Zusammenarbeit (Art. 4 III EUV) - ~ einer offenen Marktwirtschaft mit freiem Wettbewerb (Art. 119 AEUV) - ~ der repräsentativen Demokratie (Art. 10 I EUV) - ~ der Unionstreue - ~ der Verhältnismäßigkeit - Subsidiaritäts~ (Art. 5 I, III EUV) 	<p>principle</p> <ul style="list-style-type: none"> - general ~ of Union law - of respect for the national identities of the member states (art. 4(2) EU Treaty) - ~ of specific attribution of powers, ~ of conferral (art. 5(1,2) EU Treaty²⁶) - ~ of the openness (of national constitutional law) towards European Union law - ~ of equal pay for male and female workers (art. 157(1) FEU Treaty) - ~ of equality of member states before the Treaties (art. 4(2) EU Treaty) - ~ of institutional balance - ~ of sincere cooperation (art. 4(3) EU Treaty) - ~ of an open market economy with free competition (art. 119 FEU Treaty) - ~ of representative democracy (art. 10(1) EU Treaty) - ~ of loyalty within the Union - ~ of proportionality - ~ of subsidiarity (art. 5(1,3) EU Treaty)
<p>privāt(s)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~persona - ~a apvienība 	<p>privat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Privatperson - ~er Verband 	<p>private</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ person - ~ association
<p>procedūra par Līgumu noteikumu pārkāpumu (pret dalībvalstīm, ESDL 258. un 259. pants)</p> <ul style="list-style-type: none"> - soda nauda (ESDL 260. panta otrā un trešā daļa) 	<p>Vertragsverletzungsverfahren (gegen Mitgliedstaat, Art. 258 f. AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwangsgeld (Art. 260 II, III AEUV) 	<p>proceedings for failure to fulfil obligations, infringement proceedings (against member state, art. 258 et seq. FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - penalty payment (Art. 260(2, 3) FEU Treaty)
<p>profesijas [izvēles un īstenošanas] brīvība (Pamattiesību hartas 15. pants)</p>	<p>Berufsfreiheit (Art. 15 Grundrechtecharta)</p>	<p>freedom of profession (art. 15 Charter of Fundamental Rights)²⁷</p>
<p>Profesionālo kvalifikāciju atzīšanas direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu)</p>	<p>Berufsanerkennungsrichtlinie (Richtlinie 2005/36/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 7. September 2005 über die Anerkennung von Berufsqualifikationen)</p>	<p>Professional Recognition Directive (Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications)</p>
<p>proporcionalitāte, samērīgums</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~es princips, ~a princips - samērīguma pārbaude - (pasākuma/līdzekļa) leģitīmais mērķis - piemērotība - vajadzība - atbilstība (samērīgums šaurākā nozīmē) 	<p>Verhältnismäßigkeit</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~sprinzip, ~sgrundsatz - ~sprüfung - zulässiger Zweck (der Maßnahme) - Geeignetheit - Erforderlichkeit - Verhältnismäßigkeit (im engeren Sinne) 	<p>proportionality</p> <ul style="list-style-type: none"> - principle of ~ - ~ test - legitimate aim (of the measure) - suitability - necessity - proportionality (in the narrower sense)

²⁶ ESL 5. panta Lisabonas Līguma redakcijā formulējums latviešu un angļu valodā: "kompetences piešķiršanas princips" / "principle of conferral".

²⁷ Jēdzieni "freedom to choose an occupation" un "brīvība izvēlēties profesiju", kas ir lietoti Pamattiesību hartas attiecīgi angļu valodas un latviešu valodas versijā neatbilst lietotajai terminoloģijai citu valodu versijās (franču: "liberté professionnelle", nīderlandiešu: "vrijheid van beroep"; itāļu: "libertà professionale", spāņu: "libertad profesional", dāņu: "erhvervsfrihed"), un tāpēc tie ir jāuzskata par tulkošanas kļūdu.

(Eiropas Savienības) Publikāciju birojs	Amt für Veröffentlichungen (der Europäischen Union)	Publications Office (of the European Union)
publiskā iepirkuma tiesības - publiskā iepirkuma procedūra - Publiskā iepirkuma direktīva - Īpašo nozaru direktīva	Vergaberecht - Vergabeverfahren - Vergaberichtlinie - Sektorenrichtlinie	public procurement law - public procurement procedure - Public Procurement Directive - Special Sectors Directive
Publiskā iepirkuma direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu], piegādes valsts līgumu [piegādes publiskā iepirkuma līgumu] un pakalpojumu valsts līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu] slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru)	Vergaberichtlinie (Richtlinie 2004/18/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 31. März 2004 über die Koordinierung der Verfahren zur Vergabe öffentlicher Bauaufträge, Lieferaufträge und Dienstleistungsaufträge)	Public Procurement Directive (Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts)
publiskā vara, suverēnā vara - supranacionālā ~	öffentliche Gewalt, Hoheitsgewalt - supranationale ~	public power, sovereign power - supranational ~
publiskā, sabiedriskā, sabiedrības, valsts (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38) ²⁸ - sabiedrības veselība - sabiedriskā kārtība - sabiedriskā drošība, valsts drošība - sabiedrības morāle	öffentliche (in Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38) ²⁸ - ~ Gesundheit - ~ Ordnung - ~ Sicherheit - ~ Sittlichkeit	public (in art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38) ²⁸ - ~ health - ~ policy - ~ security - ~ morality
pulcēšanās un biedrošanās brīvība (Pamattiesību hartas 12. pants)	Versammlungs- und Vereinigungsfreiheit (Art. 12 Grundrechtecharta)	freedom of assembly and of association (art. 12 Charter of Fundamental Rights)
R		
ratifikācija, ratificēšana - ratificēt	Ratifizierung - ratifizieren	ratification - to ratify
regula (ESDL 288. panta otrā rindkopa)	Verordnung (Art. 288 UA 2 AEUV)	regulation (art. 288 sub-sect. 2 FEU Treaty)
regulatīvā komiteja (Komitoloģijas lēmuma 5. pants)	Regelungsausschuss (Art. 5 Komitologie-Beschluss)	regulatory committee (art. 5 Comitology Decision)
regulatīvā procedūra (Komitoloģijas lēmuma 5. pants)	Regelungsverfahren (Art. 5 Komitologie-Beschluss)	regulatory procedure (art. 5 Comitology Decision)
Reģionu komiteja	Ausschuss der Regionen	Committee of the Regions
rindkopa (nenumerēta ESDL / ESL panta daļa vai nenumurēta ESDL / ESL panta daļas iedaļa)	Unterabsatz (nicht nummerierter Teil eines Artikels oder eines Absatzes eines Artikels des AEUV/EUV = UA)	sub-section, subparagraph (unnumbered part of an article or a section of an article of the EC/EU Treaty = sub-sect.) ²⁹

²⁸ Ņemiet vērā: šo nenoteikto tiesību jēdzienu saturu, neraugoties uz līdzīgu vai identisku vārdisko skanējumu, ne vienmēr saskan ar dalībvalstu tiesībās lietoto nenoteikto tiesību jēdzienu saturu!

²⁹ Eiropas Savienības Tiesa tulkojumus latviešu valodā izmanto arī jēdzienu "daļa", savukārt nenumurētās panta daļas tā apzīmē ar jēdzienu "punkts". Šāda rīcība nav ieteicama, jo tā ir pretrunā nevien ar citēšanas veidu latviešu valodā, bet arī ar starptautiski izplatīto citēšanas metodi un noved pie pārpratumiem. Ar jēdzienu "daļa" juridiskajā latviešu valodā apzīmē nenumurētās panta daļas, nevis šo daļu rindkopas. Tas atbilst jēdzienam "Absatz" vācu valodā, "section" vai "paragraph" angļu valodā un "alinéa" franču valodā. Eiropas Savienības tiesību aktu nenumurēto daļu gadījumā

(pamatbrīvību un pamattiesību) robežas - tieši noteiktās ~ - netieši noteiktās ~ - ~u klauzula - ~u-robežas	Schranken (von Grundfreiheiten und Grundrechten) - ausdrückliche - immanente - ~klausel - ~-Schranken	limits (of fundamental freedoms and fundamental rights) - explicit ~ - inherent ~ - limitation clause - limits of ~
Roma I Regula (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I))	Rom I-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 593/2008 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 17. Juni 2008 über das auf vertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht (Rom I))	Rome I Regulation (Regulation (EC) No 593/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 on the law applicable to contractual obligations (Rome I))
Roma II Regula (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 864/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (Roma II))	Rom II-Verordnung (Verordnung (EG) Nr. 864/2007 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 11. Juli 2007 über das auf außervertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht (Rom II))	Rome II Regulation (Regulation (EC) No 864/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the law applicable to non-contractual obligations (Rome II))
S		
sabiedrīks, sabiedrības, publīks, valsts (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38) ²⁸ - sabiedrības veselība - sabiedriskā kārtība - valsts drošība, sabiedriskā drošība - sabiedrības morāle	öffentliche (in Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38) ²⁸ - ~ Gesundheit - ~ Ordnung - ~ Sicherheit - ~ Sittlichkeit	public (in art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38) ²⁸ - ~ health - ~ policy - ~ security - ~ morality
sabiedrība - oficiālais formulējums ESDL 54. pantā: "sabiedrības"	Gesellschaft - amtlicher Wortlaut in Art. 54 AEUV: "Gesellschaften"	company - official wording in art. 54 FEU Treaty: "companies or firms..."
sadarbība - tiesu iestāžu ~ krimināllietās - tiesu iestāžu ~ civillietās - policijas ~ - ciešāka ~ (ESL 20. pants, ESDL 326. un turpm. panti) - administratīvā ~ (Direktīva 2006/123) - starpvaldību ~	Zusammenarbeit - justizielle ~ in Strafsachen - justizielle ~ in Zivilsachen - polizeiliche ~ - verstärkte ~ (Art. 20 EUV, 326 ff. AEUV) - Verwaltungs~ (Richtlinie 2006/123) - intergouvernementale ~	cooperation - judicial ~ in criminal matters - judicial ~ in civil matters - police ~ - enhanced ~ (art. 20 EU Treaty, 326 et seq. FEU Treaty) - administrative ~ (Directive 2006/123) - intergovernmental ~
"sadarbības attiecības" (starp konstitucionālo tiesu un EST nolūkā aizsargāt pamattiesības)	Kooperationsverhältnis (zwischen Verfassungsgericht und EuGH zum Schutz der Grundrechte)	"relationship of cooperation" (between the Constitutional Court and the ECJ, for the protection of fundamental rights)
sadarbības procedūra (EKL 252. pants)	Kooperationsverfahren, Verfahren der Zusammenarbeit (Art. 252 EGV)	cooperation procedure (art. 252 EC Treaty)

ir runa par "daļām" – tieši tāpat kā citējot Civillikuma vai Krimināllikuma pantus. Līdz ar to, tās latviešu valodā ir jāapzīmē tāpat kā jebkurā citā valodā. Latviešu juridiskajā valodā vēl nav nostiprinājies apzīmējums "daļa" attiecībā uz nenumurētām daļu rindkopām. Šeit tiek piedāvāts jēdziens "rindkopa".

<p>samērīgums, proporcionalitāte</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~a princips, ~es princips - samērīguma pārbaude - (pasākuma/līdzekļa) leģitīmais mērķis - piemērotība - vajadzība - atbilstība (samērīgums šaurākā nozīmē) 	<p>Verhältnismäßigkeit</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~sprinzip, ~sgrundsatz - ~sprüfung - zulässiger Zweck (der Maßnahme) - Geeignetheit - Erforderlichkeit - Verhältnismäßigkeit (im engeren Sinne) 	<p>proportionality</p> <ul style="list-style-type: none"> - principle of ~ - ~ test - legitimate aim (of the measure) - suitability - necessity - proportionality (in the narrower sense)
<p>Samierināšanas komiteja (ESDL 294. panta desmitā daļa)</p>	<p>Vermittlungsausschuss (Art. 294 X AEUV)</p>	<p>Conciliation Committee (art. 294(10) FEU Treaty)</p>
<p>saskaņošana, harmonizācija</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiesību aktu ~ (dalībvalstu likumu un valsts pārvaldes iekšējo normatīvo aktu ~) - ~as pasākums 	<p>Harmonisierung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rechts~ (~ der Rechts- und Verwaltungsvorschriften der Mitgliedstaaten) - ~smaßnahme 	<p>harmonisation</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ of laws (~ of the laws and regulations [and administrative provisions] of the member states) - ~measure
<p>Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (ESL 18. pants); agrāk: Kopējās ārpolitikas un drošības politikas Augstais pārstāvis</p>	<p>Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Art. 18 EUV); früher: Hoher Vertreter für die Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik</p>	<p>High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (art. 18 EU Treaty); formerly: High Representative for the common foreign and security policy</p>
<p>(Eiropas) Savienības pilsonis (ESDL 20. pants)</p> <ul style="list-style-type: none"> - (Eiropas) Savienības pilsonība 	<p>Unionsbürger (Art. 20 AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~schaft 	<p>citizen of the Union (art. 20 FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ship of the Union
<p>(Eiropas) Savienības tiesības³⁰</p> <ul style="list-style-type: none"> - primārās tiesības - sekundārās tiesības - autonomija - vienotība - tiešā iedarbība un piemērojamība dalībvalstīs - pārkums pār dalībvalstu tiesībām 	<p>Unionsrecht (Recht der Europ. Union)³⁰</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primärrecht - Sekundärrecht - Autonomie - Einheitlichkeit - unmittelbare innerstaatliche Geltung und Anwendbarkeit - Vorrang vor dem nationalen Recht 	<p>Union law (European Union law)³⁰</p> <ul style="list-style-type: none"> - primary law - secondary law - autonomy - unity - direct effect and applicability within the member states - primacy over national law, supremacy over national law
<p>savstarpēja atzīšana</p> <ul style="list-style-type: none"> - diplomu, sertifikātu un citu pierādījumu par kvalifikāciju ~ - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu 	<p>gegenseitige Anerkennung</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ von Diplomen, Prüfungszeugnissen und sonstigen Befähigungsnachweisen - Berufsanerkennungs-Richtlinie (Richtlinie 2005/36) 	<p>mutual recognition</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ of diplomas, certificates and other evidence of formal qualifications - Professional Recognition Directive (Directive 2005/36)
<p>savstarpējās palīdzības klauzula (bruņotas agresijas gadījumā, ESL 42. panta septītā daļa)</p>	<p>Beistandsklausel (für den Fall eines bewaffneten Angriffs, Art. 42 VII EUV)</p>	<p>mutual assistance clause (for the case of armed aggression, art. 42(7) EU Treaty)</p>
<p>SE (Societas Europaea = Eiropas [uzņēmēj]sabiedrība, Eiropas komercsabiedrība³¹)</p>	<p>SE (Societas Europaea = Europäische Gesellschaft)</p>	<p>SE (Societas Europaea = European Company)</p>

³⁰ Pareizo terminoloģiju skat. 9. atsaucē.

³¹ Šis termins tiek lietots Eiropas komercsabiedrību likumā.

sekundārās tiesības - regula (ESDL 288. panta otrā rindkopa) - direktīva (ESDL 288. panta trešā rindkopa) - lēmums (ESDL 288. panta ceturtnā rindkopa) - ieviešanas noteikumi (sekundāro tiesību ieviešanai)	Sekundärrecht - Verordnung (Art. 288 UA 2 AEUV) - Richtlinie (Art. 288 UA 3 AEUV) - Beschluss (Art. 288 UA 4 AEUV); früher: Entscheidung (Art. 249 UA 4 EGV) - Durchführungsvorschriften (zur Durchführung des ~)	secondary law - regulation (art. 288 sub-sect. 2 FEU Treaty) - directive (art. 288 sub-sect. 3 FEU Treaty) - decision (art. 288 sub-sect. 4 FEU Treaty) - implementing rules (for the implementation of ~)
SEPA (vienotā euro maksājumu telpa)	SEPA (Einheitlicher Euro-Zahlungsverkehrsraum)	SEPA (Single Euro Payments Area)
shēma - pārbaudes ~	Schema - Prüfungsschema	diagram, scheme - examination scheme
soda nauda (ko maksā dalībvalsts, ESDL 260. panta otrā un trešā daļa)	Zwangsgeld (gegen Mitgliedstaat, Art. 260 II, III AEUV)	penalty payment (to be paid by a member state, art. 260(2, 3) FEU Treaty)
[soft law], ieteikuma tiesības	[Soft Law]	soft law
solidaritātes klauzula (teroristu uzbrukuma vai dabas, vai cilvēku izraisītas katastrofas gadījumā, ESDL 222. pants)	Solidaritätsklausel (für den Fall von Terroranschlägen oder Katastrophen, Art. 222 AEUV)	solidarity clause (for the case of terrorist attacks or disaster, art. 222 FEU Treaty)
Stabilitātes un izaugsmes pakts (1997. gada 17. jūnija Eiropadomes rezolūcija, Regula 1466/97, Regula 1467/97)	Stabilitäts- und Wachstumspakt (Entschließung des Europäischen Rates vom 17.06.1997, VO 1466/97, VO 1467/97)	Stability and Growth Pact (Resolution of the European Council of 17.06.1997, Regulation 1466/97, Regulation 1467/97)
starptautiskās publiskās tiesības - starptautisks līgums	Völkerrecht - völkerrechtlicher Vertrag	public international law - international treaty
starpvaldību konference	Regierungskonferenz	intergovernmental conference
starpvaldību sadarbība	intergouvernementale Kooperation	intergovernmental cooperation
stratēģiskās pamatnostādnes (plānošanai brīvības, drošības un tiesiskuma telpas ietvaros, ESDL 68. pants)	strategische Leitlinien (für die Programmplanung im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts, Art. 68 AEUV)	strategic guidelines (for planning within the area of freedom, security and justice, art. 68 FEU Treaty)
strīda iepriekšējās ārpustiesas risināšanas kārtība (piem., saskaņā ar ESDL 258. un 259. pantu)	Vorverfahren (z.B. nach Art. 258, 259 AEUV)	preliminary proceedings (e.g. according to art. 258, 259 FEU Treaty)
struktūrfondi	Strukturfonds	Structural Funds
subjektīvās tiesības	subjektives Recht	subjective right
subjekts (pamatbrīvību nesējs)	Träger (einer Grundfreiheit oder eines Grundrechts)	holder (entitled subject) (of a fundamental freedom or a fundamental right)
subsidiaritātes princips (ESL 5. panta pirmā un trešā daļa)	Subsidiaritätsprinzip (Art. 5 I, III EUV)	principle of subsidiarity (art. 5(1, 3) EU Treaty)
supranacionāla savienība ²⁸ (→ ES)	Supranationale Union ²⁸ (→ EU)	supranational union ²⁸ (→ EU)

supranacionāls - ~ā integrācija - ~a publiskā vara, suverēnā vara - ~a organizācija - ~a savienība (→ ES) - ~ās tiesības	supranational - ~e Integration - ~e öffentliche Gewalt/Hoheitsgewalt - ~e Organisation - ~ Supranationale Union (→ EU) - ~es Recht	supranational - ~ integration - ~ public power/sovereign power - ~ organisation - ~ union (→ EU) - ~ law
suverenitāte - neierobežojama valsts ~ supranacionālajā integrācijā	Souveränität - unbeeinträchtigte ~ des Staates im Prozess der supranationalen Integration	sovereignty - unaffected ~ of the state in the process of supranational integration
suverēnā vara, publiskā vara - supranacionālā ~	Hoheitsgewalt, öffentliche Gewalt - supranationale ~	sovereign power, public power - supranational ~
suverēnās tiesības	Hoheitsrechte	sovereign rights
Š		
Šengena - ~as informācijas sistēma - ~as līgumi - ~as <i>acquis</i> - ~as zona	Schengen - ~er Informationssystem - ~er Übereinkommen - ~-Besitzstand - ~-Zone	Schengen - ~ Information System - ~ Agreements - ~ acquis - ~ area
T		
tauta - Eiropas ~ - valsts ~ - Eiropas Savienības ~	Volk - europäisches ~ - Staats~ - Unions~	people - European ~ - ~ of the state - ~ of the Union
tiesas pieteikums prejudiciālā nolēmuma sniegšanai (ESDL 267. pants)	Richtervorlage im Vorabentscheidungsverfahren (Art. 267 AEUV)	reference for a preliminary ruling (art. 267 FEU Treaty)
[Eiropas Savienības] Tiesas Reglaments - Papildu procesuālie noteikumi	Verfahrensordnung des [Europäischen] Gerichtshofes - Zusätzliche Verfahrensordnung	Rules of Procedure of the [European] Court of Justice - Supplementary Rules
[Eiropas Savienības] Tiesas Statūti	Satzung des [Europäischen] Gerichtshofs	Statute of the [European] Court of Justice
tiesiskā daba	Rechtsnatur	legal nature
tiesiskums - tiesiska valsts - tiesiskas valsts princips - EK kā tiesību kopiena	Rechtsstaatlichkeit ³² - Rechtsstaat - Rechtsstaatsprinzip - EG als Rechtsgemeinschaft	[rule of law] ³² - state under the ~, state based on the ~ - [principle of the ~] - EC as community based on the ~
(vispārējās) tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs (ESDL 21. pants)	Freizügigkeitsrecht (allgemeines) (Art. 21 AEUV)	(general) freedom of movement and residence (art. 21 FEU Treaty)

³² Ņemiet vērā, ka tiesiskas valsts "Rechtsstaat" (vācu tiesības), "Etat de droit" (franču tiesības) un "rule of law" (angļu tiesības) koncepti izcelsmes ziņā bija līdzīgi, bet ne identiski, tomēr Eiropas integrācijas rezultātā tie ir ievērojami satuvinājušies.

<p>tiesības³³</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eiropas ~ - Eiropas Savienības ~ - Savienības ~ - Kopienas ~ - dalībvalsts ~ - primārās ~ - sekundārās ~ - institucionālās ~ - materiālās ~ - subjektīvās ~ - pamat~ - ~u tālākveidošana 	<p>Recht³³</p> <ul style="list-style-type: none"> - Europa~ - ~ der Europäischen Union - Unions~ - Gemeinschafts~ - mitgliedstaatliches ~ - Primär~ - Sekundär~ - institutionelles ~ - materielles ~ - subjektives ~ - Grund~ - richterliche ~sfortbildung 	<p>law³³</p> <ul style="list-style-type: none"> - European ~ - European Union ~ - Union ~ - Community ~ - national ~ - primary ~ - secondary ~ - institutional ~ - substantive ~, material ~ - subjective right - fundamental right - judicial development of ~
<p>tiesības pieņemt lēmumu</p>	<p>Entscheidungsrecht</p>	<p>decision-making power</p>
<p>tiesības uz (→ Pamattiesību harta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ dzīvību (2. pants) - ~ personas neaizskaramību (3. pants) - ~ privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants) - ~ brīvību un drošību (6. pants) - ~ savu personas datu aizsardzību (8. pants) - ~ izglītību (14. pants) - tiesības izmantot darbā iekārtošanas pakalpojumus (29. pants) - ~ veselībai nekaitīgiem, drošiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem (31. panta pirmā daļa) - ~ ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu (31. panta otrā daļa) - ~ sociālā nodrošinājuma pabalstiem (34. pants) - ~ labu pārvaldību (41. pants) - ~ efektīvu tiesību aizsardzību (47. panta pirmā daļa) - vecāka gadagājuma cilvēku ~ cienīgu un neatkarīgu dzīvi (25. pants) - vecāka gadagājuma cilvēku ~ piedalīšanos sabiedriskajā un kultūras dzīvē (25. pants) - bērnu ~ aizsardzību un gādību (24. panta pirmā daļa) - bērnu tiesības uzturēt personiskas attiecības ar abiem vecākiem (24. panta trešā daļa) 	<p>Recht auf (→ Grundrechtecharta)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ Leben (Art. 2) - ~ Unversehrtheit (Art. 3) - ~ Achtung des Privat- und Familienlebens (Art. 7) - ~ Freiheit und Sicherheit (Art. 6) - ~ Schutz der personenbezogenen Daten (Art. 8) - ~ Bildung (Art. 14) - ~ Zugang zu Arbeitsvermittlungsdiensten (Art. 29) - ~ gesunde, sichere und würdige Arbeitsbedingungen (Art. 31 I) - ~ bezahlten Jahresurlaub (Art. 31 II) - ~ Zugang zu den Leistungen der sozialen Sicherheit (Art. 34) - ~ gute Verwaltung (Art. 41) - ~ wirksamen Rechtsbehelf (Art. 47 I) - Recht älterer Menschen auf ein würdiges und unabhängiges Leben (Art. 25) - Recht älterer Menschen auf Teilnahme am sozialen und kulturellen Leben (Art. 25) - Recht des Kindes auf Schutz und Fürsorge (Art. 24 I) - Recht des Kindes auf persönliche Beziehungen zu beiden Elternteilen (Art. 24 III) 	<p>right to (→ Charter of Fundam. Rights)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ life (art. 2) - ~ the integrity of the person (art. 3) - ~ respect for private and family life (art. 7) - ~ liberty and security (art. 6) - ~ the protection of personal data (art. 8) - ~ education (art. 14) - right of acces to placement services (art. 29) - ~ working conditions which respect health, safety and dignity (art. 31(1)) - ~ an annual period of paid leave (art. 31(2)) - ~ social security benefits (art. 34) - ~ good administration (art. 41) - ~ an effective remedy (art. 47(1)) - right of the elderly to lead a life of dignity and independence (art. 25) - right of the elderly to participate in social and cultural life (art. 25) - right of the child to protection and care (art. 24(1)) - right of the child to personal relationship with both parents (art. 24(3))
<p>tiesībsubjektība</p>	<p>Rechtspersönlichkeit</p>	<p>legal personality</p>

³³ Pareizo terminoloģiju skat. 9. atsaucē.

<p>tiesību akts (ESDL 288. pants)</p> <ul style="list-style-type: none"> - regula - direktīva - lēmums - ieteikums (juridiski nesaistošs) - atzinums (juridiski nesaistošs) - leģislatīvs akts (tiesību akts, kas pieņemts īpašā likumdošanas procedūrā, ESDL 289. panta trešā daļa) - neleģislatīvs akts - deleģētais akts (ESDL 290. pants) - īstenošanas akts (ESDL 291. pants) - likums 	<p>Rechtsakt (Art. 288 AEUV)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verordnung - Richtlinie - Beschluss (siehe früher: Entscheidung) - Empfehlung (rechtlich unverbindlich) - Stellungnahme (rechtlich unverbindl.) - Gesetzgebungsakt (~, der gemäß einem Gesetzgebungsverfahren angenommen wird, Art. 289 III AEUV) - Rechtsakt ohne Gesetzescharakter - delegierter ~ (Art. 290 AEUV) - Durchführungs~ (Art. 291 AEUV) - Gesetz 	<p>legal act (art. 288 FEU Treaty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulation - directive - decision - recommendation (no binding force) - opinion (no binding force) - legislative act (~ adopted by legislative procedure, 289(3) FEU Treaty) - non-legislative act - delegated act (art. 290 FEU Treaty) - implementing act (art. 291 FEU Treaty) - statute, act (of parliament)
tiesību jautājums	Rechtsfrage	legal issue
tiesību sistēma	Rechtsordnung	legal order, legal system
tiesību tuvināšana	Rechtsangleichung	approximation of laws
<p>tiesu iestāžu sadarbība</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ krimināllietās - ~ civillietās 	<p>justizielle Zusammenarbeit</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ in Strafsachen - ~ in Zivilsachen 	<p>judicial cooperation</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ in criminal matters - ~ in civil matters
tirdzniecības darījumu godīgums	Lauterkeit des Handelsverkehrs	fairness of trade transactions
<p>tirdzniecības šķērslis</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar maksājumiem saistīts ~ - ar maksājumiem nesaistīts ~ 	<p>Handelshemmnis</p> <ul style="list-style-type: none"> - tarifāres ~ - nicht-tarifāres ~ 	<p>trade barrier</p> <ul style="list-style-type: none"> - tariff barrier - non-tariff barrier
<p>tirgus organizācija</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopīga ~ 	<p>Marktordnung, Marktorganisation</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeinsame ~ 	<p>market organization</p> <ul style="list-style-type: none"> - common ~
<p>trešā valsts (valsts, kas nav dalībvalsts)</p> <ul style="list-style-type: none"> - trešās valsts pilsonis 	<p>Drittstaat (Nichtmitgliedstaat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~sangehöriger, ~enangehöriger 	<p>third country (non-member state)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ national
U		
<p><i>ultra vires</i> (ārpus pilnvarām, pārkāpjot pilnvaras)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ kontrole 	<p>ultra vires (außerhalb der Kompetenzen, in Überschreitung der Kompetenzen)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ultra-vires-Kontrolle 	<p>ultra vires</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ review
uz precī attiecināmi noteikumi/ prasības	produktbezogene Regelungen	product-related rules
uzņemošā dalībvalsts	Niederlassungsmitgliedstaat	member state of establishment
uzņēmēja dalībvalsts (Direktīva 2004/38)	Aufnahmemitgliedstaat (RL 2004/38)	host member state (Directive 2004/38)
brīvība veikt uzņēmējdarbību (ESDL 49. un turpm. panti)	Niederlassungsfreiheit (Art. 49 ff. AEUV)	freedom of establishment (art. 49 et seq. FEU Treaty)
<p>uzturēšanās</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ atļauja (Direktīvas 2004/38 10. pants) - ~ tiesības - pastāvīgā ~ 	<p>Aufenthalt</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~skarte (Art. 10 RL 2004/38) - ~srecht - Dauer~ 	<p>residence</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~ card (art. 10 Directive 2004/38) - right of ~ - permanent ~

V		
vadības komiteja (Komitoloģijas lēmuma 4. pants)	Verwaltungsausschuss (Art. 4 Komitologie-Beschluss)	management committee (art. 4 Comitology Decision)
vadības procedūra (Komitoloģijas lēmuma 4. pants)	Verwaltungsverfahren (Art. 4 Komitologie-Beschluss)	management procedure (art. 4 Comitology Decision)
vairāku līmeņu - ~ sistēma (ES un tās dalībvalstis) - ~ demokrātija - ~ konstitucionālisms	Mehrebenen... - ~system (die EU und ihre Mitgliedstaaten) - ~demokratie - ~konstitutionalismus	multi-level - ~ system (the EU and its member states) - ~ democracy - ~ constitutionalism
vairākums - vienkāršs balsu ~ - kvalificēts balsu ~ - dubults balsu ~ - divu trešdaļu balsu ~ - ~a balsojums - kvalificēts ~a balsojums - pieņemt ar kvalificētu balsu ~u	Mehrheit - einfache ~ - qualifizierte - doppelte ~ - ~ von zwei Dritteln - ~sabstimmung - qualifizierte ~sabstimmung - mit qualifizierter ~ beschließen	majority - simple ~ - qualified ~ - double ~, dual ~ - ~ of two thirds - ~ voting - qualified ~ vote - to act by a qualified ~
(pasākuma/līdzekļa) vajadzība - pasākumam/līdzeklim, salīdzinot ar citiem pasākumiem/līdzekļiem, ir jābūt ar vismazāk ierobežojošo iedarbību	Erforderlichkeit (einer Maßnahme) - Maßnahme muss das mildeste Mittel unter allen gleich geeigneten Mitteln sein	necessity (of a measure) - measure must be the least intrusive act of intervention that is equally conducive
valsts - dalīb~ - uzņēmēja ~ - mītnes ~ - izcelsmes ~ - trešā ~ - federāla ~, federācija - unitāra ~ - valstiskums - ~ tauta	Staat - Mitglied~ - Aufnahme~~ - Heimat~ - Herkunfts~ - Dritt~ - Bundes~ - Einheits~ - ~lichkeit - ~svolk	state - member ~ - host ~ - home ~ - country of origin - third country - federal ~, federation - unitary ~ - ~hood - people of the ~
Valsts atbalsta regula (Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai)	Beihilfeverordnung (Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates vom 22. März 1999 über besondere Vorschriften für die Anwendung von Artikel 93 des EG-Vertrags)	State Aids Regulation (Council Regulation (EC) No 659/1999 of 22 March 1999 laying down detailed rules for the application of Article 93 of the EC Treaty)

<p>valsts atbalsts (subsīdijas, ESDL 107. un turpm. pantī, Regula 659/1999)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pastāvošais atbalsts - jauns atbalsts - atļauts atbalsts - nelikumīgs atbalsts - individuāls atbalsts - atbalsta shēma - ~a sniegšanas uzraudzība/pārskatīšana - paziņojums - iepriekšēja izskatīšana - formālā izmeklēšanas procedūra - uzraudzība uz vietas - atgūšana 	<p>Beihilfe (öffentliche Subvention, Art. 107 ff. AEUV, VO 659/1999)</p> <ul style="list-style-type: none"> - bestehende ~ - neue ~ - genehmigte ~ - rechtswidrige ~ - Einzel~ - ~regelung - ~aufsicht, ~nkontrolle - Notifizierung - vorläufige Prüfung - förmliches Prüfverfahren - Nachprüfung vor Ort - Rückforderung 	<p>state aid (public aid or subsidy, art. 107 et seq. FEU Treaty, Regulation 659/1999)</p> <ul style="list-style-type: none"> - existing aid - new aid - authorised aid - unlawful aid - individual aid - aid scheme - monitoring of ~s, supervision of ~s - notification - preliminary examination - formal investigation procedure - on-site monitoring - recovery
<p>valsts atbildība</p> <ul style="list-style-type: none"> - saskaņā ar Savienības tiesībām (skat. EKT apv. lietas C-6/90 un C-9/90, <i>Francovich</i>) - pietiekami nopietns pārkāpums (atbildības priekšnosacījums) - tieša cēloņsakarība (atbildības priekšnosacījums) 	<p>Staatshaftung</p> <ul style="list-style-type: none"> - kraft Unionsrechts (siehe EuGH, Verb. Rs. C-6/90, C-9/90, <i>Francovich</i>) - hinreichend qualifizierter Verstoß (Haftungsvoraussetzung) - unmittelbarer Kausalzusammenhang (Haftungsvoraussetzung) 	<p>state liability</p> <ul style="list-style-type: none"> - pursuant to Union law (see ECJ, joint cases C-6/90, C-9/90, <i>Francovich</i>) - sufficiently serious breach (condition of liability) - direct causal link (condition of liability)
<p>valsts budžeta deficīts</p> <ul style="list-style-type: none"> - pārmērīgs ~ (ESDL 126. pants) - Protokols par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru 	<p>öffentliches Defizit</p> <ul style="list-style-type: none"> - übermäßiges ~ (Art. 126 AEUV) - Protokoll über das Verfahren bei einem übermäßigen ~ 	<p>government deficit</p> <ul style="list-style-type: none"> - excessive ~ (art. 126 FEU Treaty) - Protocol on the Excessive Deficit Procedure
<p>valsts drošība, sabiedriskā drošība (ESDL 36. pants, 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, 65. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)</p>	<p>öffentliche Sicherheit (in Art. 36, 45 III, 52 I, 65 I AEUV, RL 2004/38)</p>	<p>public security (in art. 36, 45(3), 52(1), 65(1) FEU Treaty, Directive 2004/38)</p>
<p>valsts pilsoņi</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~u diskriminācija - vienlīdzīga attieksme pret ~iem un ārvalstniekiem 	<p>Inländer</p> <ul style="list-style-type: none"> - ~diskriminierung - ~gleichbehandlung 	<p>national</p> <ul style="list-style-type: none"> - discrimination of one's own ~s - ~ treatment (equal treatment of own and foreign ~s)
<p>valsts suverēnā teritorija</p>	<p>Hoheitsgebiet</p>	<p>territory</p>
<p>valstu apvienība (→ ES tiesiskā daba)</p>	<p>Staatenverbund³⁴ (→ Rechtsnatur der EU)</p>	<p>[compound of states, association of sovereign national states] (→ legal nature of the EU)</p>
<p>valstu savienība</p> <ul style="list-style-type: none"> - starptautiska organizācija - supranacionāla organizācija - konfederācija - supranacionāla savienība³⁵ / [valstu apvienība] - federāla valsts, federācija 	<p>Staatenverbindung</p> <ul style="list-style-type: none"> - internationale Organisation - supranationale Organisation - Staatenbund - Supranationale Union³⁵ / Staatenverbund³⁴ - Bundesstaat 	<p>association of states</p> <ul style="list-style-type: none"> - international organisation - supranational organisation - confederation - supranational union³⁵ / [compound of states] - federal state, federation

³⁴ Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas lietotais termins (skat. Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas spriedums 89, 155), ar kuru tā apzīmē Eiropas tiesību dabu, nevar tikt pareizi iztulkots citās valodās. / Dieser vom deutschen Bundesverfassungsgericht zur Bezeichnung der Rechtsnatur der Europäischen Union verwendete Begriff (siehe BVerfGE 89, 155) lässt sich nicht korrekt in andere Sprachen übersetzen. In der englischen Übersetzung seines Urteils vom 30.06.2009 zur Verfassungsmäßigkeit der Ratifizierung des Vertrags von Lissabon (BVerfGE 123, 267) verwendet das Bundesverfassungsgericht selbst die Formulierung "association of sovereign national states"; diese ist jedoch nur eine vague Umschreibung und keine korrekte Übersetzung.

³⁵ Par supranacionālu savienību kā jaunu integrācijas organizācijas formu skat. *Schmitz*, Integration in der Supranationalen Union, 2001.

valūtas maiņas mehānisms	Wechselkursmechanismus	exchange-rate mechanism
<i>Van Binsbergen</i> formula ³⁶ (spriedumā lietā <i>Van Binsbergen</i> (lieta C-33/74) EKT sniegts plašs jēdziena "pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi" skaidrojums)	Van Binsbergen-Formel (Formel des EuGH aus der Entscheidung van Binsbergen (Rs. C-33/74) zur weiten Definition von Eingriffen in die Dienstleistungsfreiheit)	Van Binsbergen formula (formula of the ECJ developed in the case van Binsbergen (case C-33/74) for a large concept of encroachments on the freedom to provide services)
(suverēnas valsts) vara izdot normatīvus aktus un veikt faktisko rīcību, kurai piemīt tiesību spēks (<i>≠</i> tiesības!)	Rechtsmacht (<i>≠</i> Recht!) (des souveränen Staates)	legal power (<i>≠</i> right!) (of the sovereign state)
vārda brīvība (Pamattiesību hartas 11. pants) - uzskatu brīvība (11. pants pirmās daļas otrais teikums)	Meinungsäußerungsfreiheit, Freiheit der Meinungsäußerung (Art. 11 I Grundrechtcharta) - Meinungsfreiheit (art. 11 I S. 2)	freedom of expression (art. 11(1) Charter of Fundamental Rights) - freedom to hold opinions (art. 11(1) phrase 2)
VEA (Vienotais Eiropas akts)	EEA (Einheitliche Europäische Akte)	SEA (Single European Act)
vecāka gadagājuma cilvēki - tiesības dzīvot cienīgu un neatkarīgu dzīvi (Pamattiesību hartas 25. pants) - tiesības piedalīties sabiedriskajā un kultūras dzīvē (Pamattiesību hartas 25. pants)	ältere Menschen - Recht auf ein würdiges und unabhängiges Leben (Art. 25 Grundrechtcharta) - Recht auf Teilnahme am sozialen und kulturellen Leben (Art. 25 Grundrechtcharta)	elderly - right to lead a life of dignity and independence (art. 25 Charter of Fundamental Rights) - right to participate in social and cultural life (art. 25 Charter of Fundamental Rights)
veselība - sabiedrības ~ (ESDL 45. panta trešā daļa, 52. panta pirmā daļa, Direktīva 2004/38)	Gesundheit - öffentliche ~ (Art. 45 III, 52 I AEUV, RL 2004/38)	health - public ~ (art. 45(3), 52(1) FEU Treaty, Directive 2004/38)
vides aizsardzība	Umweltschutz	protection of the environment
vienbalsīgi	einstimmig	unanimous(ly)
vienlīdzība likuma priekšā (Pamattiesību hartas 20. pants)	Gleichheit vor dem Gesetz (Art. 20 Grundrechtcharta)	equality before the law (art. 20 Charter of Fundamental Rights)
Vienotais Eiropas akts (VEA)	Einheitliche Europäische Akte (EEA)	Single European Act (SEA)
Vienotā euro maksājumu telpa (SEPA)	Einheitlicher Euro-Zahlungsverkehrsraum (SEPA)	Single Euro Payments Area (SEPA)
vienots kontaktpunkts [vienas pieturas aģentūra] (ārvalsts pakalpojumu sniedzējiem, Direktīva 2006/123)	einheitlicher Ansprechpartner (für ausländische Dienstleistungserbringer, RL 2006/123)	point of single contact (for foreign service providers, Directive 2006/123)
Vienots pamatprincipu kopums attiecībā uz Eiropas līgumtiesībām / Eiropas līgumtiesību kopējais modelis (zinātnisks projekts)	Gemeinsamer Referenzrahmen für das Europäische Vertragsrecht (akademischer Entwurf)	Common Frame of Reference for European contract law (academic draft)
vietu sadale	Sitzverteilung	allocation of seats

³⁶ Skat. 17. atsauci.

(Eiropas Savienības) Vispārējā tiesa; agrāk: (Eiropas Kopienų) Pirmās instances tiesa	Gericht (der Europäischen Union); früher: Gericht erster Instanz (der Europäischen Gemeinschaften)	General Court (of the European Union); formerly: Court of First Instance (of the European Communities)
vispārējā valsts zinātne (ietver sevī arī mācību par tādām nevalstiskām organizācijām kā Eiropas Savienība)	Allgemeine Staatslehre (befasst sich auch mit nichtstaatlichen Organisationsformen wie der Europäischen Union)	general theory of state (close to political theory, also concerns with non-state organisations such as the European Union)
vispārējie pārdošanas nosacījumi	Verkaufsmodalitäten	general conditions of sale
vispārējie tiesību principi	allgemeine Rechtsgrundsätze	general principles of law
Vīnes konvencija par starptautiskajām līgumtiesībām (Vīnes konvencija)	Wiener Übereinkommen über das Recht der Verträge (Wiener Vertragsrechtskonvention = WVRK)	Vienna Convention on the Law of Treaties (Vienna Convention)
vīza	Visum	visa
Z		
(Komisijas) Zaļā grāmata	Grünbuch (der Kommission)	Green Paper (of the Commission)
zaudējumu atlīdzības prasība (ESDL 268. pants)	Schadensersatzklage (Art. 268 AEUV)	action for damages (art. 268 FEU Treaty)
zelta akcijas	goldene Aktien (Sonderaktien)	golden shares

Pielikums

Anhang / Appendix

<p>Eiropas Savienības un tās dalībvalstu kopējās pamatvērtības</p>	<p>Die gemeinsamen Grundwerte der Europäischen Union und ihrer Mitgliedstaaten</p>	<p>The common fundamental values of the European Union and its member states</p>
<p style="text-align: center;">ESL 2. pants</p> <p>"Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības. Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda pluralisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība."</p>	<p style="text-align: center;">Art. 2 EUV</p> <p>"Die Werte, auf die sich die Union gründet, sind die Achtung der Menschenwürde, Freiheit, Demokratie, Gleichheit, Rechtsstaatlichkeit und die Wahrung der Menschenrechte einschließlich der Rechte der Personen, die Minderheiten angehören. Diese Werte sind allen Mitgliedstaaten in einer Gesellschaft gemeinsam, die sich durch Pluralismus, Nichtdiskriminierung, Toleranz, Gerechtigkeit, Solidarität und die Gleichheit von Frauen und Männern auszeichnet."</p>	<p style="text-align: center;">Art. 2 EU Treaty</p> <p>"The Union is founded on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. These values are common to the Member States in a society in which pluralism, non-discrimination, tolerance, justice, solidarity and equality between women and men prevail."</p>
<p style="text-align: center;">Preambula Eiropas Savienības Pamattiesību harta (ekscerpts)</p> <p>"... Savienība balstās uz nedalāmām, universālām vērtībām – cilvēka cieņu, brīvību, vienlīdzību un solidaritāti; tās pamatā ir demokrātijas un tiesiskuma principi. Vislielāko uzmanību Savienība pievērš indivīdam, iedibinot Savienības pilsonību un izveidojot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu."</p>	<p style="text-align: center;">Präambel der Charta der Grundrechte der Europäischen Union (Auszug)</p> <p>"... gründet sich die Union auf die unteilbaren und universellen Werte der Würde des Menschen, der Freiheit, der Gleichheit und der Solidarität. Sie beruht auf den Grundsätzen der Demokratie und der Rechtsstaatlichkeit. Sie stellt den Menschen in den Mittelpunkt ihres Handelns, indem sie die Unionsbürgerschaft und einen Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts begründet."</p>	<p style="text-align: center;">Preamble of the Charter of Fundamental Rights of the European Union (excerpt)</p> <p>"... the Union is founded on the indivisible, universal values of human dignity, freedom, equality and solidarity; it is based on the principles of democracy and the rule of law. It places the individual at the heart of its activities, by establishing the citizenship of the Union and by creating an area of freedom, security and justice."</p>